Základní škola Mladá Boleslav, příspěvková organizace
se sídlem Václavkova 950, Mladá Boleslav II, 293 01 Mladá Boleslav

Váha čmelákova těla vzhledem k nosnosti jeho křídel mu činí nemožným, aby létal.
On to ale neví a tak létá.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM 2

Motivační název: ŠKOLA PRO ŽIVOT 2

Základní škola Mladá Boleslav,
příspěvková organizace se sídlem Václavkova 950,
Mladá Boleslav II,
293 01 Mladá Boleslav
IČO: 70837279
IZO: 110450523

Zřizovatel:
Krajský úřad Středočeského kraje
Zborovská 11
150 21 Praha

Ředitelka školy: Mgr. Gabriela Solničková
Kontakty:
telefon: 605449495
e-mail: gabriela.solnickova@zsspecmb.cz
web: www.zsspecmb.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Ivana Pánová
telefon: 732 107 408

Platnost dokumentu: od 1.9.2018

Razítko školy Podpis ředitele:

Středočeský kraj
KRAJSKÝ ÚŘAD

zřizovatel Základní školy Mladá Boleslav, příspěvkové org.

OBSAH

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 4
1.1 Úplnost a velikost školy 4
1.2 Pedagogický sbor 5
1.3.Charakteristika žáků 5
1.3.4. Spolupráce školy a její aktivity 5
2. CHARAKTERISTIKA ŠVP 6
2.1. Zaměření školy 6
2.2 Výchovné a vzdělávací strategie 6
2.2.1 Vzdělávání žáků se středním mentálním postižením 6
2.2.2 Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami 14
3. Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením 19
3.1 ČTENÍ 20
3.2 PSANÍ 88
3.3 ŘEČOVÁ VÝCHOVA 109
3.4 MATEMATIKA 133
3.5 INFORMATIKA 166
3.6 PRVOUKA 182
3.7 VĚCNÉ UČENÍ 221
3.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA 270
3.9 PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA 288
3.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA 358
3.11 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 398
4. UČEBNÍ PLÁN 405
4.1 Poznámky k učebnímu plánu 406
5. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami 407
5.1 ROZUMOVÁ VÝCHOVA 408
5.2 ŘEČOVÁ VÝCHOVA 413
5.3 SMYSLOVÁ VÝCHOVA 417
5.4 HUDEBNÍ VÝCHOVA 423
5.5 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 426
5.6 REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA 429
5.7 PRACOVNÍ VÝCHOVA 433
6. UČEBNÍ PLÁN 438
6.1 Poznámky k učebnímu plánu 438
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy 440

7.1.Hodnocení žáků 440
7.1.1. Pravidla pro hodnocení žáků 440
7.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY 442
7.2.1 Cíle a kritéria: 442
7.2.2 Oblasti autoevaluace: 444
7.2.3 Metody a nástroje autoevaluace: 445
7.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností: 445
PŘÍLOHA Č.1 446
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 446
PŘÍLOHA Č.2 452
Kritéria hodnocení žáků 452
Hodnotící kritéria pro žáky se středně těžkým MP (ŠVP I. díl): 455
Hodnotící kritéria pro žáky s těžkým mentálním postižením: 457

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Úplnost a velikost školy

Naše škola má devět tříd rozmístěných do pronajatých prostor tří budov. Kapacita školy je 57 žáků. Hlavní část školy sídlí v budově Centra 83 ve Václavkově ulici 950 v Mladé Boleslavi. Nachází se zde ředitelství a pět tříd. Další tři třídy jsou v budově DDM Mladá Boleslav Purkyňova 422. Obě budovy jsou ve vlastnictví Krajského úřadu Středočeského kraje. Jedna třída je v pronajatém prostoru na OU Lipník. Třídy jsou sice menších rozměrů (největší 22 m^2), působí však vesele a útulně. V hlavní budově máme kromě pěti tříd dvě herny, dvě individuální pracovny a odpočinkový tzv. bílý pokojíček (snoezelen). Jedna herna je vybavena televizí s video a DVD přehrávačem, druhá Magic boxem. V každé třídě je nejméně jeden počítač a tablet a další dva počítače jsou v počítačové pracovně. Všechna zařízení je možné připojit na internet. Více než polovina tříd je vybavena interaktivní tabulí. Individuální pracovny jsou vybavené pro práci s žáky s poruchou autistického spektra a pro žáky se zrakovým postižením. K běžnému vybavení tříd patří matrace na polohování či přebalování, rehabilitační vaky, míče, rehabilitační židle, vertikalizační stojany apod. Tělesná výchova je zajištěna v tělocvičně Sokola Mladá Boleslav a Sokola Lipník.

Vybavení tříd nábytkem a pomůckami je odpovídající pro výuku žáků s těžkým mentálním postižením a více vadami. Hračky a rehabilitační pomůcky volíme s přihlédnutím k zajištění hygieny a údržby, většina věcí je omyvatelná nebo je lze prát.

Ve třídách je maximálně 7 žáků. Každá třída je složena z žáků různých ročníků tak, aby ve třídě byla pohoda a každému žákovi se dostalo individuální péče podle jeho postižení.

Hlavní budova školy je v těsné blízkosti centra Mladé Boleslavi, ale v klidné části. Pro rodiče imobilních žáků je možnost vjezdu do areálu Centra 83, není zde ale možnost dlouhodobého parkování, stejně jako u budovy v Purkyňově ulici. Specifikem naší školy je dobré propojení s Centrem 83, poskytovatelem sociálních služeb, která nám umožňuje kvalitnější odbornou péči (spolupráce s terapeuty a rehabilitačními pracovníky) a větší nabídku volnočasových aktivit. V rámci této spolupráce může naše škola využívat rozlehlou zahradu Centra 83 s herními prvky a hřištěm na volejbal a košíkovou a v létě také venkovní bazén, který je přímo pod okny školy.

1.2 Pedagogický sbor

Pedagogický sbor má 9 učitelů, z toho 7 s kvalifikací speciální pedagog, 20 asistentů pedagoga buď s bakalářským pedagogickým vzděláním, se středním pedagogickým vzděláním, středním zdravotní vzděláním, doplněným distančním studiem pedagogiky nebo kursem asistenta pedagoga. Ve škole pracuje výchovný poradce, preventista sociálně patologických jevů, koordinátor EVVO, koordinátor ŠVP. Škola má 9 oddělení školní družiny.

1.3.Charakteristika žáků

Ve škole se vzdělávají žáci se středně těžkým až hlubokým mentálním postižením, dalším postižení, tělesným, zrakovým a sluchovým a žáci s PAS. Pro žáky, u kterých převládá smyslové nebo tělesné postižení nad mentálním, se snažíme ve spolupráci s odborníky najít specializované zařízení.

1.3.4. Spolupráce školy a její aktivity

Škola úzce spolupracuje s Centrem 83 při organizaci zájmových kroužků a rehabilitačních pobytů, které finančně zabezpečuje Centrum 83 ve spolupráci se SPMP.

Škola také spolupracuje s odbornými pracovišti, zejména speciálně pedagogickými centry (SPC Mladá Boleslav, SPC pro hluchoslepé Beroun, NAUTIS Praha). Samozřejmostí je také spolupráce s odbornými lékaři a rehabilitačními pracovníky.

Velmi dobrá je spolupráce se sociální pracovnicí a zdravotníky z Centra 83.

Škola se také aktivně zapojuje do akcí pořádaných Centrem83, jako jsou drakiáda, Mikulášská besídka, Vánoční oslavy, karneval, čarodějnice, velikonoční oslavy a zejména každé dva roky konaný festival zájmové činnosti mentálně postižených „Slunce svítí všem“.

Spolupráce s rodiči – rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím, mohou se účastnit akcí školy. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím žáků, učitelů, webových a facebookových stránek školy. Ve škole pracuje školská rada, založená v roce 2005

Naše škola nerealizuje mezinárodní spolupráci.

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1. Zaměření školy

Naše škola vzdělává žáky se středně těžkým až hlubokým mentálním postižením, které může být spojeno se smyslovou vadou nebo tělesným postižením a s PAS. Hlavním cílem vzdělávání na naší škole je vytvořit pro každého žáka takové podmínky, aby se v rámci svého postižení naučil co nejvyšší míře samostatnosti. Co pro dosažení tohoto cíle děláme?

- Snažíme se vytvářet ve škole takové podmínky, aby se všichni žáci cítili bezpečně, dobře a mohli prožívat co nejvíce pozitivních zážitků,
- rozvíjíme komunikační schopnosti žáků, verbální i neverbální, používáme alternativní formy komunikace „ušité“ na míru každému žákovi na míru,
- dbáme na maximální zvládnutí sebeobsluhy v rámci postižení,
- rozvíjíme jemnou i hrubou motoriku,
- klademe důraz na zvládání praktických činností spojených s každodenním životem,
- učíme základy čtení, psaní a počtů, společenských a přírodovědných předmětů, a to i alternativními metodami,
- snažíme se u žáků upevňovat základní pracovní návyky,
- učíme využívat speciální pomůcky a úpravy prostředí školy pro maximální míru samostatnosti v sebeobsluze a „svobodném“ pohybu v budově školy a blízkém okolí.

2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence.

2.2.1 Vzdělávání žáků se středním mentálním postižením

1. Kompetence k učení:

Na konci základního vzdělání žák podle svých schopností:

- ovládá základy čtení, psaní, počtů a využívá je ke svému vzdělávání,
- používá učebnice, učební materiály a pomůcky,
- udržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení,

- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků,
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem a tabletem,
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- uplatňujeme individuální přístup k práci se žákem,
- používáme alternativní metody výuky čtení, psaní, počtů,
- vhodně motivujeme žáka,
- učivo upevňujeme a procvičujeme,
- prověřujeme získané znalosti,
- při výuce používáme jednotné terminologie a obecně užívané znaky a symboly,
- seznamujeme žáky s počítačem a srozumitelně vysvětlujeme jeho používání,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací,
- interpretujeme a vyhodnocujeme výsledky žáka,
- aplikujeme získané znalosti v běžném životě,
- podporujeme tvořivost žáků aktivitami v rámci projektových činností a prezentací školy (festivaly, přehlídky, soutěže),
- vedeme žáky k sebekontrole (práce s chybou, sebehodnocení).

2. Kompetence k řešení problémů:

Na konci základního vzdělání žák podle svých schopností:

- překonává problémy přiměřeně svým možnostem,
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,

- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem,
- ví na koho se může obrátit o pomoc při řešení problému.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- zadáváme k řešení individuální úlohy podle vyspělosti žáka,
- navozujeme různé praktické situace formou hry, dramatizace a nacvičujeme jejich zvládání,
- umožňujeme naučené postupy ověřovat v praxi,
- kladně motivujeme žáka k aktivnímu řešení problémů,
- nabízíme žákovi k řešení takové problémy, které zvládne sám nebo s minimální pomocí,
- náročnost úkolů zvyšujeme minimálními kroky,
- snažíme se, aby žák co nejvíce úkolů vyřešil správně, ale umožníme mu prožít a zpracovat nezdar,
- konzultujeme se žáky jejich vlastní řešení problému,
- ve škole dle Minimálního preventivního programu probíhá protidrogová prevence s ohledem na věk a rozumové schopnosti žáků.

3. Kompetence komunikativní:

Na konci základního vzdělání žák podle svých schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem,
- rozumí sdělení a reaguje na ně,
- vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace,
- vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor,
- užívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky,

- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke vhodné formě komunikace s vrstevníky i dospělými, používáme dramatizaci, motivační situace, řízený rozhovor, diskuzi,
- používáme tzv. totální komunikaci, tj. komunikaci verbální s pomocí gest a alternativních metod komunikace, např. znak do řeči, znaková řeč, piktogramy, komunikační tabulky,
- poskytujeme žákovi vždy dostatečný prostor k vyjádření,
- zadáváním jednoznačných, srozumitelných pokynů a otázek učíme žáka naslouchat a rozumět sdělení,
- formou her a cvičení učíme žáky zvládat způsoby neverbální komunikace,
- nácvikem a praktickými činnostmi učíme žáky používat technické informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady mobilní komunikace, práce s internetem),
- umožňujeme žákům prezentovat své názory při týmové práci, komunikačních chvilkách, diskuzích apod.,
- vytváříme takové situace, aby žáci získané dovednosti ověřovali v praxi při společenské integraci (nákupy, návštěvy restaurace, cestování prostředky hromadné dopravy, vyřizování věcí na úřadech, poště, v bance, návštěva kulturních vystoupení a sportovních utkání apod.),
- dle individuálních schopností žáka pěstujeme dovednost jednoduché písemné komunikace (ruční psaní, psaní na počítači, psaní SMS),
- podněcujeme vzájemné přátelské vztahy mezi třídami (oslavy narozenin, jmenin, společná setkání při prezentaci projektů).

4. Kompetence sociální a personální:

Na konci základního vzdělání žák podle svých schopností:

- má základní představu o vztazích mezi lidmi,

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije,
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách,
- uplatňuje základní návyky společenského chování,
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi,
- rozpozná nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky,
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby,
- prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- máme jasně stanovená pravidla chování ve škole a důsledně vyžadujeme jejich dodržování,
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme důležitost vzájemné pomoci a důležitost práce každého člena týmu pro úspěšné splnění úkolu,
- navozováním modelových situací upevňujeme v chování dodržování dohodnutých pravidel i běžných norem slušného chování,
- modelovými situacemi, řízeným dialogem a vlastním příkladem učíme žáky optimálním vzorům chování a vtahů mezi lidmi,
- formou hry, modelovými situacemi a dialogem seznamujeme žáky s riziky patologických forem chování a jejich důsledky,
- posilováním sebeúcty a základního právního povědomí se snažíme eliminovat možnosti psychického i fyzického týrání ve škole i v rodině,
- snažíme se žáky co nejvíce zapojovat do běžného života (návštěvy kulturních a sportovních akcí, restaurací, cukráren, úřadů, nákupy apod.), kde žáci v praxi uplatní získané návyky společenského chování,
- posilujeme vlastní identitu a sebevědomí žáků vyzvedáváním jejich kladných vlastností, dílčích úspěchů a správnou motivací.

5. Kompetence občanské:

Na konci základního vzdělání žák podle svých schopností:

- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení do společnosti,
- má povědomí o základních právech a povinnostech občanů,
- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití,
- chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí,
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- formou návštěv a nácviku praktických činností seznamujeme žáky s fungováním důležitých orgánů a institucí,
- opakovaně a přiměřeně věku a schopnostem seznamujeme žáky se školním řádem, ústavou ČR, vyhláškami a zákony (modelové situace, dramatizace, nácvik evakuace školy),
- vedeme žáky k aktivní péči o životní prostředí (třídění odpadu, péče o zvěř a ptáky, šetření energií),
- pořádáme projektové dny zaměřené na environmentální výchovu,
- pomocí her, dramatizace, diskuzí a besed s odborníky vedeme žáky k pochopení významu zdraví a seznamujeme s důsledky zneužívání návykových látek,
- na modelových a praktických situacích učíme žáky rozpoznávat a vyhodnocovat pozitivní a negativní projevy chování,
- snažíme se být žákům příkladem v dodržování zdravého životního stylu,
- upozorňujeme na možnost vzniku krizových situací, vedeme žáky k jejich zvládání,
- na příkladech a modelových situacích učíme žáky chápat význam slova zodpovědnost (za vykonanou práci, chování, jednání).

6. Kompetence pracovní:

Na konci základního vzdělání žák podle svých schopností:

- má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností,
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech,
- pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly,
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění,
- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce,
- přijímá posouzení výsledků své práce,
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- důsledně dbáme na osvojení a dodržování hygienických návyků a sebeobslužných činností,
- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů,
- manuální činnosti žáka diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu,
- volíme činnosti zvládnutelné v kratším časovém úseku, který umožňuje co největší míru soustředění,
- vždy trváme na dokončení práce,
- zadáváme pracovní činnosti ve skupině a společně hodnotíme týmovou práci,
- vysvětlujeme pravidla bezpečnosti práce, hygieny práce a ochrany životního prostředí, důsledně dbáme na jejich dodržování,
- vedeme žáky k úctě ke své práci (účast na výzdobě, údržbě a opravách školy), ale i k práci jiných (ochrana vybavení školy, pomůcek, knih, hraček apod.),

- seznamujeme s prací v chráněných dílnách a odborných učilištích formou exkurzí, nabízíme žákům tak možnosti budoucího uplatnění,
- nikdy prací netrestáme.

2.2.2 Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

1. Kompetence k učení:

Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat,
- pozná a rozlišuje základní piktogramy,
- pozná tiskací písmena,
- napodobuje různě předvedené pohyby a činnosti,
- používá učební pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- důsledně používáme dohodnuté symboly, zástupné předměty, denní režimy,
- používané symboly a znaky jsou vytvořeny individuálně pro každého žáka podle jeho schopností,
- snažíme se vysvětlit význam písmen jako symbolů (pro vlastní jméno, člena rodiny),
- vybíráme co nejvhodnější pomůcky pro výuku individuálně pro každého žáka podle jeho schopností,
- zajišťujeme speciální pomůcky pro žáky se smyslovou vadou,
- stále opakujeme naučené činnosti, vytváříme stereotypy práce,
- při nácviku nové činnosti postupujeme co nejmenšími kroky,
- vhodně žáky motivujeme,
- uplatňujeme individuální přístup k práci se žákem,
- ověřujeme osvojení dovedností, schopností v novém prostředí, v běžném životě.

2. Kompetence k řešení problémů:

Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:

- řeší známé situace na základě nápodoby či opakování,

- chápe a plní jednoduché příkazy,
- orientuje se v okolním prostředí,
- orientuje se v časovém režimu dne,
- překonává pocity strachu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- naučené činnosti opakujeme a rozvíjíme,
- vytváříme rozvrhy dne pomocí piktogramů, fotografií nebo zástupných předmětů, vždy podle schopností žáka,
- důsledně dodržujeme denní režim,
- snažíme se o stereotyp v denních činnostech, což dává žákovi pocit bezpečí,
- příkazy a úkoly zadáváme vždy v souladu s rozumovými a fyzickými schopnostmi žáka,
- každou činnost dělíme na dílčí kroky a nacvičujeme postupně,
- vytváříme přátelské a bezpečné prostředí.

3. Kompetence komunikativní:

Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:

- pozná známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními způsoby komunikace,
- reaguje na své jméno,
- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas,
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky,
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme alternativní způsoby komunikace (piktogramy, znak do řeči, znakovou řeč, gesta, komunikační tabulky, fotografie,

- pozorováním reakcí žáka přebíráme jeho gesta i verbální reakce na pokyny,
- dáváme žákovi vždy na výběr ze dvou předmětů nebo činností, vyžadujeme jeho reakci a vyjádření,
- pokud žák dává najevo svou potřebu nebo přání, snažíme se je plnit neprodleně,
- vybíráme pro každého žáka individuální formu pozdravu, a tu důsledně dodržujeme,
- pokyny zadáváme co nejjednodušší, dáme žákovi dostatek času na jejich splnění,
- dbáme o osvojení běžných gest nebo verbálního vyjádření souhlasu či nesouhlasu neustálým nácvikem a důsledným používáním,
- podněcujeme vzájemné přátelské vztahy mezi spolužáky, mezi třídami (zapojujeme žáky do společenských aktivit školy – oslavy, projektové akce, …).

4. Kompetence sociální a personální:

Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím těla,
- zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí,
- rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec – dívka, muž – žena),
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím,
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky,
- chová se zdrženlivě k neznámým osobám.

<u>Výchovné a vzdělávací strategie:</u>

- provádíme různé druhy masáží, bazální stimulace,
- podle fotografií, DC apod. učíme žáky poznávat členy rodiny, spolužáky, pedagogy a další osoby, s nimiž přichází do styku,
- vysvětlujeme a názorně demonstrujeme společné a rozdílné znaky obou pohlaví,
- vytváříme modelové situace, při kterých se musí žák snažit navazovat jakýkoliv kontakt se spolužáky a pedagogy,

- používáme verbální nebo alternativní metody komunikace, „šité“ každému žákovi na míru,
- výběrem vhodných pomůcek a podnětů se snažíme o vzájemnou spolupráci se žákem,
- pokud je to v možnostech žáka, vytváříme takové situace a používáme takové formy práce, aby žáci měli možnost spolupracovat mezi sebou,
- vysvětlujeme nevhodnost familiárního chování k neznámým osobám,
- vedeme žáky k rozpoznání vhodných a nevhodných projevů chování,
- snažíme se žáky co nejvíce zapojit do běžného života – návštěvy kulturních akcí, cestování dopravními prostředky.

5. Kompetence pracovní:

Na konci základního vzdělání žák v rámci svých možností:

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny,
- poznává a používá předměty denní potřeby,
- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje,
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různým materiálem,
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

- všemi prostředky a metodami směřujeme k nácviku základních úkonů sebeobsluhy a hygieny,
- nacvičené úkony procvičujeme,
- každý zvládnutý krok považujeme za úspěch, i když je zřejmé, že žák nezvládne celý úkon,
- používáme motivační hry, nápodobu a cvičení na rozvoj jemné i hrubé motoriky,
- vždy používáme při výuce reálné předměty denní potřeby,
- vždy se snažíme zadávat takové činnosti, aby každý žák zvládl alespoň část práce,

- zapojujeme všechny žáky do všech pracovních činností, i když vzhledem k postižení zvládnou minimální díl práce,
- jednoduché techniky neustále opakujeme a procvičujeme.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ

(učební osnovy)

Díl I.

3. Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

3.1 ČTENÍ

Charakteristika předmětu:

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Zaměřuje se na postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Využíváme i alternativních metod čtení, jestliže u žáků zjistíme nedostatečné předpoklady pro zvládnutí analyticko-syntetické metody. Je to globální metoda čtení, genetická metoda čtení a sociální čtení.

Čtení je důležitým prostředkem k získávání informací, obohacuje slovní zásobu žáků a rozvíjí i jejich ústní vyjadřování. Výcvik čtení vedeme v úzkém propojení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Čtením příběhů ze života lidí, o přírodě rozšiřujeme žákům životní zkušenost, obohacují svůj citový život a povzbuzuje jejich vůli.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3

Místo výuky: budova školy – kmenové třídy, individuální pracovny;
společné prostory – herny, knihovna, Městská knihovna MB, výstavy;
ve městě (informační tabule, vývěsní štíty…), v obchodě…

Cílové zaměření školy:

- osvojení techniky čtení,
- čtení tiskacího a psacího písma,
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu,
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření,
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – porozumění psanému textu, rozvoj základních dovedností komunikace, cvičení paměti, řešení problémů, vzájemné poznávání.

Mediální výchova – vnímání mluveného a psaného projevu.

Environmentální výchova – získávání informací z oboru.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- rozvíjí myšlení a emocionální vnímání,
- osvojuje si a rozvíjí správné techniky čtení a psaní, prohlubuje a zdokonaluje čtenářské dovednosti, čte s porozuměním, orientuje se v textech různého zaměření, pracuje s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.),
- zvládá koncentraci na učení, dodržuje návykové stereotypy učení,
- používá učebnice, čítanky, knihy a učební materiály,
- uplatňuje čtenářské dovednosti v běžném životě.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem, dokončí úkoly, učí se vyslovovat jednoduché závěry,
- učí se nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení,
- vyhledává informace vhodné k řešení problému (používání souborů pouček, pravopisných pravidel…).

3. Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- pomocí čtení si rozšiřuje slovní zásobu.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- při čtení a dramatizaci textů umí vzájemně spolupracovat se spolužáky, ve skupině apod.,

- v přečtených textech rozliší vhodné mezilidské vztahy a rozpozná nevhodné a rizikové chování,
- raduje se z úspěchů společné práce, nesvádí vinu na druhé, zdržuje se posměšků nad prací druhých.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností:

- zapojuje se do kulturního dění školy,
- z přečtených textů získává povědomí o základních právech a povinnostech občanů,
- z přečtených textů se seznamuje s kulturním a historickým dědictvím našeho národa, s jeho tradicemi a respektuje odlišnosti jiných kultur.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- dodržuje hygienická pravidla pro čtení, připravuje a udržuje si učební prostor,
- zvládá jednoduché samostatné i týmové činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody práce (analyticko-syntetická metoda čtení, globální čtení, genetické čtení, sociální čtení) s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a ke specifikům jednotlivých žáků,
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích,
- klademe u žáka důraz na individuální čtení s porozuměním, práci s textem, orientaci v textu,
- vytváříme pro žáky situace, kterými rozvíjíme schopnost samostatného vyhledávání informací a schopnost dále s těmito informacemi smysluplně pracovat,
- individuálním přístupem, užitím nových metod práce se u žáka snažíme o prodlužování koncentrace, cílené pozornosti,

- vedeme během výuky žáka k práci s obecně užívanými znaky, symboly (např. piktogramy v sociálním čtení), termíny,
- zadáváme žákům úkoly, které prověřují získané poznatky v praktickém životě,
- poskytujeme dostatek informačních zdrojů – učební texty, knihovna, internet a další multimediální zdroje, výukové programy, vycházky, výlety, exkurze,
- využíváme čtecí dovednosti v ostatních předmětech (mezipředmětové propojení),
- dodržujeme střídání vyučovacích forem, metod a prostředků, využíváme aktivizujících metod práce, klademe důraz na názorné prostředky při všech činnostech,
- zadáváme žákům domácí úkoly procvičující čtenářské dovednosti a jejich užití v praktickém životě (na základě úzké spolupráce s rodinou),
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, umožňujeme žákům prožít úspěch a radost z využití čtecích dovedností v běžném životě,
- skupinovou prací – společným čtením a vyhledáváním informací – rozvíjíme vztahy mezi spolužáky.

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
		Předslabikářové období
• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání	• diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání
	• zvládat fonematické rozlišování hlásek • určit hlásku na začátku slova, na konci slova	• cvičení na rozvoj fonematického sluchu: rozlišování – zvuků, podobně znějících slov, podobně znějících slabik, délky slabik • diferenciace – stejný, jiný • rytmizace slov, tj. vytleskávání • hláska na začátku slova, na konci slova
	• rozumět mluvenému či jinému komunikačnímu sdělení • reagovat na jednoduché příkazy, sdělení • zvládat samostatný mluvený projev – i pouhý jednoslovný • správně pravidelně dýchat při krátkém mluveném projevu a správně tvořit hlas	• logopedická cvičení – porozumění, rozvoj slovní zásoby, správná výslovnost, dechová cvičení, slovní přízvuk, intonace, rytmizace
	• používat náhradní komunikační prostředky ke komunikaci *(při nesrozumitelnosti či neschopnosti verbální komunikace)*	• formy alternativní a augmentativní komunikace (AAK): znak do řeči, znakový jazyk, využívání piktogramů, symbolů, komunikační knížky, speciální pc programy…
• tvořit věty podle obrázků	• rozpoznat rozdíly mezi obrázky, třídit je	• vyhledávání stejných obrázků, (pexeso,

	podle významu	domino…) • rozlišování stejných tvarů, barev • rozlišování rozdílů a vyvození pojmů malý – velký, stejný – jiný • pozorování a napodobování cviků poloh paží podle učitele • přiřazování obrázků k předmětům • třídit obrázky – zobecnění, konkretizace (zvířata – pes, kočka…) (Tabulky ke čtení, Živá abeceda)
	• řadit obrázky podle dějové posloupnosti	• dějová posloupnost
	• skládat obrázky a popsat je slovně	• puzzle, obrázkové kostky
	• tvořit jednoduché věty z obrázků a rozvíjet souvislé vyjadřování	• prostorová a pravolevá orientace • čtení obrázků zleva doprava • čtení obrázkových vět • tvoření jednoduchých vět pomocí obrázků • vyhledávání obrázků k větě dle diktátu učitele
	• být motivován ke čtení	• společné prohlížení a předčítání pohádkových knížek, krátkých pohádek a příběhů, říkadel, básní • hry na obchod, námětové hry (čtení potřebujeme v praktickém životě…) • koncentrační cvičení, poslechy, divadelní představení

• orientovat se na stránce i řádku	• hledat na stránce a řádku (číst obrázky dle zadání) v knize • osvojit si pojmy: stránka, řádek • osvojit si pojmy: nahoře – dole • rozlišit grafické znázornění slov a vět • dosazovat obrázky do grafického znázornění věty dle vzoru	• vyhledávání předmětů na ploše, obrázků na stránce podle instrukcí • řazení předmětů, obrázků v řádku zleva doprava podle vzoru, podle diktátu • čtení předmětů, obrázků v řádku zleva doprava • orientace v řádku a na stránce • sledování obrázkového textu prstem • pojmy nahoře – dole, na začátku a na konci, před – za • grafické znázornění slova a věty
		Slabikářové období
• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• poznat a vyvozovat konkrétní písmena a hlásky • používat písmena A, I jako spojku mezi dva obrázky • vyvodit další hlásku a písmeno s pomocí říkanky a obrázku, poznávat velká tiskací písmena • poznat svoje vlastní jméno a písmena v něm	• skládání vět z obrázků + spojek A, I • vyvození hlásky a písmene podle obrázků, říkanek => pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře • čtení písmen • vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
Další postup dle zvolené metody čtení (vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků): 1. metoda analyticko-syntetická 2. metoda globální		
<u>Metoda analyticko-syntetická:</u>		

• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• vyvodit další hlásku a písmeno, poznávat velká tiskací písmena • skládat slabiky z písmen podle předlohy či s nápodobou • číst otevřené slabiky s naučenou souhláskou • přiřadit obrázek slova začínající čtenou slabikou • poznat celou slabiku	• vyvození hlásky a písmene podle obrázků, říkanek – např. A, I, E, M, Á, É, Í => pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře *(orientačně 3 samohlásky a 1 souhláska)* • skládání slabik do předepsaných šablon • skládání slabik z písmen dle diktátu • spojování písmen do otevřených slabik (např. MA, MI, MÁ, MÍ) • společné čtení otevřených slabik – splývavé čtení • vyvození slabiky pomocí obrázků (např. MALINA – MA) • čtení otevřené slabiky ve větách s obrázkem (např. …MÁ…) • postřehování – rychlé poznávání celých slabik a vyhledávání na kartičkách, v tabulce...
<u>Metoda globální:</u>		
• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• číst slova s použitím globální metody – *nejprve ve spojení s obrázkem* • vyhledávat obrázek na slovní pokyn • pojmenovat obrázek názvem • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • *později slova oddělená od obrázku* – sledovat a napodobit přiřazení slova k	• čtení 3–5 slov - např. téma: Rodina • tvoření dvojic stejných obrázků popsaných názvem (obrázek – obrázek) • vyhledávání obrázků na slovní pokyn – (ke sdělenému názvu přiřadí obrázek) • samostatné pojmenovávání obrázku (sdělí název)

	obrázku • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm • používat písmena A, I jako spojku mezi dva obrázky • používat písmena A, I jako spojku mezi dvě slova	• přiřazování slova k obrázku a čtení *slovo k obrázku přiřazuje učitel a také jej čte* *učitel slovo přiřazuje a dítě čte* *dítě přiřazuje slovo k obrázku a samo čte* • leporela, slovník slov pro globální čtení • skládání vět z obrázků + spojek A, I • skládání vět z naučených slov + spojek A, I
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat a přiměřeně reagovat na zraková znamení a symboly, obrázky, piktogramy • číst slova a skupiny slov, která se vyskytují v nejbližším okolí žáků (nápisy, popisky...) • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter, Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání • rozlišování tvarů písmen, slov	• diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání
	• zvládat fonematické rozlišování hlásek • určit hlásku na začátku slova, na konci slova i uvnitř slova	• cvičení na rozvoj fonematického sluchu: rozlišování – zvuků, podobně znějících slov, podobně znějících slabik, délky slabik • diferenciace – stejný, jiný • rytmizace slov, tj. vytleskávání • hláska na začátku slova, na konci slova i uvnitř (p-e-s)
	• rozumět mluvenému či jinému komunikačnímu sdělení • reagovat na jednoduché příkazy, sdělení • zvládat samostatný mluvený projev – i pouhý jednoslovný • správně pravidelně dýchat při krátkém mluveném projevu a snažit se o správnou výslovnost nápodobou	• logopedická cvičení – porozumění, rozvoj slovní zásoby, správná výslovnost, dechová cvičení, slovní přízvuk, intonace, rytmizace
	• používat náhradní komunikační prostředky ke komunikaci *(při nesrozumitelnosti či neschopnosti verbální komunikace)*	• formy alternativní a augmentativní komunikace (AAK): znak do řeči, znakový jazyk, využívání piktogramů, symbolů, komunikační knížky,

		speciální pc programy…
	• rozpoznat rozdíly mezi obrázky, třídit je podle významu	• vyhledávání stejných obrázků (pexeso, domino…) • rozlišování stejných tvarů, barev • rozlišování rozdílů a vyvození pojmů malý – velký, stejný – jiný • pozorování a napodobování cviků poloh paží podle učitele • přiřazování obrázků k předmětům • třídit obrázky – zobecnění, konkretizace (zvířata – pes, kočka…) (Tabulky ke čtení, Živá abeceda)
• tvořit věty podle obrázků	• řadit obrázky podle dějové posloupnosti	• dějová posloupnost
	• tvořit jednoduché věty z obrázků a rozvíjet souvislé vyjadřování	• prostorová a pravolevá orientace • čtení obrázků zleva doprava • čtení obrázkových vět • tvoření jednoduchých vět pomocí obrázků • vyhledávání obrázků k větě dle diktátu učitele
	• být motivován ke čtení	• společné prohlížení a předčítání pohádkových knížek, krátkých pohádek a příběhů, říkadel, básní • hry na obchod, námětové hry (čtení potřebujeme v praktickém životě…) • koncentrační cvičení, poslechy, divadelní

		představení
	• tvořit jednoduché věty z obrázků a rozvíjet souvislé vyjadřování • číst obrázky s textem, sestavovat z nich věty, číst věty – využití sociálního čtení	• čtení obrázků zleva doprava • čtení obrázkových vět • tvoření jednoduchých vět pomocí obrázků • vyhledávání obrázků k větě dle diktátu učitele • tvoření věty na otázky s návodem učitele • dosazování obrázků do grafického znázornění věty dle vzoru • symboly a obrázky s textem – sociální čtení, pc program SymWriter
• orientovat se na stránce i řádku.	• hledat na stránce a řádku (číst obrázky dle zadání) v knize • osvojit si pojmy: stránka, řádek • osvojit si pojmy: nahoře – dole • rozlišit grafické znázornění slov a vět • dosazovat obrázky do grafického znázornění věty dle vzoru	• vyhledávání obrázků na stránce podle instrukcí • řazení obrázků v řádku zleva doprava podle vzoru, podle diktátu • čtení předmětů, obrázků v řádku zleva doprava • orientace v řádku a na stránce • sledování obrázkového textu prstem • pojmy nahoře – dole, na začátku a na konci, před – za • grafické znázornění slova a věty
<u>Metoda analyticko-syntetická:</u>		
• číst slabiky a dvojslabičná slova,	• poznat a vyvozovat konkrétní písmena a hlásky s pomocí říkanky a obrázku,	• vyvození samohlásek (E, O, U), souhlásky (L) a písmen podle obrázků, říkanek

skládat slova ze slabik	poznávat velká tiskací písmena • poznat svoje vlastní jméno a písmena v něm	=> pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře *(orientačně 2 samohlásky a 1 souhláska)* • vyhledávání písmen v textu • přiřazování písmen k obrázkům a opačně • modelování, skládání a kreslení písmen • čtení písmen A, E, I, O, U + dvě souhlásky • vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
	• číst otevřené slabiky s naučenými souhláskami • skládat slabiky z písmen podle předlohy či s nápodobou • poznat celou slabiku	• vyvození slabiky pomocí obrázků • přiřazování slabik k obrázkům a naopak • skládání slabik z písmen do předepsaných šablon • skládání slabik z písmen dle diktátu • společné čtení otevřených slabik – splývavé čtení • postřehování – rychlé poznávání celých slabik a vyhledávání na kartičkách, v tabulce
	• číst dvouslabičná slova s naučenými slabikami.	• skládání dvouslabičných slov s otevřenou slabikou (např. MÁMA, EMA, MÁME, MALÁ, MÍLA…) • doplňování slabik ve slovech s podporou obrázku • spojování slov se správným obrázkem

		• čtení slov v obrázkové větě
• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	• tvořit dvoučlenné věty k obrázkům s pomocí návodných otázek	• vyhledávání obrázků k větě dle diktátu učitele • čtení obrázkových vět • skládání vět z obrázků, spojek A I a slabiky MÁ, MÁME dle diktátu učitele • tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování obrázků a slov do grafického znázornění věty dle vzoru
	• číst obrázkové věty s pochopením obsahu • poznat znaménko „!“ (vykřičník) – ve větách *voláme* (EMO!)	• čtení dvouslabičných slov ve větě s obrázkem (MÁME, …) • čtení vět se znaménkem „!“ (*voláme)* s kontrolou pochopení obsahu • skládání vět z obrázků a slov dle vzoru • doplňování obrázků, slov do vět dle vzoru
<u>Metoda globální:</u>		
• číst jednoduchá slova a jednoduchá slovní spojení	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm • používat písmena A, I jako spojku	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • alespoň 2 slova ČINNOSTÍ • dalších slova (3 slova) věcí, osob či zvířat – výběr dle zájmu žáka - např. téma: ŠKOLA – HRAČKY POTRAVINY OBLEČENÍ OVOCE, ZELENINA ZVÍŘATA • přiřazování slova k obrázku a čtení

		• leporela, slovník slov pro globální čtení • skládání vět z obrázků či z naučených slov + spojek A, I
• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	• vytvářet dvouslovná spojení typu MÁMA JÍ doplněné obrázkem • číst a vytvářet jednoduché věty složené ze tří slov (BABI JÍ KOLÁČ) • číst slabiky s významem slova	• čtení vět vytvořených z naučených slov • významově vhodné sloveso se doplní mezi dvě slova – tvoření tříslovných vět • vyvození slov – MÁ, TO, JE s abstraktním obrázkem či bez obrázku • čtení jednotlivých písmen, skládání slov z písmen do předlohy
	• číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • chápání obsahu krátkých vět	• doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přirovnání k obrázku, odpovídání na otázky
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat a přiměřeně reagovat na zraková znamení a symboly, obrázky, piktogramy • číst slova a skupiny slov, která se vyskytují v nejbližším okolí žáků (nápisy, popisky...) • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	• správně dýchat při mluveném projevu • nacvičovat správnou výslovnost hlásek • užívat správný slovní přízvuk • volit přiměřené tempo řeči • hovořit zřetelně a srozumitelně • volit správnou intonaci • správně provádět dechová, mimická a artikulační cvičení • skládat obrázky a následně vyprávět příběh podle obrázků • učit se na vhodných situacích zdvořilostnímu jednání • používat jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) • edukace a reedukace řeči • mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • vypravování pomocí jednoduchých vět • základní komunikační pravidla: pozdrav, poděkování, prosba, omluva
	• používat náhradní komunikační prostředky ke komunikaci *(při nesrozumitelnosti či neschopnosti verbální komunikace)*	• formy alternativní a augmentativní komunikace (AAK): znak do řeči, znakový jazyk, využívání piktogramů, symbolů, komunikační knížky, speciální pc programy…
	• zvládat fonematické rozlišování hlásek • určit hlásku na začátku slova, na konci slova	• cvičení na rozvoj fonematického sluchu: rozlišování – zvuků, podobně znějících slov, podobně znějících slabik, délky slabik

	i uvnitř slova	• diferenciace – stejný, jiný • rytmizace slov, tj. vytleskávání • hláska na začátku slova, na konci slova, i uvnitř slova
• tvořit věty podle obrázků	• tvořit jednoduché věty z obrázků a rozvíjet souvislé vyjadřování	• čtení obrázků zleva doprava • čtení obrázkových vět • tvoření jednoduchých vět pomocí obrázků • hláska A, I ve funkci spojky mezi obrázky • vyhledávání obrázků k větě dle diktátu učitele • tvoření věty na otázky s návodem učitele • dosazování obrázků do grafického znázornění věty dle vzoru
	• sestavit jednoduchou větu k obrázku z probraných slov	• skládání slov do věty k obrázku
	• číst obrázky s textem, sestavovat z nich věty, číst věty – využití sociálního čtení	• symboly a obrázky s textem – sociální čtení, pc program SymWriter
• orientovat se na stránce i řádku.	• hledat na stránce a řádku (číst obrázky dle zadání) v knize • osvojit si pojmy: stránka, řádek	• vyhledávání obrázků, písmen či slov na stránce podle instrukcí • řazení obrázků, písmen či slov v řádku zleva doprava podle vzoru, podle diktátu • čtení obrázků, písmen či slov v řádku zleva doprava • orientace v řádku a na stránce • sledování textu prstem

	• rozlišit grafické znázornění slov a vět • dosazovat obrázky do grafického znázornění věty dle vzoru	• grafické znázornění slova a věty
<u>Metoda analyticko-syntetická:</u>		
• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	• číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik
	• číst otevřené slabiky s naučenými souhláskami • skládat slabiky z písmen podle předlohy či s nápodobou • poznat celou slabiku	• vyvození slabiky pomocí obrázků • přiřazování slabik k obrázkům a naopak • skládání slabik z písmen do předepsaných šablon • skládání slabik z písmen dle diktátu • společné čtení otevřených slabik – splývavé čtení • postřehování – rychlé poznávání celých slabik a vyhledávání na kartičkách, v tabulce
	• číst dvouslabičná slova s naučenými slabikami.	• skládání dvouslabičných slov s otevřenou slabikou (např. EVA, VOLÁ, VOSA…) • doplňování slabik ve slovech s podporou obrázku • čtení dvouslabičných slov s porozuměním – spojování slov se správným obrázkem • čtení slov v obrázkové větě
• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	• tvořit jednoduché věty k obrázkům s pomocí návodných otázek nebo podle diktátu	• skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele

		• tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování obrázků a slov do grafického znázornění věty dle vzoru
	• s porozuměním číst slova z otevřených slabik a jednoduché věty, obsahujících procvičená písmena a samohlásky	• hlasité čtení s porozuměním • čtení s okénkem, duální čtení • přiřazení přečteného k obrázkům • vyhledávání v textu podle otázek
	• číst obrázkové věty s pochopením obsahu • poznat znaménko „?“ (otazník) – věty typu VÍTE? UMÍ TO?	• čtení vět – otázek se znaménkem „?“ se správnou intonací, s kontrolou pochopení obsahu • skládání vět z obrázků a slov dle vzoru či diktátu, správné pořadí slov
<u>Metoda globální:</u>		
• číst jednoduchá slova a jednoduchá slovní spojení	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm • používat písmena A, I jako spojku	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTÍ + názvy věcí, osob či zvířat – výběr dle zájmu žáka - např. téma: ŠKOLA – HRAČKY POTRAVINY OVOCE, ZELENINA ZVÍŘATA OBLEČENÍ DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY • přiřazování slova k obrázku a čtení • leporela, slovník slov pro globální čtení • skládání vět z obrázků či z naučených slov +

		spojek A, I
• chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	• číst a vytvářet jednoduché věty složené ze dvou slov doplněné obrázkem nebo ze tří slov • číst slabiky s významem slova MÁ, TO JE • seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy – počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov	• čtení vět vytvořených z naučených slov • vyvození slov – MÁ, TO, JE s abstraktním obrázkem či bez obrázku • poznávání jednotlivých písmen, skládání slov z písmen do předlohy
	• číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • chápání obsahu krátkých vět	• doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přirovnání k obrázku, odpovídání na otázky
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter, Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• přednášet krátké říkanky a básničky	• snažit se o správnou výslovnost hlásek • hovořit zřetelně a srozumitelně • volit správnou intonaci	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace)
	• nacvičovat říkanky a básničky s různými tématy	• pamětní cvičení, sluchová paměť • rytmizace, recitace
	• zapamatovat si text říkanky a reprodukovat pomocí alternativní komunikace *(při nesrozumitelnosti či neschopnosti verbální komunikace)*	• reprodukce zapamatovaného textu alternativní komunikací – znakovým jazykem, obrázkovým systémem
	• poslouchat a recitovat verše a říkadla • poslouchat pohádky a vyprávění • dramatizovat pohádky a krátké příběhy	• poslech, koncentrace • pamětní cvičení • recitace • dramatizace, dramaterapie
• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	• vyprávět jednoduché sdělení na dané téma • sdělit obsah shlédnuté divadelní hry (pohádky) s nápomocí návodných otázek • reprodukovat přečtený text s nápomocí obrázků či návodných otázek	• vypravování pomocí jednoduchých vět • vypravování děje shlédnuté pohádky • reprodukce krátkého textu
<u>Metoda analyticko-syntetická:</u>		

• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání písmen a slov • poznat a číst probraná velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací	• zraková a sluchová analýza písmene, slova • velká tiskací písmena – samohlásky, šest souhlásek • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, E-e, M-m…)
	• poznat a vyvodit hlásky a písmena s pomocí říkanek a obrázků, poznávat velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací	• vyvození souhlásky (J, P, N) a písmen podle obrázků, říkanek => pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře *(orientačně 3-4 písmena)* • vyhledávání písmen v textu • přiřazování písmen k obrázkům a opačně • modelování, skládání a kreslení písmen • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (J-j, P-p, N-n…)
	• rozlišit délky samohlásek zrakově a sluchově je rozeznat	• krátké a dlouhé samohlásky
	• číst slabiky z již poznaných písmen velkých tiskacích a přiřazovaní slabik malých tiskacích písmen • číst otevřené slabiky a z nich utvořená slova • číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými slabikami	• otevřené slabiky • přiřazování k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • určování hlásky, slabiky na začátku slova • rozklad slov na slabiky • skládání slov ze slabik

		• určování počtu slabik ve slově • čtení slov s porozuměním – spojování slov se správným obrázkem • čtení tříslabičných slov
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psacího písma) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
• číst s porozuměním jednoduché věty	• číst jednoduché věty, zpočátku doplněných obrázky • číst otázky a rozkazy se správnou intonací • číst jednoduché věty s porozuměním • tvořit jednoduché věty podle návodných obrázků či diktátu pedagoga	• hlasité čtení s porozuměním vět s přiměřeným obsahem • čtení s okénkem, duální čtení • čtení vět se správnou intonací • druhy vět – význam • přiřazení přečteného k obrázkům • vyhledávání v textu podle otázek • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování slov do grafického znázornění věty
• orientovat se ve větě	• rozlišit jednotlivé části textu: věta, slovo, slabika, hláska • umět určit počet slov ve větě	• orientace ve čteném textu

	• umět určit počet slabik ve slově • umět určit počet písmen ve slově	
<u>Metoda globální:</u>		
• číst s porozuměním jednoduché věty	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTÍ + názvy věcí, osob či zvířat – výběr dle zájmu žáka - např. téma: POTRAVINY ZVÍŘATA OBLEČENÍ NÁBYTEK ČÁSTI TĚLA DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY • přiřazování slova k obrázku a čtení • leporela, slovník slov pro globální čtení
	• číst a vytvářet jednoduché věty složené ze dvou slov doplněné obrázkem • číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • číst a vytvářet věty z probraných slov (3 a více slov) • chápání obsahu krátkých vět	• skládání vět z naučených slov, obrázků a spojek A, I • čtení vět vytvořených z naučených slov • doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přirovnání k obrázku, odpovídání na otázky
• orientovat se ve větě	• zvládat analýzu čteného textu: věta, slovo, slabika, písmeno • analyzovat části, z nichž je slovo složeno –	• orientace v textu • slova, věty, slabiky, písmena

	vnímat shody v jednotlivých slovech • číst slabiky s významem slova MÁ, TO JE, MY, TY, JÁ, NE • vnímat rozdíly v jednotlivých slovech	• stejné slabiky ve slovech – na začátku n. jiné části slova (JE – JEDE, PIJE) • vyvození slabik, jakožto slov s významem – MÁ, TO, JE..., s abstraktním obrázkem či bez obrázku • tvary slov – (skloňování, časování) -slova jsou stejná, ale konec je odlišný - např. má, máš, máme; máma, mámo
• zvládat čtení probraných tiskacích písmen	• seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy • číst jednotlivá písmena velké abecedy • skládat z písmen velké abecedy probraná slova do předlohy	• počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov • čtení jednotlivých písmen • skládání slov z písmen do předlohy
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• přednášet krátké říkanky a básničky	• snažit se o správnou výslovnost hlásek • hovořit zřetelně a srozumitelně • volit správnou intonaci	• základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace)
	• nacvičovat říkanky a básničky s různými tématy	• pamětní cvičení, sluchová paměť • rytmizace, recitace
	• zapamatovat si text říkanky a písně reprodukovat pomocí alternativní komunikace *(při nesrozumitelnosti či neschopnosti verbální komunikace)*	• reprodukce zapamatovaného textu alternativní komunikací – znakovým jazykem, obrázkovým systémem
	• poslouchat a recitovat verše a říkadla • poslouchat pohádky a vyprávění • dramatizovat pohádky a krátké příběhy	• poslech, koncentrace • pamětní cvičení • recitace • vypravování pomocí jednoduchých vět • dramatizace, dramaterapie
• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	• vyprávět jednoduché sdělení na dané téma • sdělit obsah shlédnuté divadelní hry (pohádky) s nápomocí návodných otázek • reprodukovat přečtený text s nápomocí obrázků či návodných otázek	• vypravování pomocí jednoduchých vět • vypravování děje shlédnuté pohádky • reprodukce krátkého textu

Metoda analyticko-syntetická:		
• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání písmen a slov • poznat a číst probraná velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • přiřadit k malým tiskacím písmena psací – zatím tvarově podobných	• zraková a sluchová analýza písmene, slova • velká tiskací písmena • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, E-e, M-m…) • vyvozování tvarů psacího písma z tiskacího, přiřazování 2–4 tvarů písmen jedné hlásky
	• poznat a vyvodit hlásky a písmena s pomocí říkanek a obrázků, poznávat velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací písmena	• vyvození souhlásky (Š, D, Z, K, B) a písmen podle obrázků, říkanek => pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře *(orientačně 4-5 písmen)* • vyhledávání písmen v textu • přiřazování písmen k obrázkům a opačně • modelování, skládání a kreslení písmen • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (Š-š, D-d, Z-z…)
	• rozlišit délky samohlásek zrakově a sluchově je rozeznat	• krátké a dlouhé samohlásky
	• číst slabiky z již poznaných písmen velkých tiskacích a přiřazovaní slabik malých tiskacích písmen • číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými slabikami	• otevřené slabiky • určování hlásky, slabiky na začátku slova rozklad slov na slabiky • skládání slov ze slabik

	• číst jednoslabičná slova se zavřenou slabikou – mám, sám, tam… • číst dvojslabičná slova, která mají zavřenou slabiku na konci – komín... • číst předložkové vazby – do lesa... • číst slova s porozuměním významu	• určování počtu slabik ve slově • čtení víceslabičných slov • čtení slov s uzavřenými slabikami • čtení předložkových vazeb • čtení slov s porozuměním – spojování slov se správným obrázkem
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
• číst s porozuměním jednoduché věty	• číst jednoduché věty, zpočátku doplněných obrázky • číst otázky a rozkazy se správnou intonací • číst jednoduché věty s porozuměním • tvořit jednoduché věty podle návodných obrázků či diktátu pedagoga	• hlasité čtení s porozuměním – vět s přiměřeným obsahem • čtení s okénkem, duální čtení • čtení vět se správnou intonací • druhy vět – význam • přiřazení přečteného k obrázkům • vyhledávání v textu podle otázek • vyprávění o přečteném, reprodukce textu • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování slov do grafického znázornění

		věty
• orientovat se ve větě	• rozlišit jednotlivé části textu: věta, slovo, slabika, hláska • umět určit počet slov ve větě • umět určit počet slabik ve slově • umět určit počet písmen ve slově	• orientace ve čteném textu
<u>Metoda globální:</u>		
• číst s porozuměním jednoduché věty	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTÍ + názvy věcí, osob či zvířat – výběr dle zájmu žáka - např. téma: POTRAVINY ZVÍŘATA OBLEČENÍ NÁBYTEK KUCHYNĚ ČÁSTI TĚLA HYGIENA • přiřazování slova k obrázku a čtení • leporela, slovník slov pro globální čtení
	• číst a vytvářet jednoduché věty složené ze dvou slov doplněné obrázkem • číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • číst a vytvářet věty z probraných slov (3 a více slov)	• skládání vět ze slov, obrázků a spojek • čtení vět vytvořených z naučených slov • doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se

	• chápání obsahu krátkých vět	symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přirovnání k obrázku, odpovídání na otázky
• orientovat se ve větě	• zvládat analýzu čteného textu: věta, slovo, slabika, písmeno • analyzovat části, z nichž je slovo složeno – vnímat shody v jednotlivých slovech • číst slabiky s významem slova MÁ, TO JE, MY, TY, JÁ, NE • vnímat rozdíly v jednotlivých slovech	• orientace v textu • slova, věty, slabiky, písmena • stejné slabiky ve slovech – na začátku nebo v jiné části slova (JE – JEDE, PIJE) • vyvození slabik, jakožto slov s významem – MÁ, TO, JE... s abstraktním obrázkem či bez obrázku • tvary slov – (skloňování, časování) – slova jsou stejná, ale konec je odlišný - např. má, máš, máme; máma, mámo
• zvládat čtení probraných tiskacích písmen	• seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy • číst jednotlivá písmena velké abecedy • skládat z písmen velké abecedy probraná slova do předlohy • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací (písmen tvarově podobných)	• počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov • čtení jednotlivých písmen • skládání slov z písmen do předlohy • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (O-o, V-v, M-m…)
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu

• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• přednášet krátké říkanky a básničky	• nacvičovat říkanky a básničky s různými tématy	• pamětní cvičení, sluchová paměť • rytmizace, recitace
	• zapamatovat si text říkanky a písně reprodukovat pomocí alternativní komunikace *(při nesrozumitelnosti či neschopnosti verbální komunikace)*	• reprodukce zapamatovaného textu alternativní komunikací – znakovým jazykem, obrázkovým systémem
	• poslouchat a recitovat verše a říkadla • poslouchat pohádky a vyprávění • dramatizovat pohádky a krátké příběhy • rozlišit jednoduché literární žánry	• poslech, koncentrace • pamětní cvičení • recitace • vypravování pomocí jednoduchých vět • dramatizace, dramaterapie • literární žánry pro děti – rozpočítadlo, hádanka a pohádka
• umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	• vyprávět jednoduché sdělení na dané téma • sdělit obsah shlédnuté divadelní hry (pohádky) s nápomocí návodných otázek • reprodukovat přečtený text s nápomocí obrázků či návodných otázek	• vypravování pomocí jednoduchých vět • vypravování děje shlédnuté pohádky • reprodukce krátkého textu
Metoda analyticko-syntetická:		

• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání písmen a slov • poznat a číst probraná velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • přiřadit k malým tiskacím písmena psací	• zraková a sluchová analýza písmene, slova • velká tiskací písmena • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, E-e, M-m…) • vyvozování tvarů psacího písma z tiskacího, přiřazování 3–4 tvarů písmen jedné hlásky (tiskací i psací)
	• poznat a vyvodit hlásky a písmena s pomocí říkanek a obrázků, poznávat velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací a psací písmena	• vyvození souhlásky a písmen (C, R) podle obrázků, říkanek, čtení dvojhlásek OU, AU => pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře *(orientačně 4 písmena)* • vyhledávání písmen v textu • přiřazování písmen k obrázkům a opačně • modelování, skládání a kreslení písmen • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (Š-š, D-d, Z-z…) • psací písmena
	• rozlišit délky samohlásek zrakově a sluchově je rozeznat	• krátké a dlouhé samohlásky
	• číst slabiky z již poznaných písmen velkých tiskacích a přiřazovaní slabik malých tiskacích písmen • skládat slova ze slabik podle diktátu • číst dvojslabičná i tříslabičná slova s	• otevřené slabiky • přiřazování k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • určování hlásky, slabiky na začátku slova

	otevřenými slabikami • číst slova, která mají uzavřenou slabiku na konci (komín, robot…) • číst předložkové vazby – do lesa... • číst slova s porozuměním významu	• rozklad slov na slabiky • skládání slov ze slabik • určování počtu slabik ve slově • čtení víceslabičných slov • čtení slov s uzavřenými slabikami • čtení předložkových vazeb • čtení slov s porozuměním – spojování slov se správným obrázkem • význam slov – slovo, které do řady nepatří
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
• číst s porozuměním jednoduché věty	• číst jednoduché věty, zpočátku doplněných obrázky • číst otázky a rozkazy se správnou intonací • číst jednoduché věty s porozuměním • tvořit jednoduché věty podle návodných obrázků či diktátu pedagoga	• hlasité čtení s porozuměním – vět s přiměřeným obsahem • čtení s okénkem, duální čtení • čtení vět se správnou intonací • druhy vět – význam • přiřazení přečteného textu ke správnému dějovému obrázku • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky • doplnění věty vhodným slovem

		• vyhledávání informací či odpovědí na otázku v textu – hlasitým nebo tichým čtením • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů – skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • vytváření věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování slov do grafického znázornění věty
• orientovat se ve větě	• rozlišit jednotlivé části textu: věta, slovo, slabika, hláska • určit počet slov ve větě • určit počet slabik ve slově • určit počet písmen ve slově	• orientace ve čteném textu.
• rozlišit stejně znějící slova různého významu	• vnímat význam slova • rozlišit význam slova v kontextu – rozlišit stejně znějící slova	• význam slova – komentování, vkládání do vět • slova stejně znějící různého významu – vyhledání ve větě, přiřazování k obrázkům (los, rys, pila, zámek, oko, ucho...)
<u>Metoda globální:</u>		
• číst s porozuměním jednoduché věty	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTÍ + názvy věcí, osob či zvířat – výběr dle zájmu žáka - např. téma: POTRAVINY OVOCE

	• vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm	ZELENINA PŘÍRODA ZVÍŘATA, PTÁCI OBLEČENÍ PŘEDMĚTY DENNÍ POTŘEBY • přiřazování slova k obrázku a čtení • leporela, slovník slov pro globální čtení
	• číst a vytvářet jednoduché věty složené ze dvou slov doplněné obrázkem • číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • číst a vytvářet věty z probraných slov (3 a více slov) • chápat obsah krátkých vět • chápat rozdíl a význam vět tázacích, oznamovacích i rozkazovacích	• skládání vět ze slov a obrázků • čtení vět vytvořených z naučených slov • doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přirovnání k obrázku, odpovídání na otázky • druhy vět – čtení, intonace, význam
• orientovat se ve větě	• zvládat analýzu čteného textu: věta, slovo, slabika, písmeno • určit počet slov ve větě • určit počet slabik ve slově • určit počet písmen ve slově • analyzovat části, z nichž je slovo složeno – vnímat shody v jednotlivých slovech • číst slabiky s významem slova	• orientace v textu • slova, věty, slabiky, písmena • stejné slabiky ve slovech – na začátku n. jiné části slova (JE – JEDE, PIJE) • vyvození slabik, jakožto slov s významem – MÁ, TO, JE... s abstraktním obrázkem či bez obrázku • tvary slov – (skloňování, časování) -slova jsou

	MÁ, TO JE, MY, TY, JÁ, NE • vnímat rozdíly v jednotlivých slovech	stejná, ale konec je odlišný - např. má, máš, máme; máma, mámo
• zvládat čtení probraných tiskacích písmen	• seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy • číst jednotlivá písmena velké abecedy • skládat z písmen velké abecedy probraná slova do předlohy • přiřadit k některým velkým tiskacím písmenům malá tiskací	• počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov • čtení jednotlivých písmen • skládání slov z písmen do předlohy • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, M-m, C-c..)
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
• zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• přednášet říkanky a básničky	• nacvičovat říkanky a básničky s různými tématy	• pamětní cvičení, sluchová paměť • rytmizace, recitace
	• zapamatovat si text říkanky a písně reprodukovat pomocí alternativní komunikace *(při neschopnosti verbální komunikace)*	• reprodukce zapamatovaného textu alternativní komunikací – znakovým jazykem, obrázkovým systémem
	• poslouchat a recitovat verše a říkadla • poslouchat pohádky a vyprávění • dramatizovat pohádky a krátké příběhy • rozlišit jednoduché literární žánry	• poslech, koncentrace • pamětní cvičení • recitace • vypravování pomocí jednoduchých vět • dramatizace, dramaterapie • literární žánry pro děti– rozpočítadlo, hádanka, báseň a pohádka
• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• číst a zapamatovat si krátké příběhy • vyprávět krátké příběhy a pohádky s nápomocí obrázků či návodných otázek • zvládnout reprodukci snadného krátkého textu bez dopomoci • sdělit obsah shlédnuté divadelní hry (pohádky), slyšené z rádia, z CD s nápomocí návodných otázek	• cvičení zaměřená na vnímání obsahu čteného textu • pamětní cvičení • koncentrace na četbu • pravidla vyprávění – sdělit podstatné, neodbíhat od tématu • reprodukce přečteného, péče o rozvoj řeči

		• poslech, koncentrace • reprodukce slyšeného
<u>Metoda analyticko-syntetická:</u>		
• číst všechna tiskací i psací písmena *(doposud probraná písmena)*	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání písmen a slov • poznat a číst probraná velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • přiřadit k malým tiskacím písmena psací • číst psací písmo, pakliže jím žák píše	• zraková a sluchová analýza písmene, slova • velká tiskací písmena • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, E-e, M-m…) • vyvozování tvarů psacího písma z tiskacího, přiřazování 3–4 tvarů písmen jedné hlásky (tiskací i psací)
	• poznat a vyvodit hlásky a písmena s pomocí říkanek a obrázků, poznávat velká a malá tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací a psací písmena	• vyvození souhlásky a písmen (Č, č, H, h, Ž, ž, F, f) podle obrázků, říkanek => pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře *(orientačně 4 písmena)* • vyhledávání písmen v textu • přiřazování písmen k obrázkům a opačně • modelování, skládání a kreslení písmen • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů • psací písmena – vyvození tvarů • přiřazování, čtení

	• rozlišit délky samohlásek zrakově a sluchově je rozeznat	• krátké a dlouhé samohlásky
	• číst slabiky z již poznaných písmen velkých tiskacích a přiřazovaní slabik malých tiskacích písmen • skládat slova ze slabik podle diktátu • číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými slabikami • číst slova, která mají uzavřenou slabiku na konci (komín, robot…) • číst předložkové vazby – do lesa... • číst slova s dvěma souhláskami na začátku a uprostřed slova • číst slova se slabikotvorným r, l • číst slova s porozuměním významu	• otevřené slabiky • přiřazování k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • určování hlásky, slabiky na začátku slova • rozklad slov na slabiky • skládání slov ze slabik • určování počtu slabik ve slově • čtení víceslabičných slov • čtení slov s uzavřenými slabikami • čtení předložkových vazeb • čtení slov se shlukem souhlásek – typu slepice, mrak, myška, most apod. • procvičování čtení slov se slabikotvorným r, l (metr, lezl, krk, vlk...) • čtení slov s porozuměním – spojování slov se správným obrázkem či vysvětlením, co znamená, uvedením příkladu
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény,

	písmena v něm	skládání jména z písmen
• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• číst věty s přiměřeným obsahem a náročností • číst otázky a rozkazy se správnou intonací • číst jednoduchý text s porozuměním • tvořit jednoduché věty podle návodných obrázků či diktátu pedagoga	• hlasité čtení s porozuměním – vět s přiměřeným obsahem • čtení s okénkem, duální čtení • čtení vět se správnou intonací • druhy vět – význam • nácvik tichého čtení • přiřazení přečteného textu k dějovým obrázkům • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky • doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázky v textu hlasitým či tichým čtením • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování slov do grafického znázornění věty
• orientovat se ve čteném textu	• rozlišit jednotlivé části textu: věta, slovo, slabika, hláska • vyhledat požadovanou část textu	• orientace ve čteném textu • orientace v textu tichým čtením

	• orientovat se v textu tichým čtením	
<u>Metoda globální:</u>		
• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTÍ + NÁZVY VĚCÍ, OSOB, ZVÍŘAT– výběr dle zájmu žáka a v souladu s věcným učením • přiřazování slova k obrázku a • leporela, slovník slov pro globální čtení
	• číst a vytvářet jednoduché věty doplněné i obrázkem • číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • chápat obsah krátkého jednoduchého textu • sestavovat věty ze slov podle diktátu či podle návodných obrázků • chápat rozdíl a význam vět tázacích, oznamovacích i rozkazovacích	• skládání vět ze slov a obrázků • čtení vět vytvořených z naučených slov • doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přiřazení přečteného textu ke správnému dějovému obrázku • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky • doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázku v textu – hlasitým nebo tichým čtením • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků

		dle diktátu učitele • vytváření věty na otázky pomocí návodu učitele • druhy vět – čtení, intonace, význam
• orientovat se ve čteném textu	• zvládat analýzu čteného textu: • věta, slovo, slabika, písmeno • určit počet slov ve větě • určit počet slabik ve slově • určit počet písmen ve slově • analyzovat části, z nichž je slovo složeno – vnímat shody v jednotlivých slovech • číst slabiky s významem slova MÁ, TO JE, MY, TY, JÁ, NE • vnímat rozdíly v jednotlivých slovech	• orientace v textu • slova, věty, slabiky, písmena • stejné slabiky ve slovech – na začátku n. jiné části slova (JE – JEDE, PIJE) • slovotvorba – hry zaměřené na poznávání skladby slova – slovní fotbal, slovní domino, přesmyčky, tajenky, scrabble (dětské verze) • vyvození slabik, jakožto slov s významem – MÁ, TO, JE... s abstraktním obrázkem či bez obrázku • tvary slov – (skloňování, časování) -slova jsou stejná, ale konec je odlišný - např. má, máš, máme; máma, mámo
• číst všechna (doposud probraná) tiskací i psací písmena (pakliže jimi žák píše)	• seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy • číst jednotlivá písmena velké abecedy • skládat z písmen velké abecedy probraná slova do předlohy • přiřadit k některým velkým tiskacím písmenům malá tiskací	• počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov • čtení jednotlivých písmen • skládání slov z písmen do předlohy • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, M-m, C-c…)
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény,

	písmena v něm	skládání jména z písmen
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• učit se syntéze hlásek a písmen do slova • číst nové slovo nenaučené globální metodou, nýbrž syntézou	• sledování činností syntézy hlásek a písmen prováděných pedagogem (hláskuje krátké slovo nebo skládá slovo z písmen – žák vybírá odpovídající zápis z probraných slov, přiřazuje obrázek...) • hláskování a skládání krátkého nového slova (P-E-S) – porozumění slovu – výběr obrázku z více možností
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • procesní schémata • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem (propojení více metod čtení)

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• přednášet říkanky a básničky	• nacvičovat říkanky a básničky s různými tématy	• pamětní cvičení, sluchová paměť • rytmizace, recitace
	• zapamatovat si text říkanky a písně reprodukovat pomocí alternativní komunikace *(při neschopnosti verbální komunikace)*	• reprodukce zapamatovaného textu alternativní komunikací – znakovým jazykem, obrázkovým systémem
	• poslouchat a recitovat verše a říkadla • poslouchat pohádky a vyprávění • dramatizovat pohádky a krátké příběhy • rozlišit jednoduché literární žánry	• poslech, koncentrace • pamětní cvičení • recitace • vypravování pomocí jednoduchých vět • dramatizace, dramaterapie • literární žánry pro děti– rozpočítadlo, hádanka, báseň, pohádka a pověst
• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• číst a zapamatovat si krátké příběhy • vyprávět krátké příběhy a pohádky s nápomocí obrázků či návodných otázek • zvládnout reprodukci snadného krátkého textu bez dopomoci • sdělit obsah shlédnuté divadelní hry (pohádky), slyšené z rádia, z CD s nápomocí návodných otázek	• cvičení zaměřená na vnímání obsahu čteného textu • pamětní cvičení • koncentrace na četbu • pravidla vyprávění – sdělit podstatné, neodbíhat od tématu • reprodukce přečteného, péče o rozvoj řeči

		• poslech, koncentrace • reprodukce slyšeného
<u>Metoda analyticko-syntetická:</u>		
• číst všechna tiskací i psací písmena *(doposud probraná písmena)*	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání písmen a slov • poznat a číst probraná velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • přiřadit k malým tiskacím písmena psací • číst psací písmo, pakliže jím žák píše	• zraková a sluchová analýza písmene, slova • velká tiskací písmena • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, E-e, M-m…) • vyvozování tvarů psacího písma z tiskacího, přiřazování 3–4 tvarů písmen jedné hlásky (tiskací i psací)
	• poznat a vyvodit hlásky a písmena s pomocí říkanek a obrázků, poznávat velká a malá tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací a psací písmena	• vyvození souhlásky a písmen (G, g, Ř, ř, Ch, ch) podle obrázků, říkanek => pořadí zvolených písmen se může lišit podle použité metody a zvoleného slabikáře *(dokončení písmen celé abecedy)* • vyhledávání písmen v textu • přiřazování písmen k obrázkům a opačně • modelování, skládání a kreslení písmen • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů • psací písmena – vyvození tvarů • přiřazování, čtení

	• rozlišit délky samohlásek zrakově a sluchově je rozeznat	• krátké a dlouhé samohlásky
	• číst slabiky z již poznaných písmen velkých a malých tiskacích • skládat slova ze slabik podle diktátu • číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými a zavřenými slabikami	• otevřené slabiky • přiřazování k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • určování hlásky, slabiky na začátku slova • rozklad slov na slabiky • skládání slov ze slabik • určování počtu slabik ve slově • čtení víceslabičných slov • čtení slov s uzavřenými slabikami
	• číst předložkové vazby – do lesa...	• čtení předložkových vazeb
	• číst slova se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • číst slova se slabikotvorným r, l	• čtení slov se shluky souhlásek • čtení slov se slabikotvorným r, l (metr, lezl, krk, vlk...)
	• číst slova s porozuměním významu	• čtení slov s porozuměním – spojování slov se správným obrázkem či vysvětlením, co znamená, uvedením příkladu...
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu

• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• číst věty s přiměřeným obsahem a náročností • číst otázky a rozkazy se správnou intonací • číst jednoduchý text s porozuměním • tvořit jednoduché věty podle návodných obrázků či diktátu pedagoga	• hlasité čtení s porozuměním – vět s přiměřeným obsahem • čtení s okénkem, duální čtení • čtení vět se správnou intonací • druhy vět – význam • nácvik tichého čtení • přiřazení přečteného textu k dějovým obrázkům • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky • doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázky v textu hlasitým či tichým čtením • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování slov do grafického znázornění věty
• orientovat se ve čteném textu	• rozlišit jednotlivé části textu: věta, slovo, slabika, hláska • vyhledat požadovanou část textu • orientovat se v textu tichým čtením	• orientace ve čteném textu • orientace v textu tichým čtením

• získat pozitivní vztah k literatuře	• využít čtenářských dovedností ke čtení obrázkových knih, novin, letáků, časopisů • zapojit se při četbě na pokračování • využít čtenářských dovedností v praxi – pro orientaci v okolí a v čase, pro získání důležitých informací o věcech denní potřeby, postupech práce apod.	• čtení obrázkových knih, novin, letáků, časopisů • četba na pokračování, poslech, čtení, reprodukce, vedení čtenářského sešitu • čtení názvů ulic, popisných tabulí a cedulí v praxi • vyhledávání měsíců, dnů, jmen v kalendáři • čtení důležitých informací a návodů na obalech, mapách, plánech, kuchařských knihách • internetový vyhledávač • získávání informací z knih encyklopedické povahy (příroda, lidské tělo, historie apod.)
<u>Metoda globální:</u>		
• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTÍ + NÁZVY VĚCÍ, OSOB, ZVÍŘAT– výběr dle zájmu žáka a v souladu s věcným učením • přiřazování slova k obrázku a čtení • leporela, slovník slov pro globální čtení
	• číst a vytvářet jednoduché věty doplněné i obrázkem číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení)	• skládání vět ze slov a obrázků • čtení vět vytvořených z naučených slov • doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se

	• chápat obsah krátkého jednoduchého textu • sestavovat věty ze slov podle diktátu či podle návodných obrázků • chápat rozdíl a význam vět tázacích, oznamovacích i rozkazovacích	symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přiřazení přečteného textu ke správnému dějovému obrázku • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky • doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázku v textu – hlasitým nebo tichým čtením • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • lnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • vytváření odpovědi na otázky pomocí návodu učitele • druhy vět – čtení, intonace, význam
• orientovat se ve čteném textu	• zvládat analýzu čteného textu: věta, slovo, slabika, písmeno • určit počet slov ve větě • určit počet slabik ve slově • určit počet písmen ve slově	• orientace v textu • slova, věty, slabiky, písmena
	• vyhledat požadovanou část textu	• čtení s porozuměním, orientace ve čteném textu

	• analyzovat části, z nichž je slovo složeno – vnímat shody v jednotlivých slovech	• stejné slabiky ve slovech – na začátku n. jiné části slova (JE – JEDE, PIJE) • slovotvorba – hry zaměřené na poznávání skladby slova – slovní fotbal, slovní domino, přesmyčky, tajenky, scrabble (dětské verze)
	• číst slabiky s významem slova MÁ, TO JE, MY, TY, JÁ, NE	• vyvození slabik, jakožto slov s významem – MÁ, TO, JE... s abstraktním obrázkem či bez obrázku
	• vnímat rozdíly v jednotlivých slovech	• tvary slov – (skloňování, časování) -slova jsou stejná, ale konec je odlišný - např. má, máš, máme; máma, mámo
• číst všechna (doposud probraná) tiskací i psací písmena (pakliže jimi žák píše)	• seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy • číst jednotlivá písmena velké abecedy • skládat z písmen velké abecedy probraná slova do předlohy • přiřadit k některým velkým tiskacím písmenům malá tiskací	• počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov • čtení jednotlivých písmen • skládání slov z písmen do předlohy • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, M-m, C-c…)
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• učit se syntézu hlásek a písmen do slova • číst nové slovo nenaučené globální	• sledování činností syntézy hlásek a písmen prováděných pedagogem (hláskuje krátké slovo nebo skládá slovo z písmen – žák vybírá

	metodou, nýbrž syntézou	odpovídající zápis z probraných slov, přiřazuje obrázek...) • hláskování a skládání krátkého nového slova (P-E-S) – porozumění slovu – výběr obrázku z více možností
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • procesní schémata • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem (propojení více metod čtení)
• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• orientovat se v jednoduchém obrázkovém postupu při sebeobslužných nebo pracovních činnostech • orientovat se v jednoduchém obrázkovém kuchařském receptu • číst obrázkové návody na obalech výrobků (např. puding) • číst obrázkové nebo piktogramové informace ke správnému a bezpečnému používání výrobku (např. vysoušeč vlasů)	• obrázkové postupy – poskládání postupu podle časové posloupnosti, konkrétní práce podle obrázkových postupu • procesní schémata • čtení obrázkových kuchařských receptů • čtení návodů k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků • porozumění piktogramovým informacím o bezpečnosti a správném používání výrobku

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• přednášet říkanky a básničky	• nacvičovat říkanky a básničky s různými tématy	• pamětní cvičení, sluchová paměť • rytmizace, recitace
	• zapamatovat si text říkanky, písně a reprodukovat pomocí alternativní komunikace *(při neschopnosti verbální komunikace)*	• reprodukce zapamatovaného textu alternativní komunikací – znakovým jazykem, obrázkovým systémem
	• poslouchat a recitovat verše a říkadla • poslouchat pohádky a vyprávění • dramatizovat pohádky a krátké příběhy	• poslech, koncentrace • pamětní cvičení • recitace • vypravování pomocí jednoduchých vět • dramatizace, dramaterapie
• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• číst a zapamatovat si krátké příběhy • vyprávět krátké příběhy a pohádky s nápomocí obrázků či návodných otázek • zvládnout reprodukci snadného krátkého textu bez dopomoci • sdělit obsah shlédnuté divadelní hry (pohádky), slyšené z rádia, z CD s nápomocí návodných otázek	• cvičení zaměřená na vnímání obsahu čteného textu • pamětní cvičení • koncentrace na četbu • pravidla vyprávění – sdělit podstatné, neodbíhat od tématu • reprodukce přečteného, péče o rozvoj řeči-poslech, koncentrace • reprodukce slyšeného

Metoda analyticko-syntetická:		
• číst všechna tiskací i psací písmena *(pakliže jimi žák píše)*	• rozvíjet a zpřesňovat zrakové a sluchové vnímání písmen a slov • poznat a číst všechna velká tiskací písmena • přiřadit k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • přiřadit k malým tiskacím písmena psací • číst psací písmo, pakliže jím žák píše	• zraková sluchová analýza písmene, slova • velká tiskací písmena • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, E-e, M-m…) • vyvozování tvarů psacího písma z tiskacího, přiřazování 3–4 tvarů písmen jedné hlásky (tiskací i psací)
	• číst slabiky z již poznaných písmen velkých a malých tiskacích • skládat slova ze slabik podle diktátu • číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými a zavřenými slabikami • číst měkké a tvrdé slabiky • číst slabiky dě, tě, ně…	• otevřené slabiky • přiřazování k velkým tiskacím písmenům malá tiskací • určování hlásky, slabiky na začátku slova • rozklad slov na slabiky • skládání slov ze slabik • určování počtu slabik ve slově • čtení víceslabičných slov • čtení slov s uzavřenými slabikami • slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
	• číst předložkové vazby – do lesa...	• čtení předložkových vazeb

	• číst slova se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • číst slova se slabikotvorným r, l	• čtení slov se shluky souhlásek • čtení slov se slabikotvorným r, l (metr, lezl, krk, vlk...)
	• číst slova se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	• čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě ně, bě, pě, vě, mě • rozlišit tvrdé a měkké slabiky – rozdílnost vyslovování
	• číst slova s porozuměním významu	• čtení slov s porozuměním – spojování slov se správným obrázkem či vysvětlením, co znamená, uvedením příkladu...
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka • číst slabiky a slova, které žák sám napíše	• čtení psaného textu
• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• upevňovat a rozvíjet čtenářské dovednosti s důrazem na správnost, přesnost a pohotovost čtení • číst věty s přiměřeným • obsahem a náročností • číst otázky a rozkazy se správnou intonací • číst jednoduchý text s porozuměním • tvořit jednoduché věty podle návodných obrázků či diktátu pedagoga	• práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností – hlasité čtení s porozuměním – vět s přiměřeným obsahem • čtení s okénkem, duální čtení • čtení vět se správnou intonací • druhy vět – význam • nácvik tichého čtení • přiřazení přečteného textu k dějovým obrázkům • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky

		• doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázky v textu hlasitým či tichým čtením • vyhledávání informací na internetu • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování slov do grafického znázornění věty
• orientovat se ve čteném textu	• rozlišit jednotlivé části textu: věta, slovo, slabika, hláska • vyhledat požadovanou část textu • orientovat se v textu tichým čtením	• orientace ve čteném textu • orientace v textu tichým čtením
• získat pozitivní vztah k literatuře	• využít čtenářských dovedností ke čtení obrázkových knih, novin, letáků, časopisů • zapojit se při četbě na pokračování • využít čtenářských dovedností v praxi – pro orientaci v okolí a v čase, pro získání důležitých informací o věcech denní potřeby, postupech práce apod.	• čtení obrázkových knih, novin, letáků, časopisů • četba na pokračování, poslech, čtení, reprodukce, vedení čtenářského sešitu • čtení názvů ulic, popisných tabulí a cedulí v praxi • vyhledávání měsíců, dnů, jmen v kalendáři • čtení důležitých informací a návodů na obalech, mapách, plánech, kuchařských

		knihách • internetový vyhledávač • získávání informací z knih encyklopedické povahy (příroda, lidské tělo, historie apod.)
	• rozlišit základní literární pojmy: žánry, autoři, divadelní pojmy	• literární žánry pro děti– rozpočitadlo, hádanka, báseň, pohádka a pověst • základní literární pojmy – spisovatel, básník, čtenář, divadlo, film, herec
<u>Metoda globální:</u>		
• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných • číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTÍ + NÁZVY VĚCÍ, OSOB, ZVÍŘAT– výběr dle zájmu žáka a v souladu s věcným učením • přiřazování slova k obrázku a čtení • leporela, slovník slov pro globální čtení
	• číst a vytvářet jednoduché věty doplněné i obrázkem • číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • chápat obsah krátkého jednoduchého textu • sestavovat věty ze slov podle diktátu či podle návodných obrázků • chápat rozdíl a význam vět tázacích, oznamovacích i rozkazovacích	• skládání vět ze slov a obrázků • čtení vět vytvořených z naučených • doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přiřazení přečteného textu ke správnému dějovému obrázku • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky

		• doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázku v textu – hlasitým nebo tichým čtením • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • vytváření věty na otázky pomocí návodu učitele • druhy vět – čtení, intonace, význam
	• číst jednoduché vzkazy s použitím globální metody • číst nákupní seznam základních potravin	• čtení důležitých vzkazů – volených podle potřeby rodiny či školy (např. POČKEJ DOMA! PŘIJDU VE 2 HOD.) • čtení nákupního seznamu
• orientovat se ve čteném textu	• zvládat analýzu čteného textu: věta, slovo, slabika, písmeno • určit počet slov ve větě • určit počet slabik ve slově • určit počet písmen ve slově	• orientace v textu • slova, věty, slabiky, písmena
	• vyhledat požadovanou část textu	• čtení s porozuměním, orientace ve čteném textu
	• analyzovat části, z nichž je slovo složeno – vnímat shody v jednotlivých slovech	• stejné slabiky ve slovech – na začátku n. jiné části slova (JE – JEDE, PIJE) • slovotvorba – hry zaměřené na poznávání

		skladby slova – slovní fotbal, slovní domino, přesmyčky, tajenky, scrabble (dětské verze)
	• číst slabiky s významem slova MÁ, TO JE, MY, TY, JÁ, NE	• vyvození slabik, jakožto slov s významem – MÁ, TO, JE... s abstraktním obrázkem či bez obrázku
	• vnímat rozdíly v jednotlivých slovech	• tvary slov – (skloňování, časování) -slova jsou stejná, ale konec je odlišný - např. má, máš, máme; máma, mámo
• číst všechna (doposud probraná) tiskací i psací písmena (pakliže jimi žák píše)	• seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy • číst jednotlivá písmena velké abecedy • skládat z písmen velké abecedy probraná slova do předlohy • přiřadit k některým velkým tiskacím písmenům malá tiskací	• počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov • čtení jednotlivých písmen • skládání slov z písmen do předlohy • malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, M-m, C-c…)
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• učit se syntéze hlásek a písmen do slova • číst nové slovo nenaučené globální metodou, nýbrž syntézou	• sledování činností syntézy hlásek a písmen prováděných pedagogem (hláskuje krátké slovo nebo skládá slovo z písmen – žák vybírá odpovídající zápis z probraných slov, přiřazuje obrázek...) • hláskování a skládání krátkého nového slova

		(P-E-S) – porozumění slovu – výběr obrázku z více možností
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • procesní schémata • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem (propojení více metod čtení)
• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• orientovat se v jednoduchém obrázkovém postupu při sebeobslužných nebo pracovních činnostech • orientovat se v jednoduchém obrázkovém kuchařském receptu • číst obrázkové návody na obalech výrobků (např. puding) • číst obrázkové nebo piktogramové informace ke správnému a bezpečnému používání výrobku (např. vysoušeč vlasů)	• obrázkové postupy – poskládání postupu podle časové posloupnosti, konkrétní práce podle obrázkových postupu • procesní schémata • čtení obrázkových kuchařských receptů • čtení návodů k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků • porozumění piktogramovým informacím o bezpečnosti a správném používání výrobku

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• přednášet říkanky a básničky	• učit se pamětně říkanky a básničky s různými tématy	• pamětní cvičení, sluchová paměť • rytmizace, recitace
	• zapamatovat si text říkanky, písně a reprodukovat pomocí alternativní komunikace *(při neschopnosti verbální komunikace)*	• reprodukce zapamatovaného textu alternativní komunikací – znakovým jazykem, obrázkovým systémem
	• recitovat verše, říkadla a básně • dramatizovat pohádky a krátké příběhy	• poslech, koncentrace • pamětní cvičení • recitace • dramatizace, dramaterapie
• zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	• číst a zapamatovat si krátké příběhy • poslouchat pohádky, pověsti a vyprávění příběhů a jejich reprodukce s nápomocí obrázků či návodných otázek nebo bez dopomoci • sdělit obsah shlédnuté divadelní hry (pohádky), slyšené z rádia, z CD s nápomocí návodných otázek	• cvičení zaměřená na vnímání obsahu čteného textu • pamětní cvičení • koncentrace na četbu • pravidla vyprávění – sdělit podstatné, neodbíhat od tématu • vypravování pomocí jednoduchých vět až po vytváření souvětí – vět rozvitých • reprodukce přečteného, péče o rozvoj řeči • poslech, koncentrace

		• reprodukce slyšeného
<u>Metoda analyticko-syntetická:</u>		
• číst všechna tiskací i psací písmena *(pakliže jimi žák píše)*	• poznat a číst všechna velká a malá tiskací písmena • přiřadit k malým tiskacím písmena psací • číst psací písmo, pakliže jím žák píše	• velká tiskací písmena • malá tiskací písmena • psací písmo • přiřazování 3–4 tvarů písmen jedné hlásky (tiskací i psací)
	• číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými a zavřenými slabikami • číst slova různé obtížnosti s porozuměním	• čtení víceslabičných slov • čtení slov s uzavřenými slabikami • čtení slov se shluky souhlásek • čtení slov se slabikotvorným r, l • čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě ně, bě, pě, vě, mě
	• skládat slova ze slabik a písmen podle diktátu pedagoga nebo samostatně (autodiktát)	• rozklad slov na slabiky, písmena • skládání slov ze slabik, z písmen • určování počtu slabik, písmen ve slově
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka • číst slabiky a slova, které žák sám napíše	• čtení psaného textu
• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• upevňovat a rozvíjet čtenářské dovednosti s důrazem na praktické využití • číst texty s přiměřeným obsahem a	• práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností

	náročností • číst jednoduchý text s porozuměním • tvořit jednoduché věty podle návodných obrázků či diktátu pedagoga	• hlasité čtení s porozuměním • čtení vět s přiměřeným obsahem • čtení s okénkem, duální čtení • čtení vět se správnou intonací • druhy vět – význam • tiché čtení • přiřazení přečteného textu k dějovým obrázkům • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky • doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázky v textu hlasitým či tichým čtením • vyhledávání informací na internetu • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • nebo podle návodných obrázků (dějové, časové posloupnosti...) • tvořit věty na otázky pomocí návodu učitele • dosazování slov do grafického znázornění věty

• orientovat se ve čteném textu	• rozlišit jednotlivé části textu: věta, slovo, slabika, hláska • vyhledat požadovanou část textu • orientovat se v textu tichým čtením	• orientace ve čteném textu • orientace v textu tichým čtením
• získat pozitivní vztah k literatuře	• využít čtenářských dovedností ke čtení obrázkových knih, novin, letáků, časopisů • zapojit se při četbě na pokračování • využít čtenářských dovedností v praxi – pro orientaci v okolí a v čase, pro získání důležitých informací o věcech denní potřeby, postupech práce apod.	• čtení obrázkových knih, novin, letáků, časopisů • četba na pokračování, poslech, čtení, reprodukce, vedení čtenářského sešitu • čtení názvů ulic, popisných tabulí a cedulí v praxi • vyhledávání měsíců, dnů, jmen v kalendáři • čtení důležitých informací a návodů na obalech, mapách, plánech, kuchařských knihách • internetový vyhledávač • získávání informací z knih encyklopedické povahy (příroda, lidské tělo, historie apod.)
	• rozlišit základní literární pojmy: žánry, autoři, divadelní pojmy	• literární žánry pro děti– rozpočitadlo, hádanka, báseň, pohádka a pověst • základní literární pojmy – spisovatel, básník, čtenář, divadlo, film, herec
<u>Metoda globální:</u>		
• zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	• číst nová slova s použitím globální metody • vnímat grafický obraz tištěného slova, rozpoznat slova stejná od jiných	čtení nových slov limitováno schopností žáka: • další slova ČINNOSTI + NÁZVY VĚCÍ, OSOB, ZVÍŘAT– výběr dle zájmu žáka a

	• číst slova a přiřadit obrázek • vytvářet slovník naučených slov a vyhledávat v něm	v souladu s věcným učením • přiřazování slova k obrázku a čtení • leporela, slovník slov pro globální čtení
	• číst a vytvářet jednoduché věty doplněné i obrázkem • číst věty tvořené z probraných samostatných slov a slov spojených přímo se symbolem či obrázkem (sociální čtení) • chápat obsah krátkého jednoduchého textu • sestavovat věty ze slov podle diktátu či podle návodných obrázků • chápat rozdíl a význam vět tázacích, oznamovacích i rozkazovacích	• skládání vět ze slov a obrázků • čtení vět vytvořených z naučených slov • kombinace metod-globálního a sociálního čtení • doplnění čtení slov se čtením sociálním (symbolů, obrázků) • tvoření jednoduchých vět ze slov a slov se symbolem či obrázkem • porozumění obsahu vět – přiřazení přečteného textu ke správnému dějovému obrázku • odpovídání „ano x ne“ na přečtené otázky • doplnění věty vhodným slovem • vyhledávání informací či odpovědí na otázku v textu – hlasitým nebo tichým čtením • reprodukce přečteného textu s pomocí návodných otázek • plnění přečtených příkazů a úkolů • skládání jednoduché věty ze slov a obrázků dle diktátu učitele • vytváření věty na otázky pomocí návodu učitele

		• druhy vět – čtení, intonace, význam
	• číst jednoduché vzkazy s použitím globální metody • číst nákupní seznam základních potravin	• čtení důležitých vzkazů – volených podle potřeby rodiny či školy (např. POČKEJ DOMA! PŘIJDU VE 2 HOD.) • čtení nákupního seznamu
• orientovat se ve čteném textu	• zvládat analýzu čteného textu: věta, slovo, slabika, písmeno • určit počet slov ve větě • určit počet slabik ve slově • určit počet písmen ve slově	• orientace v textu • slova, věty, slabiky, písmena
	• vyhledat požadovanou část textu	• čtení s porozuměním, orientace ve čteném textu
	• analyzovat části, z nichž je slovo složeno – vnímat shody v jednotlivých slovech	• stejné slabiky ve slovech – na začátku n. jiné části slova (JE – JEDE, PIJE) • slovotvorba – hry zaměřené na poznávání skladby slova – slovní fotbal, slovní domino, přesmyčky, tajenky, scrabble (dětské verze)
	• vnímat rozdíly v jednotlivých slovech	• tvary slov – (skloňování, časování) -slova jsou stejná, ale konec je odlišný - např. má, máš, máme; máma, mámo
• číst všechna (doposud probraná) tiskací i psací písmena (pakliže jimi žák píše)	• seznamovat se s jednotlivými písmeny velké abecedy • číst jednotlivá písmena velké abecedy • skládat z písmen velké abecedy probraná	• počáteční písmena ve svém jméně, z naučených slov • čtení jednotlivých písmen • skládání slov z písmen do předlohy

	slova do předlohy • přiřadit k některým velkým tiskacím písmenům malá tiskací	• malá tiskací písmena – přiřazení správných tvarů (A-a, M-m, C-c…)
	• poznat svoje vlastní jméno, příjmení a písmena v něm	• vlastní jméno – analýza mezi jinými jmény, skládání jména z písmen
	• číst napsané písmo dle zvoleného typu písma (hůlkové, malé tiskací, comenia script, psací písmo) v souladu se psaním žáka	• čtení psaného textu
	• učit se syntéze hlásek a písmen do slova • číst nové slovo nenaučené globální metodou, nýbrž syntézou	• sledování činností syntézy hlásek a písmen prováděných pedagogem (hláskuje krátké slovo nebo skládá slovo z písmen – žák vybírá odpovídající zápis z probraných slov, přiřazuje obrázek...) • hláskování a skládání krátkého nového slova (P-E-S) – porozumění slovu – výběr obrázku z více možností
• sociální čtení	• poznávat, interpretovat, číst symboly, obrázky, piktogramy • číst slova spojená se symbolem či obrázkem jako doplněk ke čtení slov metodou analyticko-syntetickou či globální	• soubor obrázků s textem (slovy) např. První čtení, PC programy SymWriter; Boardmaker • piktogramy či jiné obrázkové symboly např. Řeč obrázků – piktogramy, Čteme obrázky – procesní schémata • slova a skupiny slov • komunikační knihy • procesní schémata • čtení kombinovaných textů slov a slov se symbolem či obrázkem (propojení více metod

		čtení)
• orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	• orientovat se v jednoduchém obrázkovém postupu při sebeobslužných nebo pracovních činnostech • orientovat se v jednoduchém obrázkovém kuchařském receptu • číst obrázkové návody na obalech výrobků (např. puding) • číst obrázkové nebo piktogramové informace ke správnému a bezpečnému používání výrobku (např. vysoušeč vlasů)	• obrázkové postupy – poskládání postupu podle časové posloupnosti, konkrétní práce podle obrázkových postupu • procesní schémata • čtení obrázkových kuchařských receptů • čtení návodů k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků • porozumění piktogramovým informacím o bezpečnosti a správném používání výrobku

3.2 PSANÍ

Charakteristika předmětu:

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Rozvíjíme grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností – základů čitelného, přiměřeně hbitého, úhledného rukopisu a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Žákům nabízíme i alternativní možnosti psaní – hůlkové psaní, psaní na počítači, popř. kompenzační pomůcky usnadňující úchop psacího náčiní.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	1	1	2	2	2	1

Místo výuky: kmenové třídy, individuální pracovny, počítačové pracovny, rehabilitační a pobytové zařízení školy

Cílové zaměření školy:

- dorozumívání psanou formou v běžných situacích, sdělování názorů,
- psanou formou se vyjadřovat alespoň v jednoduchých větách,
- osvojení techniky psaní,
- zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu,
- praktickému využití získané dovednosti psaní,
- svou schopnost psaní uplatňovat i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – zvládnutí písemné komunikace.

Mediální výchova – vnímání psaného projevu.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- rozvíjí myšlení, emocionální a estetické vnímání,
- osvojuje si a rozvíjí správné techniky psaní, pracuje s různým zápisem informací (psacím, tištěným, elektronickým apod.),
- zvládá koncentraci na učení, dodržuje návykové stereotypy učení,
- používá učebnice, písanky, učební materiály a pracovní sešity,
- uplatňuje psací dovednosti v běžném životě,
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem – psaní v programu Word, zasílání emailů, vyhledávání informací na internetu,
- osvojuje si základy pravopisu.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých možností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem, dokončí úkoly,
- učí se nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení,
- vyhledávat informace vhodné k řešení problému (používání souborů pouček, pravopisných pravidel…),
- pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení, poznat význam kontroly,
- řešit problémové situace pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,
- vzájemně si radit a pomáhat; vědět, na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- porozumí písemnému sdělení a reaguje na ně dle svých možností,

- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace,
- zvládá s pomocí učitele velmi stručně písemně vyjádřit svoji myšlenku či svůj prožitek,
- s pomocí učitele zvládá sestavit a napsat pozdrav na pohlednici, zapsat si úkol, informaci pro rodiče.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- při řešení zadaných úkolů umí spolupracovat a vzájemně si pomáhat se spolužáky, ve skupině apod.,
- zvládá písemnou formou napsat gratulaci, poděkování či prosbu, čímž uplatňuje základní návyky společenského chování,
- v písemném projevu používá pouze vhodné výrazy – vyvaruje se vulgárním a nevhodným výrazům,
- rozvíjí si pozitivním vztah k mateřskému jazyku.

5. Kompetence občanská:

Žák na základě svých možností:

- zapojuje se do kulturního dění školy, píše o kulturním dění do měsíčníku, do kroniky školy,
- seznamuje se s naším slovesným dědictvím, rozvíjí si estetické a emocionální vnímání,
- seznamuje se s používáním jednoduchých úředních dokumentů (dotazník, složenka, žádost, doručenka…).

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- dodržuje hygienická pravidla pro psaní, připravuje a udržuje si učební prostor,
- zvládá jednoduché samostatné i týmové činnosti,

- snaží se o dokončení práce v dohodnutém čase a kvalitě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody práce s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a ke specifikům jednotlivých žáků (hůlkové písmo, psací písmo),
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích,
- učíme žáky zvládat jednoduchou formu písemné komunikace,
- nabízíme alternativní možnosti psaní – hůlkové psaní, tisk razítky, psaní na počítači,
- klademe u žáka důraz na individuální vzdělávání,
- individuálním přístupem, užitím nových metod práce se u žáka snažíme o prodlužování koncentrace, cílené pozornosti,
- vedeme během výuky žáka k práci s obecně užívanými znaky, symboly, termíny,
- poskytujeme žákům dostatek učebního materiálu, kompenzační pomůcky pro snadnější úchop psacího náčiní, popřípadě umožňujeme psaní na PC,
- zadáváme žákům úkoly, které prověřují získané poznatky v praktickém životě,
- využíváme písemných dovedností v ostatních předmětech (mezipředmětové propojení),
- zadáváme žákům domácí úkoly procvičující psací dovednosti a jejich užití v praktickém životě (na základě úzké spolupráce s rodinou),
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, umožňujeme žákům prožít úspěch a radost z využití písemného projevu v běžném životě,
- učíme a vedeme žáky na základě daných pravidel k sebekontrole (práce s chybou a sebehodnocení),
- skupinovou prací rozvíjíme vztahy mezi spolužáky.

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	• rozvíjet psychomotorické schopnosti, jemnou motoriku a pohybovou koordinaci • rozvíjet prostorovou orientaci • správně sedět připsaní	• cviky k uvolňování ramene, prstů a zápěstí • cviky s říkankami, hry • čmárání do krupice • uvolňovací cviky na interaktivní tabuli, na tabletu • orientace na stránce, řádku • nacvičování správného sezení – opora nohou, zad
• dodržovat správné držení psacího náčiní	• správně držet psací náčiní (i s pomocí nástavce nebo jiné speciální pomůcky)	• cvičení jemné motoriky s říkankami • procvičování a uvolňování prstů, zápěstí, ramen • uvolňovací cvičení – čmárání, kroužení, oblouky, črtání, čáry
• vyvodit písmena podle obrázků	• poznat první písmeno podle obrázku	• třídění obrázků podle prvního písmena • přiřazování písmena k obrázku
• psát velká hůlková písmena	• zvládnout psaní prvků hůlkového písma • psát velká hůlková písmena v souladu se zvolenou metodou čtení	• nácvik prvků hůlkového písma: svislá čára shora dolů svislá čára zdola nahoru šikmá čára zprava doleva shora dolů šikmá čára zleva doprava zdola nahoru šikmá čára zprava doleva zdola nahoru šikmá čára zleva doprava shora dolů

		vodorovná čára dolní spojení dvou šikmých čar horní spojení dvou šikmých čar část oválu zleva doprava část oválu zprava doleva spojení dvou částí oválu dolní oblouk spojení svislé čáry a části oblouku ovál • nácvik A, I • opis písmen • diktát písmen • další písmena podle čtení
• napsat hůlkovým písmem své jméno	• napsat své křestní jméno hůlkovým písmem	• nácvik písmen vlastního jména • psaní jména podle předlohy nebo diktátu
• odlišovat délku samohlásek	• správně opsat čárku nad samohláskou	• psaní čárky, přiměřená velikost
• psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	• tvořit slabiky s A, I	• opis slabik • diktát slabik

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dodržovat správné držení psacího náčiní	• správně uchopovat psací náčiní (i s pomůckou, nástavcem) bez upozornění	• nácvik a fixace správného držení psacího náčiní • cvičení prstů
• psát velká hůlková písmena	• psát velká hůlková písmena v souladu se zvolenou metodou čtení	• rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, grafomotoriky a pohybové koordinace. • uvolňovací cvičení • alternativní nácvik psaní – hůlkové písmo • nácvik psaní jednotlivých písmen v souladu se čtením • orientace na stránce, na řádku • psaní číslic v souladu s učivem matematiky
• psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	• psát slabiky v souladu se čtením	• psaní slabik • nácvik mezery mezi slabikami • opis a diktát slabik
• psát hůlkovým písmem své jméno	• zdokonalovat psaní svého jména	• samostatné psaní svého jména, podepisování pracovních listů, výkresů

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dodržovat správné držení psacího náčiní	• mít zafixované správné držení psacího náčiní	• kontrola správného držení psacího náčiní
• psát velká hůlková písmena	• zvládnout psaní jednotlivých písmen hůlkové abecedy	• psaní písmen v souladu se čtením • dodržování tvaru písmen (výška, šířka) • dodržování liniatury • opis a diktát písmen
	• psát slova hůlkovým písmem *(v návaznosti na čtení)*	• psaní slov v souladu se čtením • opis, přepis a diktát slov • autodiktát písmen
	• psát číslice v souladu s učivem matematiky – do 10	• opis a diktát číslic • zápis příkladů na sčítání a odčítání • zápis symbolů <,>
• odlišovat délku samohlásek	• při psaní odlišovat délku samohlásek	• psaní dlouhých a krátkých samohlásek podle diktátu
• napsat hůlkovým písmem své jméno	• napsat své jméno i příjmení	• psaní příjmení

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• psát písmena, která umí číst	• začít nacvičovat psací písmena dle metodiky • alternativa – psát malým tiskacím písmem nebo psaní comenia script (c.s.)	• psaní prvků psacího písma (alt. malé tiskací, c.s.) • nácvik psacího písma (alternativy) dle metodiky
• ovládat psaní hůlkového písma	• ovládat psaní všech písmen hůlkové abecedy	• diktát písmen • autodiktát písmen • procvičování jména a příjmení
• opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	• psát slabiky a slova a jednoduché věty hůlkovým písmem	• opis a přepis slabik, slov a jednoduchých vět hůlkovým písmem
• psát písmena a slabiky podle diktátu	• psát slabiky, slova a jednoduché věty podle diktát hůlkovým písmem	• diktát slabik, slov a jednoduchých vět • autodiktát slabik, slova jednoduchých vět
• opsat číslice	• psát číslice v souladu s učivem matematiky – do 20	• psaní číslic do 20

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• ovládat psaní hůlkového písma	• psát nadále pouze hůlkovým písmem, pokud není motoricky nebo intelektově schopen nácviku psacího písma	• psaní hůlkovým písmem v souladu se čtením • opis, přepis slabik, slov a vět • diktát a autodiktát
• psát písmena, která umí číst	• psát psací písmena podle metodiky • alternativa – psaní malým tiskacím písmem nebo comenia skript (c.s.)	• psaní psacích písmen dle – metodiky (alt. psaní malým tiskacím písmem nebo c.s.) • dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen • přepis písmen z tištěných na psací
• opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	• psát slabiky a jednoduchá slova s procvičenými písmeny a snadnými spojovacími tahy • alternativa – psát slabiky a jednoduchá slova s procvičenými písmeny	• opis slabik • u psacího písma dodržování správných spojovacích tahů • přepis slabik a jednoduchých slov z tištěných na psací (alt. c.s. nebo přepis slabik a jednoduchých slov z hůlkového písma na malé tiskací)
• psát slabiky a písmena podle diktátu	• psát procvičení psací písmena a slabiky podle diktátu • alternativa – psát malá tiskací písmena a slabiky nebo písmena a slabiky c. s. podle diktátu	• diktát procvičených psacích písmen a slabik (alt. malé tiskací písmo nebo c.s.)

• opsat číslice	• psát číslice v souladu s učivem matematiky	• samostatné psaní číslic do 20 • opis číslic do 100 • psaní číslic do 100 podle nápovědy

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• ovládat psaní hůlkového písma	• psát nadále pouze hůlkovým písmem, pokud není motoricky nebo intelektově schopen nácviku psacího písma	• psaní hůlkovým písmem v souladu se čtením • opis, přepis slabik, slov a vět • diktát a autodiktát
• psát písmena, která umí číst	• pokračovat v nácviku psacího písma • alternativa – pokračovat v nácviku malého tiskacího písma nebo comenia script	• psaní psacího písma (alt. psaní malým tiskacím písmem nebo c.s.) • dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen • přepis písmen z tištěných na psací
• opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	• psát slabiky, jednoduchá slova a věty s procvičenými psacími písmeny a snadnými spojovacími tahy • alternativa – psát slabiky jednoduchá slova a věty s procvičenými písmeny • opsat slova na počítači	• opis slabik, slova jednoduchých vět • u psacího písma dodržování správných spojovacích tahů • psaní velkého psacího písmene na začátku věty a vlastích jmen • přepis slabik, jednoduchých slov a vět z tištěných na psací (alt. c.s. nebo přepis slabik a jednoduchých slov a vět z hůlkového písma na malé tiskací) • opis slov na počítači (bez velkých písmen)
• psát písmena a slabiky podle diktátu	• psát procvičená psací písmena, slabiky a jednoduchá slova podle diktátu	• diktát procvičených psacích písmen, slabik a jednoduchých slov

	• alternativa – psát malá tiskací písmena, slabiky a jednoduchá slova nebo písmena, slabiky a jednoduchá slova c. s. podle diktátu	• alternativa – diktát procvičených písmen, slabik a jednoduchých slov – malé tiskací písmo nebo c.s.
• opsat číslice	• psát číslice v souladu s učivem matematiky	• psaní číslic do 100 podle nápovědy • samostatné psaní číslic do 100

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dbát na čitelný písemný projev	• dbát na čitelný písemný projev při psaní hůlkovým písmem • dbát na čitelný písemný projev při psaní psacím písmem • alternativa – při psaní malým tiskacím písmem nebo c.s.	• dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen • u psacího písma dodržování správných spojovacích tahů • dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen
• opsat slova a jednoduché věty	• opsat slova a jednoduché věty psacím písmem (alt. malým tiskacím písmem, c.s.) • opsat slova a jednoduché věty hůlkovým písmem • opsat slova a jednoduché věty na počítači	• opis slov a jednoduchých vět • u psacího písma dodržování správných spojovacích tahů • psaní velkého psacího písmene a velkého písmene c.s. na začátku věty a vlastních jmen • psaní velkého hůlkového písmene na začátku věty a vlastních jmen při psaní malým tiskacím písmem • psaní na počítači • psaní velkých písmen na začátku věty a vlastních jmen
• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• psát procvičená psací písmena, slabiky, jednoduchá slova a věty podle diktátu • alternativa – psát malá tiskací písmena,	• diktát procvičených psacích písmen, slabik, slov a jednoduchých vět • alternativa – diktát procvičených písmen,

	slabiky a jednoduchá slova nebo písmena, slabiky a jednoduchá slova c. s. podle diktátu • psát slabiky, slova a jednoduché věty hůlkovým písmem podle diktátu	slabik, slov a jednoduchých vět – malé tiskací písmo nebo c.s. • diktát hůlkových písmen, slov a jednoduchých vět
• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• opsat jednoduché sdělení psacím písmem, alt. malým tiskacím, c.s. nebo hůlkovým písmem	• opis vzkazu do ŽK • opis receptu, pracovního postupu
• psát číslice i podle nápovědy	• psát číslice v souladu s učivem matematiky	• samostatné psaní číslic do 100
• podepsat se psacím písmem	• podepsat se psacím písmem křestním jménem, alternativa – c.s, malé tiskací písmo	• nácvik podpisu křestním jménem

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dbát na čitelný písemný projev	• dbát na čitelný písemný projev při psaní hůlkovým písmem • dbát na čitelný písemný projev při psaní psacím písmem, alt. při psaní malým tiskacím písmem nebo c.s.	• dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen • u psacího písma dodržování správných spojovacích tahů
• opsat slova a jednoduché věty	• opsat slova a jednoduché věty psacím písmem (alt. malým tiskacím písmem, c.s.) • opsat slova a jednoduché věty hůlkovým písmem • opsat slova a jednoduché věty na počítači	• opis slov a jednoduchých vět • psaní velkého psacího písmene a velkého písmene c.s. na začátku věty a vlastních jmen • psaní velkého hůlkového písmene na začátku věty a vlastních jmen při psaní malým tiskacím písmem • psaní na počítači • psaní velkých písmen na začátku věty a vlastních jmen
• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• psát procvičená psací písmena, slabiky, jednoduchá slova a věty podle diktátu • alternativa – psát malá tiskací písmena, slabiky a jednoduchá slova nebo písmena, slabiky a jednoduchá slova c. s. podle diktátu • psát slabiky, slova a jednoduché věty hůlkovým písmem podle diktátu	• diktát procvičených psacích písmen, slabik, slov a jednoduchých vět • alternativa – diktát procvičených písmen, slabik, slov a jednoduchých vět – malé tiskací písmo nebo c.s. • diktát hůlkových písmen, slov a jednoduchých vět

• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• napsat jednoduché sdělení psacím písmem, alt. malým tiskacím, c.s. nebo hůlkovým písmem podle diktátu	• diktát sdělení do ŽK • diktát receptu, pracovního postupu
• přepsat krátký jednoduchý text	• přepsat jednoduchý tištěný text do psacího písma, alt. malého hůlkového písma, c.s. • přepsat jednoduchý tištěný text hůlkovým písmem	• přepis textu z učebnice, z PC, z tabule
• podepsat se psacím písmem	• podepsat se příjmením psacím písmem, alt. c.s, malé tiskací písmo	• nácvik podpisu příjmením
• psát číslice i podle nápovědy	• psát číslice v souladu s učivem matematiky	• psaní číslic do 1000 podle nápovědy
• napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	• napsat svou adresu	• psaní adresy podle diktátu • samostatné psaní adresy

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dbát na čitelný písemný projev	• dbát na čitelný písemný projev při psaní hůlkovým písmem • dbát na čitelný písemný projev při psaní psacím písmem, alt. při psaní malým tiskacím písmem nebo c.s.	• dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen • u psacího písma dodržování správných spojovacích tahů • dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen
• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• psát procvičená slova a věty psacím písmem podle diktátu, • alternativa – psát slova a věty malým hůlkovým písmem nebo c. s. podle diktátu • psát slabiky, slova a jednoduché věty hůlkovým písmem podle diktátu • psaní na počítači podle diktátu	• diktát procvičených, slov a vět psacím písmem • alternativa – diktát procvičených slov a vět – malé tiskací písmo nebo c.s. • diktát slov a jednoduchých vět hůlkovým písmem • diktát slov a jednoduchých vět na počítači
• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• napsat jednoduché sdělení psacím písmem, alt. malým tiskacím, c.s. nebo hůlkovým písmem podle diktátu • pokusit se o zápis vlastních zážitků, postřehů…	• diktát sdělení do ŽK • diktát receptu, pracovního postupu • psaní deníku (co jsem dělal doma…)
• přepsat krátký jednoduchý text	• přepsat jednoduchý tištěný text do psacího písma, alt. malého hůlkového písma, c.s.	• přepis textu z učebnice, z PC, z tabule

	• přepsat jednoduchý tištěný text hůlkovým písmem	
• podepsat se psacím písmem	• podepsat se vlastím jménem i příjmením psacím písmem, alt. c.s, malé tiskací písmo	• nácvik podpisu vlastním jménem i příjmením
• psát číslice i podle nápovědy	• psát číslice v souladu s učivem matematiky	• psaní číslic do 1000 podle diktátu
• napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	• napsat svou adresu • napsat přání k narozeninám, Vánocům • vyplnit dotazník, složenku	• psaní adresy podle diktátu • samostatné psaní adresy • opis přání, dopisu • psaní přání podle diktátu • vyplňování různých dokumentů s pomocí

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dbát na čitelný písemný projev	• dbát na čitelný písemný projev při psaní hůlkovým písmem • dbát na čitelný písemný projev při psaní psacím písmem, alt. při psaní malým tiskacím písmem nebo c.s.	• dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen • u psacího písma dodržovat správné spojovací tahy • dodržování správného tvaru písmen a sklonu písma • dodržování liniatur a správné výšky písmen
• psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	• psát procvičená slova a věty psacím písmem podle diktátu, • alternativa – psát slova a věty malým hůlkovým písmem nebo c. s. podle diktátu • psát slova a věty hůlkovým písmem podle diktátu • psát slova a jednoduché věty na počítači podle diktátu	• diktát procvičených, slov a vět psacím písmem • alternativa – diktát procvičených slov a vět – malé tiskací písmo nebo c.s. • diktát slov a jednoduchých vět hůlkovým písmem • psaní slov a vět na počítači podle diktátu
• napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	• napsat jednoduché sdělení psacím písmem, alt. malým tiskacím, c.s. nebo hůlkovým písmem podle diktátu • pokusit se o zápis vlastních zážitků, postřehů…	• diktát sdělení do ŽK • diktát receptu, pracovního postupu • psaní deníku (co jsem dělal doma…)
• přepsat krátký jednoduchý text	• přepsat jednoduchý tištěný text do psacího	• přepis textu z učebnice, z PC, z tabule

	písma, alt. malého hůlkového písma, c.s. • přepsat jednoduchý tištěný text hůlkovým písmem	
• podepsat se psacím písmem	• podepsat se vlastím jménem i příjmením psacím písmem, alt: c.s, malé tiskací písmo	• nácvik podpisu vlastním jménem i příjmením • samostatné psaní podpisu
• psát číslice i podle nápovědy	• psát číslice v souladu s učivem matematiky	• psaní číslic do 1000 podle diktátu
• napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	• napsat přání k narozeninám, Vánocům • napsat dopis • vyplnit dotazník, složenku	• psaní přání podle diktátu • samostatné psaní přání • psaní dopisu podle diktátu • samostatné psaní dopisu • samostatné vyplňování dokumentů

3.3 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Zaměřujeme se na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjíme komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání. Respektujeme individuální schopnosti žáků a řeč rozvíjíme s ohledem na jeho věk a jeho možnosti (využíváme možnosti verbální, nonverbální, totální komunikace, znakové řeči apod.).

Součástí vzdělávacího oboru Řečová výchova je **Dramatická výchova**, která pomáhá v rozvoji komunikace i sociálních vztahů. Učíme žáky vcítit se do různých životních rolí a zvládat jindy pro ně neřešitelné situace. Rozvíjíme komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcujeme tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, působíme na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

Místo výuky: budova školy – kmenové třídy, individuální pracovny,
společné prostory – herny a ostatní pracovny,
kulturní zařízení – divadla, kina, společenská zařízení,
okolí školy, rehabilitační a pobytová zařízení
reálné situace ve městě – doprava, obchody, zdravotnická zařízení, pošty, služby

Cílové zaměření školy:

- rozvíjení vhodné alternativní a augmentativní komunikace dle schopností a možností žáka,
- rozvíjení řečových schopností a myšlení,
- srozumitelné vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovaný projevu v běžných situacích,

- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, sdělování názorů, orientace v prostředí.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj verbální i neverbální komunikace v různých situacích, prohlubování sociálních dovedností.

Mediální výchova – vnímání mluveného a psaného projevu, rozvoj komunikační schopnosti.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- rozvíjí řečové schopnosti, myšlení, emocionální a estetické vnímání,
- zvládá koncentraci na učení, dodržuje návykové stereotypy učení,
- uplatňuje komunikační dovednosti v běžném životě a k osvojování nových poznatků a informací.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých možností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem, dokončí činnosti, učí se vyslovovat jednoduché závěry,
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby, hraných situací z Dramatické výchovy a na základě vlastních zkušeností,
- řeší problémové situace pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností,
- překonává nezdar a překážky,
- radí a pomáhá ostatním; ví, na koho se obrátit o pomoc při řešení problémů,
- obhájí si svoje rozhodnutí a zároveň nese za svoje rozhodnutí zodpovědnost.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- komunikuje s druhými lidmi vhodným leč přiměřeným způsobem svým schopnostem,
- s podporou učitele zvládá přizpůsobení mluveného projevu tomu, zda mluví s dospělým nebo s dítětem, se známým nebo neznámým člověkem; mluví přiměřeně hlasitě, mluví zřetelně,
- jednoduše se omluví, správně osloví dospělé i spolužáky, poděkuje, vyjádří prosbu, žádost,

- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností,
- vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- vyjadřuje své názory a postoje a vhodnou formou si je obhájí,
- nehádá se s ostatními, neuráží je, svůj nesouhlas vyjadřuje slušným způsobem,
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky nebo alternativní možnosti, používá mimiku a gesta,
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci,
- zvládne soustředěný poslech a schopnost naslouchat názoru jiných,
- zvládne vyslechnout krátké sdělení bez toho, aby je přerušoval, sleduje mluvčího a zvládne i neskákat do řeči.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- při řešení zadaných úkolů umí spolupracovat a vzájemně si pomáhat se spolužáky, ve skupině apod.,
- uplatňuje základní návyky společenského chování (včetně poděkování, prosby, omluvy), v komunikaci používá pouze vhodné výrazy – vyvaruje se vulgárním výrazům a agresi v komunikaci s okolím,
- rozlišuje vhodné mezilidské vztahy a rozpozná nevhodné a rizikové chování, uvědomí si důsledky nevhodného chování k vrstevníkům a okolí,
- zvládá adekvátně vystupovat i v neznámém prostředí, prokazuje získanou sebedůvěru,
- raduje se z úspěchů společné práce, nesvádí vinu na druhé, zdržuje se posměšků nad prací druhých,
- získává sebedůvěru při vystupování na veřejnosti.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností:

- dodržuje základní pravidla slušného chování a pravidla soužití, zvládá tolerantní jednání a respektování druhých lidí,
- chápe a poznává rozdíly mezi lidmi, a především odmítá všechny formy násilí,
- uvědomuje si zodpovědnost za své chování,
- zvládá krizové situace navozované modelovými i skutečnými situacemi,
- zapojuje se do kulturního dění školy,
- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti,
- získává povědomí o základních právech a povinnostech občanů,
- seznamuje se s kulturním a historickým dědictvím našeho národa, jeho tradicemi a respektuje odlišnosti jiných kultur.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- pracuje podle instrukcí – rozumí sdělení,
- vytváří si smysl pro povinnost, nese zodpovědnost za přípravu na výuku – zvládá se omluvit, požádat o pomoc,
- zvládá jednoduché samostatné i týmové činnosti,
- zvládá přijímat posouzení výsledků své práce, učí se objektivnímu sebehodnocení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody nácviku komunikace s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a ke specifikům jednotlivých žáků, používáme metody augmentativní a alternativní komunikace, nejlépe totální komunikaci (zapojení všech druhů komunikace současně),
- vedeme žáky ke srozumitelnému ústnímu projevu v rámci individuálních možností,
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích,

- úzce spolupracujeme s rodinou, popř. s klinickým logopedem a foniatrem,
- podporujeme žáky (v rámci jejich schopností) ke smysluplné vzájemné komunikaci mezi sebou a s dospělými,
- vedeme žáky vzájemně si naslouchat (osobním příkladem),
- vytváříme pro žáky příležitosti, při kterých si vyzkouší komunikaci – situace běžného života pomocí dramatoterapie a vytvářením modelových komunikačních situací,
- poskytujeme reálné situace, při nichž žáci aplikují účelnou komunikaci (přeprava MHD, návštěva pošty, obchodů…),
- podporujeme komunikaci žáků při skupinovém činnostním vyučování, vedeme je k vzájemné spolupráci,
- podněcujeme vzájemné přátelské vztahy mezi třídami (např. gratulace k narozeninám, jmeninám, projektové dny…), kamarádství a sociální cítění při různých aktivitách,
- osobním příkladem vytváříme prostředí pro zdravou komunikaci,
- zřetelně a srozumitelně artikulujeme na žáka, vedeme jej k nápodobě,
- zpětnou vazbou zjišťujeme, zda rozumí,
- individuálním přístupem, užitím nových metod práce se u žáka snažíme o prodlužování koncentrace, cílené pozornosti,
- vedeme během výuky žáka k práci s obecně užívanými znaky, symboly – piktogramy (denní režimy pro žáky s poruchou autistického spektra, využití i v rámci sociálního čtení), termíny,
- poskytujeme příležitosti k vystupování na veřejnosti (divadelní a hudební vystoupení),
- využíváme komunikačních dovedností v ostatních předmětech (mezipředmětové propojení),
- dodržujeme střídání vyučovacích forem, metod a prostředků, využíváme aktivizujících metod práce, klademe důraz na názorné prostředky při všech činnostech, na multifunkční přístup, nápodobu,
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, umožňujeme žákům prožít úspěch a radost z využití komunikačních dovedností v běžném životě.

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• odpovídat na otázky slovem, větou	• rozumět pokynům přiměřené složitosti • komunikovat s okolím dle svých možností – verbální či neverbální komunikací • odpovídat na otázky slovem, větou, gestem, alternativním způsobem komunikace	• cvičení na porozumění řeči, na rozvoj pasivní slovní zásoby, totální komunikace – piktogramy, znak do řeči • vyhledávání správného komunikačního kanálu
• popsat jednoduché obrázky	• pojmenovat předmět, obrázek • zvládat nápodobu zvuků, opakovat slova • zvládat správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání, rytmizaci, melodii sdělení, intonaci a přízvuk	• spontánní řeč • popis obrázku, fotografie, modelu – okruhy každodenního života • nácvik aktivní slovní zásoby za použití všech dostupných způsobů komunikace
• dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	• koncentrovaně vyslechnout mluvený projev • rozvíjet svoje sluchové vnímání • naslouchat druhé osobě	• cvičení na porozumění a řeči, na rozvoj pasivní slovní zásoby, totální komunikace – piktogramy, znak do řeči, znaková řeč • sluchová pozornost a paměť • fonematický sluch – analýza, syntéza • rozvoj pasivní slovní zásoby

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	• naslouchat druhé osobě • dokázat se koncentrovat na poslech říkanek a krátkých básniček a příběhů • snažit se o reprodukci za pomoci pedagoga • reprodukovat jednoduché říkanky	• cvičení na porozumění řeči • rozvoj pasivní i aktivní slovní zásoby • nácvik verbální komunikace • logopedická cvičení • nápodoba
• odpovídat na otázky slovem, větou	• rozšiřovat slovní zásobu potřebnou ke každodennímu vyjadřování • odpovídat na otázky slovem, gestem • dokázat pozdravit, poděkovat, omluvit se	• užití zvolené komunikace v praxi • zavedení deníků pro alternativní a augmentativní komunikaci
• dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	• dokázat se koncentrovat na poslech básniček, pohádek a krátkých textů • posilovat sluchovou pozornost, paměť a fonematický sluch	• předčítání • poslech a reprodukce
• popsat jednoduché obrázky	• popsat obrázek jedním slovem • tvořit jednoduché věty k obrázku	• za pomoci popisných otázek „Co to je? Co se s tím dělá? Co to dělá?“ popsat obrázek
• reprodukovat krátký text podle otázek	• reprodukovat krátký text podle otázek, obrázků, za pomoci pedagoga • mít základ společenské komunikace	• pomocí jednoduchých návodných otázek reprodukovat text • pozdrav, poděkování, ano-ne, prosba

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	• reprodukovat jednoduché básničky • reprodukovat jednoduché básničky za použití alternativní komunikace • reprodukovat jednoduché říkanky a básničky, doprovázet je pohybem • dramatizovat • reprodukovat	• sluchová cvičení (stejná, nestejná slova, sluchová pozornost a paměť) • rytmizace slov, říkadel • artikulační cvičení – spojené s písmeny, jež se žák učí číst • hlasová hygiena • práce s knihou, výběr básničky • recitační soutěž
• odpovídat na otázky slovem, větou	• používat adekvátní komunikaci – v obchodě, u lékaře, v dopravních prostředcích • dorozumět se alternativním způsobem komunikace • sdělit svá přání	• nácvik v reálných situacích • zavedení deníků pro alternativní a augmentativní komunikaci
• dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	• koncentrovaně vyslechnout krátký příběh • vyjádřit svoje pocity	• poslech a reprodukce • přednes a vyprávění • pantomima

• popsat jednoduché obrázky	• rozvoj pasivní a aktivní slovní zásoby • vytvořit vlastní větu k obrázku	• cvičení artikulační, respirační, fonační • cvičení na tempo řeči, modulace
• reprodukovat krátký text podle otázek	• soustředěně vyposlechnout a reprodukovat • vyprávět za pomoci všech dostupných forem komunikace • dramatizovat	• vyprávění • tvorba věty • nácvik pozdravu, odpovědi na pozdrav, rozloučení, poděkování, omluvy, sdělení přání

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	• vyprávět za pomoci alespoň jedné formy komunikace • vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků • zvládat výslovnost měkkých a tvrdých slabik, znělých a neznělých souhlásek	• cvičení na rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby • cvičení artikulační, respirační, fonační • cvičení na tempo řeči, modulace • dějové příběhy, obrázková osnova
• vyprávět zhlédnutý film nebo divadelní příběh podle návodných otázek	• zvládat zvukovou stránku řeči – výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání, melodii, intonaci	• nácvik souvislejšího projevu – intonace • návštěva kulturních akcí • vyprávění s otázkami nebo jen s mírnou dopomocí
• vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	• využívat fonematického sluchu při nápodobě řeči, čtení a psaní	• logopedická cvičení • respirační a fonační cvičení • sluchová cvičení (stejná, nestejná slova, sluchová pozornost a paměť)
• popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	• pojmenovat známou osobu • poznat a jednoslovně popsat reálný předmět	• rozvoj aktivní slovní zásoby • konkrétní předměty, jevy z okolí • práce s fotografiemi, obrázky
• domluvit se v běžných situacích	• rozumět pokynům přiměřené složitosti	• praktické využití řeči

	• komunikovat s okolím dle svých možností verbální či nonverbální komunikací	
• zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	• použít adekvátní komunikaci – v obchodě, u lékaře, v dopravních prostředcích • zvládat pozdravit, poděkovat, požádat slovně nebo gesty	• základní komunikační pravidla pro společenský styk
• dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je mu blízká	• koncentrovaně poslouchat příběh, pohádku, sledovat filmový či divadelní příběh • dramatizace viděného, zažitého	• dramatické hry • přednes, reprodukce, pamětní učení

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	• reprodukovat slyšené a viděné s vizualizací i bez ní • naučit se báseň zpaměti	• snaha o dosažení srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost
• vyprávět zhlédnutý film nebo divadelní příběh podle návodných otázek	• naučit se zpaměti názvy a nové informace získané ze sledovaného • informovat o hlavních postavách a ději z příběhu na základě otázek	• skladba vět se správnými gramatickými strukturami
• vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	• rozšiřovat si slovní zásobu, nejen o slova každodenního života	• nácvik kultury mluveného projevu • cvičení na rozvoj aktivní slovní zásoby
• popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	• za pomoci doprovodných otázek slovně popsat zvíře, osobu, předmět • vytvořit jednoduchou větu	• snaha o vhodnou komunikaci v běžných situacích a zvládání základních pravidel komunikace
• domluvit se v běžných situacích	• dorozumět se alternativním způsobem komunikace • používat adekvátní komunikaci v obchodě, u lékaře, v dopravních prostředcích	• popisování děje, jevů a osob na obrázcích
• zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	• dorozumět se alternativním způsobem komunikace – sdělit svá přání, odpovědět,	• vyprávění vlastních zážitků a pojmenování svých pocitů

	poděkovat, pozdravit	
• dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	• s pomocí dramatizovat jednoduchý příběh	• vyprávění vyslechnutého, přiměřeně náročného příběhu, divadelního nebo filmového představení

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	• reprodukovat slyšené a viděné	• dramatizace jednoduchého příběhu nebo pohádky
• vyprávět zhlédnutý film nebo divadelní příběh podle návodných otázek	• informovat o hlavních postavách a ději z příběhu na základě otázek	• snaha o popis – hlavní postavy děje • vedlejší postavy děje • odpovědi na otázky • nácvik souvislejšího projevu – intonace • návštěva kulturních akcí • vyprávění s otázkami nebo jen s mírnou dopomocí
• popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	• popsat předměty, jevy, vlastnosti a činnosti podle reálné předlohy	• rozvoj aktivní slovní zásoby • konkrétní předměty, jevy z okolí • práce s fotografiemi, obrázky • tvorba podmět-sloveso-předmět • přídavná jména, otázka Jaký?
• domluvit se v běžných situacích	• přiměřeně reagovat na komunikaci s okolím • vyřídit jednoduchý vzkaz	• zásady dialogu, tvorba otázek, odpovědí • modelové situace, sociální učení

• zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	• používat základní formy společenského styku	• pozdrav, prosba, poděkování, představování • různá společenské a kulturní akce
• dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	• s dopomocí dramatizovat příběh	• nereálné příběhy – pohádky • reálné – příběhy dětských hrdinů • knihy, časopisy

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	• domluvit se v běžných situacích a zvládat volit adekvátní komunikaci v situacích, ve kterých se ocitá častěji	• porozumění řeči • rozvoj pasivní i aktivní slovní zásoby
• používat věty se správnými gramatickými strukturami	• komunikovat dle svých možností – verbálně i neverbálně • využít fonematického slyšení při nápodobě řeči, čtení a psaní	• nácvik adekvátní komunikace
• dbát na kulturu mluveného projevu	• mluvit kultivovaně	• nácvik komunikace v reálném prostředí • síla hlasu • oslovení komunikačního partnera • používání vhodných výrazů při komunikaci
• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	• rozumět pokynům a běžné komunikaci ve svém okolí • komunikovat dle svých možností	• základní komunikační pravidla pro společenský styk
• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	• popsat předměty, jevy, vlastnosti a činnosti podle reálné předlohy	• rozvoj aktivní slovní zásoby • konkrétní předměty, jevy z okolí • práce s fotografiemi, obrázky

		• tvorba podmět-sloveso-předmět • přídavná jména, otázka „Jaký?“
• vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	• podle možností samostatně, případně s dopomocí mluvit o sobě	• vyprávění za pomoci otázek „Co jsi dělal? Jak ti je? Kde jsi byl? Co jsi tam dělal?“
• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	• informovat o hlavních postavách a ději z příběhu na základě otázek	• nácvik souvislejšího projevu – intonace • návštěva kulturních akcí • vyprávění s otázkami nebo jen s mírnou dopomocí
• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	• zahrát improvizovanou scénku ze slyšeného nebo viděného	• dramatizace

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	• vyřídit vzkaz • zvládnout telefonický rozhovor • zvládat základní formy společenského styku	• získávání a u chování informací • logopedická cvičení • cvičení na rozvoj paměti
• používat věty se správnými gramatickými strukturami	• základní gramatická pravidla	• logopedická cvičení • dechová cvičení • správná tvorba jednoduchých vět
• dbát na kulturu mluveného projevu	• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu • snažit se o zřetelnou výslovnost	• logopedická cvičení • respirační a fonační cvičení • sluchová cvičení (stejná, nestejná slova, sluchová pozornost a paměť)
• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	• používat věty se správnými gramatickými strukturami	• rozvoj aktivní slovní zásoby • tvorba vět • gramatická pravidla
• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	• popsat děj, jev či osobu, zvíře • vyjadřovat se ve větách	• tvorba jednoduchých vět za pomoci obrázků a návodných otázek
• vyprávět vlastní zážitky a popsat své	• sdělit svoje pocity, myšlenky	• cvičit vyprávění

pocity		• navození různých modelových situací
• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	• samostatně převyprávět jednoduchý příběh	• pamětní cvičení • správná skladba vět
• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	• naučit se zpaměti báseň • dramatizovat viděný nebo slyšený příběh	• asociační cvičení • paměťová cvičení • podpora nácviku básně pohybem

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	• rozšířit si slovní zásobu z informací samostatně získaných (internet, televize, vlastní četba) • dokázat mluvit o probíraném učivu • dorozumět se alternativní komunikací ve škole, v rodině • spontánně využívat komunikační sešit	• pamětní cvičení • podpora ve využívání komunikačních sešitů • fixování zvoleného způsobu komunikace
• používat věty se správnými gramatickými strukturami	• tvořit otázky, příkazy, oznamovací věty, odpovědi	• tvorba otázek a odpovědí
• dbát na kulturu mluveného projevu	• rozlišit spisovný a nespisovný jazyk	• spisovný a nespisovný jazyk
• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	• respektovat pravidla zdvořilého vystupování, zahájení rozhovoru, ukončení • pochopit střídání rolí v komunikaci – mluvčí, posluchač	• konverzační cvičení
• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	• umět popsat viděné	• modelové situace
• vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	• spontánně vyprávět vlastní zážitky nebo je sdělit za pomocí AAK	• podpora alternativní komunikace, mimojazykové prostředky – mimika, gesta

• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	• samostatně převyprávět sledovaný film či příběh viděné divadelní inscenace, bez návodných otázek	• reprodukce • výslovnost – logopedická a dechová cvičení
• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	• zahrát roli v krátkém příběhu, pohádce, se kterou se již seznámil, podle společné režie	• dramatizace • dramatoterapie • přednes • pamětní cvičení

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	• mluvit co nejsrozumitelněji • adekvátně se dorozumět alternativním způsobem	• artikulační cvičení • cvičení na tempo řeči, modulace • rozšiřování aktivní zásoby – slova z okruhů jiných předmětů • fixace alternativní komunikace
• používat věty se správnými gramatickými strukturami	• znát a používat základní gramatická pravidla	• zásady dialogu • tvorba otázek, odpovědí • modelové situace
• dbát na kulturu mluveného projevu	• mluvit kultivovaně	• nácvik souvislejšího projevu – intonace, tempo • návštěva kulturních akcí • gestikulace, mimika • edukace, reedukace řeči
• komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	• zvládnout společenskou komunikaci • oslovení, zahájení rozhovoru, ukončení rozhovoru	• telefonování, virtuální komunikace • sociální učení • komunikace s vrstevníky • komunikace s dospělými • uvítání, loučení

• popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	• umět informovat o základních skutečnostech	• rozvoj aktivní slovní zásoby • konkrétní předměty, jevy z okolí • práce s fotografiemi, obrázky • tvorba podmět – sloveso • praktické časování a skloňování
• vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	• podle možností samostatně, případně s dopomocí mluvit o sobě	• otázky Co jsi dělal? S kým jsi tam byl? Kdo tam byl? Jak ti bylo? Jak ti je? - příslovce • navození různých modelových situací – asertivita
• převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	• povědět o tom, co slyšel, viděl	• kulturní akce • akce podle zájmu • komunitní kruhy • čtení literatury podle zájmu
• dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	• pokusit se o dramatizaci	• mimoslovní komunikace • práce s hlasem • divadelní představení

3.4 MATEMATIKA

Charakteristika předmětu:

Předmět je součástí širokého spektra výchovně vzdělávacích oblastí, z toho zvláště Člověk a svět práce, Člověk a jeho svět, Člověk a komunikace a poznatky získané v počtech využívá v rámci svých možností i v ostatních oblastech (Člověk a zdraví, Člověk a kultura, …).

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena na praktických činnostech, sleduje využití početních dovedností v běžném životě, posiluje schopnosti logického myšlení a prostorové představivosti. Vzhledem ke svým zdravotním diagnózám a z toho plynoucích možností si žáci osvojují základní početní pojmy a symboly, postupy a způsoby jejich užití. Na základě konkrétních předmětů z okolního světa se učí rozlišovat základní geometrické tvary a tělesa, učí se odhadnout i přesně určit různá početní data. Učí se využívat pro běžný život technických pomůcek (kalkulátor, počítač…).

Předmět vznikl ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Obsah učiva je rozdělen na tematické okruhy – Řazení a třídění předmětů, Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy práce s daty, Základy geometrie.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3

Místo výuky: kmenová třída, individuální pracovna, okolí školy, obchodní a dopravní síť, vzdělávací akce pořádané Centrem 83, městem, regionem.

Cílové zaměření školy:

- rozvíjení paměti a logického myšlení pomocí názoru,
- používání početních symbolů,
- vytváření prostorové orientace,
- uplatňování početních znalostí a dovedností v běžném životě (porovnávání velikostí, vzdálenosti, orientace, měření),
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebehodnocení, psychohygiena (jak předcházet zátěži, jak ji řešit), rozvoj komunikace, morální rozvoj.

Mediální výchova – práce s dětskými časopisy, internetem (dětské výukové programy), rozvoj kritického myšlení (2. stupeň).

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- umí použít osvojené pojmy v běžném životě.

2. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- dodržuje hygienická pravidla, snaží se práci dokončit a zhodnotit její výsledek.

3. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- je schopen uplatnit získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě (nákup, hodnota peněz).

4. Kompetence k řešení problému:

Žák na základě svých možností:

- vnímá problémové situace a umí k nim zaujmout stanovisko, popsat problém a svěřit se s ním, umí požádat o radu a řídit se jí.

5. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- je schopen pracovat s učebnicí, učebními pomůckami.

6. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností:

- je schopen respektovat společenské normy a pravidla soužití, podle pokynů kompetentních osob uplatňuje osvojené dovednosti a postupy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- při výběru metody práce vycházíme z individuálních možností a zdravotního omezení žáka v oblasti logického myšlení a prostorové orientace,
- jednotlivé body učení vybíráme tak, aby učení postupovalo od jednoduchého ke složitému, od názorného k abstraktnímu,
- získané poznatky v počtech využíváme i v ostatních předmětech,
- poznatky a dovednosti prohlubujeme nenásilnou formou her, říkanek, rozpočítadel, písniček,
- motivačně využíváme pozitivní hodnocení k povzbuzení sebevědomí žáka,
- v přátelské atmosféře se zaměřujeme na posílení pozornosti a koncentrace žáka při osvojování početních dovedností,
- vedeme žáka k samostatné práci a v rámci možností uplatňujeme týmové řešení zadaného problému,
- s pomocí technických pomůcek napomáháme žákovi k sebekontrole a kontrole výsledků vlastní práce,
- umožňujeme žákovi práci v alternativním prostředí,
- simulujeme didaktickou formou situaci z praktického života (nákup v obchodě, návštěva pošty, zakoupení jízdenky…)

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Řazení a třídění předmětů:</u> • orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	• seznámit se, pochopit a orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně	• porovnávání prvků • tvoření skupin prvků • třídění podle různých kritérií
• orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	• orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za	• úlohy na orientaci v prostoru
• řadit předměty zleva doprava	• seznámit se a pochopit pojem vlevo, vpravo	• řazení předmětů zleva doprava
• třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	• třídit předměty podle velikosti a barev	• praktické úlohy a úkoly na rozlišování barev a velikostí • tvoření skupin prvků • třídění
<u>Číslo a početní operace:</u> • číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	• vytvářet konkrétní představy o čísle 1,2 • číst a psát čísla 1,2, bezpečně je poznat • vytvářet různé soubory o daném počtu	• počítání na konkrétních předmětech – počítadle, prstech • přiřazování prvků k danému číslu • počítání předmětů v daném souboru • psaní, čtení čísel 1, 2
• orientovat se v číselné řadě 1 až 10	• orientovat se v číselné řadě do 3 • vytvářet různé soubory o daném počtu	• porovnávání množství v oboru do 3

	prvků	
• znát matematické pojmy plus (+), mínus (-), rovná se (=) a umět je zapsat	• pochopit a umět používat pojmy +, =	• zápis pojmu +, =
• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	• názorně sčítat do 2 • zapisovat příklady	• sčítání do 2 – pomocí názoru (počítadlo, prsty, stavebnice…) • zápis příkladů
• umět rozklad čísel v oboru do 5	• umět zápis a rozklad čísel do 2	• rozklad čísla pomocí názoru
• psát číslice 1 až 5 i podle diktátu	• psát podle diktátu čísla do 2	• diktát čísel 1, 2
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• seznámit se a pochopit pojmy pod, nad, před, za	• úlohy na orientaci v prostoru: pod, nad, před, za
• modelovat jednoduché situace podle pokynů učitele a využívat dané pomůcky	• modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• manipulace s konkrétními předměty
• doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	• doplňovat tabulky v oboru do 2	• práce s tabulkami v oboru do 2
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• seznámit se s mincemi v hodnotě 1, 2 Kč	• slovní úlohy s použitím platidel • praktické příklady ‑ hry na obchod
<u>Základy geometrie:</u> • poznat a pojmenovat základní	• poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník	• poznávání, pojmenování, vyhledávání základních geometrických tvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)

geometrické tvary		
• rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• poznat základní geometrické tvary na skutečných předmětech	• poznávání, pojmenování, vyhledávání základních geometrických tvarů na skutečných předmětech
• porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší	• porovnat různě dlouhé předměty • seznámit se, pochopit a orientovat se v pojmech kratší – delší	• porovnávání různě dlouhých předmětů

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Řazení a třídění předmětů:</u> • Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	• seznámit se, pochopit a orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	• porovnávání prvků • tvoření skupin prvků • třídění podle různých kritérií
• orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	• orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, hned před, hned za, vedle, nahoře – dole	• úlohy na orientaci v prostoru
• řadit předměty zleva doprava	• řadit předměty v prostoru zleva doprava	• úlohy na orientaci v prostoru
• třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	• třídit předměty podle velikosti, barvy a tvaru	• tvoření skupin prvků • třídění podle různých kritérií
<u>Číslo a početní operace:</u> • číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	• vytvářet konkrétní představy o čísle 3, 4 • číst, psát čísla 3, 4 – bezpečně je poznat • vytvářet různé soubory o daném počtu	• počítání na konkrétních předmětech – počítadle, prstech • přiřazování prvků k danému číslu • počítání předmětů v daném souboru • psaní, čtení čísel 3, 4
• orientovat se v číselné řadě 1 až 10	• orientovat se v číselné řadě do 6 – určit číslo před, za • vytvářet různé soubory o daném počtu prvků	• porovnávat množství v oboru do 6
• znát matematické pojmy plus (+), mínus (-), rovná se (=) a umět je	• pochopit a umět používat pojmy +, -, =	• zápis pojmu +, -, =

zapsat		
• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	• názorně sčítat do 4 • názorně odčítat do 4 • zapisovat příklady	• sčítání a odčítání do 4 – pomocí názoru (počítadlo, prsty, stavebnice…) • zápis příkladů
• umět rozklad čísel v oboru do 5	• umět zápis a rozklad čísel do 4	• rozklad čísla pomocí názoru
• psát číslice 1 až 5 i podle diktátu	• psát podle diktátu čísla 1–4	• diktát čísel
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• seznámit se a pochopit pojmy pod, nad, před, za, nahoře, dole	• úlohy na orientaci v prostoru: pod, nad, před, za, nahoře, dole
• modelovat jednoduché situace podle pokynů učitele a využívat dané pomůcky	• umět manipulovat s konkrétními předměty	• úkoly na rozvoj prostorové představivosti
• doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	• doplňovat jednoduché tabulky v oboru do 6	• práce s tabulkami
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• manipulovat s drobnými mincemi v oboru do 4	• slovní úlohy • hra na obchod
<u>Základy geometrie:</u> • poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	• poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	• poznávání, pojmenování, vyhledávání základních geometrických tvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
• rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• poznat a rozlišit základní geometrické tvary na skutečných předmětech a předmětech na obrázku	• poznávání, pojmenování, vyhledávání základních geometrických tvarů na skutečných předmětech i na obrázku
• porovnat délky různých předmětů,	• porovnávat různě dlouhé předměty	• porovnávání různě dlouhých předmětů

rozlišit kratší – delší	• pochopit a orientovat se v pojmech kratší – delší	

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Řazení a třídění předmětů:</u> • orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	• orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	• porovnávání prvků • tvoření skupin prvků • třídění podle různých kritérií
• orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole	• orientovat se v prostoru i na obrázku – nad, pod, před, za, hned před, hned za, vedle, nahoře – dole, na začátku, na konci	• úlohy na orientaci v prostoru
• řadit předměty zleva doprava	• řadit předměty v prostoru zleva doprava	• úlohy na orientaci v prostoru
• třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	• třídit předměty podle velikosti, barvy, tvaru, obsahu	• tvoření skupin prvků • třídění podle různých kritérií • praktické úlohy
<u>Číslo a početní operace:</u> • číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	• vytvářet konkrétní představy o čísle 5 • číst, psát čísla 1–5, bezpečně je poznat • vytvářet různé soubory o daném počtu • počítat na konkrétních předmětech • počítat s číslicí 0	• počítání na konkrétních předmětech – počítadle, prstech • přiřazování prvků k danému číslu • počítání předmětů v daném souboru • psaní, čtení čísel 0–5
• orientovat se v číselné řadě 1 až 10	• orientovat se v číselné řadě do 10 – určit číslo před, za • znát řadu čísel vzestupně, sestupně	• sestavování číselné řady • porovnávání množství v oboru do 10 • přiřazování prvků k danému číslu

	• používat symboly <,> • vytvářet různé soubory o daném počtu prvků	
• znát matematické pojmy plus (+), mínus (-), rovná se (=) a umět je zapsat	• pochopit a umět používat pojmy +, -, =	• zápis pojmu +, -, =
• sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	• názorně sčítat do 5 • názorně odčítat do 5 • zvládat početní operace s 0 • zapisovat příklady	• sčítání a odčítání do 5 – pomocí názoru (počítadlo, prsty, stavebnice…) • zápis příkladů
• umět rozklad čísel v oboru do 5	• zapisovat a rozkládat čísla do 5	• rozklad čísla pomocí názoru
• psát číslice 1 až 5 i podle diktátu	• psát podle diktátu čísla 0–5	• diktát číslic • psaní číslic
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• seznámit se a pochopit pojmy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	• úlohy na orientaci v prostoru: pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
• modelovat jednoduché situace podle pokynů učitele a využívat dané pomůcky	• umět manipulovat s konkrétními předměty • rozvíjet prostorovou představivost, využívat stavebnice a jiné pomůcky	• manipulační činnosti s předměty
• doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	• doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	• práce s tabulkami
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	• manipulovat s drobnými mincemi v oboru do 5	• slovní úlohy • hra na obchod

Základy geometrie: • poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	• poznat a pojmenovat základní geometrické tvary	• poznávání, pojmenování, vyhledávání základních geometrických tvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
• rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	• poznat a rozlišit základní geometrické tvary na skutečných předmětech a předmětech na obrázku	• poznávání, pojmenování, vyhledávání, rozlišování základních geometrických tvarů na skutečných předmětech i na obrázku
• porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší – delší	• porovnávat různě dlouhé předměty • pochopit a orientovat se v pojmech krátký – dlouhý, kratší – delší	• porovnávání různě dlouhých předmětů

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Řazení a třídění předmětů:</u> • orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší	• orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší	• manipulace s předměty • řazení předmětů podle dané vlastnosti • porovnávání prvků • tvoření skupin prvků podle různých kritérií
• rozlišovat vpravo – vlevo, uprostřed	• rozlišovat vpravo – vlevo, uprostřed	• manipulace s předměty
• orientovat se na ploše	• orientovat se na ploše	• orientace na ploše
• porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• porovnávat různá množství konkrétních předmětů • tvořit skupiny o daném počtu prvků	• porovnávání • určování počtu • tvoření různých skupin prvků
• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídění
• přiřazovat předměty podle číselné řady	• přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 10	• vytváření různých souborů prvků • řazení předmětů podle číselné řady v oboru do 10
<u>Číslo a početní operace:</u> • číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	• číst, psát a používat čísla v oboru do 10 • porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 10 • vytvářet konkrétní představy o číslech 1–10 • vyznačovat čísla 1–10 na číselné ose	• vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 10 • počítání na konkrétních předmětech, počítadle • čtení a psaní čísel v oboru do 10 • porovnávání čísel v oboru do 10

		• vyznačování čísel
• umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• zápis a rozklad čísel do 10	• rozklad čísla pomocí názoru
• sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	• názorně sčítat do 10 • názorně odčítat do 10 • zvládat početní operace s 0 • zapisovat příklady	• sčítání a odčítání do 10 – pomocí názoru (počítadlo, prsty, stavebnice…) • zápis příkladů
• psát číslice do 100	• číst a psát číslice 0–10	• psaní číslic • diktát číslic
• zvládat snadné příklady do 100 bez přechodu přes desítku	• zvládat snadné příklady v oboru do 10	• sčítání a odčítání do 10
• zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• tvořit a zapisovat jednoduché příklady v oboru do 10 podle diktátu	• tvoření a zápis příkladů
• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání z praktického života v oboru do 10	• jednoduché slovní úlohy
• umět použít kalkulátor	• používat kalkulátor v oboru do 10	• sčítání na kalkulátoru • odčítání na kalkulátoru • kontrola výsledků pomocí kalkulátoru
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • používat výrazy vpravo – vlevo	• používat výrazy vpravo – vlevo	• používání výrazů vpravo – vlevo při matematických úkonech
• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• rozlišování pojmů rok, měsíc, den
• určit čas s přesností na celé hodiny	• seznámit se s hodinovým číselníkem,	• seznámení se s různými typy hodin

	malou a velkou ručičkou, poznat směr pohybu ručiček, určit jednotku času – hodinu	• procvičování číslic
• znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	• znát základní jednotku délky – metr • měřit a odhadovat délku	• zápis jednotky • měření a odhadování délky
• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10	• práce s tabulkami
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• rozlišovat a manipulovat s mincemi v hodnotě 1, 2, 5, 10 Kč	• slovní úlohy s použitím platidel • praktické příklady ‑ hry na obchod
<u>Základy geometrie:</u> • kreslit křivé a přímé čáry	• kreslit křivé a přímé čáry pomocí pravítka	• kreslení křivých a přímých čar • poznávání křivých a rovných čar
• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• poznávání čáry a přímky
• používat pravítko při rýsování přímek	• používat pravítko při rýsování přímek	• rýsování přímek pomocí pravítka
• změřit délku předmětu	• porovnávat délku předmětů	• porovnávání délky různých předmětů

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Řazení a třídění předmětů:</u> • orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší	• orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší	• manipulace s předměty, • řazení předmětů podle dané vlastnosti • porovnávání prvků, • tvoření skupin prvků podle různých kritérií
• rozlišovat vpravo – vlevo, uprostřed	• rozlišovat vpravo – vlevo, uprostřed	• procvičování pravolevé orientace • manipulace s předměty
• orientovat se na ploše	• orientovat se na ploše	• orientace na ploše
• porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• porovnávat různá množství konkrétních předmětů, rozlišovat více, méně, stejně • tvořit skupiny o daném počtu prvků	• porovnávání • určování počtu • tvoření různých skupin prvků
• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídění
• přiřazovat předměty podle číselné řady	• přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 20	• vytváření různých souborů prvků • řazení předmětů podle číselné řady v oboru do 20
<u>Číslo a početní operace:</u> • číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	• číst, psát a používat čísla v oboru do 20 • porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 20 • vytvářet konkrétní představy o číslech 1–20	• vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 20 • počítání na konkrétních předmětech, počítadle • čtení a psaní čísel v oboru do 20

	• vyznačovat čísla 1–20 na číselné ose	• porovnávání čísel v oboru do 20 • vyznačování čísel na číselné ose
• umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• zápis a rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• rozklad čísla pomocí názoru
• sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	• názorně sčítat do 20 bez přechodu přes desítku • názorně odčítat do 20 bez přechodu přes desítku • zvládat početní operace s 0 • zapisovat příklady	• sčítání a odčítání do 20 – pomocí názoru (počítadlo, prsty, stavebnice…) • zápis příkladů
• psát číslice do 100	• číst a psát číslice 0–20	• psaní číslic • diktát číslic
• zvládat snadné příklady do 100 bez přechodu přes desítku	• zvládat snadné příklady v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	• sčítání a odčítání do 20
• zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• tvořit a zapisovat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• tvoření a zápis příkladů
• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání z praktického života v oboru do 20 • umět slovní úlohy znázornit	• jednoduché slovní úlohy
• umět použít kalkulátor	• umět použít kalkulátor • sčítat a odčítat v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	• sčítání a odčítání • kontrola výsledků
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u>	• používat výrazy vpravo – vlevo	• používání výrazů vpravo – vlevo při

• používat výrazy vpravo – vlevo		matematických úkonech
• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den • rozlišovat dnes, včera, zítra • umět pracovat s kalendářem	• procvičování pojmů rok, měsíc, den
• určit čas s přesností na celé hodiny	• určovat čas s přesností na celé hodiny	• práce s papírovými hodinami • zakreslování ručiček do ciferníků
• znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	• opakovat základní jednotku délky – metr • měřit a odhadovat délku • znát základní jednotku hmotnosti – kilogram • vážit a odhadovat hmotnost	• práce s metrem a váhou
• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• práce s tabulkami
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• rozlišovat a manipulovat s mincemi v hodnotě 1, 2, 5, 10, 20 Kč	• slovní úlohy s použitím platidel • praktické příklady ‑ hry na obchod
<u>Základy geometrie:</u> • kreslit křivé a přímé čáry	• kreslit křivé a přímé čáry pomocí pravítka	• kreslení křivých a přímých čar • poznávání křivých a rovných čar
• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• poznávání čáry a přímky na obrázku i v reálných situacích
• používat pravítko při rýsování přímek	• procvičovat používání pravítka při rýsování přímek	• rýsování přímek pomocí pravítka
• změřit délku předmětu	• měřit délku předmětů	• měření délky různých předmětů

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Řazení a třídění předmětů:</u> • orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší	• orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší	• manipulace s předměty, • řazení předmětů podle dané vlastnosti • porovnávání prvků, • tvoření skupin prvků podle různých kritérií
• rozlišovat vpravo – vlevo, uprostřed	• rozlišovat vpravo – vlevo, uprostřed • umět tyto pojmy využít v praktickém životě	• procvičování pravolevé orientace • manipulace s předměty
• orientovat se na ploše	• orientovat se na ploše	• orientace na ploše
• porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	• porovnávat různá množství konkrétních předmětů, rozlišovat více, méně, stejně • tvořit skupiny o daném počtu prvků	• porovnávání • určování počtu • tvoření různých skupin prvků
• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídit předměty podle pořadí ve skupinách	• třídění
• přiřazovat předměty podle číselné řady	• přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 20	• vytváření různých souborů prvků • řazení předmětů podle číselné řady v oboru do 20
<u>Číslo a početní operace:</u> • číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	• číst, psát, porovnávat a používat čísla v oboru do 20 • vytvářet konkrétní představy o oboru přirozených čísel do 100	• vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 20 • počítání na konkrétních předmětech, počítadle • čtení a psaní čísel v oboru do 100

		• porovnávání čísel v oboru do 100 • vyznačování čísel na číselné ose
• umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• procvičovat zápis a rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	• rozklad čísla pomocí názoru • manipulace s pomůckami
• sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	• názorně sčítat do 20 s přechodem přes desítku • názorně odčítat do 20 s přechodem přes desítku	• sčítání a odčítání do 20 – pomocí názoru (počítadlo, prsty, stavebnice…) • zápis příkladů
• psát číslice do 100	• číst a psát číslice 0–100 • určit větší – menší číslo	• psaní číslic • čtení číslic • diktát číslic • porovnávání čísel
• zvládat snadné příklady do 100 bez přechodu přes desítku	• sčítat a odčítat desítky v oboru do 100	• počítání po desítkách do 100 • sčítání desítek • odčítání desítek
• zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	• tvořit a zapisovat příklady na sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku	• tvoření a zápis příkladů
• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku • umět slovní úlohy znázornit	• jednoduché slovní úlohy
• umět použít kalkulátor	• umět použít kalkulátor • sčítat a odčítat v oboru do 20 s přechodem	• sčítání a odčítání

	přes desítku • sčítat a odčítat desítky v oboru 0–100	• kontrola výsledků
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • používat výrazy vpravo – vlevo	• používat výrazy vpravo – vlevo	• používání výrazů vpravo – vlevo při matematických úkonech
• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	• rozlišovat pojmy rok, měsíc, den • rozlišovat dnes, včera, zítra • umět pracovat s kalendářem	• procvičování pojmů rok, měsíc, den
• určit čas s přesností na celé hodiny	• určovat čas s přesností na celé hodiny	• práce s papírovými hodinami • zakreslování ručiček do ciferníků
• znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	• znát základní jednotku délky – metr • měřit a odhadovat délku • znát základní jednotku hmotnosti – kilogram • vážit a odhadovat hmotnost	• práce s metrem a váhou
• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	• práce s tabulkami
• uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	• rozlišovat a manipulovat s mincemi v hodnotě 1, 2, 5, 10, 20 Kč • sčítat a odčítat mince v hodnotě 1, 2, 5, 10, 20 Kč • poznat a pojmenovat bankovky do 100	• slovní úlohy s použitím platidel • praktické příklady ‑ hry na obchod • řazení mincí a bankovek
<u>Základy geometrie:</u> • kreslit křivé a přímé čáry	• kreslit křivé a přímé čáry pomocí pravítka	• kreslení křivých a přímých čar • poznávání křivých a rovných čar

• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• poznat rozdíl mezi čárou a přímkou	• poznávání čáry a přímky na obrázku i v reálných situacích
• používat pravítko při rýsování přímek	• používat pravítko při rýsování přímek	• rýsování přímek pomocí pravítka
• změřit délku předmětu	• umět změřit délku předmětu	• měření délky různých předmětů

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	ROČNÍKOVÝ VÝSTUP	UČIVO
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Číslo a početní operace:</u> • psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000	• psát, číst a porovnávat čísla v oboru do 100 • přiřazovat čísla k prvkům a naopak • umět rozkládat čísla na desítky a jednotky písemně podle vzoru	• psaní, čtení čísel do 100 • řazení čísel od nejmenšího k největšímu • porovnávání velikosti čísel • přiřazování čísel k prvkům a naopak • rozklad čísel na jednotky a desítky
• orientovat se na číselné ose	• orientovat se na číselné ose v oboru do 100 • určovat větší – menší číslo	• porovnávání čísel v oboru do 100 • orientace na číselné ose do 100 • řazení čísel od nejmenšího k největšímu a naopak
• sčítat a odčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítat s názorem dvouciferné a jednociferné číslo bez přechodu přes desítku v oboru do 100 • odčítat s názorem jednociferné číslo od dvouciferného bez přechodu přes desítku v oboru do 100	• přičítání jednociferného čísla ke dvoucifernému (52 + 2 =) • odčítání jednociferného čísla od dvouciferného (54–2 =)
• používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• používat násobkovou řadu čísla 10 s pomocí tabulky • naučit se násobkovou řadu čísla 10 pamětně	• násobky čísla 10
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• jednoduché slovní úlohy do 100 s názorem

• pracovat s kalkulátorem	• pracovat s kalkulátorem v oboru do 100	• práce s kalkulátorem
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• seznámit se se základními jednotkami délky 1 m, 1 cm • umět měřit předměty • seznámit se se základními jednotkami hmotnosti 1 kg, 1 dkg • umět vážit	• měření předmětů pravítkem • vážení
• zvládat početní úkony s penězi	• sčítat odčítat mince a bankovky v oboru do 100	• slovní úlohy s použitím platidel
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• určování času
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňovat údaje v jednoduché tabulce, umět se orientovat v tabulce	• práce s tabulkami
<u>Základy geometrie:</u> • umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• práce s pravítkem
• používat základní geometrické pojmy	• používat základní geometrické pojmy	• základní geometrické tvary, pojmenování, vyhledávání
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• základní rovinné obrazce
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• přímka, úsečka – rýsování, označení
• měřit a porovnávat délku úsečky	• měřit a porovnávat délku úsečky	• rýsování, měření a porovnávání úseček
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa – krychle, kvádr	• poznávání geometrických těles

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Číslo a početní operace:</u> • psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000	• psát, číst a používat čísla v oboru do 100 • umět rozkládat čísla na desítky a jednotky pamětně	• číselná řada, čtení, psaní, porovnávání čísel do 100 • rozklad čísel
• orientovat se na číselné ose	• orientovat se na číselné ose v oboru do 100	• porovnávání čísel v oboru do 100 • orientace na číselné ose do 100 • řazení čísel od nejmenšího k největšímu a naopak
• sčítat a odčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítat s názorem dvouciferné a jednociferné číslo bez přechodu přes desítku v oboru do 100 • odčítat s názorem jednociferné číslo od dvouciferného bez přechodu přes desítku v oboru do 100	• přičítání jednociferného čísla ke dvoucifernému (52 + 2 =) • odčítání jednociferného čísla od dvouciferného (54–2 =)
• používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• používat násobkovou řadu čísla 10 a 2 s pomocí tabulky • naučit se násobkovou řadu čísla10 a 2 pamětně	• násobky čísla 10, 2
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• jednoduché slovní úlohy do 100 s názorem
• pracovat s kalkulátorem	• pracovat s kalkulátorem v oboru do 100	• práce s kalkulátorem (sčítání, odčítání, násobení 2 a 10)

<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• znát základní jednotky délky - m, cm, hmotnosti – kg, dkg • seznámit se se základními jednotkami objemu 1 l, ½ l	• měření předmětů pravítkem, vážení • odměřování • práce s tabulkami
• zvládat početní úkony s penězi	• sčítat, odčítat mince a bankovky v oboru do 100	• slovní úlohy s použitím platidel
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny a čtvrthodiny	• určování času
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňovat údaje v jednoduché tabulce, umět se orientovat v tabulce	• práce s tabulkami
<u>Základy geometrie:</u> • umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• umět rýsovat přímky, polopřímky a úsečky podle pravítka	• používání pravítka
• používat základní geometrické pojmy	• používat základní geometrické pojmy • umět rozlišit a pojmenovat přímku, polopřímku, úsečku	• základní geometrické tvary, pojmenování, vyhledávání
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• základní rovinné obrazce
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• s jistotou rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• přímka, úsečka – rýsování, označení
• měřit a porovnávat délku úsečky	• měřit a porovnávat délku úsečky pomocí pravítka v cm	• rýsování, měření a porovnávání úseček
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule	• poznávání geometrických těles

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Číslo a početní operace:</u> • psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000	• s jistotou psát, číst a používat čísla v oboru do 100 • číst a psát čísla v oboru do 1000	• číselná řada, čtení, psaní, porovnávání, rozklad čísel do 100 • čtení, psaní čísel do 1000
• orientovat se na číselné ose	• orientovat se na číselné ose v oboru do 1000	• porovnávání čísel v oboru do 1000 • orientace na číselné ose do 1000 • řazení čísel od nejmenšího k největšímu a naopak
• sčítat a odčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru • odčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítání dvouciferných čísel do 100 (55 + 22, 30 + 43) • odčítání dvouciferných čísel do 100 (46–31)
• používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky • naučit se násobkové řady 2, 5, 10 pamětně • používat násobkové řady 2, 5, 10 při řešení slovních úloh	• násobky 2, 5, 10
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání a násobení v oboru do 100	• slovní úlohy
• pracovat s kalkulátorem	• sčítat, odčítat v oboru do 100, násobit 2, 5, 10 na kalkulátoru • umět provést kontrolu vypočítaných	• práce s kalkulátorem

	příkladů na kalkulátoru	
Závislosti, vztahy a práce s daty: • znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• znát základní jednotky hmotnosti – kg, dkg, objemu – 1 l, ½ l, délky - m, cm, seznámit se s mm • seznámit se se základními jednotkami času 1 hod, 1 min • seznámit se s převody jednotek	• měření předmětů pravítkem, vážení, odměřování • měření času • práce s tabulkami
• zvládat početní úkony s penězi	• sčítat a odčítat mince a bankovky 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100 Kč a umět je použít při placení zboží, umět vytvořit různé kombinace mincí k ceně • zvládat početní úkony s penězi v oboru do 1000	• slovní úlohy s použitím platidel
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• upevnit si znalosti při orientaci v čase – určování času s přesností na půlhodiny a čtvrthodiny • určovat čas na minuty • číst digitální zápis času	• určování času
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňovat údaje v jednoduché tabulce, umět se orientovat v tabulce	• práce s tabulkami
Základy geometrie: • umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	• umět rýsovat přímky, polopřímky a úsečky podle pravítka • umět spojit dva a více bodů • umět používat kružidlo	• práce s pravítkem a kružidlem
• používat základní geometrické pojmy	• používat základní geometrické pojmy • umět rozlišit a pojmenovat přímku,	• základní geometrické tvary, pojmenování, vyhledávání

	polopřímku, úsečku	
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• základní rovinné obrazce
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• rozeznat přímku, polopřímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• přímka, polopřímka, úsečka – rýsování, označení
• měřit a porovnávat délku úsečky	• měřit a porovnávat délku úsečky pomocí pravítka v cm a v mm	• rýsování, měření a porovnávání úseček
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec	• poznávání geometrických těles

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
<u>Číslo a početní operace:</u> • psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000	• s jistotou psát, číst a používat čísla v oboru do 100 • číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 1000	• číselná řada, čtení, psaní, porovnávání, rozklad čísel do 100 • čtení, psaní, porovnávání čísel do 1000
• orientovat se na číselné ose	• orientovat se na číselné ose v oboru do 1000	• porovnávání čísel v oboru do 1000 • orientace na číselné ose do 1000 • řazení čísel od nejmenšího k největšímu a naopak
• sčítat a odčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	• sčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru • odčítat písemně dvouciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru • sčítat a odčítat stovky v oboru do 1000	• sčítání dvouciferných čísel do 100 (55 + 22, 30 + 43) • odčítání dvouciferných čísel do 100 (46–31) • sčítání, odčítání stovek (200 + 300)
• používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	• opakovat násobkové řady 2, 5, 10 • používat násobkové řady 2, 5, 10 při řešení slovních úloh	• násobky 2, 5, 10
• umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	• řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání a násobení v oboru do 100 • řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání po stovkách v oboru do 1000	• slovní úlohy

• pracovat s kalkulátorem	• sčítat, odčítat v oboru do 100, násobit 2, 5, 10 na kalkulátoru • sčítat a odčítat stovky v oboru do 1000 na kalkulátoru • umět provést kontrolu vypočítaných příkladů na kalkulátoru	• práce s kalkulátorem
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty:</u> • znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	• znát, zapisovat a užívat základní jednotky hmotnosti – kg, dkg, objemu – 1 l, ½ l, délky - m, cm, mm, času – hod., min • porovnávat jednotky – větší - menší, lehčí – těžší… • zvládat převody jednotek	• měření předmětů pravítkem, vážení, odměřování, měření času • práce s tabulkami • nakupování – které zboží se kupuje na metry (cm, mm), litry (dl, ml), kilogramy (dkg, g)
• zvládat početní úkony s penězi	• sčítat a odčítat mince a bankovky 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100 Kč a umět je použít při placení zboží, umět vytvořit různé kombinace mincí k ceně • zvládat početní úkony s penězi v oboru do 1000	• slovní úlohy s použitím platidel • nakupování
• orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	• orientovat se v čase – určit čas s přesností na půlhodiny a čtvrthodiny • určovat čas na minuty • číst a zapsat digitální čas	• určování času
• doplňovat údaje v jednoduché tabulce	• doplňovat údaje v jednoduché tabulce, umět se orientovat v tabulce	• práce s tabulkami
<u>Základy geometrie:</u> • umět zacházet se základními	• umět rýsovat přímky, polopřímky a úsečky podle pravítka	• práce s pravítkem a kružidlem

rýsovacími pomůckami a potřebami	• umět spojit dva a více bodů • umět používat kružidlo	
• používat základní geometrické pojmy	• používat základní geometrické pojmy • umět rozlišit a pojmenovat přímku, polopřímku, úsečku	• základní geometrické tvary, pojmenování, vyhledávání
• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	• základní rovinné obrazce
• rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	• rozeznat přímku, polopřímku a úsečku, umět je narýsovat a označit • umět narýsovat kružnici	• přímka, polopřímka, úsečka, kružnice – rýsování, označení
• měřit a porovnávat délku úsečky	• měřit a porovnávat délku úsečky pomocí pravítka v cm a v mm	• rýsování, měření a porovnávání úseček
• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	• poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec	• poznávání geometrických těles

3.5 INFORMATIKA

Charakteristika předmětu:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Zahrnuje základy práce s počítačem, tabletem, se speciálními vzdělávacími a výukovými programy, elementární / uživatelské/ osvojení obsluhy počítače, tabletu a mobilního telefonu.

Časová dotace:

Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace:	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1

Místo výuky: počítačová učebna a jednotlivé třídy

Cílové zaměření školy:

- rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti,
- rozvoj jemné motoriky,
- zapojování více smyslů při výuce,
- komunikace prostřednictvím výpočetní techniky,
- rozvoj základních dovedností v oblasti informační gramotnosti.

Začlenění průřezových témat:

Mediální výchova – sledování výukových přírodopisně zaměřených pořadů, vstřebávání přiměřených informací z médií, vzdělávací hry s různým zaměřením využitelné v rámci mediálních technologií, sledování televizních pořadů rozvíjejících estetické vnímání a rozšiřujících rozumové, komunikační a jiné schopnosti žáka, sledování audiovizuálních všeobecně vzdělávacích pořadů, počítačové soutěže k určitému tématu, poznávání jiných kultur, tradic a zvyků s podporou médií, rozvoj zeměpisných znalostí orientovaných na EU, sledování aktuálních informací.

Environmentální výchova – sledování přírodopisných pořadů, výchova k ekologickému chování žáka s využitím na dané téma zaměřených výukových programů. Poznávání zvířat, stromů a zařazení do jejich

životních podmínek s využitím výukových programů, využití výpočetní techniky při zjišťování informací o stavu přírody a našeho bezprostředního okolí, sledování audiovizuálních přírodopisných pořadů, ekologická výchova s využitím výukových programů, poznávání různých skupin zvířat – domácí, cizokrajná, suchozemská, vodní…, vliv člověka na přírodu, poznávání zvuků zvířat s využitím audiovizuálních pomůcek.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- ovládá základní obsluhu počítače,
- pracuje s jednoduchými programy.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých možností:

- umí požádat o pomoc při práci s počítačem,
- zvládá pomocí naučených stereotypů jednoduché počítačové postupy.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- zvládá psaní na počítači,
- ovládá komunikaci po internetu,
- zvládá základní funkce mobilního telefonu.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- má povědomí o nevhodném obsahu některých internetových stránek,
- komunikuje s vrstevníky pomocí telefonu a internetu
- zvládá etiku telefonické a internetové komunikace.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností:

- zná nouzová telefonní čísla a umí je použít.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce s počítačem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- postupujeme po malých krocích,
- naučené postupy a stereotypy neustále opakujeme,
- učíme žáky vybírat si přiměřené zábavné programy,
- seznamujeme žáky s nástrahami internetu (spamy, viry, nevhodné stránky),
- dbáme na zvládnutí bezpečné komunikace na internetu a s mobilním telefonem,
- získané poznatky využíváme v ostatních předmětech,
- simulujeme didaktickou formou situaci z praktického života.

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí	• zvládnout pojmenovat jednotlivé součásti počítačové sestavy, orientovat se v základních počítačových pojmech • zvládat zapnutí a vypnutí počítače • orientovat se na ploše počítače • orientovat se na klávesnici	• pojmy monitor, klávesnice, myš • základní obsluha počítače – zapnutí, vypnutí, restartování • orientace na ploše • seznámení s funkcemi základních kláves
• pracovat s myší	• pracovat s myší (klik, dvojklik)	• správné držení a ovládání myši
• pracovat s přiměřenými výukovými a zábavnými programy	• pracovat s přiměřenými výukovými a zábavnými programy dle pokynů	• práce s výukovými programy – spouštění, vypínání, práce s nimi • práce se zábavnými programy
• zvládat psaní písmen, číslic a znamének na klávesnici	• orientovat se na klávesnici, psát malá i velká písmena • používat číselnou klávesnici • psát znaménka na klávesnici • pracovat s klávesami enter, backspace a shift	• orientace na klávesnici – malá a velká písmena klávesy enter, shift, backspace • číselná klávesnice – Num Lock. • psaní ve Wordu • psaní znamének, mezer, známých písmen • mazání písmen • vyhledávání základních písmen malé a velké abecedy
• psát jednoduchá slova, slovní spojení a krátké věty	• opisovat a přepisovat jednoduchá slova	• psaní ve Wordu – opis a přepis jednoduchých slov
• psát základní symboly alternativní	• psát základní symboly alternativní	• psaní základních symbolů alternativní

komunikace	komunikace	komunikace
• vyhledávat informace na internetu dle zadaných pokynů	• seznámit se s pojmem internet, spustit program Internet Explorer	• vysvětlení pojmu internet, spouštění programu
• osvojit si potřebné dovednosti v oblasti jemné motoriky, potřebné k obsluze počítače	• osvojit si potřebné dovednosti v oblasti jemné motoriky, potřebné k obsluze počítače	• cvičení jemné motoriky – práce s myší, klávesnicí
• v rámci přiměřených výukových programů získat dílčí vědomosti a schopnosti v různých oblastech svých zájmů	• v rámci přiměřených výukových programů získat dílčí vědomosti a schopnosti v různých oblastech svých zájmů	• výukové programy vhodné pro konkrétního žáka

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí	• spustit výukové programy z ikony, z nabídky START, orientovat se v prostředí počítače (hl. panel, plocha, okna) • zvládat bezpečné a správné zacházení s hardwarem a softwarem • dokázat postupovat poučeně i v případech závady PC	• práce s myší • orientace na monitoru ‑ hlavní panel, plocha, programy, okna ‑ operace s okny (maximalizace, minimalizace, zavřít, přesunout) • postup při běžných problémech s PC
• pracovat s myší	• pracovat s myší – klik, dvojklik, táhnutí, přetáhnutí • uvědomit si funkci pravého, levého tlačítka	• práce s myší • ovládání programů pomocí myši
• pracovat s přiměřenými výukovými a zábavnými programy	• pracovat s přiměřenými výukovými a zábavnými programy, samostatně dokázat tyto programy spouštět a pracovat s nimi • seznámit se s programy na tvorbu obrázků • používat základní nástroje (štětec, barvy, základní tvary)	• práce s výukovými programy – spouštění, vypínání • dodržování správných postupů při práci na PC • malování • využití všech možností základního panelu nástrojů
• zvládat psaní písmen, číslic a znamének na klávesnici	• zvládat psaní písmen, číslic a znamének na klávesnici • zvládat upravit pomocí panelu nástrojů vlastnosti písma (typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva)	• psaní písmen – velkých, malých, číslic a znamének • psaní různých velikostí a typů písmen
• psát jednoduchá slova, slovní	• opisovat a přepisovat jednoduchá slova,	• psaní ve Wordu – opis a přepis jednoduchých

spojení a krátké věty	slovní spojení • psát krátké věty	slov a slovních spojení • opis a přepis krátkých vět
• psát základní symboly alternativní komunikace	• psát základní symboly alternativní komunikace	• psaní základních symbolů alternativní komunikace
• vyhledávat informace na internetu dle zadaných pokynů	• s pomocí učitele vyhledávat informace na internetu – zapsat danou adresu • používat pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů • seznámit se s negativními jevy internetu	• vyhledávání správné ikony pro práci s internetem • s pomocí učitele prohlížení určitých webových stránek • správný postup při vyhledávání požadované informace na internetu • seznámení a procvičování polí zpět, vpřed, přejít, zastavit, domů • poučení o negativních jevech internetu
• osvojit si potřebné dovednosti v oblasti jemné motoriky, potřebné k obsluze počítače	• zdokonalit si potřebné dovednosti v oblasti jemné motoriky, potřebné k obsluze počítače	• cvičení jemné motoriky – práce s myší, klávesnicí
• v rámci přiměřených výukových programů získat dílčí vědomosti a schopnosti v různých oblastech svých zájmů	• v rámci přiměřených výukových programů získat dílčí vědomosti a schopnosti v různých oblastech svých zájmů	• výukové programy vhodné pro konkrétního žáka

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	• zvládat základní kroky při práci s textovým a grafickým editorem, psát jednoduchá slova, slovní spojení, věty • pracovat se symboly alternativní komunikace	• psaní slov, vět • změna písma (velikost, tučné, podtržené, kurzíva) • pracovat se základními symboly alternativní komunikace
• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	• spouštět a ovládat herní programy, nakreslit jednoduchý obrázek • seznámit se s přídavnými zařízeními počítače a jejich využitím v ICT – CD-RW, DVD	• spustit, pracovat a vypnout výukové a herní programy • vytváření jednoduchého obrázku – měnit barvu, velikost, přesouvat obrázek po ploše, ukládat ho • přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití
• vyhledávat informace na internetu podle pokynů	• vyhledávat informace na internetu dle zadaných pokynů, navštěvovat stránky vhodné pro svou věkovou kategorii	• vyhledávání informací na internetu
• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	• řídit se správnými zásadami při práci s internetem • dodržovat pravidla preventivní ochrany před viry a seznámit se s antivirovými programy • založit si soukromou emailovou schránku s pomocí učitele, napsat, přečíst a odpovědět na zprávu	• zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky • pravidla preventivní ochrany před viry • seznámení se s antivirovými programy • psaní e-mailů, založení své e-mailové adresy, odpověď na e-mail
• zvládat základní funkce mobilního telefonu ‑ přijetí hovoru, popřípadě	• zvládat základní funkce mobilního	• základní funkce mobilního telefonu

zprávy SMS	telefonu - přijetí a uskutečnění hovoru	• přijetí, uskutečnění a ukončení hovoru

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	• zvládat základní kroky při práci s textovým a grafickým editorem, psát jednoduchá slova, slovní spojení, věty • změnit formát a barvu písma, opravovat text • pracovat se symboly alternativní komunikace	• pohyb v dokumentu pomocí klávesnice a myši • označení slov, textu • psaní a oprava slov, textu • formát písma ‑ typy písma, velikost, barva • symboly alternativní komunikace
• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	• dle pokynů vyhledat na ploše obrazovky ikony zobrazující výukové programy • používat přídavná zařízení počítače – CD, DVD • seznámit se s používáním a obsluhou tiskárny	• práce s myší, pomocí nabídky Start vyhledávání určených programů • výukové a herní programy spouštění a vypínání pomocí ikon na ploše • přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití • používání a obsluha tiskárny
• vyhledávat informace na internetu podle pokynů	• vyhledávat informace na internetu podle pokynů • seznámit se s dalšími vyhledávací servery • používat nástroje historie, oblíbené	• vyhledávání informací, ukončení vyhledávání • další vyhledávací servery • nástroje ‑ historie, oblíbené
• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	• dodržovat pravidla preventivní ochrany před viry, antivirové programy • zvládat psaní, odesílání a přijímání e-mailů	• pravidla preventivní ochrany před viry • antivirové programy • psaní e-mailů, odpověď na e-mail, smazání e-mailu

• zvládat základní funkce mobilního telefonu ‑ přijetí hovoru, popřípadě zprávy SMS	• zvládat základní funkce mobilního telefonu ‑ přijetí a uskutečnění hovoru, přijetí a odeslání SMS zprávy	• základní funkce mobilního telefonu • přijetí, uskutečnění a ukončení hovoru • přijetí a odeslání SMS zprávy

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	• psát jednoduchá slova, slovní spojení, věty • uložit a otevřít soubor • zvládat pohyb v dokumentu – kopírování, přesun textu, vyjímání části textu • pracovat se symboly alternativní komunikace	• psaní slov, slovních spojení a vět • otevírání a ukládání existujícího souboru • pohyb v dokumentu, kopírování, přesun textu • symboly alternativní komunikace
• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy • seznámit se s dalšími přídavnými zařízeními počítače a jejich využitím v ICT – fotoaparát, MP3, flash	• výukové a herní programy vhodné pro konkrétního žáka • přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití
• vyhledávat informace na internetu podle pokynů	• vyhledávat informace na internetu podle pokynů • pracovat s dalšími vyhledávacími servery	• vyhledávání informací, ukončení vyhledávání • další vyhledávací servery
• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	• dodržovat zásady bezpečného surfování na internetu • znát negativní jevy internetu • napsat, číst, smazat došlou zprávu, odpovědět na zprávu • připojit přílohu k odesílané zprávě, uložit a přečíst si přílohu z došlé zprávy • seznámit se s dalšími způsoby el.	• zásady bezpečnosti a prevence zdravotních rizik při práci s PC • negativní jevy internetu • psaní e-mailů, odpověď na e-mail, smazání e-mailu • připojení a čtení přílohy došlé zprávy

	komunikace – Skype, Facebook…	• Skype, Facebook…
• zvládat základní funkce mobilního telefonu ‑ přijetí hovoru, popřípadě zprávy SMS	• zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí a uskutečnění hovoru, přijetí a odeslání SMS zprávy	• základní funkce mobilního telefonu • přijetí, uskutečnění a ukončení hovoru • přijetí a odeslání SMS zprávy

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	• psát jednoduchá slova, slovní spojení, věty • vložit do textu obrázek, změnit jeho vlastnosti • pracovat se symboly alternativní komunikace	• psaní slov, slovních spojení krátkých vět • vytváření obrázků – barva, velikost, přesunování obrázků po ploše, kopírování obrázků, vkládání do textu • symboly alternativní komunikace
• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	• zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy • umět pracovat s dalšími přídavnými zařízeními počítače – fotoaparát, MP3, flash	• výukové a herní programy vhodné pro konkrétního žáka • přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití
• vyhledávat informace na internetu podle pokynů	• umět zadat v internetovém prohlížeči danou adresu a stránku otevřít • vyhledat potřebné informace s užitím www vyhledávačů	• správně postupovat při vyhledávání dané informace na internetu. • vyhledávání informací pomocí www vyhledávačů
• dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	• dodržovat zásady bezpečného surfování na internetu • zvládat základy bezpečné práce na PC, umět uvést zdravotní rizika spojená s prací na PC • umět napsat, číst, odpovědět a smazat zprávu • zvládnout připojit přílohu k odesílané zprávě, uložit a přečíst si přílohu z došlé	• bezpečné surfování na internetu • negativní vlivy práce na PC • seznámení se s riziky různých závislostí na PC • psaní e-mailů, odpověď na e-mail, smazání e-mailu • připojení a čtení přílohy došlé zprávy

	zprávy • umět pracovat s dalšími způsoby el. komunikace – Skype, Facebook…	• Skype, Facebook…
• zvládat základní funkce mobilního telefonu ‑ přijetí hovoru, popřípadě zprávy SMS	• zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí a uskutečnění hovoru, přijetí a odeslání SMS zprávy	• základní funkce mobilního telefonu • přijetí, uskutečnění a ukončení hovoru • přijetí a odeslání SMS zprávy

3.6 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Rozvíjí vnímání žáků a základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují.

Předmět pomáhá žákům získat dovednosti, jak se co nejsamostatněji orientovat v okolním prostředí a jak si počínat při řešení různých životních situací.

Předmět prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	3	3	3	3	0	0	0	0

Místo výuky: kmenová třída, zahrada Centra 83, Radouč, blízké okolí školy, Ekocentrum minizoo, okolí města

Cílové zaměření školy:

- vytváření a upevňování hygienických návyků,
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vyváření pozitivních mezilidských vztahů,
- poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu kde žáci žijí, kde chodí do školy,
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby, pojmenování věcí, předmětů,
- pojmenování jevů a dějů a jejich pochopení,
- chápání významu věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí,
- pojmenování předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života.

Začlenění průřezových témat:

Environmentální výchova – pěstování kladného vztahu k přírodě, péče o životní prostředí.

Osobnostní a sociální výchova – základy společenského chování.

Mediální výchova – získávání informací.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- umí pracovat s nabídnutými učebními pomůckami a materiály,
- umí pojmenovat konkrétní předměty týkající se probíraného učiva,
- má zájem o získávání nových vědomostí,
- získané zkušenosti umí využít v konkrétní životní situaci.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých možností:

- umí formulovat problém a požádat o pomoc,
- s dopomocí umí řešit problém v konkrétní situaci,
- řešením problémů získává sebedůvěru.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- rozumí pojmům a pokynům,
- umí vyjádřit svůj názor,
- dokáže prosazovat svůj názor vhodným způsobem,
- komunikuje s ostatními osobami přiměřeně svým schopnostem.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- orientuje se v okolním prostředí,
- chápe vztahy mezi lidmi,
- v praxi využívá základní návyky společenského chování,

- rozlišuje vhodné a nevhodné chování.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností:

- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití,
- chová se tak, aby chránil své zdraví,
- v kolektivu vytváří kladné sociální vztahy.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- osvojuje si hygienické návyky,
- umí přijmout kladné i záporné hodnocení výsledků své práce,
- chápe a dodržuje zadané pracovní postupy,
- rozvíjí sebeobslužné činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme vyučovací metody s ohledem na stupeň postižení žáka a individuální přístup,
- při využití metod zohledňujeme individuální potřeby jednotlivých žáků,
- při výkladu a upevňování učiva uplatňujeme formu hry,
- vyučujeme pomocí názorných pomůcek, obrázkového materiálu, internetu, výukových CD,
- teoretickou výuku doplňujeme nabídkou vzdělávacích programů Ekocentra minizoo, Městského kulturního střediska,
- umožňujeme žákům vyjádření vlastního názoru a seberealizaci,
- využíváme konkrétních zkušeností žáků,
- žáky vedeme k následování příkladu pedagoga,

- k motivaci žáků využíváme kladné hodnocení a pochvalu,
- při výuce navozujeme klidné a přátelské prostředí,
- formou skupinové práce učíme žáky pracovat v týmu a respektovat individualitu členů týmu,
- umožňujeme žákům prožitek spokojenosti z vlastního úspěchu,
- podporujeme sebedůvěru žáků,
- zprostředkováváme žákům výuku v co nejpřirozenějším prostředí vzhledem k probíraným tématům,
- do výuky začleňujeme vycházky, výlety, exkurze,
- žáky vedeme k samostatnosti při řešení zadaných úkolů,
- žákům umožňujeme řešit úkoly způsobem dle vlastního výběru,
- účastníme se akcí pořádaných Centrem 83 a základními školami,
- pořádáme projektové dny s tématikou ekologie,
- využíváme přednášek odborníků.

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Lidé kolem nás: • znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří a blízké příbuzenské vztahy	• znát pojem rodina	• pojem rodina
	• znát rodinné příslušníky	• poznávání rodinných příslušníků podle fotografií, piktogramů, obrázků • pojem máma, táta, babi, děda, bratr, sestra
	• rozlišovat stáří rodinných příslušníků	• rozlišení kdo je mladší, starší,
	• orientovat se v příbuzenských vztazích	• pojmy příbuzný, známý, kamarád
	• znát role členů rodiny	• postavení jednotlivých členů rodiny a vztahy mezi nimi
• znát jména spolužáků a svých učitelů	• znát jména spolužáků a učitelů	• přiřazování fotografií k osobám • přiřazování křestního jména k osobě • pojem žák x pedagog (teta, paní učitelka • znalost křestních jmen pedagogů a spolužáků • pojmenování spolužáků a pedagogů alternativními metodami
• mít osvojené základy společenského chování, umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• umět pozdravit a rozloučit se, použít formy alternativní komunikace	• pozdrav při příchodu do školy, odchodu • rozlišení formy pozdravu (kamarád, pedagog, cizí osoba • pozdrav při opouštění místnosti
	• umět poprosit i poděkovat i formou AAK	• prosba, poděkování
	• znát základy společenského chování	• chování ve škole a na školních akcích

		• chování na mimoškolních akcích • respektování autority dospělé osoby pedagog, praktikant, lektor)
• poznávat a pojmenovávat různé lidské činnosti	• umět pojmenovat (i formou AAK) činnost, kterou člověk vykonává	• rozlišení činností (učení, spánek, odpočinek, hra, nakupování, sledování televize, úklid, tanec, zpěv)
• vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• reagovat na oslovení své osoby neznámými lidmi	• pojem známý a neznámý člověk
	• vědět, jak se chovat k neznámým lidem	• oslovení cizích osob (paní, pán)
Rozmanitost přírody: • popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• popsat charakteristické znaky jednotlivých ročních období	• pojmenování jednotlivých ročních období (i formou AAK) • přiřazování tematických obrázků k jednotlivým ročním obdobím • charakteristické znaky ročních období
	• vnímat proměny přírody v ročních obdobích	• popis proměny přírody podle obrázků (strom v různých ročních obdobích…)
• poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	• znát názvy běžných domácích zvířat	• pojem domácí zvíře • pojmenování (i formou AAK) domácích zvířat (kočka, pes, kráva prase) • nápodoba zvuků zvířat • poznávání zvířat podle zvuků
	• poznat domácí zvířata na obrázku i v reálu	• přiřazování obrázků k názvům zvířat
	• vědět, jaký je význam chovu domácích zvířat	• význam chovu zvířat, jak a kde se zvířata chovají

• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• znát běžné druhy ovoce a zeleniny	• pojmenování (i formou AAK) a poznávání běžného ovoce a zeleniny (jablko, hruška, švestka, víno, mrkev, zelí, brambory, cibule, česnek)
	• znát význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka	• třídění ovoce a zeleniny
• popsat počasí podle obrázků	• vědět co je to počasí • popsat počasí podle obrázků	• popis počasí podle obrázků (slunečno, polojasno, zataženo, déšť, sněžení
	• určit aktuální počasí	• určování aktuálního počasí v daný den
	• vědět, jak se do daného počasí obléknout	• výběr vhodného oblečení vzhledem k počasí
• znát základní zásady pobytu v přírodě	• vnímat význam pobytu v přírodě pro zdraví člověka	• význam pobytu v přírodě
	• vědět, jak se na pobyt v přírodě připravit	• vhodné oblečení a obuv pro pobyt v přírodě
	• znát pravidla chování a bezpečnosti při pobytu v přírodě a chápat symboly informačních tabulí v přírodě	• pravidla chování a bezpečnosti v přírodě a jejich dodržování
Člověk a zdraví: • dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat osobní sebeobsluhu	• dodržovat zásady osobní hygieny	• rozlišování a pojmenování činností týkajících se hygieny podle obrázků (mytí a utírání rukou, mytí obličeje a úst, smrkání, čištění zubů, používání toalety, česání)
	• poznat a pojmenovat hygienické pomůcky (i formou AAK)	• mýdlo, ručník, kapesník, toaletní papír, plena, hřeben, mycí houba, žínka, zubní kartáček, zubní pasta
	• upevňovat s dopomocí či samostatně hygienické návyky	• nácvik mytí a utírání rukou, česání, používání toalety, smrkání, čištění zubů

	• zvládat samostatně či s dopomocí sebeobsluhu	• pití z hrnku • používání lžíce • odnášení talíře po jídle • svlékání a oblékání oděvů • ukládání obuvi na vyhrazené místo • ukládání oděvů do skříňky • čištění obuvi o rohožku
• pojmenovat hlavní části lidského těla	• pojmenovat části lidského těla (i formou AAK)	• hlava, krk, trup, dolní končetiny, horní končetiny
	• ukázat části lidského těla	• ukazování částí lidského těla na sobě
	• vědět jaké jsou lidské smysly	• lidské smysly (bez pojmenování – čím čicháme, čím slyšíme…
• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• při bolesti formou otázek a odpovědí (ano x ne) upozornění na místo bolesti • posilování důvěry v pedagogy při zdravotních problémech
	• vědět co tělu prospívá a co mu škodí	• pitný režim • správné stravovací návyky
• vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• znát pravidla a zásady chování při výletech, hrách a při koupání	• základní pravidla chování při koupání, • základní pravidla chování na výletech, • základní pravidla chování a bezpečnosti při hrách (stanovení pravidel)
Lidé a čas:	• vnímat čas	• pojmy bylo, bude

• zvládnout jednoduchou orientaci v čase		• pojmy za chvilku, hned • vyučování a přestávka
	• mít pojem o čase	• den a noc
• znát rozvržení svých denních činností	• denní režim	• činnosti, které se dělají ráno a v noci • činnosti, které se dělají ve škole a po vyučování
• znát dny v týdnu	• pojmenovat dny v týdnu (i formou AAK)	• dny v týdnu
• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• roční období (název, znak)
Místo, kde žijeme: • znát název své obce a adresu bydliště	• znát název své obce	• název obce, kde žák bydlí (pasivně) • název obce, kam žák chodí do školy (pasivně) • název obce, kde bydlí spolužáci a pedagogové (pasivně) • výběr obrázku svého bydliště z předložené nabídky
	• vědět, kam chodí do školy	• rozlišení školy a bydliště podle obrázků
• zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	• orientovat se ve škole a jejím okolí	• rozpoznání své třídy a svého místa ve třídě a v jídelně • pojmy škola, třída, herna, toaleta, jídelna, šatna, tělocvična, individuální pracovna a přiřazování obrázků k jednotlivým místnostem • rozlišení místností, které se nacházejí ve školní budově a mimo školní budovu (tělocvična atd.) • přiřazování obvyklých činností k jednotlivým

		místnostem
	• orientovat se ve svém bydlišti a jeho okolí	• pojmenování jednotlivých místností bytu (pasivně) • přiřazení obvyklých činností k jednotlivým místnostem bytu
• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí	• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (i formou AAK)	• pasivní pojmenování předmětů z oblastí hračky, školní pomůcky, oblečení, potraviny, nádobí
	• vybrat předměty potřebné k různým činnostem	• výběr předmětů (částí oblečení) při oblékání
• ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	• vědět, jak se pravidelně dopravuje do školy	• pasivní pojmenování (výběr)dopravního prostředku použitého k dopravě do školy
	• pojmenovat osobu, která žáka dopravila do školy	• pasivní pojmenování (výběr) osoby, která doprovázela žáka do školy
	• vědět, jak se chovat při cestě do školy	• chování a dodržování pokynů doprovodné osoby při cestě do školy • nácvik chůze po ulici ve skupině

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Lidé kolem nás: • znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří a blízké příbuzenské vztahy	• znát pojem rodina	• pojem rodina
	• znát rodinné příslušníky	• pojmenování rodinných příslušníků i alternativním způsobem
	• rozlišovat stáří rodinných příslušníků	• pojem rodiče, děti, prarodiče
	• orientovat se v příbuzenských vztazích	• širší rodina (strýc, teta, bratranec, sestřenice, prarodiče)
	• znát role členů rodiny	• funkce a pracovní náplň členů rodiny, předměty, které používají jednotliví členové rodiny
• znát jména spolužáků a svých učitelů	• znát jména spolužáků a učitelů	• přiřazování jména k příjmení • přiřazování jména a příjmení k osobám • oslovování spolužáků a pedagogů domluveným způsobem • chápání postavení žáka a pedagoga ve třídě
• mít osvojené základy společenského chování, umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• umět pozdravit a rozloučit se, použít formy alternativní komunikace	• forma pozdravu známé osoby, cizí osoby, • rozlišování tykání a vykání
	• umět poprosit i poděkovat i formou AAK	• fixace prosby a poděkování jako běžného prostředku společenského styku
	• znát základy společenského chování	• přiměřené chování a oblékání na společenských akcích
• poznávat a pojmenovávat různé	• umět pojmenovat (i formou AAK) činnost,	• lidská povolání (učitel, prodavač, lékař, hasič,

lidské činnosti	kterou člověk vykonává	policista, zahradník, kadeřník, zedník, kuchař, krejčí, uklízečka)
• vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• reagovat na oslovení své osoby neznámými lidmi	• forma komunikace s neznámými lidmi
	• vědět, jak se chovat k neznámým lidem	• základní pravidla společenského chování při kontaktu s cizími lidmi v různých životních situacích (vcházení do dveří, chůze po chodníku)
Rozmanitost přírody: • popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• popsat charakteristické znaky jednotlivých ročních období	• vhodné oblečení pro jednotlivá roční období • vhodné činnosti a sporty pro jednotlivá roční období (sběr hub, lyžování, pouštění draků)
	• vnímat proměny přírody v ročních obdobích	• časová posloupnost procesů v přírodě (růst a plození rostlin, stavba hnízda – snůška vajíček – narození ptáčete.)
• poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	• znát názvy běžných domácích zvířat	• kůň, ovce, husa, kachna, koza, králík
	• poznat domácí zvířata na obrázku i v reálu	• zvířata a jejich mláďata
	• vědět, jaký je význam chovu domácích zvířat	• péče o domácí zvířata
• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• znát běžné druhy ovoce a zeleniny	• pojmenování a poznávání ovoce a zeleniny (salát, kedluben, pórek, ředkvička, květák, pomeranč, kiwi) • rozlišování ovoce a zeleniny podle chuti
	• znát význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka	• sklizeň a zpracování ovoce a zeleniny
• popsat počasí podle obrázků	• vědět co je to počasí	• popis počasí podle obrázků (mlha, vítr)

	• popsat počasí podle obrázků	
	• určit aktuální počasí	• předpověď počasí
	• vědět, jak se do daného počasí obléknout	• vhodné aktivity vhledem k počasí (venkovní i vnitřní)
• znát základní zásady pobytu v přírodě	• vnímat význam pobytu v přírodě pro zdraví člověka	• význam pobytu v přírodě v různém počasí a ročních obdobích
	• vědět, jak se na pobyt v přírodě připravit	• vybavení pro pobyt a aktivity v přírodě
	• znát pravidla chování a bezpečnosti při pobytu v přírodě a chápat symboly informačních tabulí v přírodě	• nebezpečí hrozící při pobytu v přírodě (bloudění, úraz…) • prevence nebezpečí
Člověk a zdraví: • dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat osobní sebeobsluhu	• dodržovat zásady osobní hygieny	• rozlišování a pojmenování činností týkajících se hygieny podle obrázků (sprchování, koupání, mytí vlasů)
	• poznat a pojmenovat hygienické pomůcky (i formou AAK)	• vana, sprcha, sprchový gel, šampón, koupelnová pěna)
	• upevňovat s dopomocí či samostatně hygienické návyky	• nácvik koupání, sprchování, mytí vlasů
	• zvládat samostatně či s dopomocí sebeobsluhu	• nalévání tekutiny do hrnku • používání vidličky • přinášení talíře s jídlem ke stolu • věšení oděvů na háček • věšení oděvů na ramínko • prostírání stolu
• pojmenovat hlavní části lidského těla	• pojmenovat části lidského těla (i formou	• ústa, nos, tváře, brada, uši, vlasy, obočí, čelo,

	AAK)	oči, zuby
	• ukázat části lidského těla	• ukazování částí lidského těla na obrázku
	• vědět jaké jsou lidské smysly	• pojmy čich, chuť, hmat, sluch, zrak
	• vědět, jak pečovat o lidské smysly	• rozlišování chutí (sladké, slané, kyselé, hořké)
• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• označení místa bolesti na svém těle
	• vědět co tělu prospívá a co mu škodí	• zdravá výživa • nezdravé a zdraví škodlivé potraviny
• vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• znát pravidla a zásady chování při výletech, hrách a při koupání	• rozlišování správného a nebezpečného chování při koupání, na výletech a při hrách podle obrázků
Lidé a čas: • zvládnout jednoduchou orientaci v čase	• vnímat čas	• pojmy brzy, zadlouho, před mnoha lety • narozeniny
•	• mít pojem o čase	• pojmenování částí dne (i formou AAK) ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer
• znát rozvržení svých denních činností	• denní režim	• denní režim (obrázky, piktogramy, AAK)
• znát dny v týdnu	• pojmenovat dny v týdnu (i formou AAK)	• určování aktuálního dne v týdnu
• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• určování aktuálního ročního období
Místo, kde žijeme: • znát název své obce a adresu bydliště	• znát název své obce	• název obce, kde žák bydlí (aktivně) • název obce, kde žák chodí do školy (aktivně) • název obce, kde bydlí spolužáci a pedagogové (aktivně)

	• vědět, kam chodí do školy	• název školy (pasivně) • adresa školy (pasivně)
• zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	• orientovat se ve škole a jejím okolí	• školní zahrada • blízké okolí školy využívané při výuce (hřiště, místo vycházek, školní pozemek)
	• orientovat se ve svém bydlišti a jeho okolí	• vybavení jednotlivých místností bytu
• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí	• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (i formou AAK)	• aktivní pojmenování předmětů z oblastí hračky, školní pomůcky, oblečení, potraviny, nádobí
	• vybrat předměty potřebné k různým činnostem	• výběr předmětů při cvičení, výtvarných a pracovních činnostech
• ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	• vědět, jak se pravidelně dopravuje do školy	• aktivní pojmenování dopravního prostředku (AAK) použitého k dopravě do školy
	• pojmenovat osobu, která žáka dopravila do školy	• aktivní pojmenování (AAK) osoby, která dopravila žáka do školy
	• vědět, jak se chovat při cestě do školy	• dodržování pravidel při chůzi po chodníku, používání přechodu, chování na světelné křižovatce • bezpečnost a chování v prostředcích MHD

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Lidé kolem nás: • znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří a blízké příbuzenské vztahy	• znát pojem rodina	• širší rodina
	• znát rodinné příslušníky	• své jméno a příjmení • jména a příjmení rodinných příslušníků
	• rozlišovat stáří rodinných příslušníků	• aktuální věk rodinných příslušníků • řazení rodinných příslušníků podle věku • rodinné vztahy
	• orientovat se v příbuzenských vztazích	• vztahy v rodině, chování k jednotlivým členům rodiny, oslovování členů rodiny
	• znát role členů rodiny	• zaměstnání a povolání členů rodiny
• znát jména spolužáků a svých učitelů	• znát jména spolužáků a učitelů	• pojmy ředitelka, zástupkyně • jména a příjmení členů vedení školy • rozlišování pohlaví osob (kluk, holka, paní, pán) • chování k pedagogům a spolužákům
• mít osvojené základy společenského chování, umět pozdravit, poprosit, poděkovat	• umět pozdravit a rozloučit se, použít formy alternativní komunikace	• použití vhodného pozdravu v různých životních situacích
	• umět poprosit i poděkovat i formou AAK	• nácvik prosby a poděkování v různých životních situacích
	• znát základy společenského chování	• základy společenské konverzace
• poznávat a pojmenovávat různé lidské činnosti	• umět pojmenovat (i formou AAK) činnost, kterou člověk vykonává	• lidská povolání a pracovní náčiní potřebné k výkonu činnosti

		• povolání rodičů
• vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	• reagovat na oslovení své osoby neznámými lidmi	• dodržování pravidel bezpečnosti při komunikaci s cizími lidmi
	• vědět, jak se chovat k neznámým lidem	• osobní bezpečí • znalost osoby, na kterou se lze obrátit v nesnázích
Rozmanitost přírody: • popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• popsat charakteristické znaky jednotlivých ročních období	• přiřazování svátků a událostí k ročním obdobím • pomůcky potřebné k různým činnostem v ročních obdobích
	• vnímat proměny přírody v ročních obdobích	• chování zvířat během ročních období (zimní spánek, odlet ptactva, rození mláďat, jelení říje…) • sezónní sporty • sezónní práce na zahradě, poli, v sadu
• poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	• znát názvy běžných domácích zvířat	• krůta., krocan, osel • domácí mazlíčci (morče, křeček, rybičky…)
	• poznat domácí zvířata na obrázku i v reálu	• způsob života, potrava, povrch těla jednotlivých domácích zvířat
	• vědět, jaký je význam chovu domácích zvířat	• produkty získávané chovem domácích zvířat
• pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	• znát běžné druhy ovoce a zeleniny	• pojmenování a poznávání plodin (kukuřice, řepa) a tropického a méně známého ovoce
	• znát význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka	• pěstování ovoce a zeleniny

• popsat počasí podle obrázků	• vědět co je to počasí • popsat počasí podle obrázků	• popis počasí podle obrázků (mráz, kroupy, bouřka)
	• určit aktuální počasí	• obvyklé počasí vzhledem k ročnímu období
	• vědět, jak se do daného počasí obléknout	• dodržování bezpečnosti při pobytu venku vzhledem k počasí • pomůcky a doplňky k oblečení vzhledem k počasí (deštník, pláštěnka, sluneční brýle)
• znát základní zásady pobytu v přírodě	• vnímat význam pobytu v přírodě pro zdraví člověka	• pohyb v terénu • aktivity v přírodě podle ročních období
	• vědět, jak se na pobyt v přírodě připravit	• balení zavazadla pro krátkodobý pobyt v přírodě (výlet, cvičení v přírodě) • balení zavazadla pro dlouhodobý pobyt v přírodě (zimní hory, škola v přírodě, tábor)
	• znát pravidla chování a bezpečnosti při pobytu v přírodě a chápat symboly informačních tabulí v přírodě	• správné a nesprávné chování v přírodě (poškozování přírody) • respektování zákazů a příkazů při pobytu v CHKO
Člověk a zdraví: • dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat osobní sebeobsluhu	• dodržovat zásady osobní hygieny	• rozlišování a pojmenování činností týkajících se hygieny (stříhání nehtů, stříhání vlasů, čištění uší)
	• poznat a pojmenovat hygienické pomůcky (i formou AAK)	• nůžky na nehty, strojek na vlasy, vatové tampónky do uší
	• upevňovat s dopomocí či samostatně hygienické návyky	• nácvik čištění uší
	• zvládat samostatně či s dopomocí	• používání příboru

	sebeobsluhu	• úklid stolu po stolování • skládání oděvů
• pojmenovat hlavní části lidského těla	• pojmenovat části lidského těla (i formou AAK)	• záda, břicho, prsa, koleno, rameno, loket, kotník, pojmenování prstů na rukách
	• ukázat části lidského těla	• ukazování částí lidského těla na druhé osobě
	• vědět jaké jsou lidské smysly	• smyslové poruchy a nemoci
	• vědět, jak pečovat o lidské smysly	• ochrana zraku, sluchu, čichu • kompenzační pomůcky (brýle a péče o ně, sluchadlo…)
• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• dokázat upozornit na své zdravotní potíže	• sdělení příčiny nepohody či bolesti
	• vědět co tělu prospívá a co mu škodí	• význam pohybu pro zdraví člověka • nezdravé a nebezpečné činnosti
• vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	• znát pravidla a zásady chování při výletech, hrách a při koupání	• prevence a předcházení úrazům • reakce na drobný úraz, zranění
Lidé a čas: • zvládnout jednoduchou orientaci v čase	• vnímat čas	• uvědomění si aktuálního věku vlastní osoby • určování kdo je starší a kdo mladší (děti, pedagogové)
	• mít pojem o čase	• pojmy včera, dnes, zítra, pozítří, příští týden, příští měsíc, za rok • určování aktuální denní doby
• znát rozvržení svých denních činností	• denní režim	• denní vyučovací rozvrh hodin (písemný, obrázkový, piktogramy, pojmenování AAK)

• znát dny v týdnu	• pojmenovat dny v týdnu (i formou AAK)	• pojem pracovní den, víkend, prázdniny, státní svátek • kalendář • týdenní rozvrh činností (kdy má žák službu, divadlo, odpolední vyučování, plavání, canisterapii atd.)
• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• rozlišit roční období podle charakteristických znaků	• charakteristické znaky ročních období
Místo, kde žijeme: • znát název své obce a adresu bydliště	• znát název své obce	• rozdíl bydliště a rodiště • adresa bydliště
	• vědět, kam chodí do školy	• název školy (aktivně) • adresa školy (aktivně)
• zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	• orientovat se ve škole a jejím okolí	• znalost trasy škola – obchod, škola – Sokolovna, škola – náměstí…
	• orientovat se ve svém bydlišti a jeho okolí	• orientace v okolí bydliště (hřiště, obchod)
• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí	• poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (i formou AAK)	• třídění předmětů do oblastí • rozlišení předmětů, které se používají doma, při vyučování, při hře
	• vybrat předměty potřebné k různým činnostem	• výběr předmětů při hře a činnostech ve volném čase
• ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	• vědět, jak se pravidelně dopravuje do školy	• výběr dopravního prostředku, kterým se do školy dopravili spolužáci a pedagogové
	• pojmenovat osobu, která žáka dopravila do školy	• rozlišení, kdo doprovodil do školy spolužáky

	• vědět, jak se chovat při cestě do školy	• bezpečnost a dodržování pokynů při pohybu po městě se školou a třídou

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Lidé kolem nás: • dodržovat pravidla soužití v rodině, škole, mezi kamarády	• dodržovat pravidla soužití v rodině	• vztahy rodičů a dětí v rodině • chování mezi sourozenci • chování k ostatním členům rodiny
	• dodržovat pravidla chování ve škole	• školní řád a jeho dodržování • pravidla chování a jednání stanovená ve třídě • vhodné oslovování spolužáků a pedagogů
	• dodržovat pravidla soužití mezi kamarády	• pojem kamarád • společné činnosti s kamarády • chování ke kamarádům
• projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• vnímat a respektovat odlišnosti spolužáků	• uvědomění si vlastních potřeb a sdělení vhodnou formou ostatním
• rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• znát pravidla chování a jednání ve společnosti • rozlišit přiměřené a nepřiměřené chování vůči vlastní osobě i vůči ostatním osobám	• protiprávní jednání (rasová nesnášenlivost, šikana, zneužívání, týrání) • postih osob za protiprávní jednání
• pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• znát jednotlivá povolání osob	• lidská povolání a jejich potřeba pro společnost • pracovní nástroje pro výkon povolání
• vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• znát běžná práva dětí ve společnosti • umět sdělit svá přání a potřeby	• právo na uspokojování vlastních potřeb • osobní bezpečí

• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• pojem mimořádná událost • chování při záchvatu či úrazu spolužáka, uvíznutí ve výtahu, ztracení se • udržování rozvahy při vlastním zranění
Rozmanitost přírody: • poznat rozdíly mezi stromy a keři	• poznat rozdíly mezi stromy a keři	• stavba těla stromu • stavba těla keře
	• poznat běžné ovocné stromy a keře a pojmenovat je (i formou AAK)	• ovocné stromy (jabloň, hrušeň, slivoň, ořešák) • ovocné keře (rybíz, angrešt, maliník, ostružiník, vinná réva) • plody ovocných keřů a stromů
	• poznat běžné okrasné stromy a keře	• okrasné stromy a keře (hloh, bez-šeřík, lípa, jírovec, buk, dub, javor…
• rozlišit jehličnaté a listnaté stromy	• poznat rozdíly mezi jehličnatými a listnatými stromy	• rozdíl listí a jehličí • třídění stromů do skupiny jehličnatých a listnatých stromů
	• poznat a pojmenovat běžné listnaté a jehličnaté stromy	• poznávání a pojmenování běžných jehličnatých a listnatých stromů
• poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• poznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící zvířata (i formou AAK)	• pojmenování a poznávání běžných volně žijících zvířat (zajíc, kapr, štika, veverka, liška, jelen, srnec, divoké prase, medvěd, vlk, sýkorka, vrána, kos, čáp…)
• vědět o škodlivých vlivech na životní prostředí	• vědět o škodlivých vlivech na životní prostředí	• pojem životní prostředí • význam životního prostředí pro člověka • činnosti člověka ovlivňující životní prostředí

	• snažit se svou činností co nejméně poškozovat životní prostředí	• nácvik třídění odpadů
• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• pojem ochrana životního prostředí
Člověk a zdraví: • uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• uplatňovat hygienické návyky a vnímat své tělo	• základní osobní a intimní hygiena (mytí, sprchování, výměna prádla, výměna ložního prádla) • dodržování intimity na toaletě
	• uplatňovat zásady zdravé výživy a zdravého životního stylu	• rozlišování zdravých a nezdravých potravin a pochutin • dodržování pitného režimu
• dokázat sdělit a popsat své zdravotní potíže	• znát své tělo	• kostra člověka
	• rozlišit zdraví, nemoc a úraz,	• zdraví a nemoc (rozdíly, poznatky z vlastní zkušenosti) • prevence šíření nakažlivých onemocnění • prevence úrazů • chování v době nemoci nebo úrazu
	• popsat své zdravotní potíže	• popis zdravotních obtíží pomocí obrázku
• vědět na koho se obrátit o pomoc	• vědět, na koho se obrátit o pomoc	• znalost kontaktní osoby ve škole, kterou lze kontaktovat při zdravotních i jiných obtížích (spory mezi spolužáky, ubližování) • kontaktní osoba při problémech v rodině (komu se doma svěřit)
	• znát pomůcky pro ošetření poranění	• vybavení lékárničky

• zvládnout ošetření drobného poranění	• zvládnout ošetřit drobné poranění	• ošetření odřeniny a drobné řezné rány
• uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• znát pravidla silničního provozu pro chodce	• pojmy chodník, vozovka, přechod pro chodce, semafor, cyklistická stezka, podchod, nadchod • pravidla chování na ulici, chůze po chodníku, přecházení vozovky • semafor
	• znát a rozlišit a pojmenovat (formou AAK) dopravní prostředky	• dopravní prostředky (auto, autobus, tramvaj, vlak, letadlo, loď, policejní a hasičské auto, sanitka) • znalost prostředí, ve kterém se pohybují dopravní prostředky
• reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• dodržování klidu a rozvahy při mimořádných událostech • nácvik evakuace školy
Lidé a čas: • poznat kolik je hodin (celé hodiny)	• vnímat čas na hodinách jako obrázek a přiřazovat činnosti vhodné pro danou dobu	• začátek a konec vyučování • čas oběda • začátek odpoledního vyučování • čas, kdy jde žák domů
• rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	• uvědomovat si plynutí času	• určování času, kdy se udála událost (včera, před týdnem, před mnoha lety…) • činnosti, které žák dělal včera
• znát roční období a měsíce	• znát roční období a měsíce	• měsíce v roce (pojmenování i formou AAK) • přiřazování symbolů k jednotlivým měsícům

• porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a v minulosti podle obrázků	• znát jednotlivá období vývoje lidstva	• doba dinosaurů • pravěk (život v tlupách, obydlí, potrava, činnosti)
	• znát, jak se žije dnes	• město a vesnice, rozdíly
	• znát polohu města v regionu	• název města, protékající řeka • nejbližší města v okolí • vzdálenost do nejbližších měst
• seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• znát tradiční lidové svátky, události a jejich oslavy ve městě	• Vánoce, Velikonoce, Dušičky
Místo, kde žijeme: • popsat cestu do školy podle otázek	• popsat cestu do školy podle otázek	• odpovědi na otázky • čím jezdí do školy • kdo ho doprovází do školy • jak dlouho trvá cesta do školy • odkud jezdí do školy
• znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• znát důležitá místa v okolí bydliště	• nejbližší okolí bydliště (obchody, sportoviště, parky, autobusové zastávky, les, louka, pole, důležité budovy, zdravotní středisko)
	• orientovat se v okolí školy, pod dohledem dojít ze školy na dané místo a naopak	• Sokolovna, odloučené pracoviště, Ekocentrum Zahrada, Dům kultury, Stadion, Muzeum, Staroměstské náměstí, divadlo, hrad, Jizera
	• znát dopravní spojení mezi školou a důležitými místy ve městě	• zastávky MHD v okolí školy • nácvik cestování MHD
• sdělit poznatky a zážitky z výletů a	• sdělit poznatky a zážitky z výletů a	• s podporou obrázků (fotografií)vyprávění o

vlastních cest	vlastních cest	vlastních prožitcích z výletu (kdy, kde, s kým, co viděl, co zažil)
• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• znalost zásad, pravidel a zákazů při hrách a jejich respektování (hry v e třídě, tělocvičně, na zahradě, na hřišti, ve volné přírodě)

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Lidé kolem nás: • dodržovat pravidla soužití v rodině, škole, mezi kamarády	• dodržovat pravidla soužití v rodině	• pomoc a vzájemná úcta ke členům rodiny • povinnosti členů rodiny
	• dodržovat pravidla chování ve škole	• respektování projevů spolužáků • rozlišení správného a nesprávného chování ve škole
	• dodržovat pravidla soužití mezi kamarády	• spolupráce, pomoc a respekt vůči ostatním spolužákům • vnímání rovnoprávnosti všech spolužáků
• projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• vnímat a respektovat odlišnosti spolužáků	• přiměřená míra tolerance vůči projevům spolužáků
• rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• znát pravidla chování a jednání ve společnosti • rozlišit přiměřené a nepřiměřené chování vůči vlastní osobě i vůči ostatním osobám	• sociálně patologické jevy a jejich prevence
• pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• znát jednotlivá povolání osob	• pojmenování lidských činností v jednotlivých oborech (lékař léčí, rybář chytá ryby…)
• vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• znát běžná práva dětí ve společnosti • umět sdělit svá přání a potřeby	• rozpoznávání situací kdy jsou potlačovány potřeby a vlastní bezpečnost • kontaktování osob při ohrožení vlastní osoby

• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• ošetření drobného zranění • situace hromadného ohrožení (požár, povodeň, dopravní nehoda)
Rozmanitosti přírody: • poznat rozdíly mezi stromy a keři	• poznat rozdíly mezi stromy a keři	• pěstování ovocných keřů a stromů
	• poznat běžné ovocné stromy a keře a pojmenovat je (i formou AAK)	• časová posloupnost růstu stromů a keřů v průběhu roku • pojmy sad, vinice, zahrada
	• poznat běžné okrasné stromy a keře	• význam okrasných stromů a keřů • využití plodů stromů a keřů
• rozlišit jehličnaté a listnaté stromy	• poznat rozdíly mezi jehličnatými a listnatými stromy	• význam a využití listí a jehličí pro člověka a pro přírodu
	• poznat a pojmenovat běžné listnaté a jehličnaté stromy	• pojmy alej, les, smíšený les
• poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• poznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící zvířata (i formou AAK)	• životní podmínky volně žijících zvířat (zvíře jako součást ekosystému) • péče o volně žijící zvířata
• vědět o škodlivých vlivech na životní prostředí	• vědět o škodlivých vlivech na životní prostředí	• znečištění vody, ovzduší, • vliv odpadů na znečištění životního prostředí
	• snažit se svou činností co nejméně poškozovat životní prostředí	• třídění odpadů podle školních zvyklostí
• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• maloplošná a velkoplošná chráněná území (národní parky, CHKO, rezervace • chování v chráněných územích

Člověk a zdraví: • uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• uplatňovat hygienické návyky a vnímat své tělo	• rozlišení pohlaví a pohlavní znaky • intimní hygiena u chlapců a děvčat
	• uplatňovat zásady zdravé výživy a zdravého životního stylu	• zdravá úprava potravin • pravidelnost stravy pro zdravý vývin • přejídání a obezita • vliv nezdravých potravin na zdraví člověka (hyperaktivita, únava, kazivost zubů)
• dokázat sdělit a popsat své zdravotní potíže	• znát své tělo	• činnost svalů • pohyb a odpočinek
	• rozlišit zdraví, nemoc a úraz,	• nemocnice, lékárna, ordinace lékaře, zubní ordinace • vybavení domácí a školní lékárničky • záchranná služba, • důležitá telefonní čísla
	• popsat své zdravotní potíže	• popis zdravotních obtíží verbálně i neverbálně
• vědět na koho se obrátit o pomoc	• vědět, na koho se obrátit o pomoc	• kontaktování osob na ulici při problémech
	• znát pomůcky pro ošetření poranění	• improvizované pomůcky pro ošetření poranění v přírodě
• zvládnout ošetření drobného poranění	• zvládnout ošetřit drobné poranění	• ošetření po bodnutí hmyzem • ošetření krvácení z nosu
• uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• znát pravidla silničního provozu pro chodce	• dopravní značky (hlavní silnice, přechod pro chodce, zákaz vjezdu všech vozidel, zákaz vjezdu motorových vozidel, stezka pro chodce

		a pro cyklisty) • dopravní značení a dopravní situace v okolí školy
	• znát a rozlišit a pojmenovat (formou AAK) dopravní prostředky	• méně časté dopravní prostředky (lanovka, trolejbus, metro • nácvik cestování dopravními prostředky
• reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• dodržování pokynů pedagogů při požáru, úrazu, dopravní nehodě
Lidé a čas: • poznat kolik je hodin (celé hodiny)	• poznat kolik je hodin	• určování času (celé hodiny) v souvislosti se znalostí číslic z matematiky • určování času na půlhodiny
• rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	• uvědomovat si plynutí času	• dny v týdnu (včera bylo, zítra bude, pozítří bude) • školní plán na měsíc a týden
• znát roční období a měsíce	• znát roční období a měsíce	• přiřazování měsícům k ročním obdobím • vhodné oblečení v daný měsíc • aktuální stav přírody v daném měsíci • zrání plodin, ovoce a zeleniny v daném měsíci
• porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a v minulosti podle obrázků	• znát jednotlivá období vývoje lidstva	• středověk (obydlí, potrava, oblečení, činnosti, zábava)
	• znát, jak se žije dnes	• bydlení (typy domů – panelový dům, rodinný dům, činžovní dům)
	• znát polohu města v regionu	• naše město (historie, průmysl, významné

		historické osobnosti)
• seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	• znát pověsti a významné události týkající se města a jeho okolí	• proměny města na fotografiích
	• znát tradiční lidové svátky, události a jejich oslavy ve městě	• Svatováclavské slavnosti • jarmarky • tradiční trhy
Místo, kde žijeme: • popsat cestu do školy podle otázek	• popsat cestu do školy podle otázek	• s pomocí otázek popis cesty do školy (budovy, vesnice, kterými projíždí, pole, lesy, zajímavosti na trase
• znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• znát důležitá místa v okolí bydliště	• okolí bydliště (budovy institucí, kam chodí na vycházky, vlakové nádraží apod.)
	• orientovat se v okolí školy, pod dohledem dojít ze školy na dané místo a naopak	• nákupní střediska v okolí školy
	• znát dopravní spojení mezi školou a důležitými místy ve městě	• autobusové nádraží, vlakové nádraží MB – město
• sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• kresba, malba, pochodový film a následná popis obrázků prožitých situací
• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• podle obrázků i v reálných situacích rozlišování správného a nesprávného chování při hrách

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Lidé kolem nás: • dodržovat pravidla soužití v rodině, škole, mezi kamarády	• dodržovat pravidla soužití v rodině	• vnímání, respektování a dodržování tradic v rodině
	• dodržovat pravidla chování ve škole	• chování k cizím osobám při setkání ve škole (rodiče ostatních žáků, studenti při exkurzích…)
	• dodržovat pravidla soužití mezi kamarády	• udržování přátelské atmosféry ve třídě • pojem šikana, krádeže, ubližování
• projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	• vnímat a respektovat odlišnosti spolužáků	• nácvik přiměřených reakcí na projevy spolužáků
• rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	• znát pravidla chování a jednání ve společnosti • rozlišit přiměřené a nepřiměřené chování vůči vlastní osobě i vůči ostatním osobám	• nácvik reakcí na setkání s protiprávním jednáním • vedení k oznámení protiprávního jednání vůči své osobě • ochrana svých potřeb a bezpečnosti vlastní osoby
• pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	• znát jednotlivá povolání osob	• předpoklady pro výkon jednotlivých povolání • pracovní náplň zaměstnanců pošty, banky, policie, nemocnice
• vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	• znát běžná práva dětí ve společnosti • umět sdělit svá přání a potřeby	• nácvik postupu při omezování vlastních potřeb a ohrožení bezpečnosti • důležitá telefonní čísla

• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• chování při vyhlášení poplachu • chování při hrozbě aktivního útočníka • dodržování pokynů pedagogů v neobvyklých situacích
Rozmanitosti přírody: • poznat rozdíly mezi stromy a keři	• poznat rozdíly mezi stromy a keři	• parkové stromy a keře
	• poznat běžné ovocné stromy a keře a pojmenovat je (i formou AAK)	• sklizeň plodů ovocných stromů a keřů • zpracování plodů ovocných stromů a keřů • sezónní péče o ovocné stromy a keře
	• poznat běžné okrasné stromy a keře	• méně známé stromy a keře v blízkém okolí
• rozlišit jehličnaté a listnaté stromy	• poznat rozdíly mezi jehličnatými a listnatými stromy	• péče o jehličnaté a listnaté stromy
	• poznat a pojmenovat běžné listnaté a jehličnaté stromy	• význam listnatých a jehličnatých stromů • zpracování dřeva
• poznat nejběžnější volně žijící zvířata	• poznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící zvířata (i formou AAK)	• chování volně žijících zvířat v průběhu roku • péče o ptactvo • hmyz a jeho význam pro člověka (včela,
• vědět o škodlivých vlivech na životní prostředí	• vědět o škodlivých vlivech na životní prostředí	• škodlivé vlivy na životní prostředí v regionu • devastace krajiny v důsledku lidské činnosti (celosvětově)
	• snažit se svou činností co nejméně poškozovat životní prostředí	• udržování a výzdoba okolí školy
• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	• chráněné rostliny a živočichové v regionu • chráněná území v regionu (Radouč, Baba,

		Chlum) • pravidla chování v přírodě
Člověk a zdraví: • uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	• uplatňovat hygienické návyky a vnímat své tělo	• menstruace • masturbace • stanovení pravidel při chování mezi žáky opačného pohlaví • stanovení hranic při dotýkání a osobním kontaktu mezi žáky a pedagogy
	• uplatňovat zásady zdravé výživy a zdravého životního stylu	• zneužívání léků • alkohol a nebezpečné látky, vliv na zdraví člověka • pravidelný spánek a denní režim • odpočinek a význam sportu pro zdraví člověka
• dokázat sdělit a popsat své zdravotní potíže	• znát své tělo	• lidské orgány a jejich funkce • prevence onemocnění
	• rozlišit zdraví, nemoc a úraz,	• vlastní zdravotní stav a omezení vyplývající ze zdravotního stavu • rozdíl nemoc a zdravotní handicap • chování ke spolužákům se zdravotními problémy • praktický nácvik chování u lékaře, v lékárně
	• popsat své zdravotní potíže	• nácvik chování při zdravotních obtížích spolužáka, pedagoga

• vědět na koho se obrátit o pomoc	• vědět, na koho se obrátit o pomoc	• znaky zneužívání a obtěžování vlastní osoby • požádání o pomoc při ohrožení vlastní osoby • nácvik chování v situacích ohrožujících zdraví a důstojnost vlastní osoby
	• znát pomůcky pro ošetření poranění	• vybavení lékárničky na výlet
• zvládnout ošetření drobného poranění	• zvládnout ošetřit drobné poranění	• upozornění na vlastní úraz či úraz spolužáka • ošetření drobného úrazu (výron, sraženina) • chování při epileptickém záchvatu spolužáka, úrazu • vyhodnocení situace a rozhodnutí, zda ošetření může provést žák či pedagog
• uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	• znát pravidla silničního provozu pro chodce	• bezpečnost při pohybu na silnici) reflexní oblečení)
	• znát a rozlišit a pojmenovat (formou AAK) dopravní prostředky	• chování a bezpečnost při používání dopravních prostředků • jízdní řády
• reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• nácvik chování při mimořádných událostech • rozlišení pokynů směřujících k řešení mimořádné situace a pokynů směřujících k obtěžování a šikaně vlastní osoby
Lidé a čas: • poznat kolik je hodin (celé hodiny)	• poznat kolik je hodin	• určování času na celé hodiny (1–24 h) • přiřazování času k činnostem (je 8 h, začíná vyučování) • určování času na čtvrthodiny

		• digitální čas • počet hodin během dne • počet minut na hodinu
• rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	• uvědomovat si plynutí času	• aktuální datum v kalendáři, orientace v kalendáři • určování, za jak dlouho se něco stane (budou Vánoce, budou prázdniny)
• znát roční období a měsíce	• znát roční období a měsíce	• přiřazování měsíců k událostem (školní rok, prázdniny, Vánoce, Velikonoce, škola v přírodě, narozeniny, Dušičky)
• porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a v minulosti podle obrázků	• znát jednotlivá období vývoje lidstva	• období 19. a 20. století • život lidí, vynálezy usnadňující život člověka
	• porovnávat rozdíly v životě v jednotlivých etapách vývoje lidstva	• rozdíly v životě lidí v pravěku, středověku, 19. a 20. století • vymoženosti dnešní doby • historie rodiny
	• znát, jak se žije dnes	• vybavení domácnosti (názvy místností, vybavení)
	• znát polohu města v regionu	• okolí města (Radouč, Baba, Chlum, Český Ráj, Zvířetice, Michalovická putna, • významné osobnosti města v současnosti (umělci, vedení města) • školství a kultura ve městě
• seznámit se s významnými	• znát pověsti a významné události týkající	• pověsti z Českého Ráje

událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	se města a jeho okolí	• pověsti o vzniku Baby • pověsti o Michalovické putně
	• znát tradiční lidové svátky, události a jejich oslavy ve městě	• 28. říjen • 17. listopad • letecký den • hudební a kulturní události • Zeměfest
Místo, kde žijeme: • popsat cestu do školy podle otázek	• popsat cestu do školy podle otázek	• s pomocí otázek popis cesty do školy (dálnice, semafory, kruhové objezdy, dopravní špička, objížďka apod.)
• znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	• znát důležitá místa v okolí bydliště	• nejbližší park, les, vesnice či město v okolí bydliště, hrad, zámek
	• orientovat se v okolí školy, pod dohledem dojít ze školy na dané místo a naopak	• Štěpánka, Radouč, Krásná louka, letiště, Michalovická putna,
	• znát dopravní spojení mezi školou a důležitými místy ve městě	• hlavní vlakové nádraží
• sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	• lokalizace výletu na mapě, plánku
• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	• důsledky nedodržování stanovených pravidel při hrách

3.7 VĚCNÉ UČENÍ

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět věcné učení, vznikl ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a příroda. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (prvouka), vyučuje se v 7. – 10. ročníku. Předmět upevňuje a rozšiřuje pojmosloví, které zahrnuje předměty a činnosti, s nimiž se žák v běžném životě setkává nebo může setkat. Pomáhá také orientovat se v sociálních rolích jednotlivých lidí. Přispívá tak k lepšímu pochopení života kolem nás a rozšiřuje a zkvalitňuje komunikativní možnosti žáka. Osvojené vědomosti dále přispívají k větší samostatnosti žáka. Seznamuje žáky s řadou vědomostí a zkušeností na které dále navazují jiné předměty (pracovní vyučování, výchova ke zdraví). Souvisí také s předměty čtení, psaní, řečová výchova a počítání. Žáci jsou v tomto předmětu hodnoceni slovně, známky mají pouze motivační charakter.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	0	0	0	0	0	0	4	4	6	6

Místo výuky: kmenové třídy, okolí školy, herny, zahrada DD, různé přírodní lokality, obchody, dopravní prostředky

Cílové zaměření školy:

- osvojení základních pojmů označujících předměty a činnosti, s nimiž se žák setkává nebo může setkat,
- rozvoj zodpovědného vztahu k životnímu prostředí,
- pochopení základních podmínek života na zemi a základních přírodních jevů ovlivňujících lidský život,
- orientace v čase a proměnách přírody i proměnách lidských činností v závislosti na střídání ročních období a počasí,
- znalost základních částí a funkcí lidského těla,
- orientace v blízkém i vzdálenějším okolí (bydliště, školy),

- osvojení některých praktických dovedností, které zvyšují osobní samostatnost (nakupování, cestování).

Začlenění průřezových témat:

Osobností a sociální výchova – získávání praktických zkušeností, osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj.

Mediální výchova – vnímání mediálních sdělení (různé typy zábavní, reklamní, informativní), rozlišováním a funkce různých mediálních sdělení, vliv médií na uspořádání dne.

Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k přírodě.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých schopností:

- umí používat učební pomůcky,
- umí chápat pochvalu jako kladnou motivaci a má zájem o získávání nových poznatků,
- snaží se překonávat problémy pomocí naučených stereotypů,
- pokud si neví rady, umí požádat o pomoc,
- zná konkrétní termíny ve spojení s konkrétními životními situacemi a rozumí jim,
- uplatňuje získané zkušenosti v praktickém životě.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých schopností:

- získává sebedůvěru,
- překonává problémy,
- umí požádat o radu a při potížích dokáže přivolat pomoc,
- využívá získaných zkušeností k řešení známých a opakujících se situací.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých schopností:

- rozumí obsahu sdělení a adekvátně na ně reaguje,
- umí komunikovat s druhými lidmi,
- dokáže vhodným způsobem vyjádřit a obhájit svůj názor,
- dokáže pracovat s informacemi.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých schopností:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije,
- chápe mezilidské vztahy,
- umí se chovat ve společnosti,
- navozuje a udržuje dobré mezilidské vztahy a respektuje druhé,
- rozpozná nevhodné a rizikové chování a chápe jeho důsledky,
- uvědomuje si zneužití vlastní osoby,
- přirozeně vystupuje ve známém i neznámém prostředí,
- účastní se společenských aktivit.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých schopností:

- zapojuje se do společnosti,
- zná a dodržuje základní práva povinnosti občanů,
- zvládá soužití multikulturní společnosti,
- má osvojené poznatky o zdravém životním stylu.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých schopností:

- dbá na své zdraví a ochranu životního prostředí,
- má osvojené základní hygienické návyky,
- přijímá hodnocení výsledků své práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody vždy s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a jednotlivým specifikům žáků,
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový materiál a jiný názorný materiál,
- formou her denně opakujeme, procvičujeme a upevňujeme konkrétní dovednosti (didaktické hry, námětové hry, dramatizace, …),
- pozitivně hodnotíme jednotlivé kroky žáka, a tím podporujeme jeho vytrvalost a koncentraci na učení,
- pro posílení sebevědomí žáka udržujeme přátelskou atmosféru, navozujeme pocit důvěry a bezpečí,
- společnými činnostmi a prací ve skupině rozvíjíme vztahy mezi spolužáky,
- umožňujeme žákovi prožitek spokojenosti z vlastního úspěchu,
- rozvíjíme sebedůvěru žáka pochvalou a sebehodnocením a vedeme ke kladnému sebehodnocení,
- zapojujeme žáka do akcí školy, soutěží a dáváme mu možnost projevit se v jemu neznámém prostředí,
- využíváme vhodné alternativní prostředí pro výuku.

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Člověk a společnost: • znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• znát státní symboly	• pojem státní symboly • státní vlajka • státní hymna • prezidentská standarta • státní pečeť • velký a malý státní znak (výběr, přiřazení pojmů, popis)
	• znát představitele státu	• prezident republiky a jeho význam pro stát, pravomoci • jméno a podobizna současného prezidenta
	• znát státní orgány a instituce	• obecní úřad (magistrát) a jeho význam • matrika, úřad práce, katastrální úřad, OSPOD • primátor, starosta
	• znát město kde žijeme	• poloha Mladé Boleslavi, historie • významné osobnosti regionu
	• znát hlavní město ČR	• Praha (poloha, význam, sídlo vlády a prezidenta)
• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• znát práva a povinnosti občana	• národ • stát

		• vlast • národnostní menšina • rovnost národů • státní občanství
	• znát právní dokumenty občana	• rodný list
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• chápat co je protiprávní jednání a uvědomovat si jeho důsledky	• policie (státní, městská) • soudy • trestná činnost mládeže
• být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• vědět, co je EU	• EU – vznik, vlajka, parlament EU, měna
Historie našeho národa: • poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• poznat obrázky pocházející z dnešní doby a z historie	• výběr obrázku vztahujícího se k současnosti (obydlí, oděv, krajina, dopravní prostředek, pokrm, pracovní činnost)
	• poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a dnešních lidí	• pravěk – dinosauři • první lidé (stavba těla, život jeskyních, lovci mamutů))
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• znát historii a pověsti o vzniku našeho státu	• Staré pověsti české • Přemyslovci (sv. Václav) • Lucemburkové (Karel IV.)
• vědět o význačných osobnostech našich dějin	• znát (informativně) významné osobnosti našich i světových dějin a jejich přínos pro náš stát	• svatý Václav, Anežka Česká, Jan Žižka, Karel IV., J. A. Komenský,
• mít představu o významných	• mít povědomí o státních svátcích	• státní svátky a významné dny (pojem, rozdíl)

historických událostech naší zemi		• 28. března (narození J. A. Komenského) • 5. 7. Cyril a Metoděj • 6. 7. upáleni Jana Husa • 28. září Den české státnosti
	• mít představu o historických událostech	• 1. světová válka, příčiny a důsledky
Člověk ve společnosti: • mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• mít informace o vlastní rodině	• pojem rodina, členové rodiny, širší rodina, rodokmen • pojem úplná a neúplná rodina • jména a příjmení členů rodiny, jejich povolání • funkce členů rodiny • rovné postavení členů rodiny
	• vědět, jak rodina vzniká a znát příčiny rozpadu rodiny	• vznik manželství • život v úplné rodině
• respektovat pravidla společenského soužití	• respektovat pravidla společenského soužití	• základní pravidla společenského soužití (pozdrav, prosba, poděkování, oslovení osob, písemné oslovení osob, omluva) • pravidla společného soužití ve třídě • práva a povinnosti žáků
• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• oslovování pedagogů a spolužáků, • oslovování cizích lidí • rozdíl mezi tykáním a vykáním
• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke	• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým,	• kamarádství a přátelství, výběr kamaráda, chování ke kamarádovi, pomoc kamarádovi

starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	nemocným a postiženým spoluobčanům	
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• projevy vandalismu a jeho příčiny
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• náboženství (pojem, právo na náboženské vyznání)
Péče o občana: • dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• mít povědomí o lidské práci a znát možnosti svého uplatnění na pracovním trhu	• lidská práce a povolání v oblasti zemědělství, průmyslu, službách, školství, zdravotnictví
	• mít základy finanční gramotnosti	• peníze, jejich funkce a hodnota peněz • mince a bankovky • kapesné a nakládání s ním
	• znát dokumenty občana ČR a vědět, kde takové dokumenty získat	• průkazka ZTP a ZTP-P a jejich použití v praxi • průkazka zdravotní pojišťovny • pomoc druhé osoby s osobními záležitostmi (kontaktní osoba)
	• mít povědomí o službách a jejich využití	• obchody a nakupování • pojmy prodavačka, zákazník, pokladní, • názvy jednotlivých obchodů a zboží, které lze v nich zakoupit (masna, potraviny, obuv, elektro, pekárna, knihkupectví…) • markety a supermarkety
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• vědět co je volný čas a umět jej smysluplně využívat	• práce a odpočinek • pojem volný čas

		• trávení volného času v rodině
	• poznat a odmítnout nabídku prostředků a činností ohrožujících lidské zdraví a bezpečnost	• látky škodlivé pro lidský organismus (alkohol, drogy, nadměrné užívání léků) • vliv užívání škodlivých látek na lidské zdraví
• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• seznámit se se systémem zdravotní a sociální péče	• péče o nemocného člověka • pojmy ordinace, čekárna • zdravotní sestra, lékař • základní lékařská péče, odborní lékaři
	• rozumět pojmu potřebný občan	• staří a bezmocní občané • sociálně slabé rodiny • sirotci • lidé bez domova • osoby drogově závislé • zneužívané děti
• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• pojem pomáhající organizace • funkce a činnost pomáhajících profesí • vyhledání pomoci u organizací s pomocí důvěryhodné osoby
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• pojem mimořádná událost • požár • povodeň • dopravní nehoda

		• chování při mimořádných událostech • telefonní spojení na složky integrovaného záchranného systému
Základní poznatky z chemie: • rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• rozpoznat skupenství látek	• skupenství látek pevné, plynné, kapalné
	• chápat rozpustnost a nerozpustnost látek	• látky rozpustné a nerozpustné ve vodě
• rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• vnímat význam vody pro člověka a chápat význam ochrany vody	• koloběh vody v přírodě • význam vody pro člověka, zvířata a rostlinstvo • voda v přírodě – sladká a slaná voda • vodní plochy
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• vědět co je vzduch	• vzduch jako sloučenina plynů • hlavní složky vzduchu (kyslík, oxid uhličitý) a jejich vliv na život na zemi • fyzikálně chemické vlastnosti vzduchu (transport vody, koloběh vody, tepelná izolace Země) • pokusy na přítomnost kyslíku ve vzduchu
• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• způsoby znečištění vody • způsoby znečištění vzduchu
• poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• vědět co jsou to chemické výrobky v domácnosti a bezpečně je používat	• chemické prostředky používané v domácnosti při umývání nádobí (jar, tablety do myčky)
	• vědět co to jsou hořlaviny a jak s nimi manipulovat, získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních	• hořlaviny, manipulace, skladování, pravidla používání

	postupech	
	• umět poskytnout první pomoc při popálení nebo poleptání	• první pomoc při poleptání, popálení, alergické reakci, požití chemických prostředků pro mytí nádobí
	• vědět co jsou to plasty	• výroba plastů • využití výrobků z plastů • třídění a likvidace plastů
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• znát jednotlivé složky potravy potřebné pro život člověka	• bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny a jejich význam pro zdraví člověka • důsledky nedostatku a přebytku jednotlivých složek potravy
Základní poznatky z fyziky: • poznat, zda je těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu	• znát pojem těleso, klid, pohyb	• klid a pohyb těles
	• znát pojem síla a uvědomovat si její působení	• pojem síla • působení síly (uměna tvaru tělesa, uvedení tělesa do pohybu, změna pohybu tělesa)
	• znát jednoduché stroje a jejich využití v praxi	• páka
• rozeznat zdroje zvuku	• rozlišovat intenzitu zvuku (hlasitost)	• pojem zvuk • podmínky šíření zvuku • ozvěna
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• znát ochranné pomůcky	• ochrana sluchu před nadměrným hlukem • ochranné pomůcky a jejich používání
• rozeznat zdroje světla	• znát druhy energie	• pojem světlo

		• podmínky pro šíření světla
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• vědět o nutnosti šetřit elektřinou	• elektřina, elektrický proud • vznik bouřky, chování při bouřce
• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• znát zásady 1. pomoci při zasažení elektrickým proudem	• bezpečnostní opatření při bouřce • označení zdroje elektrické energie
• rozeznat zdroje tepla	• rozeznat zdroje tepla • znát paliva • znát dopady těžby paliv na životní • prostředí	• pojem teplo • podmínky šíření tepla • teplota a její měření
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• znát a rozpoznat skupenství látek a jejich vlastnosti	• skupenství látek
• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• znát pojem vesmír, sluneční soustava, planeta	• sluneční soustava • pojem planeta • planety sluneční soustavy • pojem vesmír
Základní poznatky ze zeměpisu: • orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• znát pojem mapa • orientovat se na mapě • pracovat s mapou v reálných situacích	• glóbus • mapa • legenda na mapě • světové strany
• najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• orientovat se na mapě světa, Evropy a ČR	• světadíly • moře a oceány • světová pohoří

		• nadmořská výška • vodstvo
• vyhledat na mapě ČR kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• orientovat se na mapě regionu, vyhledávat reálná místa na mapě	• město Mladá Boleslav, historie, průmysl, historické památky, významné památky
• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• umět číst v pláncích • umět zorientovat mapu • umět pracovat s busolou • vyhledávat reálné objekty na mapě a naopak	• kompas • busola • orientace mapy • plán města
• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• umět používat dopravu prostředky v regionu	• dopravní prostředky v regionu • MHD • vyhledávání v jízdních řádech • přepravní řád • pravidla pro bezpečné cestování dopravními prostředky • chování v dopravních prostředcích
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	• vědět o ochraně životního prostředí a kulturních památek v regionu	• nerostné bohatství regionu- • realizace a organizace třídění odpadu v regionu
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• osvojit si základní tábornické dovednosti	• orientace v přírodě podle přírodních úkazů • zásady a pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě • důležitá telefonní čísla záchranných sborů

• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• chápat co je živelná pohroma a uvědomovat si nebezpečí • umět zachovat klid a řídit se pokyny zodpovědné osoby	• živelné pohromy ve světě • živelné pohromy v ČR • obecné ohrožení zdraví
Základní poznatky z přírodopisu: • získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• znát jednotlivá roční období	• rozlišování ročních období podle projevů v přírodě (jelení říje, opadávání listů…) • rostliny typické pro jednotlivá roční období
• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• činnosti a sezónní práce na zahradě, poli a v sadu • stavba rostlinného těla
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• umět sbírat a zpracovávat houby	• stavba těla hub • význam hub • životní podmínky a prostředí pro růst hub
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• znát způsoby pěstování, sklizně a zpracování hospodářských rostlin	• obilí, stavba těla rostlin • druhy pěstovaného obilí • význam pěstování obilí • pojmy ozim a jař • zemědělské stroje používané v zemědělství • historie pěstování obilí a náčiní • zpracování a využití obilí
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• znát ekosystémy a jejich význam	• pojem ekosystém • přírodní ekosystémy (louka, les, jezero, řeka) • umělé ekosystémy (pole, vinice, rybník, sad)

		• význam ekosystémů
	• vědět jaké rostliny a živočichové žijí v jednotlivých ekosystémech	• rostliny typické pro jednotlivá roční období v přírodě i na zahradě • jednoděložné a dvouděložné rostliny, jejich zástupci
	• znát rozdělení živočichů	• ryby • obojživelníci • plazi • ptáci • savci • stavba těla, potrava, rozmnožování
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• znát lesní patra a jejich význam	• stromové patro (význam) • listnaté a jehličnaté stromy v lese • plody stromů a jejich význam a využití
	• znát živočichy žijící v lese	• lesní zvěř (zástupci ptáků, savců, obojživelníků, hmyzu) • význam lesní zvěře • péče o lesní zvěř
• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• kostra • svaly • krevní oběh • vnitřní orgány (mozek, srdce, játra, žaludek, střeva, plíce, ledviny)

	• znát základy péče o tělo, předcházení nemocem	• zdravá výživa • zdravý životní styl • význam sportu pro zdraví člověka • poruchy příjmu potravy
• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• pojem životní prostředí • mapování kvality životního prostředí v blízkém okolí • význam a ochrana živočichů v regionu
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• znát ohrožené živočichy a rostliny	• zásady bezpečného pohybu v přírodě • zásady a bezpečnost při táboření
• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• maloplošná a velkoplošná chráněná území v ČR • chráněná území v regionu

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Člověk a společnost: • znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• znát státní symboly	• historie státních symbolů (proč, kdy vznikly)
	• znát představitele státu	• TGM a jeho význam pro stát
	• znát státní orgány a instituce	• vláda ČR (předseda, místopředseda, ministři • volba prezidenta
	• znát město kde žijeme	• průmysl ve městě • školství v regionu • doprava v regionu
	• znát hlavní město ČR	• významná místa a budovy v Praze (Hradčany, Vyšehrad, Petřín, Karlův most, Národní muzeum, ZOO, Staroměstské náměstí, Zlatá ulička)
• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• znát práva a povinnosti občana	• pojmy právo a povinnost
	• znát právní dokumenty občana	• občanský průkaz
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• chápat co je protiprávní jednání a uvědomovat si jeho důsledky	• zákony a jejich dodržování (povinná školní docházka, zákon o poskytnutí 1. pomoci atd.)
• být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• vědět, co je EU	• členské státy EU
Historie našeho národa: • poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• poznat obrázky pocházející z dnešní doby a z historie	• přiřazení obrázku k příslušnému období v historii lidstva (pravěk, středověk, současnost)
	• poznat rozdíly ve způsobu života	• život lidí v pravěku (obydli, společenství,

	pravěkých a dnešních lidí	oděv, potrava, role ženy a muže v tlupě, zbraně) • vznik osad, doba železná, bronzová)
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• znát historii a pověsti o vzniku našeho státu	• Habsburkové (Marie Terezie, Josef II.) • vznik Československé republiky, příčiny vzniku v návaznosti na 1. sv. válku
• vědět o význačných osobnostech našich dějin	• znát (informativně) významné osobnosti našich i světových dějin a jejich přínos pro náš stát	• TGM a jeho význam pro stát
• mít představu o významných historických událostech naší zemi	• mít povědomí o státních svátcích	• 1. 5. Svátek práce • 8. 5. Den vítězství
	• mít představu o historických událostech	• 2. světová válka, příčiny a důsledky
Člověk ve společnosti: • mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• mít informace o vlastní rodině	• tradice a zvyklosti v rodině • denní režim rodiny • životospráva rodiny • funkce rodiny
	• vědět, jak rodina vzniká a znát příčiny rozpadu rodiny	• rozvod a jeho důvody • život v neúplné rodině
• respektovat pravidla společenského soužití	• respektovat pravidla společenského soužití	• pozdrav, pravidla pro podávání ruky, • vstupování do dveří • taktní a netaktní chování
• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného	• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit	• chování v dopravních prostředcích, ve frontě v obchodě, u lékaře

chování	projevy nepřiměřeného chování	• rozlišení správného a nesprávného chování
• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• pojem morálka • úcta k člověku • hmotné a mravní hodnoty
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• národnostní menšiny • rovnoprávnost a rovnocennost národnostních menšin • úcta k člověku
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• respektování názoru a projevů spolužáků a členů rodiny • právo na vlastní názor
Péče o občana: • dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• mít povědomí o lidské práci a znát možnosti svého uplatnění na pracovním trhu	• systém školství v ČR (mateřské, základní, střední a vysoké školy) • povinná školní docházka
	• mít základy finanční gramotnosti	• banka, bankomat, platební karta • bankovní účet • pojem vlastnictví (moje, tvoje, naše)
	• znát dokumenty občana ČR a vědět, kde takové dokumenty získat	• rodný list • občanský průkaz • cestovní pas • žádosti o dokumenty a jejich vydání
	• mít povědomí o službách a jejich využití	• obchody a nakupování (Zverimex, papírnictví, sklenářství, barvy a laky…)

		• pošta • opravna • lékárna • spořitelna • pojišťovna a zdravotní pojišťovna
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• vědět co je volný čas a umět jej smysluplně využívat	• zájmy a koníčky lidí (sport, kultura, kutilství) • chování a volba přiměřeného oblečení na kulturních akcích • zájmové kroužky
	• poznat a odmítnout nabídku prostředků a činností ohrožujících lidské zdraví a bezpečnost	• látky škodlivé pro lidský organismus a jejich vliv na vztahy mezi lidmi
• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• seznámit se se systémem zdravotní a sociální péče	• zdravotní pojišťovny • nemocenské pojištění • finanční podpora v nezaměstnanosti • pracovní neschopnost • zdravotní a úrazové pojištění • sociální pojištění
	• rozumět pojmu potřebný občan	• úřad práce • OSPOD
• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• organizace pomáhající dětem z neúplných a disfunkčních rodin (Klokánek, S.O.S. vesničky)

		• dobrovolnické organizace v Mladé Boleslavi
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• nácvik chování v mimořádných situacích • nácvik oznámení mimořádné události pomocí telefonu
Základní poznatky z chemie: • rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• rozpoznat skupenství látek	• vlastnosti pevných látek • vlastnosti kapalných látek • vlastnosti plynných látek
	• chápat rozpustnost a nerozpustnost látek	• vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevných látek
• rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• vnímat význam vody pro člověka a chápat význam ochrany vody	• pitná voda • užitková voda • odpadní voda • vodní nádrže
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• vědět co je vzduch	• význam kyslíku pro člověka, zvířata a rostliny), pokusy s rostlinami • význam výměny vzduchu v místnosti
• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• lokální znečišťovatelé vody a vzduchu
• poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• vědět co jsou to chemické výrobky v domácnosti a bezpečně je používat	• chemické prostředky používané při praní prádla (prací prášek, prací gel, prací tablety, škrob, aviváž)
	• vědět co to jsou hořlaviny a jak s nimi manipulovat, získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních	• etikety výrobků a symboly nebezpečných látek • pravidla pro likvidaci obalů chemikálií v

	postupech	domácnosti
	• umět poskytnout první pomoc při popálení nebo poleptání	• první pomoc při poleptání, popálení, alergické reakci, požití chemických prostředků pro praní prádla
	• vědět co jsou to plasty	• vlastnosti výrobků z plastů
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• znát jednotlivé složky potravy potřebné pro život člověka	• léky, pravidla pro jejich používání, příbalové letáky • zneužívání léků • likvidace nepoužitých léčiv • dodržování dávkování léků a důsledky nedodržování dávkování
Základní poznatky z fyziky: • poznat, zda je těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu	• znát pojem těleso, klid, pohyb	• vzájemný pohyb těles vůči sobě
	• znát pojem síla a uvědomovat si její působení	• gravitační síla a její působení • odstředivá a dostředivá síla
	• znát jednoduché stroje a jejich využití v praxi	• kladka
• rozeznat zdroje zvuku	• rozlišovat intenzitu zvuku (hlasitost)	• zdroje zvuku • zvuky hudebních nástrojů
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• znát ochranné pomůcky	• ochrana sluchu před nadměrným hlukem • ochranné pomůcky a jejich používání
• rozeznat zdroje světla	• znát druhy energie	• zdroje světla
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• vědět o nutnosti šetřit elektřinou	• elektrické spotřebiče v domácnosti

• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• znát zásady 1. pomoci při zasažení elektrickým proudem	• označení a bezpečnostní značky na elektrických spotřebičích • pravidla a zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči
• rozeznat zdroje tepla	• rozeznat zdroje tepla • znát paliva • znát dopady těžby paliv na životní • prostředí	• zdroje tepla • paliva
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• znát a rozpoznat skupenství látek a jejich vlastnosti	• vlastnosti pevných látek • vlastnosti kapalných látek • vlastnosti plynných látek
• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• znát pojem vesmír, sluneční soustava, planeta	• planeta Země • polokoule • rovník • rovnoběžky a poledníky • severní a jižní pól
Základní poznatky ze zeměpisu: • orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• znát pojem mapa • orientovat se na mapě • pracovat s mapou v reálných situacích	• obecně zeměpisná mapa • barvy na mapě (vodstvo, nížiny, pohoří, státní hranice)
• najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• orientovat se na mapě světa, Evropy a ČR	• zeměpisná poloha ČR • sousední státy a jejich hlavní města • státy EU

		• Praha
• vyhledat na mapě ČR kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• orientovat se na mapě regionu, vyhledávat reálná místa na mapě	• Mladá Boleslav – poloha na mapě republiky • města a vesnice v blízkém okolí Mladé Boleslavi
• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• umět číst v pláncích • umět zorientovat mapu • umět pracovat s busolou • vyhledávat reálné objekty na mapě a naopak	• plán města a orientace na něm
• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• umět používat dopravu prostředky v regionu	• dopravní prostředky používané v různých regionech ČR (metro, trolejbus, tramvaj) • zvláštní dopravní prostředky (lanová dráha, lyžařský vlek)
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	• vědět o ochraně životního prostředí a kulturních památek v regionu	• chráněná území v regionu • přírodní památky regionu
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• osvojit si základní tábornické dovednosti	• základní tábornické pomůcky • balení zavazadla na výlet • vhodné oblečení a obutí pro pobyt v přírodě • ochranné pomůcky pro pobyt v přírodě
• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• chápat co je živelná pohroma a uvědomovat si nebezpečí • umět zachovat klid a řídit se pokyny zodpovědné osoby	• ochrana člověka při ohrožení zdraví a života • chování při dopravní nehodě • chování při nebezpečí ohrožení vlastní osoby (napadení, vyhrožování, zranění)

Základní poznatky z přírodopisu: • získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• znát jednotlivá roční období	• lidové svátky a zvyky a tradice v jednotlivých ročních obdobích
• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• opylení, oplození rostlin • opylovači a péče o ně • venkovní a pokojové rostliny • letničky, dvouletky a trvalky • péče o rostliny v jednotlivých ročních obdobích
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• umět sbírat a zpracovávat houby	• zástupci jedlých hub • zástupci jedovatých hub • pomůcky pro sběr hub • zásady bezpečnosti a šetrnost při sběru hub
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• znát způsoby pěstování, sklizně a zpracování hospodářských rostlin	• brambory, kukuřice, • ovoce a zelenina • luštěniny • pěstování • sklizeň a zpracování • význam
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• znát ekosystémy a jejich význam	• louka • les • pole

	• vědět jaké rostliny a živočichové žijí v jednotlivých ekosystémech	• živočichové a rostliny žijící v lese, na louce a na poli
	• znát rozdělení živočichů	• savci – jejich zástupci • ptáci – jejich zástupci • význam pro dané ekosystémy
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• znát lesní patra a jejich význam	• keřové patro a jeho význam • zástupci keřů • jedlé a jedovaté plody keřů
	• znát živočichy žijící v lese	• význam lesa • zpracování dřeva
• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• lidské smysly a jejich čidla • oko • ucho • chrup a péče o něj
	• znát základy péče o tělo, předcházení nemocem	• hygiena a péče o smysly
• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• vliv průmyslu a zemědělství na životní prostředí • vliv spotřebního životního stylu na životní prostředí
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• znát ohrožené živočichy a rostliny	• ohrožené druhy živočichů • ohrožené druhy rostlin

• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• chování v chráněných územích • péče o ptactvo • péče o zeleň • úprava

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Člověk a společnost: • znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• znát státní symboly	• používání státních symbolů (kdy, proč) • úcta a péče o státní symboly • chování při státní hymně
	• znát představitele státu	• Václav Havel a jeho význam pro stát
	• znát státní orgány a instituce	• Poslanecká sněmovna • Senát • funkce a pravomoci parlamentu ČR
	• znát město kde žijeme	• kulturní památky v regionu • okolí města a přírodní památky
	• znát hlavní město ČR	• dopravní situace v Praze (metro, tramvaje)
• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• znát práva a povinnosti občana	• Ústava ČR • Listina základních práv a svobod
	• znát právní dokumenty občana	• cestovní pas
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• chápat co je protiprávní jednání a uvědomovat si jeho důsledky	• trestní právo (žalobce, obhájce, soudce, svědek) • nápravná zařízení • věznice • výchovné ústavy
• být seznámen s právy občanů ČR	• vědět, co je EU	• postavení ČR v EU

v rámci EU		
Historie našeho národa: • poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• poznat obrázky pocházející z dnešní doby a z historie	• přiřazení obrázků k příslušnému období (období světových válek a dnešek v oblasti zbraní, architektury
•	• poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a dnešních lidí	• život lidí ve středověku (hrady a zámky, oděv, zbraně)
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• znát historii a pověsti o vzniku našeho státu	• český národ v období 2. sv. války
• vědět o význačných osobnostech našich dějin	• znát (informativně) významné osobnosti našich i světových dějin a jejich přínos pro náš stát	• Jan Opletal, Jan Palach, Milada Horáková, Václav Havel • Hitler, Stalin
• mít představu o významných historických událostech naší zemi	• mít povědomí o státních svátcích	• 28. 10. Den vzniku samostatného československého státu
	• mít představu o historických událostech	• poválečné uspořádání světa a situace v ČR
Člověk ve společnosti: • mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	• mít informace o vlastní rodině	• bydliště a rodiště členů rodiny • náš byt (vybavení, velikost, adresa bydliště • odpovědnost rodičů za výchovu dětí
	• vědět, jak rodina vzniká a znát příčiny rozpadu rodiny	• sociální situace rodiny • peníze a jejich funkce
• respektovat pravidla společenského soužití	• respektovat pravidla společenského soužití	• pravidla správného stolování, chování při oslavách a společenských událostech • dodržování pravidel při společenské konverzaci
• uplatňovat vhodné způsoby chování	• uplatňovat vhodné způsoby chování a	• chování v cukrárně, restauraci, na návštěvě

a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• upozornění na nesprávné chování ostatních osob, reakce na ně
• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• rovnoprávné postavení mužů a žen • rovnoprávné postavení obyvatel (bezdomovectví, sociálně slabí občané)
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• rasismu, příklady z historie i současnosti • projevy rasismu • nebezpečí rasismu
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• vytváření vlastního názoru na různé situace prezentované v médiích
Péče o občana • dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	• mít povědomí o lidské práci a znát možnosti svého uplatnění na pracovním trhu	• odborná učiliště pro žáky s mentálním postižením • předprofesní příprava
	• mít základy finanční gramotnosti	• příjmy a výdaje v domácnosti • hospodaření s penězi, spoření
	• znát dokumenty občana ČR a vědět, kde takové dokumenty získat	• ztráta dokumentu a postup při ztrátě dokumentu
	• mít povědomí o službách a jejich využití	• doprava v regionu • linky městské dopravy • meziměstská doprava • nákup jízdenek, průkazky na dopravu • jízdní řády

		• chování v dopravních prostředcích • žádost o pomoc a radu při cestování
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• vědět co je volný čas a umět jej smysluplně využívat	• tělesná kultura (sport, zdravá výživ • kultura stolování (návštěva cukrárny, restaurace) • kultura cestování (chování v dopravních prostředcích, chování v cizině) • kultura jazyka (spisovný a nespisovný jazyk, knihovna, divadelní představení) • kultura oblékání (úprava zevnějšku)
	• poznat a odmítnout nabídku prostředků a činností ohrožujících lidské zdraví a bezpečnost	• protiprávní jednání v důsledku užívání škodlivých látek
• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• seznámit se se systémem zdravotní a sociální péče	• domov pro seniory • léčebny dlouhodobě nemocných • poskytovatelé sociálních služeb pro osoby s mentálním postižením v regionu (Centrum 83)
	• rozumět pojmu potřebný občan	• dětské domovy • péče o osoby s mentálním postižením • pěstounská péče
• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• SPMP a její funkce, činnost • organizace a sdružení v regionu (NADĚJE, R – mosty

		• linka bezpečí • záchytná stanice
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• pojem obecné ohrožení • šíření poplašné zprávy a důsledky
Základní poznatky z chemie: • rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• rozpoznat skupenství látek	• změna skupenství látek • pojmy tání, tuhnutí, kondenzace par, odpařování • změna objemu látek v závislosti na změně skupenství
	• chápat rozpustnost a nerozpustnost látek	• porovnávání hustoty látek (voda, olej)
• rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• vnímat význam vody pro člověka a chápat význam ochrany vody	• úprava pitné vody, potřeba šetřit vodou • užitková voda, využití dešťové vody, • odpadní voda, její zpracování, opětovné využití, návrat vody do přírody • čistírny odpadních vod
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• vědět co je vzduch	• pojmy smog, inverze • fotosyntéza, význam rostlin pro tvorbu kyslíku • význam pobytu na čistém vzduchu pro zdraví člověka
• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• globální znečišťovatelé vody a vzduchu
• poznat podle etikety chemické	• vědět co jsou to chemické výrobky	• chemické prostředky používané v domácnosti

výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	v domácnosti a bezpečně je používat	při úklidu (prostředky pro mytí podlahy, mytí a leštění oken)
	• vědět co to jsou hořlaviny a jak s nimi manipulovat, získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• stavební pojiva, cement, vápno • lepidla a čističe používané v domácnosti
	• umět poskytnout první pomoc při popálení nebo poleptání	• první pomoc při poleptání, popálení, alergické reakci, požití chemických prostředků pro úklid a domácí opravy
	• vědět co jsou to plasty	• využití recyklovaných plastů v běžném životě
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• znát jednotlivé složky potravy potřebné pro život člověka	• návykové látky • důsledky požívání návykových látek,
Základní poznatky z fyziky: • poznat, zda je těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu	• znát pojem těleso, klid, pohyb	• setrvačnost
	• znát pojem síla a uvědomovat si její působení	• měření a jednotka síly
	• znát jednoduché stroje a jejich využití v praxi	• nakloněná rovina
• rozeznat zdroje zvuku	• rozlišovat intenzitu zvuku (hlasitost)	• intenzita zvuku
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• znát ochranné pomůcky	• ochrana sluchu před nadměrným hlukem • ochranné pomůcky a jejich používání
• rozeznat zdroje světla	• znát druhy energie	• využití zrcadel • praktické využití optických přístrojů (brýle, mikroskop, lupa)
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• vědět o nutnosti šetřit elektřinou	• elektrárny

		• výroba elektrické energie • radioaktivita a její vliv na zdraví člověka
• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• znát zásady 1. pomoci při zasažení elektrickým proudem	• nebezpečí úrazu el. proudem, stožáry vysokého napětí, ochranné pomůcky • třídění elektroodpadu a baterií
• rozeznat zdroje tepla	• rozeznat zdroje tepla • znát paliva • znát dopady těžby paliv na životní • prostředí	• tepelné elektrárny • alternativní zdroje tepla
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• znát a rozpoznat skupenství látek a jejich vlastnosti	• změny skupenství látek (tání, tuhnutí, vypařování, kondenzace) • teplota varu kapalin
• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• znát pojem vesmír, sluneční soustava, planeta	• oběžná dráha Země • střídání ročních období • střídání dne a noci
Základní poznatky ze zeměpisu: • orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• znát pojem mapa • orientovat se na mapě • pracovat s mapou v reálných situacích	• administrativní mapa (kraje ČR, významná města, průmysl) • turistická mapa
• najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• orientovat se na mapě světa, Evropy a ČR	• kulturní a přírodní památky v ČR (pohoří, nížiny a pěstování plodin, řeky a jejich splavnost) • kulturní a přírodní zajímavosti ČR
• vyhledat na mapě ČR kraj (region)	• orientovat se na mapě regionu, vyhledávat	• okolí města na mapě

podle bydliště nebo místa školy	reálná místa na mapě	• turistické trasy • turistické značky a chůze v terénu podle turistických značek
• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• umět číst v pláncích • umět zorientovat mapu • umět pracovat s busolou • vyhledávat reálné objekty na mapě a naopak	• vyhledávání významných míst na plánu města • popis okolí školy podle mapy
• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• umět používat dopravu prostředky v regionu	• cestování po ČR • významné dopravní uzly
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	• vědět o ochraně životního prostředí a kulturních památek v regionu	• kulturní památky a historické objekty v regionu • kulturní dědictví předků • technické památky regionu
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• osvojit si základní tábornické dovednosti	• stavba stanu, stanování • pravidla pro stanování a táboření v ČR
• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• chápat co je živelná pohroma a uvědomovat si nebezpečí • umět zachovat klid a řídit se pokyny zodpovědné osoby	• chování při živelných pohromách, dodržování zásad a pokynů
Základní poznatky z přírodopisu: • získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• znát jednotlivá roční období	• lidské činnosti a druhy sportů podle ročních období

• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• pojmy hospodářská zvířata, volně žijící zvířata • chov hospodářských zvířat • péče o volně žijící zvířata v jednotlivých ročních obdobích
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• umět sbírat a zpracovávat houby	• 1. pomoc při otravě houbami • pravidla konzumace hub
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• znát způsoby pěstování, sklizně a zpracování hospodářských rostlin	• technické plodiny (řepka, slunečnice, len, cukrová řepa, mák) • výroba cukru, lihu, oleje • význam, sklizeň a zpracování • vliv pěstování monokultur na velkých plochách na změny v krajině
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• znát ekosystémy a jejich význam	• rybník • řeka • jezero
	• vědět jaké rostliny a živočichové žijí v jednotlivých ekosystémech	• živočichové a rostliny žijící v řekách, rybnících, jezerech
	• znát rozdělení živočichů	• plazi – jejich zástupci • obojživelníci – jejich zástupci • ryby – jejich zástupci • význam pro dané ekosystémy
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• znát lesní patra a jejich význam	• bylinné patro a jeho význam • zástupci bylinného patra

		• jedlé a jedovaté rostliny a jejich plody • sběr a zpracování jedlých lesních plodů • houby
	• znát živočichy žijící v lese	• lesní škůdci • lesní kalamity a jejich příčiny
• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• pohlavní znaky • rozdíl žena muž • menstruace • pohlavní orgány • rozmnožovací soustava • sexualita
	• znát základy péče o tělo, předcházení nemocem	• intimní hygiena
• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• ekologické zemědělství • regionální produkce produktů • ekologická stopa
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• znát ohrožené živočichy a rostliny	• bezpečnost a ohleduplnost při praktickém poznávání přírody
• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• odpadové hospodářství • kompostování • nákup regionálních produktů

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Člověk a společnost: • znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	• znát státní symboly	• národní strom • použití trikolory v historii (založení státu, stávky, sametová revoluce)
	• znát představitele státu	• prezidenti v historii státu • prezidenti světových mocností (informativně)
	• znát státní orgány a instituce	• volby (volební právo, pojmy hlasovací lístek, politická strana, volební místnost, volební urna, volební průkaz
	• znát město kde žijeme	• regionální pověsti, zvyky • Český Ráj • kulturní akce ve městě
	• znát hlavní město ČR	• historie Prahy, pověsti a zajímavosti
• být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	• znát práva a povinnosti občana	• základní lidská práva • občanská práva • základní práva dítěte • pracovní právo
	• znát právní dokumenty občana	• průkazka ZTP, ZTP-P • řidičský průkaz
• uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	• chápat co je protiprávní jednání a uvědomovat si jeho důsledky	• druhy a postihy protiprávního jednání

		• šikana • týrání a zneužívání osob a dětí • diskriminace • rasová nesnášenlivost • uprchlická krize, imigrace
• být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	• vědět, co je EU	• společný postup států při řešení problémů EU
Historie našeho národa: • poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	• poznat obrázky pocházející z dnešní doby a z historie	• přiřazení objevů a vynálezů (orientačně) k příslušnému období (mobilní telefon, počítač, automobil, antibiotika…)
	• poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a dnešních lidí	• život lidí v období světových válek, srovnání s dnešní dobou • postavení mužů a žen
• mít základní poznatky z období počátku českého státu	• znát historii a pověsti o vzniku našeho státu	• novodobá historie našeho státu (poválečné období, období po roce 1948, události 1968, 1989)
• vědět o význačných osobnostech našich dějin	• znát (informativně) významné osobnosti našich i světových dějin a jejich přínos pro náš stát	• osobnosti v oblasti kultury, sportu, literatury, politiky
• mít představu o významných historických událostech naší zemi	• mít povědomí o státních svátcích	• 17. l1. Den boje za svobodu a demokracii • Sametová revoluce
	• mít představu o historických událostech	• vstup ČR do NATO • vstup ČR do EU
Člověk ve společnosti:	• mít informace o vlastní rodině	• základní práva dítěte

• mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků		• rodinný rozpočet • příjmy a výdaje rodiny • sociální dávky • péče o děti bez rodiny
	• vědět, jak rodina vzniká a znát příčiny rozpadu rodiny	• týrané dítě • domácí násilí • ochrana rodiny
• respektovat pravidla společenského soužití	• respektovat pravidla společenského soužití	• chování v divadle a na společenských akcích, vhodný oděv k různým příležitostem
• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	• nácvik chování v různých situacích
• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	• nácvik chování k nemocným, starým a postiženým spoluobčanům a přihlédnutím na vlastní bezpečnost
• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	• imigrace příčiny a důsledky
• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• seznamování s životem, kulturou a zvyklostmi národnostních menšin a minoritních skupin
Péče o občana • dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby	• mít povědomí o lidské práci a znát možnosti svého uplatnění na pracovním trhu	• chráněné dílny • chráněná pracoviště • uplatnění osob se ZPS na trhu práce

požádat o radu		• rekvalifikace
	• mít základy finanční gramotnosti	• půjčka, úrok • vliv reklamy a médií na nákupní chování
	• znát dokumenty občana ČR a vědět, kde takové dokumenty získat	• pracovní smlouva • pracovní předpisy • pojmy zaměstnání a kvalifikace • inzeráty s pracovními nabídkami
	• mít povědomí o službách a jejich využití	• nakupování zboží přes internet, výhody, nevýhody, nebezpečí zneužití
• rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	• vědět co je volný čas a umět jej smysluplně využívat	• nevhodné využívání volného času, nuda
	• poznat a odmítnout nabídku prostředků a činností ohrožujících lidské zdraví a bezpečnost	• šikana • rasismus • porušování zákona a jeho důsledky • trestní odpovědnost osob
• vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	• seznámit se se systémem zdravotní a sociální péče	• nemoc, invalidita • invalidní důchod • zbavení a omezení svéprávnosti k úředním úkonům • příspěvek na bezmocnost • sociální dávky
	• rozumět pojmu potřebný občan	• soudy a jejich význam při rozhodování o svěření dětí do péče při rozpadu rodiny

• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• využít v případě potřeby služeb pomáhajících organizací	• pomáhající organizace • Horská služba, Člověk v tísni, Lékaři bez hranic
• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	• chování při napadení agresorem (útok psychicky nemocné osoby, teroristický čin)
Základní poznatky z chemie: • rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	• rozpoznat skupenství látek	• změny skupenství látek a vlastností látek v běžném životě, využití, nebezpečí (výroba zmrzliny, kluziště, záplavy při tání ledu, vzduch v pneumatikách, tlakový hrnec)
	• chápat rozpustnost a nerozpustnost látek	• pojem roztok, nasycený roztok, pokusy
• rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	• vnímat význam vody pro člověka a chápat význam ochrany vody	• dostatek a nedostatek vody ve světovém měřítku • kvalita vody na planetě • hospodaření s vodou • ekologické katastrofy v oblasti vodního hospodářství • místní znečišťovatelé toků • regulace vodních toků, zavlažování a odvodňování přírody, přirozené zadržování vody v přírodě
• vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	• vědět co je vzduch	• vliv znečištění vzduchu na zdraví člověka • faktory znečištění vzduchu v domácnostech (dýchání cigaretového kouře, protikuřácký zákon)

• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• vědět o znečišťování vzduchu a vody ve svém nejbližším okolí	• ekologické katastrofy • únik nebezpečných a jedovatých látek do ovzduší • havárie chemických provozů • odpovědnost občanů za znečišťování a ochranu vody a vzduchu • chování při ekologických haváriích
• poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	• vědět co jsou to chemické výrobky v domácnosti a bezpečně je používat	• chemické prostředky používané v domácnosti při dezinfekci (prostředky pro mytí toalety, odstraňování plísní, dezinfekce ran při poranění)
	• vědět co to jsou hořlaviny a jak s nimi manipulovat, získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• sádra a její použití v praxi, bezpečnost při používání sádry
	• umět poskytnout první pomoc při popálení nebo poleptání	• první pomoc při poleptání, popálení, alergické reakci, požití chemických prostředků pro dezinfekci domácnosti
	• vědět co jsou to plasty	• škodlivost používání nadměrného plastů • ekologické katastrofy v souvislosti s plasty
• získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	• znát jednotlivé složky potravy potřebné pro život člověka	• odvykací léčba • organizace pomáhající osobám závislých na návykových látkách
Základní poznatky z fyziky: • poznat, zda je těleso v klidu či	• znát pojem těleso, klid, pohyb	• měření rychlosti pohybu
	• znát pojem síla a uvědomovat si její	• práce a výkon (práce vykonaná za jednotku

v pohybu vůči jinému tělesu	působení	času)
	• znát jednoduché stroje a jejich využití v praxi	• šroub
• rozeznat zdroje zvuku	• rozlišovat intenzitu zvuku (hlasitost)	• škodlivost nadměrného hluku pro lidský organismus
• vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• znát ochranné pomůcky	• ochrana sluchu před nadměrným hlukem • ochranné pomůcky a jejich používání
• rozeznat zdroje světla	• znát druhy energie	• přiměřené osvětlení pro zdraví člověka • potřeba světla pro člověka • nebezpečí přebytku a nedostatku světla • rezervace tmy
• být informován o zdrojích elektrického proudu	• vědět o nutnosti šetřit elektřinou	• alternativní zdroje elektrické energie, jejich výhody a nevýhody • vliv získávání elektrické energie na životní prostředí • šetření elektřinou v praktickém životě
• znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	• znát zásady 1. pomoci při zasažení elektrickým proudem	• zásady 1. pomoci při zasažení el. proudem
• rozeznat zdroje tepla	• rozeznat zdroje tepla • znát paliva • znát dopady těžby paliv na životní • prostředí	• vliv těžby paliv na životní prostředí
• rozpoznat jednotlivá skupenství	• znát a rozpoznat skupenství látek a jejich	• podmínky pro změnu skupenství látek

	vlastnosti	• tlak v kapalinách • tlak vzduchu
• být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	• znát pojem vesmír, sluneční soustava, planeta	• měsíc a jeho fáze • příliv a odliv
Základní poznatky ze zeměpisu: • orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	• znát pojem mapa • orientovat se na mapě • pracovat s mapou v reálných situacích	• cykloturistická mapa • vodácká mapa
• najít na mapě zeměpisnou polohu ČR a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• orientovat se na mapě světa, Evropy a ČR	• města a významné osobnosti ČR
• vyhledat na mapě ČR kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	• orientovat se na mapě regionu, vyhledávat reálná místa na mapě	• Český Ráj • Krkonoše • Jizerské hory
• orientovat se na mapě města podle významných bodů	• umět číst v pláncích • umět zorientovat mapu • umět pracovat s busolou • vyhledávat reálné objekty na mapě a naopak	• popis cesty z jednoho místa na druhé podle mapy • chůze po vyznačené trase na mapě města
• vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	• umět používat dopravu prostředky v regionu	• mezinárodní doprava • výběr typu dopravy pro zahraniční cestování • nákladní doprava v Evropě
• vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého	• vědět o ochraně životního prostředí a	• historické osobnosti města a regionu a jejich

regionu	kulturních památek v regionu	význam
• uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	• osvojit si základní tábornické dovednosti	• rozdělávání ohně v přírodě • tábornické dovednosti v praxi
• adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	• chápat co je živelná pohroma a uvědomovat si nebezpečí • umět zachovat klid a řídit se pokyny zodpovědné osoby	• chování při nebezpečí teroristického útoku • chování při napadení aktivním útočníkem
Základní poznatky z přírodopisu: • získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	• znát jednotlivá roční období	• vliv ročních období na život člověka (jarní únava, deprese z nedostatku slunečního svitu…)
• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	• zásady péče o zvířata chovaná v domácnosti, a cizokrajná zvířata (akvarijní ryby) hlodavci, kočky, psi, plazi a obojživelníci, hmyz)
• poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	• umět sbírat a zpracovávat houby	• práce s atlasem hub • sběr a zpracování hub • kuchyňská úprava hub
• vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	• znát způsoby pěstování, sklizně a zpracování hospodářských rostlin	• léčivé rostliny • poznávání nejběžnějších léčivých rostlin • význam • zpracování • zásady sběru • pravidla a zásady pro používání léčivých rostlin

		• jedovaté rostliny a nebezpečí jejich záměny s jedlými rostlinami
• znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	• znát ekosystémy a jejich význam	• vinice, sad
	• vědět jaké rostliny a živočichové žijí v jednotlivých ekosystémech	• živočichové a rostliny žijící v sadech a vinicích • význam hmyzu pro dané ekosystémy
	• znát rozdělení živočichů	• bezobratlí, hmyz, jeho význam, společenství, rozmnožování, potrava • zástupci hmyzí říše
• znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	• znát lesní patra a jejich význam	• mechové a lišejníkové patro a jeho význam • zástupci mechů a lišejníků
	• znát živočichy žijící v lese	• ochrana lesa, lesní hospodářství • pravidla chování v lese
• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	• početí • těhotenství • porod • péče o dítě • ochrana před nechtěným početím • pohlavní choroby a jejich prevence • vývojová stádia člověka od narození po úmrtí
	• znát základy péče o tělo, předcházení nemocem	• bezpečné sexuální praktiky • zákonné podmínky pro pohlavní styk

		• prostituce • znásilnění
• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• vědět, které činnosti životním u prostředí pomáhají a které ho poškozují	• globální problémy znečištění životného prostředí • globální oteplování
• dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	• znát ohrožené živočichy a rostliny	• ohrožené památky a historické objekty a potřeba chránit je
• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	• udržitelný rozvoj

3.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Předmět se realizuje ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. V předmětu Hudební výchova se zaměřujeme na vytváření kladného vztahu k hudbě, rozvoji hudebnosti, sluchu a k podpoře řečových a rytmických dovedností. Hudební výchova má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti a k překonávání únavy. Snižuje vnitřní napětí a agresivitu, harmonizuje psychickou nevyváženost.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

Místo výuky: kmenové třídy, herny, snoozelen, kulturní a společenská zařízení

Cílové zaměření školy:

- napodobování a rozlišování různých hudebních i nehudebních zvuků,
- zvládání hry na tělo a jednoduchých rytmických nástrojů,
- soustředění na poslech,
- vytváření kladného vztahu ke zpěvu a k tanci,
- rozvoj pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání,
- nácvik kultivovaného vystupování a získávání sebedůvěry,
- podpora fantazie.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – chápání umění jako prostředku komunikace, rozvoj smyslového vnímání.

Mediální výchova – vnímání specifické“ řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací (přirozeného jazyka, obrazu, zvuku).

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- napodobuje různé předvedené zvuky, pohyby, činnosti,
- vnímá a uvědomuje si vlastní prožitek,
- procvičuje si paměť.

2. Kompetence k řešení problému:

Žák na základě svých možností:

- vyjadřuje vlastní pocity,
- osvojuje si práci s jednoduchými hudebními nástroji,
- umí požádat o radu při potížích a přivolat pomoc,
- využívá svých schopností a dovedností.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- dokáže spolupracovat s ostatními,
- chápe a plní jednoduché pokyny,
- zvládne hospodaření s dechem,
- snaží se o správnou výslovnost.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- se zúčastňuje hudebních aktivit,
- uvědomuje si vlastní pocity,
- uvědomuje si a vnímá činnost ostatních.

5. Kompetence občanská:

Žák na základě svých možností:

- navazuje kontakt s lidmi kolem sebe.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- respektuje pravidla při činnosti v kolektivu,
- učí se používat zásady hlasové hygieny.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- přihlížíme ke stupni a druhu postižení žáka, k jeho schopnostem a možnostem,
- používáme tradiční i netradiční pomůcky, metody a přístupy,
- žáky individuálně chválíme a povzbuzujeme,
- snažíme se umožnit žákovi prožití pocitu spokojenosti a radosti výběrem vhodných činností,
- pomocí dramatizace a navozování modelových situací vedeme žáky k zvládnutí základů společenského chování,
- návštěvou koncertů a kulturních akcí umožňujeme žákům uplatnit naučené společenské chování v praxi.

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpívat jednoduché melodie • zpívat písně přiměřené individuálním schopnostem žáka	Vokální činnosti: • seznámení a nácvik zpěvu vybraných jednoduchých písní – žáci, kteří užívají AAK – nácvik písničky s pomocí hry na tělo s oporou o obrázek, názornou ukázku, • opakování zpěvu jednoduché melodie
• užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• umět správně používat vybrané hudební nástroje • cíleně vydávat zvuky pomocí vybraných hudebních nástrojů	Instrumentální činnosti: • hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře – seznámení se správnou manipulací, experimentování se zvuky jednotlivých nástrojů • napodobování jednoduchého rytmu
• reagovat pohybem na hudbu	• reagovat pohybem na hudbu	Hudebně pohybové činnosti: • pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky – nácvik vybraných hudebně-pohybových her (typu Kolo, kolo mlýnský, Pásla ovečky) • tanec s reprodukovanou hudbou různých žánrů – s využitím různých pomůcek (šátky, stuhy, padák, …)

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpívat jednoduché melodie • zpívat písně přiměřené individuálním schopnostem žáka	Vokální činnosti: • seznámení a nácvik zpěvu vybraných jednoduchých písní – žáci, kteří užívají AAK – nácvik písničky s pomocí hry na tělo s oporou o obrázek, názornou ukázku • opakování zpěvu jednoduché melodie
• naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	• vnímat důležitost hospodaření s dechem při zpěvu, snažit se správně vyslovovat, případně používat podporu znakování, gest	• dechová cvičení, prodloužení výdechu, u vybraných písní nácvik správné výslovnosti alespoň částí písně • podle možností žáka použít prostředky alternativní komunikace – znakování, obrázky…
• užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• umět správně používat vybrané hudební nástroje • umět napodobit jednoduchý rytmus při hře na nástroj	Instrumentální činnosti: • hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře – seznámení se správnou manipulací, experimentování se zvuky jednotlivých nástrojů napodobování jednoduchého rytmu
• reagovat pohybem na hudbu	• reagovat pohybem na hudbu	Hudebně pohybové činnosti: • hra na tělo – rytmická cvičení – tleskání, pleskání, dupání – opakování i doprovod písně • pohybové hry s prvky tance • tanec s reprodukovanou hudbou různých žánrů

		napodobování pohybu, podpora vlastního ztvárnění • pochod podle rytmu
• vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky	• vnímat různé hudební i nehudební zvuky	• rozlišování zvuků hudebních a nehudebních – určování směru, zdroje, intenzity zvuku
• soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	• soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	Poslechové činnosti: • soustředěný poslech vybrané písně, hudební skladby

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpívat jednoduché melodie	Vokální činnosti: • opakování jednoduché melodie. Vnímání odlišné výšky, rytmu, • seznámení s pojmy vysoko – hluboko • seznámení s pojmy – rychle – pomalu
	• zpívat písně přiměřené individuálním schopnostem žáka	• samostatný zpěv vybrané naučené písně • nácvik nových písní nejenom dětského žánru – country, pop, vánoční koledy
• naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	• naučit se správně hospodařit s dechem	• dechová cvičení – vydávání zvuku na jeden nádech – nácvik
	• snažit se srozumitelně vyslovovat	• u vybrané písně nácvik správné výslovnosti či znakování
• užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	• umět správně používat vybrané hudební nástroje	Instrumentální činnosti: • nácvik správné techniky hry s ozvučnými dřívky, tamburínou, rumba vejci, trianglem • doprovod vybraných písní
	• umět napodobit jednoduchý rytmus	• pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové
• reagovat pohybem na hudbu	• reagovat pohybem na hudbu	Hudebně pohybové činnosti: • seznámení s tanečními kroky – pochodový, poskočný krok (polka), krok s přísunem

		(valčík) – a jejich využití při vybraných písních • relaxace při hudbě
• vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky	• rozlišovat hudební zvuky	Poslechové činnosti: • poznávání vybraných používaných hudebních nástrojů podle zvuku • rozlišování tempa – rychlé – pomalé • rozlišování dynamiky – potichu – nahlas
• soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	• soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	• rozlišování odlišností při poslechu skladby – (pouze instrumentální, zpívá 1 člověk – více lidí apod.)

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpívat písně přiměřeně jeho individuálním schopnostem	Vokální činnosti: • zpěv písní lidových i umělých, nácvik nových písní
• správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel	• správně dýchat při zpěvu	• cvičení na prohloubení nádechu a postupného výdechu při zpěvu, cvičení hospodaření s dechem
	• co nejlépe vyslovovat při zpěvu i rytmizaci říkadel, případně použít znaky, gesta, hru na tělo	• cvičení obratnosti mluvidel – hry s mluvidly, napodobování zvuků – jejich zpěv
• rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší	• rozlišit mluvený – zpívaný hlas • rozlišit krátký – dlouhý tón	Poslechové činnosti: • rozlišování hlasu – mluví, zpívá, mužský, ženský, dětský. Zpívá jeden člověk, více – sbor • tón – krátký – dlouhý, upevňování a procvičování pojmů rychle, pomalu, potichu, nahlas
• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti: • poznávání používaných nástrojů podle zvuku • samostatný výběr vhodného nástroje vzhledem k písni a vhodný rytmický doprovod • experimentování se zvuky melodických nástrojů – piano – klávesy, xylofon –

		metalofon – vnímání odlišností tónů
• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	Hudebně pohybové činnosti: • pohybová improvizace podle hudby • výběr vhodného tanečního kroku vzhledem ke skladbě – používání polkového, valčíkového, pochodového kroku • nácvik mazurky

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	Vokální činnosti: • zpěv písní naučených a nácvik nových různých žánrů • opakování předvedené melodie přiměřeně možnostem žáka
• správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel	• správně a hospodárně dýchat při zpěvu	• cvičení správného nádechu před započetím zpěvu, zadržení dechu po určitou dobu
	• snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu	• cvičení obratnosti mluvidel – hry s mluvidly • nácvik správné výslovnosti při rytmizaci jednoduchého říkadla
• rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší	• rozlišit vybrané hudební pojmy	Poslechové činnosti: • hudební pojmy – tón vysoký, nízký, tichý, hlasitý, krátký – dlouhý
• soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	• soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	• poslech vybraných skladeb – výběr oblíbených skladeb, zpěváka, skupiny, jejich rozpoznání při poslechových činnostech
• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	• užívat vybrané rytmické nástroje při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti: • cvičení správné techniky hry na nástroje • napodobování hry na rytmický nástroj přiměřeně ke schopnostem žáka • hra na nástroje podle slovního vedení s používáním pojmů – rychle, pomalu,

		potichu, nahlas
• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	• propojit vlastní pohyb s hudbou	Hudebně pohybové činnosti: • improvizace pohybu vlastního těla při hudbě • hudebně relaxační techniky
	• zvládnout jednoduché taneční hry	• pochod podle hudebního doprovodu • nácvik dalších hudebně pohybových her s využitím naučených kroků – valčíkový, polkový, mazurky

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	• zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	Vokální činnosti: • nácvik nových písní lidových i umělých, podpora samostatného zpěvu oblíbené písně • melodická cvičení – nácvik „rozezpívání“ podle nástroje, opakování předvedené melodie • cvičení rozvoje hlasového rozsahu
• rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší	• rozlišit hudební zvuky	Poslechové činnosti: • procvičování rozlišování hudebních zvuků a porozumění naučeným pojmům (tóny vyšší, nižší, tichý, hlasitý, rychle, pomalu)
• soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	• soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	• poslech vybraných skladeb – vnímání nástrojů, hlasu, rytmu (pomalý, rychlý), nálady (smutné, veselé) • výběr oblíbené hudby – vyhledání na cd, youtube
• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	• poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti: • rytmický doprovod písní a říkadel, napodobování těžšího rytmu • nácvik zopakování jednoduché melodie na xylofon (metalofon, piano)

• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	• propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	Hudebně pohybové činnosti: • nácvik tanečního vystoupení, zvládnutí choreografie přiměřeně možnostem žáka

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	• využívat pěvecké návyky	Vokální činnosti: • zpěv písní, nácvik nových • vytvoření vlastního zpěvníku
	• zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	• procvičování správné techniky dýchání při zpěvu i mluvení
• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	Instrumentální činnosti: • doprovod písní na rytmické nástroje • vymýšlení vlastního rytmického doprovodu
• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	Poslechové činnosti: • poslech vybraných skladeb vážné hudby, seznámení s vybranou skladbou a jménem skladatele či skupiny • poslech české hymny
• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	Hudebně pohybové činnosti: • nácvik tance vybraného podle možností žáka • nácvik relaxace při hudbě – uvolnění těla

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu • interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	• využívat pěvecké návyky a zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu	Vokální činnosti: • zpěv písní ve skupině, samostatně, nácvik nových písní • výběr oblíbených písní, práce se zpěvníkem • intonování podle nástroje
• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	Instrumentální činnosti: • doprovod písní různých rytmů a žánrů • hraní ve skupině – soustředěné udržení vlastního rytmu
• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	Poslechové činnosti: • poznávání známých skladeb vážné i populární hudby – jméno skladatele, zpěváka či skupiny – podle krátkých ukázek
• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	Hudebně pohybové činnosti: • nácvik tance s pravidly • relaxace při hudbě – výběr relaxační hudby

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu • interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	• využívat pěvecké návyky • interpretovat vybrané zvládnutelné lidové a umělé písně	Vokální činnosti: • zpěv známých písní • zpěv s využitím vlastního zpěvníku
• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	Instrumentální činnosti: • rytmické doprovody na netradiční hudební i nehudební nástroje
• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	Poslechové činnosti: • poslech hudby různých žánrů – vnímání odlišností • poznávání hudebních nástrojů podle zvuku
• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	Hudebně pohybové činnosti: • taneční improvizace, znázornění nálady, rytmu, dynamiky skladby pomocí pohybu, využívání hudby k relaxaci

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu • interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	• interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	Vokální činnosti: • interpretace lidových i umělých písní
• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	• doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	Instrumentální činnosti: • vlastní výběr vhodných rytmických nástrojů a doprovodu k písním • hry s rytmem ve skupině
• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	• soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	Poslechové činnosti: • poslech hudby různých žánrů – poznávání známých skladeb, písní
• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	• zvládnout základní kroky jednoduchého tance	Hudebně pohybové činnosti: • nácvik tanečního vystoupení pro veřejnost (rodiče) • relaxace při hudbě

3.9 PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Předmět se realizuje z oblasti Umění a kultura a Člověk a svět práce. Ve Výtvarné výchově se zaměřujeme na rozvoj tvořivých schopností a dovedností, na prohlubování senzibility žáků, na vyjádření emocí a fantazie žáků, na zvládnutí jednoduchých výtvarných technik. Prostřednictvím tvůrčích činností rozvíjíme smyslové vnímání, estetické cítění a schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšuje jemnou motoriku. Pracovní výchova čerpá z této oblasti a vede žáky k získávání vědomostí, dovedností a návyků pro vykonávání lidské činnosti. Ovlivňuje motoriku a dovednosti pro každodenní život, pomáhá seberealizaci žáků, smysluplnému vyplnění volného času a připravuje žáky k co nejsamostatnějšímu životu. Zároveň pak formuje jejich osobnost a morální vlastnosti a ohleduplnost k práci druhých.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	4	4	4	5	5	5	6	6	7	7
Z toho DČD	1	2	1	2	2	2	3	3	0	0

Místo výuky: kmenové třídy, individuální pracovny, dílny, zahrada, kuchyně, okolí školy, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy:

- rozlišování barev,
- využívání různých výtvarných technik a materiálů,
- podpora fantazie a manuální zručnosti,
- vytváření kladného vztahu k výtvarnému umění,
- rozvoj estetického cítění,
- rozvoj maximální možné samostatnosti,
- rozvoj motoriky, zručnosti a dovedností k praktickému užívání předmětů, nástrojů a pomůcek,
- získávání pracovních návyků,

- formování morálních hodnot a využití volného času,
- uspokojení z vykonané činnosti a možnost seberealizace,
- kladné vnímání prožitků z vlastního úspěchu, výtvoru,
- praktické osvojení činností pro předcházení úrazům ohrožujících zdraví.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj smyslového vnímání a chápání umění jako prostředku komunikace, zdokonalování dovedností v oblasti Komunikace a spolupráce.

Mediální výchova – vliv médií na kulturu, zprostředkování výtvarných děl pomocí médií.

Enviromentální výchova – vnímání estetických kvalit prostředí, konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- rozvíjí grafomotoriku, vytrvalost,
- vnímá a uvědomuje si vlastní prožitek,
- rozvíjí své estetického cítění,
- chápe pochvalu jako motivaci,
- dodržuje naučené stereotypy,
- používá vhodné materiály a pomůcky,
- uplatňuje získané dovednosti v praxi.

2. Kompetence k řešení problému:

Žák na základě svých možností:

- vyjadřuje vlastní pocity,
- osvojuje si činnost s různými materiály,
- využívá svých schopností a dovedností,
- umí požádat o radu při potížích a přivolat pomoc,
- ví, na koho se obrátit, pokud si sám neví rady, nenechá se odradit nezdarem,
- překonává problémy, využívá názoru a nápodoby.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- dokáže spolupracovat s ostatními,
- chápe a plní pokyny,
- dokáže spolupracovat s ostatními při práci,
- vhodně komunikuje, reaguje na sdělení,

- vyjadřuje pocity, prožitky při pracovní činnosti,
- používá alternativní komunikaci, znaky a symboly při pracovní činnosti.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- zúčastňuje se výtvarných aktivit,
- uvědomuje si vlastní pocity,
- uvědomuje si a vnímá činnost jiných,
- orientuje se v pracovním prostředí,
- udržuje hezké vztahy v kolektivu, respektuje ostatní,
- uvědomuje si možné nebezpečí při činnost.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností:

- se podílí na dotváření prostředí, ve kterém žije,
- navazuje kontakt s lidmi kolem sebe,
- využívá návyky a dovednosti k zapojení do společné činnosti a k začlenění do společnosti,
- uplatňuje získané návyky vhodného chování,
- respektuje pokyny dospělého v krizových situacích.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- zvládá základy sebeobsluhy a úklidu,
- využívá jednoduché pracovní postupy při práci s různými materiály,
- respektuje pravidla při činnosti v kolektivu,
- zvládá sebeobsluhu,

- uplatňuje základní pracovní dovednosti a postupy, využívá nápodoby a názoru,
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny, řídí se pokyny,
- respektuje ostatní při individuální práci i v týmu,
- přijímá hodnocení své snahy, chápe pochvalu,
- soustředí se a nenechá se odradit neúspěchem, snaží se práci dokončit.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- přihlížíme ke stupni a druhu postižení žáka, k jeho schopnostem a možnostem,
- používáme tradiční i netradiční pomůcky, metody a přístupy,
- žáka individuálně chválíme a povzbuzujeme,
- používáme metody práce s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a ke specifikům jednotlivých žáků,
- pomocí názorných postupů a pomůcek vedeme žáky k co největší samostatnosti,
- různými organizačními formami práce učíme žáky vzájemnému respektu a pomoci,
- používáme jednoduché metody, formy a techniky,
- snažíme se žákovi umožnit prožití pocitu spokojenosti a radosti z odvedené práce,
- snažíme se umožnit žákovi realizaci vlastních pocitů, představ a zkušeností,
- snažíme se žáky vlastním příkladem naučit vhodnému společenskému chování a vystupování na veřejnosti,
- naučené dovednosti často opakujeme, procvičujeme a zdokonalujeme,
- snažíme se o praktické využití získaných dovedností,
- vlastním příkladem vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu,
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti,
- výběrem vhodných činností podněcujeme tvořivost žáků při využití volného času,
- používáním vhodných metod a pomůcek se snažíme se o maximální rozvoj motorických schopností žáků, pracovních návyků a dovedností, ale i o celkovou

kultivaci jejich osobnosti – rozvoj píle, vytrvalosti, ohleduplnosti, schopnosti si poradit nebo vyhledat pomoc.

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Sebeobsluha: • zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti	• znát a zvládnout základní hygienické návyky • zvládnout základní sebeobslužné činnosti • umět správně stolovat ve třídě či školní jídelně	• používání kapesníku • používání WC – toaletní papír, splachování • mytí a utírání rukou – používání mýdla • čištění zubů a mytí obličeje, česání • otevírání a zavírání dveří • rozsvěcení a zhasínání světla • základy správného stolování – správné sezení u stolu, správné držení lžíce, nácvik používání příboru, pořádek na stole
• zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	• zvládnout oblékání a svlékání oděvu • zvládnout skládání a ukládání oděvu na místo • zvládnout obouvání a zouvání • zvládnout úpravu svého zevnějšku	• samostatné oblékání a svlékání oděvu • rozepínání a zapínání knoflíků, zipů… • skládání a ukládání oděvu – ramínko, věšák, skříňka • samostatné obouvání a zouvání obuvi • nácvik šněrování • nácvik vázání uzlu, kličky • zapínání suchých zipů • ukládání obuvi do botníku • péče o svůj zevnějšek – úprava oblečení
• udržovat pořádek ve svých věcech i	• pod dohledem udržovat pořádek ve svých	• péče o osobní věci – uklízení a ukládání

ve svém okolí	věcech • udržovat pořádek ve svém okolí	osobních věcí (např. školní aktovka…) • udržování pořádku ve třídě – úklid stolu a nádobí po svačině (prostírání, hrníček, talířek) • třídění odpadu
Práce s drobným materiálem: • třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	• rozlišit, roztřídit a přiřadit různé druhy materiálu podle základních kritérií (velikost, tvar, barva) • manipulovat s drobným materiálem	• třídění různých druhů materiálu (přírodniny, kamínky, písek, korálky, hračky…) podle velikosti, tvaru a barvy • ukládání roztříděného materiálu do různých nádob (krabice, zásuvky, misky…)
• zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• zvládnout základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály • seznámit se a správně používat pracovní pomůcky a nástroje	• přesýpaní, překládání, vkládání, navlékání, provlékání, navíjení, sbírání, nalepování… • využití pracovních pomůcek a nástrojů
• vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• tvořit různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů jednoduchými postupy	• různé druhy drobného materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie…) • práce s papírem – nácvik stříhání, mačkání, trhání, vytrhávání, překládání, skládání, lepení… • tvarování modelovací hmoty – hnětení jednou a oběma rukama, stlačování, vyhlazování tvaru prsty, dlaněmi… • utváření tvarů a snadných tvarů z různých materiálů (kulička, had, ovoce…) • modelování a stavění z písku
• pracovat podle slovního návodu	• pracovat na základě jednoduchých	• pracovat na základě strukturalizace, názoru,

	pracovních operací a postupů • pracovat dle slovních pokynů	nápodoby, slovní instrukce
Práce montážní a demontážní: • zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• zvládnout elementární dovednosti a činnosti při manipulaci se stavebnicemi • sestavovat jednoduché stavebnicové prvky • umět montovat a demontovat stavebnici • pracovat podle slovního návodu a jednoduché předlohy i vlastní fantazie	• práce s kostkami (stavění – komín, zeď…, ukládání kostek do krabic) • práce se stavebnicí (mozaika, hříbky, jednoduché puzzle…) • stavění stavebnice plošné, prostorové (Lego, Cheva, dřevěná stavebnice…) • sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívek… • sestavování jednoduchých modelů • práce dle pokynu a předlohy • manipulace se stavebnicí dle vlastní fantazie
Pěstitelské práce: • provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• pozorovat a vnímat přírodu a její změny v jednotlivých ročních obdobích	• pozorování podmínek pro život rostlin v jednotlivých ročních obdobích (voda, teplo, světlo, půda, vzduch) • sběr přírodnin a plodů (šišky, žaludy, bukvice, ořechy, listy, květy, rostliny, ovoce, zeleniny…)
• pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	• znát základní podmínky pro pěstování rostlin • pečovat o nenáročné rostliny • pozorovat klíčení semen • zásady bezpečnosti práce s rostlinami	• seznámení se základními podmínkami pro pěstování rostlin • pěstování nenáročných rostlin • pozorování klíčení semen (hrášek, fazole, obilí…) • zásady bezpečnosti práce s rostlinami

• používat lehké zahradní náčiní	• poznat zahradní náčiní • umět správně a bezpečně používat zahradní náčiní	• názvy a použití zahradnického náčiní (hrábě, motyčka…) • zahradnické práce – hrabání, sázení, kypření, okopávání… • zásady bezpečnosti při práci se zahradnickým náčiním
Práce v domácnosti: • upravit stůl pro jednoduché stolování	• připravit stůl pro jednoduché stolování	• úprava stolu, prostírání ke svačině
• připravit jednoduchý pokrm	• podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu • připravit jednoduchý pokrm	• základy vaření – mazání pečiva (máslo, marmeláda, pomazánka…) • příprava čaje, kakaa… • příprava salátu – krájení ovoce, zeleniny • s dopomocí krájení rohlíku, krajíce chleba na kousky
• chovat se vhodně při stolování	• dodržovat pravidla slušného chování při stolování	• nácvik stolování ve třídě, jídelně a námětové hry
• orientovat se v základním vybavení kuchyně	• poznat základní vybavení kuchyně • umět bezpečně používat kuchyňské náčiní	• poznání (pojmenování) předmětů v kuchyni • bezpečná práce s kuchyňským náčiním (příborový nůž, prkénko, nůž…) • bezpečnost v kuchyni
• zvládat drobné úklidové práce	• zvládat drobné úklidové práce • udržovat čisté prostředí	• mytí, utírání nádobí a jeho úklid na určené místo • utírání stolu • sbírání, třídění a vynášení odpadků (papír,

		plast…) • udržování čistoty – zametání, stírání podlahy…
Výtvarná výchova: • zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	• osvojit si základní dovednosti pro organizaci výtvarné práce a vlastní tvorbu • s pomocí pedagoga rozeznávat a pojmenovat některé druhy výtvarných materiálů a pomůcek • osvojit si základní dovednosti v práci se štětcem a barvami • správně držet psací náčiní • osvojit si pracovní návyky spojené s tvořením • zvládnout hygienické návyky při práci s různými materiály	• vytvoření pracovního prostředí, dodržování čistoty, péče o pomůcky a výtvarný materiál • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálu na pracovní ploše • pojmenování a rozeznávání některých druhů výtvarných materiálů a pomůcek (papír, čtvrtka, látka, přírodniny, štětec, kelímek, tempery, pastely…) • základní dovednosti malby vodovými, prstovými a temperovými barvami • rozvíjení grafomotoriky (rovné, šikmé, svislé čáry…) • používání velkých štětců, prstových štětců, houbiček…
• rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	• s pomocí pedagoga rozpoznávat, porovnávat a pojmenovat barvy, tvary, objekty • výtvarně zpracovat a kombinovat různé druhy materiálů • s pomocí pedagoga pojmenovat kvality různých materiálů – struktura povrchu a jeho kvalita: drsnost x hebkost, chlad x teplo… • osvojit si práci s modelovací hmotou, ale i	• pozorování tvarů různých užitkových předmětů (práce s designem užitkových předmětů) • téma např. vytváření sbírek různých užitkových předmětů a jejich pozorování, vystavení předmětů v řadě podle tvaru, barvy, účelu, povrchu… • téma např. sbírka kousků různých materiálů a jejich porovnávání (např. sklo x dřevo, kov x vata…)

	jinými hmotami	• hra s barvami – zapouštění, zapíjení, roztírání barev, otisk, rozlišování základních barev • koláže – přírodní materiál, látka, plast… • práce s papírem – vystřihování, skládání, vytrhávání, trhání, nalepování, muchláž, frotáž… • práce s různými modelovacími hmotami (např. modelína, keramická hlína…) • jednoduchá kresba pastelem, tužkou, křídou, fixem…např. kresba tvarově nenáročných předmětů • tematické práce – Vánoce, Velikonoce
• uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	• uplatnit vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii ve vlastní tvorbě • rozvinout estetické cítění • s dopomocí hodnotit a prezentovat výsledky tvůrčích činností	• návštěvy kulturních akcí – výstavy, divadelní představení, galerie… • výzdoba třídy, školy… • prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, škole, na veřejnosti… (např. funkční zavěšení výtvoru – práce s kolíčkem, provázkem a vlastním obrázkem) • vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i běžné a umělecké tvorby (např. malba, ilustrace hračky, objekty, comics…) • téma např. seznámení s ilustracemi Josefa Lady a dalšími vybranými dětskými autory

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Sebeobsluha: • zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti	• znát a zvládnout základní hygienické návyky • zvládnout základní sebeobslužné činnosti • umět správně stolovat ve třídě či školní jídelně	• používání kapesníku • používání WC – toaletní papír, splachování • mytí a utírání rukou – používání mýdla • čištění zubů a mytí obličeje, česání • otevírání a zavírání dveří • rozsvěcení a zhasínání světla • základy správného stolování – správné sezení u stolu, správné držení lžíce, nácvik používání příboru, pořádek na stole
• zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	• zvládnout oblékání a svlékání oděvu • zvládnout skládání a ukládání oděvu na místo • zvládnout obouvání a zouvání • zvládnout úpravu svého zevnějšku	• samostatné oblékání a svlékání oděvu • rozepínání a zapínání knoflíků, zipů… • skládání a ukládání oděvu – ramínko, věšák, skříňka • samostatné obouvání a zouvání obuvi • nácvik šněrování • nácvik vázání uzlu, kličky • zapínání suchých zipů • ukládání obuvi do botníku • péče o svůj zevnějšek – úprava oblečení
• udržovat pořádek ve svých věcech i	• pod dohledem udržovat pořádek ve svých	• péče o osobní věci – uklízení a ukládání

ve svém okolí	věcech • udržovat pořádek ve svém okolí	osobních věcí (např. školní aktovka…) • udržování pořádku ve třídě – úklid stolu a nádobí po svačině (prostírání, hrníček, talířek) • třídění odpadu
Práce s drobným materiálem: • třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	• rozlišit, roztřídit a přiřadit různé druhy materiálu podle základních kritérií (velikost, tvar, barva) • manipulovat s drobným materiálem	• třídění různých druhů materiálu (přírodniny, kamínky, písek, korálky, hračky…) podle velikosti, tvaru a barvy • ukládání roztříděného materiálu do různých nádob (krabice, zásuvky, misky…)
• zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• zvládnout základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály • seznámit se a správně používat pracovní pomůcky a nástroje	• přesýpaní, překládání, vkládání, navlékání, provlékání, navíjení, sbírání, nalepování… • využití pracovních pomůcek a nástrojů
• vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• tvořit různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů jednoduchými postupy	• různé druhy drobného materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie…) • práce s papírem – nácvik stříhání, mačkání, trhání, vytrhávání, překládání, skládání, lepení… • tvarování modelovací hmoty – hnětení jednou a oběma rukama, stlačování, vyhlazování tvaru prsty, dlaněmi… • utváření tvarů a snadných tvarů z různých materiálů (kulička, had, ovoce…) • modelování a stavění z písku
• pracovat podle slovního návodu	• pracovat na základě jednoduchých	• pracovat na základě strukturalizace, názoru,

	pracovních operací a postupů • pracovat dle slovních pokynů	nápodoby, slovní instrukce
Práce montážní a demontážní: • zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• zvládnout elementární dovednosti a činnosti při manipulaci se stavebnicemi • sestavovat jednoduché stavebnicové prvky • umět montovat a demontovat stavebnici • pracovat podle slovního návodu a jednoduché předlohy i vlastní fantazie	• práce s kostkami (stavění – komín, zeď…, ukládání kostek do krabic) • práce se stavebnicí (mozaika, hříbky, jednoduché puzzle…) • stavění stavebnice plošné, prostorové (Lego, Cheva, dřevěná stavebnice…) • sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívek… • sestavování jednoduchých modelů • práce dle pokynu a předlohy • manipulace se stavebnicí dle vlastní fantazie
Pěstitelské práce: • provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• pozorovat a vnímat přírodu a její změny v jednotlivých ročních obdobích	• pozorování podmínek pro život rostlin v jednotlivých ročních obdobích (voda, teplo, světlo, půda, vzduch) • sběr přírodnin a plodů (šišky, žaludy, bukvice, ořechy, listy, květy, rostliny, ovoce, zeleniny…)
• pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	• znát základní podmínky pro pěstování rostlin • pečovat o nenáročné rostliny • pozorovat klíčení semen • zásady bezpečnosti práce s rostlinami	• seznámení se základními podmínkami pro pěstování rostlin • pěstování nenáročných rostlin • pozorování klíčení semen (hrášek, fazole, obilí…) • zásady bezpečnosti práce s rostlinami

• používat lehké zahradní náčiní	• poznat zahradní náčiní • umět správně a bezpečně používat zahradní náčiní	• názvy a použití zahradnického náčiní (hrábě, motyčka…) • zahradnické práce – hrabání, sázení, kypření, okopávání… • zásady bezpečnosti při práci se zahradnickým náčiním
Práce v domácnosti: • upravit stůl pro jednoduché stolování	• připravit stůl pro jednoduché stolování	• úprava stolu, prostírání ke svačině
• připravit jednoduchý pokrm	• podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu • připravit jednoduchý pokrm	• základy vaření – mazání pečiva (máslo, marmeláda, pomazánka…) • příprava čaje, kakaa… • příprava salátu – krájení ovoce, zeleniny • s dopomocí krájení rohlíku, krajíce chleba na kousky
• chovat se vhodně při stolování	• dodržovat pravidla slušného chování při stolování	• nácvik stolování ve třídě, jídelně a námětové hry
• orientovat se v základním vybavení kuchyně	• poznat základní vybavení kuchyně • umět bezpečně používat kuchyňské náčiní	• poznání (pojmenování) předmětů v kuchyni • bezpečná práce s kuchyňským náčiním (příborový nůž, prkénko, nůž…) • bezpečnost v kuchyni
• zvládat drobné úklidové práce	• zvládat drobné úklidové práce • udržovat čisté prostředí	• mytí, utírání nádobí a jeho úklid na určené místo • utírání stolu • sbírání, třídění a vynášení odpadků (papír,

		plast…) • udržování čistoty – zametání, stírání podlahy…
Výtvarná výchova: • zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	• osvojit si základní dovednosti pro organizaci výtvarné práce a vlastní tvorbu • s pomocí pedagoga rozeznávat a pojmenovat některé druhy výtvarných materiálů a pomůcek • osvojit si základní dovednosti v práci se štětcem a barvami • správně držet psací náčiní • osvojit si pracovní návyky spojené s tvořením • zvládnout hygienické návyky při práci s různými materiály	• vytvoření pracovního prostředí, dodržování čistoty, péče o pomůcky a výtvarný materiál • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálu na pracovní ploše • pojmenování a rozeznávání některých druhů výtvarných materiálů a pomůcek (papír, čtvrtka, látka, přírodniny, štětec, kelímek, tempery, pastely…) • základní dovednosti malby vodovými, prstovými a temperovými barvami • rozvíjení grafomotoriky (rovné, šikmé, svislé čáry…) • používání velkých štětců, prstových štětců, houbiček…
• rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	• s pomocí pedagoga rozpoznávat, porovnávat a pojmenovat barvy, tvary, objekty • výtvarně zpracovat a kombinovat různé druhy materiálů • s pomocí pedagoga pojmenovat kvality různých materiálů – struktura povrchu a jeho kvalita: drsnost x hebkost, chlad x teplo… • osvojit si práci s modelovací hmotou, ale i	• pozorování tvarů různých užitkových předmětů (práce s designem užitkových předmětů) • téma např. vytváření sbírek různých předmětů a jejich pozorování, vystavení předmětů v řadě podle tvaru, barvy, účelu, povrchu… • téma např. sbírka kousků různých materiálů a jejich porovnávání (např. sklo x dřevo, kov x vata…) • hra s barvami – zapouštění, zapíjení, roztírání

	jinými hmotami	barev, otisk, rozlišování základních barev • koláže – přírodní materiál, látka, plast… • práce s papírem – vystřihování, skládání, vytrhávání, trhání, nalepování, muchláž, frotáž… • práce s různými modelovacími hmotami (např. modelína, keramická hlína…) • jednoduchá kresba pastelem, tužkou, křídou, fixem…např. kresba tvarově nenáročných předmětů • tematické práce – Vánoce, Velikonoce
• uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	• uplatnit vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii ve vlastní tvorbě • rozvinout estetické cítění • s dopomocí hodnotit a prezentovat výsledky tvůrčích činností	• návštěvy kulturních akcí – výstavy, divadelní představení, galerie… • výzdoba třídy, školy… • prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, škole, na veřejnosti… (např. funkční zavěšení výtvoru. práce s kolíčkem, provázkem a vlastním obrázkem) • vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i běžné a umělecké tvorby (např. malba, ilustrace hračky, objekty, comics…) • téma např. seznámení s ilustracemi Josefa Lady a dalšími vybranými dětskými autory

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Sebeobsluha: • zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti	• znát a zvládnout základní hygienické návyky • zvládnout základní sebeobslužné činnosti • umět správně stolovat ve třídě či školní jídelně	• používání kapesníku • používání WC – toaletní papír, splachování • mytí a utírání rukou – používání mýdla • čištění zubů a mytí obličeje, česání • otevírání a zavírání dveří • rozsvěcení a zhasínání světla • základy správného stolování – správné sezení u stolu, správné držení lžíce, nácvik používání příboru, pořádek na stole
• zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání	• zvládnout oblékání a svlékání oděvu • zvládnout skládání a ukládání oděvu na místo • zvládnout obouvání a zouvání • zvládnout úpravu svého zevnějšku	• samostatné oblékání a svlékání oděvu • rozepínání a zapínání knoflíků, zipů… • skládání a ukládání oděvu – ramínko, věšák, skříňka • samostatné obouvání a zouvání obuvi • nácvik šněrování • nácvik vázání uzlu, kličky • zapínání suchých zipů

		• ukládání obuvi do botníku • péče o svůj zevnějšek – úprava oblečení
• udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí	• pod dohledem udržovat pořádek ve svých věcech • udržovat pořádek ve svém okolí	• péče o osobní věci – uklízení a ukládání osobních věcí (např. školní aktovka…) • udržování pořádku ve třídě – úklid stolu a nádobí po svačině (prostírání, hrníček, talířek) • třídění odpadu
Práce s drobným materiálem: • třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev	• rozlišit, roztřídit a přiřadit různé druhy materiálu podle základních kritérií (velikost, tvar, barva) • manipulovat s drobným materiálem	• třídění různých druhů materiálu (přírodniny, kamínky, písek, korálky, hračky…) podle velikosti, tvaru a barvy • ukládání roztříděného materiálu do různých nádob (krabice, zásuvky, misky…)
• zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• zvládnout základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály • seznámit se a správně používat pracovní pomůcky a nástroje	• přesýpaní, překládání, vkládání, navlékání, provlékání, navíjení, sbírání, nalepování… • využití pracovních pomůcek a nástrojů
• vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• tvořit různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů jednoduchými postupy	• různé druhy drobného materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie…) • práce s papírem – nácvik stříhání, mačkání, trhání, vytrhávání, překládání, skládání, lepení… • tvarování modelovací hmoty – hnětení jednou a oběma rukama, stlačování, vyhlazování tvaru prsty, dlaněmi… • utváření tvarů a snadných tvarů z různých

		materiálů (kulička, had, ovoce…) • modelování a stavění z písku
• pracovat podle slovního návodu	• pracovat na základě jednoduchých pracovních operací a postupů • pracovat dle slovních pokynů	• pracovat na základě strukturalizace, názoru, nápodoby, slovní instrukce
Práce montážní a demontážní: • zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• zvládnout elementární dovednosti a činnosti při manipulaci se stavebnicemi • sestavovat jednoduché stavebnicové prvky • umět montovat a demontovat stavebnici • pracovat podle slovního návodu a jednoduché předlohy i vlastní fantazie	• práce s kostkami (stavění – komín, zeď…, ukládání kostek do krabic) • práce se stavebnicí (mozaika, hříbky, jednoduché puzzle…) • stavění stavebnice plošné, prostorové (Lego, Cheva, dřevěná stavebnice…) • sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívek… • sestavování jednoduchých modelů • práce dle pokynu a předlohy • manipulace se stavebnicí dle vlastní fantazie
Pěstitelské práce: • provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	• pozorovat a vnímat přírodu a její změny v jednotlivých ročních obdobích	• pozorování podmínek pro život rostlin v jednotlivých ročních obdobích (voda, teplo, světlo, půda, vzduch) • sběr přírodnin a plodů (šišky, žaludy, bukvice, ořechy, listy, květy, rostliny, ovoce, zeleniny…)
• pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	• znát základní podmínky pro pěstování rostlin • pečovat o nenáročné rostliny	• seznámení se základními podmínkami pro pěstování rostlin • pěstování nenáročných rostlin • pozorování klíčení semen (hrášek, fazole,

	• pozorovat klíčení semen • zásady bezpečnosti práce s rostlinami	obilí…) • zásady bezpečnosti práce s rostlinami
• používat lehké zahradní náčiní	• poznat zahradní náčiní • umět správně a bezpečně používat zahradní náčiní	• názvy a použití zahradnického náčiní (hrábě, motyčka…) • zahradnické práce – hrabání, sázení, kypření, okopávání… • zásady bezpečnosti při práci se zahradnickým náčiním
Práce v domácnosti: • upravit stůl pro jednoduché stolování	• připravit stůl pro jednoduché stolování	• úprava stolu, prostírání ke svačině
• připravit jednoduchý pokrm	• podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu • připravit jednoduchý pokrm	• základy vaření – mazání pečiva (máslo, marmeláda, pomazánka…) • příprava čaje, kakaa… • příprava salátu – krájení ovoce, zeleniny • s dopomocí krájení rohlíku, krajíce chleba na kousky
• chovat se vhodně při stolování	• dodržovat pravidla slušného chování při stolování	• nácvik stolování ve třídě, jídelně a námětové hry
• orientovat se v základním vybavení kuchyně	• poznat základní vybavení kuchyně • umět bezpečně používat kuchyňské náčiní	• poznání (pojmenování) předmětů v kuchyni • bezpečná práce s kuchyňským náčiním (příborový nůž, prkénko, nůž…) • bezpečnost v kuchyni
• zvládat drobné úklidové práce	• zvládat drobné úklidové práce • udržovat čisté prostředí	• mytí, utírání nádobí a jeho úklid na určené místo

		• utírání stolu • sbírání, třídění a vynášení odpadků (papír, plast…) • udržování čistoty – zametání, stírání podlahy…
Výtvarná výchova: • zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu	• osvojit si základní dovednosti pro organizaci výtvarné práce a vlastní tvorbu • s pomocí pedagoga rozeznávat a pojmenovat některé druhy výtvarných materiálů a pomůcek • osvojit si základní dovednosti v práci se štětcem a barvami • správně držet psací náčiní • osvojit si pracovní návyky spojené s tvořením • zvládnout hygienické návyky při práci s různými materiály	• vytvoření pracovního prostředí, dodržování čistoty, péče o pomůcky a výtvarný materiál • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálu na pracovní ploše • pojmenování a rozeznávání některých druhů výtvarných materiálů a pomůcek (papír, čtvrtka, látka, přírodniny, štětec, kelímek, tempery, pastely…) • základní dovednosti malby vodovými, prstovými a temperovými barvami • rozvíjení grafomotoriky (rovné, šikmé, svislé čáry…) • používání velkých štětců, prstových štětců, houbiček…
• rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	• s pomocí pedagoga rozpoznávat, porovnávat a pojmenovat barvy, tvary, objekty • výtvarně zpracovat a kombinovat různé druhy materiálů • s pomocí pedagoga pojmenovat kvality různých materiálů – struktura povrchu a jeho kvalita: drsnost x hebkost, chlad x	• pozorování tvarů různých užitkových předmětů (práce s designem užitkových předmětů) • téma např. vytváření sbírek různých předmětů a jejich pozorování, vystavení předmětů v řadě podle tvaru, barvy, účelu, povrchu… • téma např. sbírka kousků různých materiálů a jejich porovnávání (např. sklo x dřevo, kov x

	teplo… • osvojit si práci s modelovací hmotou, ale i jinými hmotami	vata…) • hra s barvami – zapouštění, zapíjení, roztírání barev, otisk, rozlišování základních barev • koláže – přírodní materiál, látka, plast… • práce s papírem – vystřihování, skládání, vytrhávání, trhání, nalepování, muchláž, frotáž… • práce s různými modelovacími hmotami (např. modelína, keramická hlína…) • jednoduchá kresba pastelem, tužkou, křídou, fixem…např. kresba tvarově nenáročných předmětů • tematické práce – Vánoce, Velikonoce
• uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	• uplatnit vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii ve vlastní tvorbě • rozvinout estetické cítění • s dopomocí hodnotit a prezentovat výsledky tvůrčích činností	• návštěvy kulturních akcí – výstavy, divadelní představení, galerie… • výzdoba třídy, školy… • prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, škole, na veřejnosti… (např. funkční zavěšení výtvoru – práce s kolíčkem, provázkem a vlastním obrázkem) • vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i běžné a umělecké tvorby (např. malba, ilustrace hračky, objekty, comics…) • téma např. seznámení s ilustracemi Josefa Lady a dalšími vybranými dětskými autory

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Sebeobsluha: • pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	• udržovat své tělo a osobní věci v čistotě	• základní hygienické návyky, osobní hygiena (mytí těla, čištění zubů, použití kapesníku, česání, péče o zevnějšek) • péče o osobní věci (udržení pořádku v aktovce, penále, na pracovním místě, správné zacházení s učebnicemi a školními pomůckami) • uklízení a ukládání osobních věcí
• zvládat běžnou údržbu oděvu a obuvi	• dodržovat určená pravidla pro údržbu oděvu a obuvi • zvládat ukládání oděvu a obuvi na určené místo	• běžná údržba oděvu a obuvi • ukládání a skládání oděvu, věšení na ramínko • čištění obuvi • tkaničky – šněrování, vázání uzlu, klička
• dodržovat zásady účelného oblékání	• řídit se v oblékání počasím a vhodně zvolit oblečení dle příležitosti	• účelné a vkusné oblečení dle příležitosti a počasí (roční doba, slavnostní příležitosti, divadelní představení…)
Práce s drobným materiálem: • pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• dle předlohy zhotovit výrobek z daného materiálu • dodržovat správné pracovní postupy při pracovních činnostech	• různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie a jiné…) • papír – ohýbání, překládání, skládání, vytrhávání, mačkání, nalepování, obkreslování, stříhání…) • listy – sbírání, nalepování, obkreslování…

		• navlékání, spojování, lepení – korálky, přírodniny, těstoviny… • modelovací hmota – zpracování, válení, vykrajování, modelování složitějších tvarů… • dodržovat správné pracovní postupy – slovní, písemné, piktogramy
• využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	• zhotovit výrobky na základě vlastní fantazie, při práci uplatňovat prvky lidových tradic	• lidové zvyky, tradice, řemesla
• volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí vzhledem k použitému materiálu	• používat při práci vhodné pracovní pomůcky a náčiní dle použitého materiálu	• pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití vzhledem k použitému materiálu • užití jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů
• udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• zachovávat pořádek na svém pracovním místě • uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• pořádek na pracovním místě, čistící prostředky, zásady hygieny a bezpečnosti práce
Práce montážní a demontážní: • provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• sestavit ze stavebnice jednoduché modely • demontovat a uklízet jednotlivé díly do krabice	• stavebnice – plošné, prostorové, puzzle • sestavování jednoduchých modelů (např. šroubování, spojování prvků stavebnic…) • demontáž modelů a ukládání do krabic
• pracovat podle slovního návodu, předlohy	• při pracovních činnostech pracovat podle předlohy a slovních instrukcí	• práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy
• spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů (např. práce se šrouby a maticemi…)
• udržovat pořádek na svém	• zachovávat pořádek na svém pracovním	• pořádek na pracovním místě, čistící

pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	místě • uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	prostředky, zásady hygieny a bezpečnosti práce
Pěstitelské práce: • znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	• poznat základní podmínky pro život rostlin • při práci na pozemku aplikovat správné postupy při pěstování rostlin	• podmínky pro pěstování (voda, světlo, teplo, vzduch, půda) • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • příprava půdy před setím – rytí, kopání, hrabání, kolíkování…
• volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• používat vhodné pomůcky, nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností	• zahradnické pomůcky, nástroje a náčiní a jejich využití
• ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• pečovat a ošetřovat pokojové a venkovní rostliny	• pěstování pokojových rostlin – zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření půdy, omývání listů… • podmínky pro pěstování pokojových rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě – okrasné a jedovaté rostliny, léčivky, koření, zelenina…
• vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	• poznat nejpoužívanější léčivé rostliny • rozpoznat některé jedovaté rostliny a svými slovy říci nebezpečná rizika jedovatých rostlin	• léčivky, jejich sběr, využití v péči o zdraví • nebezpečné jedovaté rostliny, prevence
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	• uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na pozemku	• zásady hygieny a bezpečnosti práce s rostlinami • ochranné pomůcky

Práce v domácnosti: • znát základní vybavení kuchyně	• poznat nábytek a kuchyňské spotřebiče	• základní vybavení kuchyně – nábytek a kuchyňské spotřebiče
• připravit jednoduché pohoštění	• podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu ze studené i teplé kuchyně • rozeznat jednotlivé druhy potravin	• krájení pečiva, mazání pečiva – máslem, marmeládou, pomazánkou… • příprava čaje, kakaa • čištění a krájení zeleniny, ovoce… • vaření brambor, vajíček, polévky… • potraviny – ovoce, zelenina, mléčné výrobky, druhy pečiva…
• uplatňovat zásady správné výživy	• výběr a nákup potravin dle zásad správné výživy • s pomocí pedagoga nakoupit vhodné potraviny v obchodě	• výběr a nákup potravin s pomocí dospělého • správné skladování potravin • zdravé a nezdravé potraviny
• dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• aplikovat získané vědomosti z oblasti správného stolování • chovat se dle pravidel slušného chování	• stolování • jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování
• zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	• správně a bezpečně používat kuchyňské nástroje	• práce s drobným kuchyňským náčiním • bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami (nůž, škrabka, struhadlo…)
• vědět jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	• zachovávat pořádek v bytě i ve třídě • zachovávat pořádek a čistotu ve svých věcech • umět umýt, utřít a uklidit nádobí	• drobné úklidové práce • utírání prachu • mytí, utírání a úklid nádobí • utírání stolu

	• samostatně utřít stůl • třídění odpadu s pomocí pedagoga	• zametání podlahy • vysávání prachu • mytí podlahy • třídění odpadu (papír, plast, bioodpad)
• udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti • bezpečné používání čisticích prostředků (prostředky na mytí nádobí, podlah…)
Výtvarná výchova: • uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	• správně používat výtvarné pomůcky • s dopomocí pracovat s různými materiály • prohlubovat dovednosti v práci se štětcem, barvami a kreslícím náčiním	• příprava pracovního prostředí a výtvarných pomůcek pro vlastní tvorbu • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálu na pracovní ploše • prohlubování technických dovedností – práce s vodovými, prstovými, temperovými barvami… • míchání základních barev např. duha • práce s různými tradičními i netradičními materiály a jejich kombinace • grafomotorika – stálé zdokonalování
• rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	• s dopomocí pedagoga rozlišovat, porovnávat a pojmenovat linie, barvy, tvary • označit linie, barvy, tvary ve svém blízkém okolí • používat přiměřených výtvarných technik	• hra s barvami – zapouštění, zapíjení, roztírání barev, otisk… (rozlišovat základní barvy a jejich odstíny, rozlišovat tmavé x světlé) • malba, kresba… • kresba lidské postavy

	k realizaci vlastní výtvarné tvorby • dokázat zaplnit plochu výkresu	• schematické kreslení zvířat • tradiční i netradiční výtvarné techniky • vyplnění plochy výkresu s využitím barvy, linie a tvarů prvků např. vyplnění barevnými papíry nebo barvami …
• při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	• vytvářet jednoduché prostorové objekty • ztvárnit daný námět dle vlastní fantazie • zdokonalovat práci s modelovací hmotou • rozvoj dětské představivosti a fantazie	• práce s prostorem a v prostoru (manipulace s objekty) např. hra s geometrickými předměty – stavebnice, dřevěné kostky a jejich sestavování • výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu • práce s různými modelovacími hmotami (např. modelína, keramická hlína…) • téma např. modelování tvaru ovoce a zeleniny… • tematické práce – Vánoce, Velikonoce • návštěvy kulturních akcí – výstavy, divadelní představení, galerie…
• vyjádřit pocit z vnímání tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	• používat jednoduché grafické techniky • výtvarně vyjádřit své pocity	• malba, kresba – tužky, pastely, křídy… • prvky arteterapie – malování s hudbou

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Sebeobsluha: • pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	• udržovat své tělo a osobní věci v čistotě	• základní hygienické návyky, osobní hygiena (mytí těla, čištění zubů, použití kapesníku, česání, péče o zevnějšek) • péče o osobní věci (udržení pořádku v aktovce, penále, na pracovním místě, správné zacházení s učebnicemi a školními pomůckami) • uklízení a ukládání osobních věcí
• zvládat běžnou údržbu oděvu a obuvi	• dodržovat určená pravidla pro údržbu oděvu a obuvi • zvládat ukládání oděvu a obuvi na určené místo	• běžná údržba oděvu a obuvi • ukládání a skládání oděvu, věšení na ramínko • čištění obuvi • tkaničky – šněrování, vázání uzlu, klička
• dodržovat zásady účelného oblékání	• řídit se v oblékání počasím a vhodně zvolit oblečení dle příležitosti	• účelné a vkusné oblečení dle příležitosti a počasí (roční doba, slavnostní příležitosti, divadelní představení…)
Práce s drobným materiálem: • pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• dle předlohy zhotovit výrobek z daného materiálu • dodržovat správné pracovní postupy při pracovních činnostech	• různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie a jiné…) • papír – ohýbání, překládání, skládání, vytrhávání, mačkání, nalepování, obkreslování, stříhání…) • listy – sbírání, nalepování, obkreslování…

		• navlékání, spojování, lepení – korálky, přírodniny, těstoviny… • modelovací hmota – zpracování, válení, vykrajování, modelování složitějších tvarů… • dodržovat správné pracovní postupy – slovní, písemné, piktogramy
• využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	• zhotovit výrobky na základě vlastní fantazie, při práci uplatňovat prvky lidových tradic	• lidové zvyky, tradice, řemesla
• volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí vzhledem k použitému materiálu	• používat při práci vhodné pracovní pomůcky a náčiní dle použitého materiálu	• pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití vzhledem k použitému materiálu • užití jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů
• udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• zachovávat pořádek na svém pracovním místě • uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• pořádek na pracovním místě, čistící prostředky, zásady hygieny a bezpečnosti práce
Práce montážní a demontážní: • provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• sestavit ze stavebnice jednoduché modely • demontovat a uklízet jednotlivé díly do krabice	• stavebnice – plošné, prostorové, puzzle • sestavování jednoduchých modelů (např. šroubování, spojování prvků stavebnic…) • demontáž modelů a ukládání do krabic
• pracovat podle slovního návodu, předlohy	• při pracovních činnostech pracovat podle předlohy a slovních instrukcí	• práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy
• spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů (např. práce se šrouby a maticemi…)
• udržovat pořádek na svém	• zachovávat pořádek na svém pracovním	• pořádek na pracovním místě, čistící

pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	místě • uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	prostředky, zásady hygieny a bezpečnosti práce
Pěstitelské práce: • znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	• poznat základní podmínky pro život rostlin • při práci na pozemku aplikovat správné postupy při pěstování rostlin	• podmínky pro pěstování (voda, světlo, teplo, vzduch, půda) • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • příprava půdy před setím – rytí, kopání, hrabání, kolíkování…
• volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• používat vhodné pomůcky, nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností	• zahradnické pomůcky, nástroje a náčiní a jejich využití
• ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• pečovat a ošetřovat pokojové a venkovní rostliny	• pěstování pokojových rostlin – zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření půdy, omývání listů… • podmínky pro pěstování pokojových rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě – okrasné a jedovaté rostliny, léčivky, koření, zelenina…
• vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	• poznat nejpoužívanější léčivé rostliny • rozpoznat některé jedovaté rostliny a svými slovy říci nebezpečná rizika jedovatých rostlin	• léčivky jejich sběr, využití v péči o zdraví • nebezpečné jedovaté rostliny, prevence
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	• uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na pozemku	• zásady hygieny a bezpečnosti práce s rostlinami • ochranné pomůcky

Práce v domácnosti: • znát základní vybavení kuchyně	• poznat nábytek a kuchyňské spotřebiče	• základní vybavení kuchyně – nábytek a kuchyňské spotřebiče
• připravit jednoduché pohoštění	• podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu ze studené i teplé kuchyně • rozeznat jednotlivé druhy potravin	• krájení pečiva, mazání pečiva – máslem, marmeládou, pomazánkou… • příprava čaje, kakaa • čištění a krájení zeleniny, ovoce… • vaření brambor, vajíček, polévky… • potraviny – ovoce, zelenina, mléčné výrobky, druhy pečiva…
• uplatňovat zásady správné výživy	• výběr a nákup potravin dle zásad správné výživy • s pomocí pedagoga nakoupit vhodné potraviny v obchodě	• výběr a nákup potravin s pomocí dospělého • správné skladování potravin • zdravé a nezdravé potraviny
• dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• aplikovat získané vědomosti z oblasti správného stolování • chovat se dle pravidel slušného chování	• stolování • jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování
• zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	• správně a bezpečně používat kuchyňské nástroje	• práce s drobným kuchyňským náčiním • bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami (nůž, škrabka, struhadlo…)
• vědět jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	• zachovávat pořádek v bytě i ve třídě • zachovávat pořádek a čistotu ve svých věcech • umět umýt, utřít a uklidit nádobí	• drobné úklidové práce • utírání prachu • mytí, utírání a úklid nádobí • utírání stolu

	• samostatně utřít stůl • třídění odpadu s pomocí pedagoga	• zametání podlahy • vysávání prachu • mytí podlahy • třídění odpadu (papír, plast, bioodpad)
• udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti • bezpečné používání čisticích prostředků (prostředky na mytí nádobí, podlah…)
Výtvarná výchova: • uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	• správně používat výtvarné pomůcky • s dopomocí pracovat s různými materiály • prohlubovat dovednosti v práci se štětcem, barvami a kreslícím náčiním	• příprava pracovního prostředí a výtvarných pomůcek pro vlastní tvorbu • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálu na pracovní ploše • prohlubování technických dovedností – práce s vodovými, prstovými, temperovými barvami… • míchání základních barev např. duha • práce s různými tradičními i netradičními materiály a jejich kombinace • grafomotorika – stálé zdokonalování
• rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	• s dopomocí pedagoga rozlišovat, porovnávat a pojmenovat linie, barvy, tvary • označit linie, barvy, tvary ve svém blízkém okolí • používat přiměřených výtvarných technik	• hra s barvami – zapouštění, zapíjení, roztírání barev, otisk… (rozlišovat základní barvy a jejich odstíny, rozlišovat tmavé x světlé) • malba, kresba… • kresba lidské postavy

	k realizaci vlastní výtvarné tvorby • dokázat zaplnit plochu výkresu	• schematické kreslení zvířat • tradiční i netradiční výtvarné techniky • vyplnění plochy výkresu s využitím barvy, linie a tvarů prvků např. vyplnění barevnými papíry nebo barvami …
• při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	• vytvářet jednoduché prostorové objekty • ztvárnit daný námět dle vlastní fantazie • zdokonalovat práci s modelovací hmotou • rozvoj dětské představivosti a fantazie	• práce s prostorem a v prostoru (manipulace s objekty) např. hra s geometrickými předměty – stavebnice, dřevěné kostky a jejich sestavování • výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu • práce s různými modelovacími hmotami (např. modelína, keramická hlína…) • téma např. modelování ovoce a zeleniny… • tematické práce – Vánoce, Velikonoce • návštěvy kulturních akcí – výstavy, divadelní představení, galerie…
• vyjádřit pocit z vnímání tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	• používat jednoduché grafické techniky • výtvarně vyjádřit své pocity	• malba, kresba – tužky, pastely, křídy… • prvky arteterapie – malování s hudbou

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Sebeobsluha: • pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci	• udržovat své tělo a osobní věci v čistotě	• základní hygienické návyky, osobní hygiena (mytí těla, čištění zubů, použití kapesníku, česání, péče o zevnějšek) • péče o osobní věci (udržení pořádku v aktovce, penále, na pracovním místě, správné zacházení s učebnicemi a školními pomůckami) • uklízení a ukládání osobních věcí
• zvládat běžnou údržbu oděvu a obuvi	• dodržovat určená pravidla pro údržbu oděvu a obuvi • zvládat ukládání oděvu a obuvi na určené místo	• běžná údržba oděvu a obuvi • ukládání a skládání oděvu, věšení na ramínko • čištění obuvi • tkaničky – šněrování, vázání uzlu, klička
• dodržovat zásady účelného oblékání	• řídit se v oblékání počasím a vhodně zvolit oblečení dle příležitosti	• účelné a vkusné oblečení dle příležitosti a počasí (roční doba, slavnostní příležitosti, divadelní představení…)
Práce s drobným materiálem: • pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	• dle předlohy zhotovit výrobek z daného materiálu • dodržovat správné pracovní postupy při pracovních činnostech	• různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie a jiné…) • papír – ohýbání, překládání, skládání, vytrhávání, mačkání, nalepování, obkreslování, stříhání…) • listy – sbírání, nalepování, obkreslování…

		• navlékání, spojování, lepení – korálky, přírodniny, těstoviny… • modelovací hmota – zpracování, válení, vykrajování, modelování složitějších tvarů… • dodržovat správné pracovní postupy – slovní, písemné, piktogramy
• využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	• zhotovit výrobky na základě vlastní fantazie, při práci uplatňovat prvky lidových tradic	• lidové zvyky, tradice, řemesla
• volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí vzhledem k použitému materiálu	• používat při práci vhodné pracovní pomůcky a náčiní dle použitého materiálu	• pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití vzhledem k použitému materiálu • užití jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů
• udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• zachovávat pořádek na svém pracovním místě • uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	• pořádek na pracovním místě, čistící prostředky, zásady hygieny a bezpečnosti práce
Práce montážní a demontážní: • provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• sestavit ze stavebnice jednoduché modely • demontovat a uklízet jednotlivé díly do krabice	• stavebnice – plošné, prostorové, puzzle • sestavování jednoduchých modelů (např. šroubování, spojování prvků stavebnic…) • demontáž modelů a ukládání do krabic
• pracovat podle slovního návodu, předlohy	• při pracovních činnostech pracovat podle předlohy a slovních instrukcí	• práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy
• spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů	• montáž a demontáž jednoduchých předmětů (např. práce se šrouby a maticemi…)
• udržovat pořádek na svém	• zachovávat pořádek na svém pracovním	• pořádek na pracovním místě, čistící

pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	místě • uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	prostředky, zásady hygieny a bezpečnosti práce
Pěstitelské práce: • znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	• poznat základní podmínky pro život rostlin • při práci na pozemku aplikovat správné postupy při pěstování rostlin	• podmínky pro pěstování (voda, světlo, teplo, vzduch, půda) • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • příprava půdy před setím – rytí, kopání, hrabání, kolíkování…
• volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• používat vhodné pomůcky, nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností	• zahradnické pomůcky, nástroje a náčiní a jejich využití
• ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	• pečovat a ošetřovat pokojové a venkovní rostliny	• pěstování pokojových rostlin – zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření půdy, omývání listů… • podmínky pro pěstování pokojových rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě – okrasné a jedovaté rostliny, léčivky, koření, zelenina…
• vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	• poznat nejpoužívanější léčivé rostliny • rozpoznat některé jedovaté rostliny a svými slovy říci nebezpečná rizika jedovatých rostlin	• léčivky jejich sběr, využití v péči o zdraví • nebezpečné jedovaté rostliny, prevence
• dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	• uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na pozemku	• zásady hygieny a bezpečnosti práce s rostlinami • ochranné pomůcky

Práce v domácnosti: • znát základní vybavení kuchyně	• poznat nábytek a kuchyňské spotřebiče	• základní vybavení kuchyně – nábytek a kuchyňské spotřebiče
• připravit jednoduché pohoštění	• podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu ze studené i teplé kuchyně • rozeznat jednotlivé druhy potravin	• krájení pečiva, mazání pečiva – máslem, marmeládou, pomazánkou… • příprava čaje, kakaa • čištění a krájení zeleniny, ovoce… • vaření brambor, vajíček, polévky… • potraviny – ovoce, zelenina, mléčné výrobky, druhy pečiva…
• uplatňovat zásady správné výživy	• výběr a nákup potravin dle zásad správné výživy • s pomocí pedagoga nakoupit vhodné potraviny v obchodě	• výběr a nákup potravin s pomocí dospělého • správné skladování potravin • zdravé a nezdravé potraviny
• dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	• aplikovat získané vědomosti z oblasti správného stolování • chovat se dle pravidel slušného chování	• stolování • jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování
• zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	• správně a bezpečně používat kuchyňské nástroje	• práce s drobným kuchyňským náčiním • bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami (nůž, škrabka, struhadlo…)
• vědět jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	• zachovávat pořádek v bytě i ve třídě • zachovávat pořádek a čistotu ve svých věcech • umět umýt, utřít a uklidit nádobí	• drobné úklidové práce • utírání prachu • mytí, utírání a úklid nádobí • utírání stolu

	• samostatně utřít stůl • třídění odpadu s pomocí pedagoga	• zametání podlahy • vysávání prachu • mytí podlahy • třídění odpadu (papír, plast, bioodpad)
• udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	• zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti • bezpečné používání čisticích prostředků (prostředky na mytí nádobí, podlah…)
Výtvarná výchova: • uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	• správně používat výtvarné pomůcky • s dopomocí pracovat s různými materiály • prohlubovat dovednosti v práci se štětcem, barvami a kreslícím náčiním	• příprava pracovního prostředí a výtvarných pomůcek pro vlastní tvorbu • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálu na pracovní ploše • prohlubování technických dovedností – práce s vodovými, prstovými, temperovými barvami… • míchání základních barev např. duha • práce s různými tradičními i netradičními materiály a jejich kombinace • grafomotorika – stálé zdokonalování
• rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě	• s dopomocí pedagoga rozlišovat, porovnávat a pojmenovat linie, barvy, tvary • označit linie, barvy, tvary ve svém blízkém okolí • používat přiměřených výtvarných technik	• hra s barvami – zapouštění, zapíjení, roztírání barev, otisk… (rozlišovat základní barvy a jejich odstíny, rozlišovat tmavé x světlé) • malba, kresba… • kresba lidské postavy

	k realizaci vlastní výtvarné tvorby • dokázat zaplnit plochu výkresu	• schematické kreslení zvířat • tradiční i netradiční výtvarné techniky • vyplnění plochy výkresu s využitím barvy, linie a tvarů prvků např. vyplnění barevnými papíry nebo barvami …
• při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	• vytvářet jednoduché prostorové objekty • ztvárnit daný námět dle vlastní fantazie • zdokonalovat práci s modelovací hmotou • rozvoj dětské představivosti a fantazie	• práce s prostorem a v prostoru (manipulace s objekty) např. hra s geometrickými předměty – stavebnice, dřevěné kostky a jejich sestavování • práce s různými modelovacími hmotami (např. modelína, keramická hlína…) • téma např. modelování tvaru ovoce a zeleniny… • výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu • tematické práce – Vánoce, Velikonoce • návštěvy kulturních akcí – výstavy, divadelní představení, galerie…
• vyjádřit pocit z vnímání tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	• používat jednoduché grafické techniky • výtvarně vyjádřit své pocity	• malba, kresba – tužky, pastely, křídy… • prvky arteterapie – malování s hudbou

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Práce s technickými materiály: • rozlišovat různé druhy materiálů	• identifikovat základní druhy materiálu	• druhy materiálu, jeho vlastnosti, zpracování a úprava (papír x karton…)
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• jmenovat různé materiály a nástroje	• poznávání nástrojů
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• určit správný pracovní postup • vybrat adekvátní pracovní postup dle použitého materiálu • aplikovat správný pracovní postup	• jednoduché pracovní postupy, organizace práce • práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy (např. zatloukání a vytahování hřebíků, práce se šroubovákem, řezání dřeva pilou, povrchová úprava dřeva barvami, vrtání ručním vrtákem, práce s drátem – ohýbání, štípání…) • technologické postupy podle zpracovávaného materiálu (přírodniny, papír, karton, modelovací hmoty…) • užití materiálu v praxi (dřevo, kov, plasty)
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• zvládnout jednoduché postupy při zhotovení výrobků z přírodnin, papíru, kartonu, modelovací hmoty a znát a rozlišit vlastnosti různých druhů materiálů jejich využití v praxi • orientovat se pomocí návodu při	• jednoduché pracovní operace a postupy

	jednoduchých pracovních činnostech	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• předvést vhodný výběr pomůcek a pracovních nástrojů při pracovních činnostech	• pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • základní dovednosti ručních prací (práce s jehlou – šití, vyšívání, háčkování…), výroba drobných oděvních a bytových doplňků (např. svícen ze sklenice…) • řemesla a tradice
• dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	• uplatňovat zásady bezpečnosti při práci s pracovními nástroji a nářadím	• bezpečnost a hygiena při práci • správná manipulace s nástroji a nářadím • ochrana zdraví
Práce montážní a demontážní: • sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	• umět se orientovat v jednoduchých plánech a schématech • sestavit jednoduchý model dle plánu, návodu	• práce s návodem, předlohou, schématem • stavebnice – konstrukční, elektrotechnické… • sestavování modelů konstrukčních stavebnic
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž modelu ze stavebnice	• stavebnice – montáž, demontáž modelu, ukládání součástek do krabice
• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• provádět základní údržbu jednoduchých předmětů • podílet se na údržbě jednoduchých předmětů	• rozebírání a sestavování jednoduchých předmětů (např. svítilna – výměna baterií…) • údržba jednoduchých strojů, přístrojů (např. mlýnek, mixér…)
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• dodržovat základy hygieny a bezpečnosti při práci, respektovat pokyny	• bezpečnost a hygiena práce • bezpečnostní předpisy
Pěstitelské práce:	• dodržovat snadné pracovní postupy při	• základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, výživa, voda…), základní zpracování

• volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	pěstování vybraných rostlin	půdy
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pečovat a ošetřovat květiny ve třídě, ve škole	• základní podmínky pěstování a ošetřování pokojových rostlin • výživa rostlin
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• znát běžné druhy zeleniny a některých zemědělských plodin	• zelenina, osivo, sadba, výpěstky • podmínky a zásady pěstování zeleniny • zakládání kompostu
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• předvést správný výběr pomůcek a nástrojů podle činnosti na zahradě	• nářadí, nástroje, pomůcky (motyka, hrábě, rýč…) • ochranné pomůcky (rukavice…) • údržba zahradního nářadí
• znát běžné druhy ovoce	• jmenovat a poznat základní druhy ovoce	• ovoce, druhy ovoce – skladování, konzervování
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• poznat známé léčivé rostliny • poznat jedovaté rostliny a jejich nebezpečí	• léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin • léčivé účinky rostlin na zdraví člověka • alergické reakce na rostliny • jedovaté rostliny – vliv na zdraví člověka
• dodržovat zásady hygieny bezpečnosti práce na zahradě	• uplatňovat bezpečnost práce na zahradě	• bezpečné zacházení se zahradním náčiním a pomůckami • hygiena a bezpečnost na zahradě při manipulaci s rostlinami, zeminou…
• vědět o způsobu chovu drobných	• seznámit se s chovem drobných zvířat	• chov drobných zvířat – základní podmínky

zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• dodržovat zásady bezpečného kontaktu s nimi	chovu • exkurze a výlety – návštěva mini farem, zemědělských farem, výstavy drobných zvířat… • hygiena a bezpečnost chovu zvířat • zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
Práce v domácnosti: • zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	• plnit jednoduché pracovní činnosti v rámci třídy, školy • dodržovat jednoduché pracovní postupy, návody, instrukce při práci v domácnosti	• údržba a úklid domácnosti (zametání, vysávání podlahy, utírání prachu, mytí nádobí…) • úklidové prostředky – postupy práce (dle instrukcí…) • údržba oděvů a textilií, postupy (praní ruční i v pračce, žehlení, šití …) • přišívání knoflíků, vyšívání, tkaní, háčkování… (dle individuálních schopností žáků) • vázání kličky • třídění a vynášení odpadu (papír, plast, bioodpad, textil, sklo…)
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• správně používat vhodné prostředky při práci v domácnosti • správně a vhodně používat pomůcky v domácnosti • bezpečně zacházet s domácími spotřebiči	• rozlišení úklidových, pracích a čisticích prostředků dle použití a bezpečné zacházení s nimi (např. prostředek na nádobí – mytí nádobí, prací prášek – praní prádla, WC čistič – mytí toalety…) • správné použití pomůcek v domácnosti (vylitá voda: hadr, voda, kbelík – vysypaná mouka:

		smetáček, lopatka, koš…) • správné použití domácích spotřebičů (žehlička, pračka, vysavač, vysoušeč vlasů…)
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• poznat a používat kuchyňský inventář • bezpečně obsluhovat kuchyňské spotřebiče	• základní vybavení kuchyně (nádobí, spotřebiče…) • kuchyňské elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu (sporák, mikrovlnná trouba, trouba, myčka…) • udržování pořádku a čistoty v kuchyni
• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• připravit pokrm podle jednoduchého postupu i zásad zdravé výživy • připravit jednoduchý pokrm za dodržení správného postupu • nákup vhodných potravin s pomocí pedagoga • výběr potravin dle zásad zdravé výživy	• příprava pokrmu studené i teplé kuchyně • základní způsoby tepelné úpravy pokrmů (vaření, pečení…) • zásady zdravé výživy (vhodné a nevhodné potraviny) • potraviny, skupiny potravin (např. mléčné výrobky, trvanlivé potraviny, základní potraviny…) • nákup a uskladnění potravin, způsoby konzervace potravin • práce s vlastní kuchařkou i jednoduchými pracovními postupy • základní postupy při přípravě jednoduchých pokrmů a nápojů
• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• dodržovat základní pravidla stolování a chování u stolu	• úprava stolu, jednoduché prostírání • prostírání při slavnostních příležitostech

	• zvládnout jednoduchou úpravu stolu	(oslavy…) • dodržování základních pravidel stolování a chování u stolu • návštěva kavárny, restaurace…
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• dodržovat základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti a při zacházení s elektrospotřebiči	• bezpečnost a hygiena provozu domácnosti • bezpečnost při styku s úklidovými a čisticími prostředky • bezpečnost provozu elektrických spotřebičů v domácnosti • nebezpečí úrazu elektrickým proudem
Výtvarná výchova: • uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	• umět si zorganizovat práci a vytvořit si pracovní prostředí • zvládat základní druhy výtvarných technik • s dopomocí prezentovat vlastní tvorbu • vnímat a hodnotit svou tvorbu a tvorbu ostatních • rozlišovat a hodnotit běžnou uměleckou produkci	• příprava pracovního prostředí a pomůcek pro vlastní tvorbu • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálů na pracovní ploše • udržování čistoty a péče o výtvarný materiál • kresba – stálé zdokonalování grafomotoriky • malba – používání různých druhů štětců • prezentace vlastní tvorby – výzdoba třídy, školy, reprezentace školy v rámci výstav • běžná umělecká produkce – malba, kresba, objekty, fotografie, knižní ilustrace, animovaný film, návštěvy výstav, divadelních představení…
• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle	• rozeznávat, pojmenovávat, porovnávat a uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty	• linie, barvy, tvary a objekty v ploše v prostoru a jejich plošné i prostorové znázornění

vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	v ploše i prostoru • vytvářet jednoduché prostorové objekty	• hra s barvami… • Tvorba jednoduchých prostorových objektů např. modelování, kašírování, dřevěná stavebnice…
• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	• vyjádřit své prožitky, zkušenosti a emoce • porovnávat a prezentovat výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních • rozvíjet estetické cítění	• spontánní výtvarný projev – kresba, malba (náměty ze života, vyjádření zážitku…) • kresba lidské postavy, např. jak se vidím v zrcadle, jak vidím svého spolužáka… • tematické práce – Vánoce, Velikonoce • návštěvy výstav a kulturních akcí • porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i běžné a umělecké tvorby (malby, ilustrace, objekty…)
• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	• používat přiměřené grafické techniky • samostatně nebo s dopomocí pedagoga najít a zvolit pro svou výtvarnou činnost nejvhodnější prostředky a postupy • chápat zákonitosti dekorativního členění	• tradiční i netradiční výtvarné techniky • v dekorativních pracích procvičovat pravidelné střídání pruhů jednoho a vícebarevných např. duhová žaluzie v okně • stříhání papíru např. každá sněhová vločka je jedinečná

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Práce s technickými materiály: • rozlišovat různé druhy materiálů	• identifikovat základní druhy materiálu	• druhy materiálu, jeho vlastnosti, zpracování a úprava (papír x karton…)
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• jmenovat různé materiály a nástroje	• poznávání nástrojů
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• určit správný pracovní postup • vybrat adekvátní pracovní postup dle použitého materiálu • aplikovat správný pracovní postup	• jednoduché pracovní postupy, organizace práce • práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy (např. zatloukání a vytahování hřebíků, práce se šroubovákem, řezání dřeva pilou, povrchová úprava dřeva barvami, vrtání ručním vrtákem, práce s drátem – ohýbání, štípání…) • technologické postupy podle zpracovávaného materiálu (přírodniny, papír, karton, modelovací hmoty…) • užití materiálu v praxi (dřevo, kov, plasty)
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• zvládnout jednoduché postupy při zhotovení výrobků z přírodnin, papíru, kartonu, modelovací hmoty a znát a rozlišit vlastnosti různých druhů materiálů jejich využití v praxi • orientovat se pomocí návodu při	• jednoduché pracovní operace a postupy

	jednoduchých pracovních činnostech	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• předvést vhodný výběr pomůcek a pracovních nástrojů při pracovních činnostech	• pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • základní dovednosti ručních prací (práce s jehlou – šití, vyšívání, háčkování…), výroba drobných oděvních a bytových doplňků (např. svícen ze sklenice…) • řemesla a tradice
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž modelu ze stavebnice	• stavebnice – montáž, demontáž modelu, ukládání součástek do krabice
• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• provádět základní údržbu jednoduchých předmětů • podílet se na údržbě jednoduchých předmětů	• rozebírání a sestavování jednoduchých předmětů (např. svítilna – výměna baterií…) • údržba jednoduchých strojů, přístrojů (např. mlýnek, mixér…)
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• dodržovat základy hygieny a bezpečnosti při práci, respektovat pokyny	• bezpečnost a hygiena práce • bezpečnostní předpisy
Pěstitelské práce: • volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• dodržovat snadné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, výživa, voda…), základní zpracování půdy
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pečovat a ošetřovat květiny ve třídě, ve škole	• základní podmínky pěstování a ošetřování pokojových rostlin • výživa rostlin
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• znát běžné druhy zeleniny a některých zemědělských plodin	• zelenina, osivo, sadba, výpěstky • podmínky a zásady pěstování zeleniny

		• zakládání kompostu
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• předvést správný výběr pomůcek a nástrojů podle činnosti na zahradě	• nářadí, nástroje, pomůcky (motyka, hrábě, rýč…) • ochranné pomůcky (rukavice…) • údržba zahradního nářadí
• znát běžné druhy ovoce	• jmenovat a poznat základní druhy ovoce	• ovoce, druhy ovoce – skladování, konzervování
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• poznat známé léčivé rostliny • poznat jedovaté rostliny a jejich nebezpečí	• léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin • léčivé účinky rostlin na zdraví člověka • alergické reakce na rostliny • jedovaté rostliny – vliv na zdraví člověka
• dodržovat zásady hygieny bezpečnosti práce na zahradě	• uplatňovat bezpečnost práce na zahradě	• bezpečné zacházení se zahradním náčiním a pomůckami • hygiena a bezpečnost na zahradě při manipulaci s rostlinami, zeminou…
• vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• seznámit se s chovem drobných zvířat • dodržovat zásady bezpečného kontaktu s nimi	• chov drobných zvířat – základní podmínky chovu • exkurze a výlety – návštěva mini farem, zemědělských farem, výstavy drobných zvířat… • hygiena a bezpečnost chovu zvířat • zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
Práce v domácnosti:	• plnit jednoduché pracovní činnosti v rámci	• údržba a úklid domácnosti (zametání, vysávání podlahy, utírání prachu, mytí

• zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	třídy, školy • dodržovat jednoduché pracovní postupy, návody, instrukce při práci v domácnosti	nádobí…) • úklidové prostředky – postupy práce (dle instrukcí…) • údržba oděvů a textilií, postupy (praní ruční i v pračce, žehlení, šití …) • přišívání knoflíků, vyšívání, tkaní, háčkování… (dle individuálních schopností žáků) • vázání kličky • třídění a vynášení odpadu (papír, plast, bioodpad, textil, sklo…)
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• správně používat vhodné prostředky při práci v domácnosti • správně a vhodně používat pomůcky v domácnosti • bezpečně zacházet s domácími spotřebiči	• rozlišení úklidových, pracích a čisticích prostředků dle použití a bezpečné zacházení s nimi (např. prostředek na nádobí – mytí nádobí, prací prášek – praní prádla, WC čistič – mytí toalety…) • správné použití pomůcek v domácnosti (vylitá voda: hadr, voda, kbelík – vysypaná mouka: smetáček, lopatka, koš…) • správné použití domácích spotřebičů (žehlička, pračka, vysavač, vysoušeč vlasů…)
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• poznat a používat kuchyňský inventář • bezpečně obsluhovat kuchyňské spotřebiče	• základní vybavení kuchyně (nádobí, spotřebiče…) • kuchyňské elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu (sporák, mikrovlnná trouba, trouba, myčka…)

		• udržování pořádku a čistoty v kuchyni
• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• připravit pokrm podle jednoduchého postupu i zásad zdravé výživy • připravit jednoduchý pokrm za dodržení správného postupu • nákup vhodných potravin s pomocí pedagoga • výběr potravin dle zásad zdravé výživy	• příprava pokrmu studené i teplé kuchyně • základní způsoby tepelné úpravy pokrmů (vaření, pečení…) • zásady zdravé výživy (vhodné a nevhodné potraviny) • potraviny, skupiny potravin (např. mléčné výrobky, trvanlivé potraviny, základní potraviny…) • nákup a uskladnění potravin, způsoby konzervace potravin • práce s vlastní kuchařkou i jednoduchými pracovními postupy • základní postupy při přípravě jednoduchých pokrmů a nápojů
• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• dodržovat základní pravidla stolování a chování u stolu • zvládnout jednoduchou úpravu stolu	• úprava stolu, jednoduché prostírání • prostírání při slavnostních příležitostech (oslavy…) • dodržování základních pravidel stolování a chování u stolu • návštěva kavárny, restaurace…
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• dodržovat základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti a při zacházení s elektrospotřebiči	• bezpečnost a hygiena provozu domácnosti • bezpečnost při styku s úklidovými a čisticími prostředky • bezpečnost provozu elektrických spotřebičů

		v domácnosti • nebezpečí úrazu elektrickým proudem
Výtvarná výchova: • uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	• umět si zorganizovat práci a vytvořit si pracovní prostředí • zvládat základní druhy výtvarných technik • s dopomocí prezentovat vlastní tvorbu • vnímat a hodnotit svou tvorbu a tvorbu ostatních • rozlišovat a hodnotit běžnou uměleckou produkci	• příprava pracovního prostředí a pomůcek pro vlastní tvorbu • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálů na pracovní ploše • udržování čistoty a péče o výtvarný materiál • kresba – stálé zdokonalování grafomotoriky • malba – používání různých druhů štětců • prezentace vlastní tvorby – výzdoba třídy, školy, reprezentace školy v rámci výstav • běžná umělecká produkce – malba, kresba, objekty, fotografie, knižní ilustrace, animovaný film, návštěvy výstav, divadelních představení…
• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	• rozeznávat, pojmenovávat, porovnávat a uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru • vytvářet jednoduché prostorové objekty	• linie, barvy, tvary a objekty v ploše v prostoru a jejich plošné i prostorové znázornění • hra s barvami… • tvorba jednoduchých prostorových objektů např. modelování, kašírování, dřevěná stavebnice…
• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	• vyjádřit své prožitky, zkušenosti a emoce • porovnávat a prezentovat výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních • rozvíjet estetické cítění	• spontánní výtvarný projev – kresba, malba (náměty ze života, vyjádření zážitku…) • kresba lidské postavy, např. jak se vidím v zrcadle, jak vidím svého spolužáka…

		• tematické práce – Vánoce, Velikonoce • návštěvy výstav a kulturních akcí • porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i běžné a umělecké tvorby (malby, ilustrace, objekty…)
• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	• používat přiměřené grafické techniky • samostatně nebo s dopomocí pedagoga najít a zvolit pro svou výtvarnou činnost nejvhodnější prostředky a postupy • chápat zákonitosti dekorativního členění	• tradiční i netradiční výtvarné techniky • v dekorativních pracích procvičovat pravidelné střídání pruhů jednoho a vícebarevných např. duhová žaluzie v okně • stříhání papíru např. každá sněhová vločka je jedinečná

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Práce s technickými materiály: • rozlišovat různé druhy materiálů	• identifikovat základní druhy materiálu	• druhy materiálu, jeho vlastnosti, zpracování a úprava (papír x karton…)
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• jmenovat různé materiály a nástroje	• poznávání nástrojů
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• určit správný pracovní postup • vybrat adekvátní pracovní postup dle použitého materiálu • aplikovat správný pracovní postup	• jednoduché pracovní postupy, organizace práce • práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy (např. zatloukání a vytahování hřebíků, práce se šroubovákem, řezání dřeva pilou, povrchová úprava dřeva barvami, vrtání ručním vrtákem, práce s drátem – ohýbání, štípání…) • technologické postupy podle zpracovávaného materiálu (přírodniny, papír, karton, modelovací hmoty…) • užití materiálu v praxi (dřevo, kov, plasty)
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• zvládnout jednoduché postupy při zhotovení výrobků z přírodnin, papíru, kartonu, modelovací hmoty a znát a rozlišit vlastnosti různých druhů materiálů jejich využití v praxi • orientovat se pomocí návodu při	• jednoduché pracovní operace a postupy

	jednoduchých pracovních činnostech	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• předvést vhodný výběr pomůcek a pracovních nástrojů při pracovních činnostech	• pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • základní dovednosti ručních prací (práce s jehlou – šití, vyšívání, háčkování…), výroba drobných oděvních a bytových doplňků (např. svícen ze sklenice…) • řemesla a tradice
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž modelu ze stavebnice	• stavebnice – montáž, demontáž modelu, ukládání součástek do krabice
• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• provádět základní údržbu jednoduchých předmětů • podílet se na údržbě jednoduchých předmětů	• rozebírání a sestavování jednoduchých předmětů (např. svítilna – výměna baterií…) • údržba jednoduchých strojů, přístrojů (např. mlýnek, mixér…)
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• dodržovat základy hygieny a bezpečnosti při práci, respektovat pokyny	• bezpečnost a hygiena práce • bezpečnostní předpisy
Pěstitelské práce: • volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• dodržovat snadné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, výživa, voda…), základní zpracování půdy
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pečovat a ošetřovat květiny ve třídě, ve škole	• základní podmínky pěstování a ošetřování pokojových rostlin • výživa rostlin
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• znát běžné druhy zeleniny a některých zemědělských plodin	• zelenina, osivo, sadba, výpěstky • podmínky a zásady pěstování zeleniny

		• zakládání kompostu
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• předvést správný výběr pomůcek a nástrojů podle činnosti na zahradě	• nářadí, nástroje, pomůcky (motyka, hrábě, rýč…) • ochranné pomůcky (rukavice…) • údržba zahradního nářadí
• znát běžné druhy ovoce	• jmenovat a poznat základní druhy ovoce	• ovoce, druhy ovoce – skladování, konzervování
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• poznat známé léčivé rostliny • poznat jedovaté rostliny a jejich nebezpečí	• léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin • léčivé účinky rostlin na zdraví člověka • alergické reakce na rostliny • jedovaté rostliny – vliv na zdraví člověka
• dodržovat zásady hygieny bezpečnosti práce na zahradě	• uplatňovat bezpečnost práce na zahradě	• bezpečné zacházení se zahradním náčiním a pomůckami • hygiena a bezpečnost na zahradě při manipulaci s rostlinami, zeminou…
• vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• seznámit se s chovem drobných zvířat • dodržovat zásady bezpečného kontaktu s nimi	• chov drobných zvířat – základní podmínky chovu • exkurze a výlety – návštěva mini farem, zemědělských farem, výstavy drobných zvířat… • hygiena a bezpečnost chovu zvířat • zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
Práce v domácnosti:	• plnit jednoduché pracovní činnosti v rámci	• údržba a úklid domácnosti (zametání, vysávání podlahy, utírání prachu, mytí

• zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	třídy, školy • dodržovat jednoduché pracovní postupy, návody, instrukce při práci v domácnosti	nádobí…) • úklidové prostředky – postupy práce (dle instrukcí…) • údržba oděvů a textilií, postupy (praní ruční i v pračce, žehlení, šití …) • přišívání knoflíků, vyšívání, tkaní, háčkování… (dle individuálních schopností žáků) • vázání kličky • třídění a vynášení odpadu (papír, plast, bioodpad, textil, sklo…)
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• správně používat vhodné prostředky při práci v domácnosti • správně a vhodně používat pomůcky v domácnosti • bezpečně zacházet s domácími spotřebiči	• rozlišení úklidových, pracích a čisticích prostředků dle použití a bezpečné zacházení s nimi (např. prostředek na nádobí – mytí nádobí, prací prášek – praní prádla, WC čistič – mytí toalety…) • správné použití pomůcek v domácnosti (vylitá voda: hadr, voda, kbelík – vysypaná mouka: smetáček, lopatka, koš…) • správné použití domácích spotřebičů (žehlička, pračka, vysavač, vysoušeč vlasů…)
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• poznat a používat kuchyňský inventář • bezpečně obsluhovat kuchyňské spotřebiče	• základní vybavení kuchyně (nádobí, spotřebiče…) • kuchyňské elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu (sporák, mikrovlnná trouba, trouba, myčka…)

		• udržování pořádku a čistoty v kuchyni
• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• připravit pokrm podle jednoduchého postupu i zásad zdravé výživy • připravit jednoduchý pokrm za dodržení správného postupu • nákup vhodných potravin s pomocí pedagoga • výběr potravin dle zásad zdravé výživy	• příprava pokrmu studené i teplé kuchyně • základní způsoby tepelné úpravy pokrmů (vaření, pečení…) • zásady zdravé výživy (vhodné a nevhodné potraviny) • potraviny, skupiny potravin (např. mléčné výrobky, trvanlivé potraviny, základní potraviny…) • nákup a uskladnění potravin, způsoby konzervace potravin • práce s vlastní kuchařkou i jednoduchými pracovními postupy • základní postupy při přípravě jednoduchých pokrmů a nápojů
• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• dodržovat základní pravidla stolování a chování u stolu • zvládnout jednoduchou úpravu stolu	• úprava stolu, jednoduché prostírání • prostírání při slavnostních příležitostech (oslavy…) • dodržování základních pravidel stolování a chování u stolu • návštěva kavárny, restaurace…
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• dodržovat základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti a při zacházení s elektrospotřebiči	• bezpečnost a hygiena provozu domácnosti • bezpečnost při styku s úklidovými a čisticími prostředky • bezpečnost provozu elektrických spotřebičů

		v domácnosti • nebezpečí úrazu elektrickým proudem
Výtvarná výchova: • uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	• umět si zorganizovat práci a vytvořit si pracovní prostředí • zvládat základní druhy výtvarných technik • s dopomocí prezentovat vlastní tvorbu • vnímat a hodnotit svou tvorbu a tvorbu ostatních • rozlišovat a hodnotit běžnou uměleckou produkci	• příprava pracovního prostředí a pomůcek pro vlastní tvorbu • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálů na pracovní ploše • udržování čistoty a péče o výtvarný materiál • kresba – stálé zdokonalování grafomotoriky • malba – používání různých druhů štětců • prezentace vlastní tvorby – výzdoba třídy, školy, reprezentace školy v rámci výstav • běžná umělecká produkce – malba, kresba, objekty, fotografie, knižní ilustrace, animovaný film, návštěvy výstav, divadelních představení…
• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	• rozeznávat, pojmenovávat, porovnávat a uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru • vytvářet jednoduché prostorové objekty	• linie, barvy, tvary a objekty v ploše v prostoru a jejich plošné i prostorové znázornění • hra s barvami… • tvorba jednoduchých prostorových objektů např. modelování, kašírování, dřevěná stavebnice…
• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	• vyjádřit své prožitky, zkušenosti a emoce • porovnávat a prezentovat výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních • rozvíjet estetické cítění	• spontánní výtvarný projev – kresba, malba (náměty ze života, vyjádření zážitku…) • kresba lidské postavy, např. jak se vidím v zrcadle, jak vidím svého spolužáka…

		• tematické práce – Vánoce, Velikonoce • návštěvy výstav a kulturních akcí • porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i běžné a umělecké tvorby (malby, ilustrace, objekty…)
• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	• používat přiměřené grafické techniky • samostatně nebo s dopomocí pedagoga najít a zvolit pro svou výtvarnou činnost nejvhodnější prostředky a postupy • chápat zákonitosti dekorativního členění	• tradiční i netradiční výtvarné techniky • v dekorativních pracích procvičovat pravidelné střídání pruhů jednoho a vícebarevných např. duhová žaluzie v okně • stříhání papíru např. každá sněhová vločka je jedinečná

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
Práce s technickými materiály: • rozlišovat různé druhy materiálů	• identifikovat základní druhy materiálu	• druhy materiálu, jeho vlastnosti, zpracování a úprava (papír x karton…)
• získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	• jmenovat různé materiály a nástroje	• poznávání nástrojů
• zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	• určit správný pracovní postup • vybrat adekvátní pracovní postup dle použitého materiálu • aplikovat správný pracovní postup	• jednoduché pracovní postupy, organizace práce • práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy (např. zatloukání a vytahování hřebíků, práce se šroubovákem, řezání dřeva pilou, povrchová úprava dřeva barvami, vrtání ručním vrtákem, práce s drátem – ohýbání, štípání…) • technologické postupy podle zpracovávaného materiálu (přírodniny, papír, karton, modelovací hmoty…) • užití materiálu v praxi (dřevo, kov, plasty)
• orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	• zvládnout jednoduché postupy při zhotovení výrobků z přírodnin, papíru, kartonu, modelovací hmoty a znát a rozlišit vlastnosti různých druhů materiálů jejich využití v praxi • orientovat se pomocí návodu při	• jednoduché pracovní operace a postupy

	jednoduchých pracovních činnostech	
• vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	• předvést vhodný výběr pomůcek a pracovních nástrojů při pracovních činnostech	• pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • základní dovednosti ručních prací (práce s jehlou – šití, vyšívání, háčkování…), výroba drobných oděvních a bytových doplňků (např. svícen ze sklenice…) • řemesla a tradice
• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	• zvládnout jednoduchou montáž a demontáž modelu ze stavebnice	• stavebnice – montáž, demontáž modelu, ukládání součástek do krabice
• provádět údržbu jednoduchých předmětů	• provádět základní údržbu jednoduchých předmětů • podílet se na údržbě jednoduchých předmětů	• rozebírání a sestavování jednoduchých předmětů (např. svítilna – výměna baterií…) • údržba jednoduchých strojů, přístrojů (např. mlýnek, mixér…)
• dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	• dodržovat základy hygieny a bezpečnosti při práci, respektovat pokyny	• bezpečnost a hygiena práce • bezpečnostní předpisy
Pěstitelské práce: • volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• dodržovat snadné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, výživa, voda…), základní zpracování půdy
• pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	• pečovat a ošetřovat květiny ve třídě, ve škole	• základní podmínky pěstování a ošetřování pokojových rostlin • výživa rostlin
• znát hlavní zásady pěstování zeleniny	• znát běžné druhy zeleniny a některých zemědělských plodin	• zelenina, osivo, sadba, výpěstky • podmínky a zásady pěstování zeleniny

		• zakládání kompostu
• používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	• předvést správný výběr pomůcek a nástrojů podle činnosti na zahradě	• nářadí, nástroje, pomůcky (motyka, hrábě, rýč…) • ochranné pomůcky (rukavice…) • údržba zahradního nářadí
• znát běžné druhy ovoce	• jmenovat a poznat základní druhy ovoce	• ovoce, druhy ovoce – skladování, konzervování
• seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	• poznat známé léčivé rostliny • poznat jedovaté rostliny a jejich nebezpečí	• léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin • léčivé účinky rostlin na zdraví člověka • alergické reakce na rostliny • jedovaté rostliny – vliv na zdraví člověka
• dodržovat zásady hygieny bezpečnosti práce na zahradě	• uplatňovat bezpečnost práce na zahradě	• bezpečné zacházení se zahradním náčiním a pomůckami • hygiena a bezpečnost na zahradě při manipulaci s rostlinami, zeminou…
• vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	• seznámit se s chovem drobných zvířat • dodržovat zásady bezpečného kontaktu s nimi	• chov drobných zvířat – základní podmínky chovu • exkurze a výlety – návštěva mini farem, zemědělských farem, výstavy drobných zvířat… • hygiena a bezpečnost chovu zvířat • zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
Práce v domácnosti:	• plnit jednoduché pracovní činnosti v rámci	• údržba a úklid domácnosti (zametání, vysávání podlahy, utírání prachu, mytí

• zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	třídy, školy • dodržovat jednoduché pracovní postupy, návody, instrukce při práci v domácnosti	nádobí…) • úklidové prostředky – postupy práce (dle instrukcí…) • údržba oděvů a textilií, postupy (praní ruční i v pračce, žehlení, šití …) • přišívání knoflíků, vyšívání, tkaní, háčkování… (dle individuálních schopností žáků) • vázání kličky • třídění a vynášení odpadu (papír, plast, bioodpad, textil, sklo…)
• používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	• správně používat vhodné prostředky při práci v domácnosti • správně a vhodně používat pomůcky v domácnosti • bezpečně zacházet s domácími spotřebiči	• rozlišení úklidových, pracích a čisticích prostředků dle použití a bezpečné zacházení s nimi (např. prostředek na nádobí – mytí nádobí, prací prášek – praní prádla, WC čistič – mytí toalety…) • správné použití pomůcek v domácnosti (vylitá voda: hadr, voda, kbelík – vysypaná mouka: smetáček, lopatka, koš…) • správné použití domácích spotřebičů (žehlička, pračka, vysavač, vysoušeč vlasů…)
• používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	• poznat a používat kuchyňský inventář • bezpečně obsluhovat kuchyňské spotřebiče	• základní vybavení kuchyně (nádobí, spotřebiče…) • kuchyňské elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu (sporák, mikrovlnná trouba, trouba, myčka…)

		• udržování pořádku a čistoty v kuchyni
• připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• připravit pokrm podle jednoduchého postupu i zásad zdravé výživy • připravit jednoduchý pokrm za dodržení správného postupu • nákup vhodných potravin s pomocí pedagoga • výběr potravin dle zásad zdravé výživy	• příprava pokrmu studené i teplé kuchyně • základní způsoby tepelné úpravy pokrmů (vaření, pečení…) • zásady zdravé výživy (vhodné a nevhodné potraviny) • potraviny, skupiny potravin (např. mléčné výrobky, trvanlivé potraviny, základní potraviny…) • nákup a uskladnění potravin, způsoby konzervace potravin • práce s vlastní kuchařkou i jednoduchými pracovními postupy • základní postupy při přípravě jednoduchých pokrmů a nápojů
• dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu	• dodržovat základní pravidla stolování a chování u stolu • zvládnout jednoduchou úpravu stolu	• úprava stolu, jednoduché prostírání • prostírání při slavnostních příležitostech (oslavy…) • dodržování základních pravidel stolování a chování u stolu • návštěva kavárny, restaurace…
• dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	• dodržovat základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy v domácnosti a při zacházení s elektrospotřebiči	• bezpečnost a hygiena provozu domácnosti • bezpečnost při styku s úklidovými a čisticími prostředky • bezpečnost provozu elektrických spotřebičů

		v domácnosti • nebezpečí úrazu elektrickým proudem
Výtvarná výchova: • uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	• umět si zorganizovat práci a vytvořit si pracovní prostředí • zvládat základní druhy výtvarných technik • s dopomocí prezentovat vlastní tvorbu • vnímat a hodnotit svou tvorbu a tvorbu ostatních • rozlišovat a hodnotit běžnou uměleckou produkci	• příprava pracovního prostředí a pomůcek pro vlastní tvorbu • správné a funkční rozložení pracovních pomůcek a materiálů na pracovní ploše • udržování čistoty a péče o výtvarný materiál • kresba – stálé zdokonalování grafomotoriky • malba – používání různých druhů štětců • prezentace vlastní tvorby – výzdoba třídy, školy, reprezentace školy v rámci výstav • běžná umělecká produkce – malba, kresba, objekty, fotografie, knižní ilustrace, animovaný film, návštěvy výstav, divadelních představení…
• uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	• rozeznávat, pojmenovávat, porovnávat a uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru • vytvářet jednoduché prostorové objekty	• linie, barvy, tvary a objekty v ploše v prostoru a jejich plošné i prostorové znázornění • hra s barvami… • tvorba jednoduchých prostorových objektů např. modelování, kašírování, dřevěná stavebnice…
• při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	• vyjádřit své prožitky, zkušenosti a emoce • porovnávat a prezentovat výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních • rozvíjet estetické cítění	• spontánní výtvarný projev – kresba, malba (náměty ze života, vyjádření zážitku…) • kresba lidské postavy, např. jak se vidím v zrcadle, jak vidím svého spolužáka…

		• tematické práce – Vánoce, Velikonoce • návštěvy výstav a kulturních akcí • porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i běžné a umělecké tvorby (malby, ilustrace, objekty…)
• hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	• používat přiměřené grafické techniky • samostatně nebo s dopomocí pedagoga najít a zvolit pro svou výtvarnou činnost nejvhodnější prostředky a postupy • chápat zákonitosti dekorativního členění	• tradiční i netradiční výtvarné techniky • v dekorativních pracích procvičovat pravidelné střídání pruhů jednoho a vícebarevných např. duhová žaluzie v okně • stříhání papíru např. každá sněhová vločka je jedinečná

3.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměřujeme se hlavně na rozvoj pohybových dovedností, korekci zdravotních oslabení, aktivní využití volného času, upevnění morálně-volních vlastností a v neposlední řadě na výchovu ke zdraví a zdravému životnímu stylu.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Z toho DČD	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0

Místo výuky: Tělocvična Sokola MB Lipník, školní hřiště, okolí školy, kmenové třídy,

Cílové zaměření školy:

- poznání vlastních pohybových možností a omezení,
- rozvoj a využívání pohybových dovedností,
- kladné vnímání prožitků z pohybové aktivity,
- utváření a dodržování zásad zdravého životního stylu,
- praktické osvojení činností pro předcházení úrazům,
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – napomáhá k získání dovedností vztahujících se ke zdravému životnímu stylu, uplatňuje se při hrách a soutěžích, při rozvoji sociálních vztahů, komunikace a rozhodování v různých situacích.

Environmentální výchova – vliv životního prostředí na zdraví lidí, péče o přírodu při organizování masových sportovních akcí.

Mediální výchova – sledování sportovních přenosů v televizi, seznámení s významnými sportovci.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- zvládá pohybové aktivity přiměřené věku a postižení,
- chápe pochvalu jako motivaci,
- zná a dodržuje naučené stereotypy zdravého životního stylu.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých možností:

- získává sebedůvěru a důvěru ve své pohybové schopnosti,
- snaží se překonávat strach z pohybové aktivity,
- osvojí si jednoduchá pravidla pohybových her,
- umí si požádat o radu a při potížích přivolat pomoc,
- využívá získaných zkušeností k řešení známých a opakujících se situací.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- dokáže spolupracovat s ostatními při hře,
- umí odmítnout nabízené škodlivé látky,
- vhodně komunikuje, používá běžnou terminologii,
- zná a reaguje na základní povely a pokyny k pohybové činnosti.

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- rád se účastní sportovních aktivit,
- respektuje druhé, jejich zvláštnosti a postižení,

- uvědomuje si možnosti zneužití vlastní osoby,
- nepřeceňuje význam vítězství a prohry.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností**:**

- dodržuje pravidla her a zásady fair-play,
- osvojí si zásady zdravého životního stylu.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- dodržuje bezpečnostní zásady,
- má osvojeny základní hygienické návyky,
- přijímá hodnocení své snahy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody práce s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a ke specifikům jednotlivých žáků,
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích,
- k rozvoji motorických schopností žáků využíváme tradiční i netradiční pomůcky a metody,
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, posilujeme tak jejich sebevědomí a odhodlání překonat strach a úzkost,
- volíme hry s jednoduchými pravidly,
- naučené hry a pohybové dovednosti často opakujeme, procvičujeme a zdokonalujeme,
- vlastním příkladem vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu,
- formou modelových situací učíme odmítat zdraví škodlivé látky a bránit se zneužití vlastní osoby,

- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti z pohybových aktivit,
- formou závodivých her družstev i jednotlivců podporujeme soutěživost,
- dbáme na dodržování pravidel a zásad fair-play,
- zařazujeme cíleně i preventivně korektivní a vyrovnávací cvičení,
- podle počasí volíme i venkovní sportovní aktivity – běžecké lyžování, sáňkování, turistika, plavání a hry ve vodě (venkovní bazén),
- dbáme na osvojení a správné vykonávání povelů, používaných v TV
- ke zvládnutí a následnému samostatnému používání relaxace volíme metody jednoduchého autogenního tréninku,
- k nácviku sportovní disciplíny využíváme základy sportovního tréninku a metodiky jednotlivých sportovních disciplín.

1. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	• získat kladný postoj k pohybu, účastnit se pohybových aktivit • reagovat na pokyny učitele	• pohybové hry s různým zaměřením • motivační, tvořivá a napodobivá cvičení • hudebně pohybové aktivity a rytmizační cvičení • reakce na jednoduché pokyny
• zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost • používat cvičební úbor, vhodnou cvičební obuv • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• rozcvičení, zahřátí organismu, zklidnění po zátěži • během cvičení dbát na správné dýchání • svlékání, oblékání cvičebního úboru, obuvi (s asistencí nebo dopomocí) • znát pojmy (tričko, tepláky, tenisky…) • dodržování hygieny při TV • pitný režim
• reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• zvládat základy komunikace při TV • plnit základní pokyny, povely a smluvené signály	• komunikace v TV • jednoduché pokyny (pozor, v řad, …)
• mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• zvládat jednoduché pohybové činnosti a hry (s pomocí i samostatně), rozvíjet prostorovou orientaci	• správné držení těla • jednoduché pohybové hry • hudebně pohybové hry • rovnovážná cvičení

		• dovednosti s míčem • cvičení s jednoduchým náčiním, na nářadí • druhy chůze, poskoky, skákání na místě, běh na krátkou vzdálenost, lezení, podlézání • psychomotorické hry, jóga pro děti • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, plavání, hry ve vodě, jízda na odrážedle) • turistika, vycházky do okolí • dechová, relaxační cvičení
<u>Zdravotní TV:</u> • uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	• uvědomovat a uplatňovat správné držení těla, účastnit se cvičení na upevnění zdraví	• dechová cvičení • relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti
• zaujímat správné základní cvičební polohy	• dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech • zaujímat správné cvičební polohy (s dopomocí, samostatně)	• bezpečnost při pohybových činnostech • pohybový režim • základní cvičební polohy • uvědomování si částí těla • vnímání pocitů při cvičení
• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• provádět jednoduchá cvičení, která souvisí s jeho oslabením	• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí

2. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	• získat kladný postoj k pohybu, účastnit se pohybových aktivit • zvládat organizaci TV	• pohybové hry s různým zaměřením • motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity a rytmizační cvičení, štafetové hry • organizace při TV (nástup, …)
• zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost • používat cvičební úbor, vhodnou cvičební obuv • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• příprava organismu, zklidnění po zátěži • během cvičení dbát na správné dýchání • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režimu
• reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• zvládat základy komunikace při TV • plnit základní pokyny, povely a smluvené signály	• komunikace v TV • jednoduché pokyny a povely
• mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• zvládat jednoduché pohybové činnosti a hry (s dopomocí i samostatně) • provádět cviky z oblasti základů gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky a sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, jóga pro děti • dechová, relaxační cvičení • hudebně pohybové hry a tanečky • pochodování (na signál, hudbu)

		• chůze, běh, skákání Základy gymnastiky: • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na žíněnce (plížení, válení sudů) • cvičení s náčiním, na nářadí Základy her: • dovednosti s míčem (chytání, házení, střelba na cíl) • pravidla her Základy atletiky: • druhy chůze, poskoky, skok z místa, běh na krátkou vzdálenost • hod míčkem z místa • kondiční cvičení Turistika, sezonní činnosti: • turistika, pohyb v přírodě • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, plavání, hry ve vodě, jízda na tříkolce)
• dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• zvládat bezpečnost a hygienu při TV (s dopomocí, samostatně) • zlepšovat svoji tělesnou kondici • zvládat pohyb s náčiním a na nářadí	• bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena cvičebního prostředí • kondiční a posilovací cvičení • správné a bezpečné používání náčiním a pohyb na nářadí

<u>Zdravotní TV:</u> • uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	• uvědomovat a uplatňovat správné držení těla, účastnit se cvičení na upevnění zdraví	• dechová cvičení • relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti
• zaujímat správné základní cvičební polohy	• dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech • zaujímat správné cvičební polohy (s dopomocí, samostatně)	• bezpečnost při pohybových činnostech • pohybový režim • základní cvičební polohy • uvědomování si částí těla • vnímání pocitů při cvičení
• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• provádět jednoduchá cvičení, která souvisí s jeho oslabením	• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí

3. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	• získat kladný postoj k pohybu, účastnit se pohybových aktivit • zvládat organizaci TV	• pohybové hry s různým zaměřením • motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity a rytmizační cvičení, štafetové hry • organizace při TV (nástup, …)
• zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost • používat cvičební úbor, vhodnou cvičební obuv • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• příprava organismu, zklidnění po zátěži • během cvičení dbát na správné dýchání • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	• zvládat základy komunikace při TV • plnit základní pokyny, povely a smluvené signály	• komunikace v TV • jednoduché pokyny a povely
• mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	• zvládat jednoduché pohybové činnosti a hry • zvládat základní koordinační cvičení • provádět cviky z oblasti základů gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky a sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, jóga pro děti • dechová, relaxační cvičení • hudebně pohybové hry a tanečky • pochodování (na signál, hudbu)

		• chůze, běh, skákání Koordinační cvičení: • prožitek ze cvičení • uvědomování si částí těla Základy gymnastiky: • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce, gymbalonech) • cvičení na žíněnce (plížení, válení sudů, kolébka, svícen) • výskok a seskok (švédská bedna) • poskoky na malé trampolíně • chůze na nízké kladině • cvičení s náčiním Základy her: • dovednosti s míčem (chytání, házení, střelba na cíl, přihrávky ve dvojicích, v kruhu) • pravidla her Základy atletiky: • druhy chůze, poskoky, skok z místa, běh na krátkou vzdálenost • hod míčkem z místa • kondiční cvičení • běžecká abeceda

		<u>Turistika, sezonní činnosti:</u> • turistika, pohyb v přírodě • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, plavání, hry ve vodě, jízda na koloběžce)
• dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	• zvládat bezpečnost a hygienu při TV (s dopomocí, samostatně) • zlepšovat svoji tělesnou kondici • zvládat pohyb s náčiním a na nářadí	• bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena cvičebního prostředí • kondiční a posilovací cvičení • správné a bezpečné používání náčiním a pohyb na nářadí
<u>Zdravotní TV:</u> • uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	• uvědomovat a uplatňovat správné držení těla, účastnit se cvičení na upevnění zdraví	• dechová cvičení • relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti
• zaujímat správné základní cvičební polohy	• dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech • zaujímat správné cvičební polohy (s dopomocí, samostatně)	• bezpečnost při pohybových činnostech • pohybový režim • základní cvičební polohy • uvědomování si částí těla • vnímání pocitů při cvičení
• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	• provádět jednoduchá cvičení, která souvisí s jeho oslabením	• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí

4. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev • správné držení těla, rozvíjet další pohybové dovednosti • zvládat organizaci TV	• pohybové dovednosti a hry s různým zaměřením • motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity a rytmizační cvičení, štafetové hry • organizace při TV (nástup, …)
• podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• rozvíjet samostatnost při cvičení, pěstovat vůli k provedení aktivity a prožívat pocit radosti z pohybu	• relaxační a dechová cvičení • cvičení na rozvoj samostatnosti a vůle • prožitek ze cvičení
• rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• zvládat základy komunikace při TV • plnit základní pokyny, povely a smluvené signály	• komunikace v TV (verbálně, s pomocí AAK) • jednoduché pokyny a povely
• rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	• zvládat jednoduché pohybové činnosti a hry • provádět cviky z oblasti základů gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky a sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, jóga pro děti • hudebně pohybové hry a tanečky • pochodování (na signál, hudbu) • chůze (v zástupu, ve dvojicích), běh, skákání na jedné noze, poskoky snožmo, <u>Základy gymnastiky:</u>

		• rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na gymbalonech • cvičení na žíněnce (válení sudů, kolébka, svícen, nácvik kotoulu) • výskok a seskok (lavička, švédská bedna) • poskoky na malé trampolíně • chůze na nízké kladině • cvičení s tradičním i netradičním náčiním <u>Základy her:</u> • dovednosti s míčem (chytání, házení, střelba na cíl, přihrávky ve dvojicích, v kruhu) • jednoduché míčové hry s pravidly <u>Základy atletiky:</u> • průpravné atletické činnosti, skok do dálky z místa, běh na krátkou vzdálenost (50 m) • hod míčkem na cíl, do dálky • nácvik základů běžecké abecedy • <u>Turistika, sezonní činnosti</u> • turistika, pohyb v přírodě • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, bruslení, plavání, hry ve vodě, jízda na koloběžce)
• uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění	• zvládat bezpečnost a hygienu při TV	• bezpečnost při pohybových činnostech,

zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• zlepšovat svoji tělesnou kondici • zvládat pohyb s náčiním a na nářadí	hygiena cvičebního prostředí • kondiční a posilovací cvičení • správné a bezpečné používání náčiní a pohyb na nářadí
• zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	• plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost • používat cvičební úbor, vhodnou cvičební obuv • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• příprava organismu, zklidnění po zátěži • během cvičení dbát na správné dýchání • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	• dodržovat jednoduchá pravidla her, chápat a uplatňovat sportovní chování a jednání (fair play)	• zvládat výhru a prohru, zdravá soutěživost
<u>Zdravotní TV:</u> • zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	• dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech • zvládat základní techniku speciálních cvičení • reagovat na pokyny a povely učitele	• bezpečnost při pohybu • pohybový režim • základní cvičební polohy • uvědomování si částí těla • vnímání pocitů při cvičení • individuální cvičení na posílení oslabených funkcí • dechová a relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti

		• jednoduché povely a pokyny

5. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev • správné držení těla, rozvíjet další pohybové dovednosti • zvládat organizaci TV	• pohybové dovednosti a hry s různým zaměřením • motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity a rytmizační cvičení, štafetové hry • organizace při TV (nástup, …)
• podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• rozvíjet samostatnost při cvičení, pěstovat vůli k provedení aktivity a prožívat pocit radosti z pohybu	• relaxační a dechová cvičení • cvičení na rozvoj samostatnosti a vůle • prožitek ze cvičení
• rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• zvládat základy komunikace při TV • plnit základní pokyny, povely a smluvené signály	• komunikace v TV (verbálně, s pomocí AAK) • jednoduché pokyny a povely
• rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	• zvládat jednoduché pohybové činnosti a hry • provádět cviky z oblasti základů gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky a sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, jóga pro děti • hudebně pohybové hry a tanečky • pochodování (na signál, hudbu, změny směru) • chůze (na místě, v zástupu, ve dvojicích), střídání chůze s během, běh, skákání na jedné noze, poskoky snožmo, úpolová cvičení

		(přetahy, přetlaky) Základy gymnastiky: • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na gymbalonech • cvičení na žíněnce (válení sudů, kolébka, svícen, nácvik kotoulu) • výskok a seskok (lavička, švédská bedna) • poskoky na malé trampolíně • chůze na nízké kladině • cvičení na žebřinách • cvičení s tradičním i netradičním náčiním Základy her: • dovednosti s míčem (chytání, házení, střelba na cíl, přihrávky ve dvojicích, v kruhu) • jednoduché míčové hry s pravidly Základy atletiky: • průpravné atletické činnosti, skok do dálky z místa, s rozběhem, běh na krátkou vzdálenost (50 m) • hod míčkem na cíl, do dálky • prohlubování běžecké abecedy Turistika, sezonní činnosti: • turistika, pohyb v přírodě

		• sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, bruslení, plavání, hry ve vodě, jízda na koloběžce, na kole)
• uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• zvládat bezpečnost a hygienu při TV • zlepšovat svoji tělesnou kondici • zvládat pohyb s náčiním a na nářadí	• bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena cvičebního prostředí • kondiční a posilovací cvičení • správné a bezpečné používání náčiní a pohyb na nářadí
• zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	• plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost • používat cvičební úbor, vhodnou cvičební obuv • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• příprava organismu, zklidnění po zátěži • během cvičení dbát na správné dýchání • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	• dodržovat jednoduchá pravidla her, chápat a uplatňovat sportovní chování a jednání (fair play)	• zvládat výhru a prohru, zdravá soutěživost
<u>Zdravotní TV:</u> • zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	• dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech • zvládat základní techniku speciálních cvičení • reagovat na pokyny a povely učitele	• bezpečnost při pohybu • pohybový režim • základní cvičební polohy • uvědomování si částí těla • vnímání pocitů při cvičení • individuální cvičení na posílení oslabených funkcí

		• dechová a relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti • jednoduché povely a pokyny

6. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	• zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev • správné držení těla, rozvíjet další pohybové dovednosti • zvládat organizaci TV	• pohybové dovednosti a hry s různým zaměřením • motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity a rytmizační cvičení, štafetové hry • organizace při TV (nástup)
• podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• rozvíjet samostatnost při cvičení, pěstovat vůli k provedení aktivity a prožívat pocit radosti z pohybu	• relaxační a dechová cvičení • cvičení na rozvoj samostatnosti a vůle • prožitek ze cvičení
• rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• zvládat základy komunikace při TV • plnit základní pokyny, povely a smluvené signály	• komunikace v TV (verbálně, s pomocí AAK) • jednoduché pokyny a povely
• rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	• zvládat jednoduché pohybové činnosti a hry • provádět cviky z oblasti základů • gymnastiky, atletiky, • sportovních her, turistiky a • sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, základy jógy • hudebně pohybové hry a tanečky • pochodování (na signál, hudbu, změny směru) • chůze (na místě, v zástupu, ve dvojicích), střídání chůze s během, běh, skákání na jedné noze, poskoky snožmo, úpolová cvičení

		(přetahy, přetlaky) Základy gymnastiky: • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na gymbalonech • cvičení na žíněnce (válení sudů, kolébka, svícen, nácvik kotoulu) • výskok a seskok (lavička, švédská bedna) • poskoky na malé trampolíně, • chůze na nízké kladině • cvičení na žebřinách • cvičení na kruzích • cvičení s náčiním Základy her: • dovednosti s míčem (chytání, házení, střelba na cíl, přihrávky ve dvojicích, v kruhu) • jednoduché míčové hry s pravidly Základy atletiky: • průpravné atletické činnosti, skok do dálky z místa, s rozběhem, běh na krátkou vzdálenost, vytrvalostní běh, štafety, nácvik předávky • hod míčkem na cíl, do dálky • prohlubování běžecké abecedy

		<u>Turistika, sezonní činnosti:</u> • turistika, pohyb v přírodě • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, bruslení, plavání, hry ve vodě, jízda na koloběžce, na kole)
• uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	• zvládat bezpečnost a hygienu při TV • zlepšovat svoji tělesnou kondici • zvládat pohyb s náčiním a na nářadí	• bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena cvičebního prostředí • kondiční a posilovací cvičení • správné a bezpečné používání náčiní a pohyb na nářadí
• zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti	• plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost • používat cvičební úbor, vhodnou cvičební obuv • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• příprava organismu, zklidnění po zátěži • během cvičení dbát na správné dýchání • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích	• dodržovat jednoduchá pravidla her a soutěží, chápat a uplatňovat sportovní chování a jednání (fair play)	• zvládat výhru a prohru, zdravá soutěživost
<u>Zdravotní TV:</u> • zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	• dodržovat bezpečnost při pohybových činnostech, zvládat základní techniku speciálních cvičení • reagovat na pokyny a povely učitele	• bezpečnost při pohybu, první pomoc • pohybový režim • základní cvičební polohy • uvědomování si částí těla • vnímání pocitů při cvičení

		• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí • dechová a relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti • jednoduché povely a pokyny

7. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	• usilovat o zkvalitnění úrovně pohybových schopností a dovedností, uvědomovat si význam pohybu pro zdraví	• pohybové aktivity a hry s různým zaměřením (pohybové dovednosti a hry, motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity, rytmizační cvičení, …) • význam pohybu pro zdraví
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• plnit pokyny týkající se přípravy, ukončení pohybové činnost • používat cvičební úbor a obuv vhodnou pro danou aktivitu • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• organizace při TV (nástup, organizace, pozdrav) • pohybový režim (rozehřátí, rozcvičení, zklidnění organismu…) • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• zvládnout a využívat základní relaxační a kompenzační techniky, zdravotně zaměřené techniky	• pohybové aktivity zařazované během dne (dysbalanční, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení)
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• uplatňovat zásady bezpečného chování při pohybových aktivitách v přírodě a chovat se bezpečně v silničním provozu	• bezpečné chování v přírodě (cvičení v přírodě, posilovací stroje v parcích a okolí školy, rehabilitační pobyty, …) • pravidla silničního provozu

• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• osvojit si základy první pomoci, ošetření drobných poranění, umět požádat a přivolat pomoc	• zásady první pomoci • důležitá telefonní čísla
• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zvládat základy komunikace při TV, plnit pokyny, povely a smluvené signály • zvládat pohybové činnosti a hry • provádět cviky z oblasti gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky, rekreačních a sezónních činností	• komunikace v TV (verbálně, s pomocí AAK) • jednoduché pokyny a povely <u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, základy jógy • hudebně pohybové hry a tance (polka, mazurka, zumba…) • pochodování (na signál, hudbu, změny směru) • chůze (na místě, v zástupu, ve dvojicích), střídání chůze s během, běh, skákání na jedné noze, poskoky snožmo, úpolová cvičení (přetahy, přetlaky) <u>Gymnastická cvičení:</u> • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na gymbalonech • cvičení na žíněnce (válení sudů, kolébka, svícen, nácvik kotoulu) • výskok a seskok (lavička, švédská bedna) • poskoky na malé trampolíně, • chůze na nízké kladině • cvičení na žebřinách

		• cvičení na kruzích • cvičení s náčiním, na vybraném nářadí <u>Hry:</u> • průpravné hry s míčem • závodivé hry • základy fotbalu, vybíjené, přehazované <u>Atletika:</u> • průpravné atletické činnosti, skok do dálky s rozběhem, • běh na krátkou i dlouhou trať, štafety • hod míčkem na cíl, do dálky • zdokonalování běžecké abecedy <u>Rekreační a sezonní činnosti:</u> • turistika, pohyb v přírodě, chůze s trekovými holemi, orientační běh • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, bruslení, plavání, hry ve vodě, jízda na koloběžce, na kole)
• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	• dodržovat pravidla her a soutěží, chápat a uplatňovat sportovní chování a jednání (fair play)	• zvládat výhru a prohru, zdravá soutěživost
<u>Zdravotní TV:</u> • mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	• vytrvale provádět cvičení na posilování a protahování svalových skupin, cvičení pro správné držení těla a k upevnění zdraví	• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí • dechová a relaxační cvičení

		• psychomotorická cvičení • jóga pro děti
• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	• zvládat jednoduchá speciální cvičení, která souvisejí s oslabením • mít znalost o cvicích a činnostech, které ohrožují jeho zdraví	• kompenzační cvičení na posílení oslabených funkcí • nevhodné cviky a činnosti • základní termíny osvojovaných činností

8. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	• usilovat o zkvalitnění úrovně pohybových schopností a dovedností, uvědomovat si význam pohybu pro zdraví	• pohybové aktivity a hry s různým zaměřením (pohybové dovednosti a hry, motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity, rytmizační cvičení, …) • význam pohybu pro zdraví
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• plnit pokyny týkající se přípravy, ukončení pohybové činnost • používat cvičební úbor a obuv vhodnou pro danou aktivitu • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• organizace při TV (nástup, organizace, pozdrav) • pohybový režim (rozehřátí, rozcvičení, zklidnění organismu…) • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• zvládnout a využívat základní relaxační a kompenzační techniky, zdravotně zaměřené techniky	• pohybové aktivity zařazované během dne (dysbalanční, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení)
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• uplatňovat zásady bezpečného chování při pohybových aktivitách v přírodě a chovat se bezpečně v silničním provozu	• bezpečné chování v přírodě (cvičení v přírodě, posilovací stroje v parcích a okolí školy, rehabilitační pobyty, …) • pravidla silničního provozu

• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• osvojit si základy první pomoci, ošetření drobných poranění, umět požádat a přivolat pomoc	• zásady první pomoci • důležitá telefonní čísla
• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zvládat pohybové činnosti a hry • provádět cviky z oblasti gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky, rekreačních a sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, základy jógy • hudebně pohybové hry a tance (polka, mazurka, zumba…) • pochodování (na signál, hudbu, změny směru) • chůze (na místě, v zástupu, ve dvojicích), střídání chůze s během, běh, skákání na jedné noze, poskoky snožmo, úponová cvičení (přetahy, přetlaky) <u>Gymnastická cvičení:</u> • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na gymbalonech • cvičení na žíněnce (válení sudů, kolébka, svícen, nácvik kotoulu) • výskok a seskok (lavička, švédská bedna) • poskoky na malé trampolíně, • chůze na nízké kladině • cvičení na žebřinách • cvičení na kruzích • cvičení s náčiním, na vybraném nářadí

		Hry: • průpravné hry s míčem • závodivé hry • základy fotbalu, vybíjené, přehazované Atletika: • průpravné atletické činnosti, skok do dálky s rozběhem, • běh na krátkou i dlouhou trať, štafety • hod míčkem na cíl, do dálky • zdokonalování běžecké abecedy Rekreační a sezonní činnosti: • turistika, pohyb v přírodě, chůze s trekovými holemi, orientační běh • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, bruslení, plavání, hry ve vodě, jízda na kole, kolečkových bruslích)
• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	• dodržovat pravidla her, chápat a uplatňovat sportovní chování a jednání (fair play)	• zvládat výhru a prohru, zdravá soutěživost • zvládat emoce v průběhu hry
• dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	• zvládat základy komunikace při TV, plnit pokyny, povely a smluvené signály • komunikovat při nácviku herních dovedností	• komunikace v TV (verbálně, s pomocí AAK) • jednoduché pokyny, povely a signály • základy odborné terminologie • vzájemná komunikace při pohybových

		činnostech
• sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	• zajímat se o dění ve sportu, znát základní druhy sportu, účastnit se sportovních soutěží	• historie a současnost sportů • druhy sportů, významní sportovci
<u>Zdravotní TV:</u> • mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	• vytrvale provádět cvičení na posilování a protahování svalových skupin, cvičení pro správné držení těla a k upevnění zdraví	• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí • dechová a relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti
• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	• zvládat jednoduchá speciální cvičení, která souvisejí s oslabením • mít znalost o cvicích a činnostech, které ohrožují jeho zdraví	• kompenzační cvičení na posílení oslabených funkcí • nevhodné cviky a činnosti • základní termíny osvojovaných činností

9. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	• usilovat o zkvalitnění úrovně pohybových schopností a dovedností, uvědomovat si význam pohybu pro zdraví	• pohybové aktivity a hry s různým zaměřením (pohybové dovednosti a hry, motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity, rytmizační cvičení, …) • význam pohybu pro zdraví
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• plnit pokyny týkající se přípravy, ukončení pohybové činnost • používat cvičební úbor a obuv vhodnou pro danou aktivitu • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• organizace při TV (nástup, organizace, pozdrav) • pohybový režim (rozehřátí, rozcvičení, zklidnění organismu…) • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• zvládnout a využívat základní relaxační a kompenzační techniky, zdravotně zaměřené techniky	• pohybové aktivity zařazované během dne (dysbalanční, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení)
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• uplatňovat zásady bezpečného chování při pohybových aktivitách v přírodě a chovat se bezpečně v silničním provozu	• bezpečné chování v přírodě (cvičení v přírodě, posilovací stroje v parcích a okolí školy, rehabilitační pobyty, …) • ochrana přírody • pravidla silničního provozu, bezpečné chování

		chodců, cyklistů (dopravní hřiště)
• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• osvojit si základy první pomoci, ošetření drobných poranění, umět požádat a přivolat pomoc	• zásady první pomoci • důležitá telefonní čísla
• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zvládat pohybové činnosti a hry • provádět cviky z oblasti gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky, rekreačních a sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, základy jógy • hudebně pohybové hry a tance (polka, mazurka, zumba, makaréna, discotance…) • pochodování (na signál, hudbu, změny směru) • chůze (na místě, v zástupu, ve dvojicích), střídání chůze s během, běh, skákání na jedné noze, poskoky snožmo, úponová cvičení (přetahy, přetlaky) • kondiční a rytmická cvičení s hudbou, hudebním doprovodem • cvičení s netradičními pomůckami <u>Gymnastická cvičení:</u> • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na gymbalonech • cvičení na žíněnce (válení sudů, kolébka, svícen, kotoul vpřed a vzad) • výskok a seskok (lavička, švédská bedna) • poskoky na malé trampolíně,

		• chůze a obraty na kladině • cvičení s náčiním, na nářadí <u>Hry:</u> • průpravné hry s míčem • závodivé hry • základy fotbalu, florbal vybíjené, přehazované, basketbalu <u>Atletika:</u> • průpravné atletické činnosti, skok do dálky s rozběhem, • běh na krátkou i dlouhou trať, štafety, starty • hod míčkem na cíl, do dálky, hod granátem, hod koulí • běžecká abeceda <u>Rekreační a sezonní činnosti:</u> • turistika, pohyb v přírodě, chůze s trekovými holemi, orientační běh • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, základy sjezdového lyžování, bruslení, plavání, hry ve vodě, jízda na kolečkových bruslích, na kole)
• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	• dodržovat pravidla her, chápat a uplatňovat sportovní chování a jednání (fair play)	• zvládat výhru a prohru, zdravá soutěživost • zvládat emoce v průběhu hry

• dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	• zvládat základy komunikace při TV, plnit pokyny, povely a smluvené signály • komunikovat při nácviku herních dovedností	• komunikace v TV (verbálně, s pomocí AAK) • jednoduché pokyny, povely a signály • základy odborné terminologie • vzájemná komunikace při pohybových činnostech
• sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	• zajímat se o dění ve sportu, znát základní druhy sportu, účastnit se sportovních soutěží	• historie a současnost sportů • druhy sportů, významní sportovci • významné domácí a mezinárodní soutěže
<u>Zdravotní TV:</u> • mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	• vytrvale provádět cvičení na posilování a protahování svalových skupin, cvičení pro správné držení těla a k upevnění zdraví	• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí • dechová a relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti
• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	• zvládat jednoduchá speciální cvičení, která souvisejí s oslabením • mít znalost o cvicích a činnostech, které ohrožují jeho zdraví	• kompenzační cvičení na posílení oslabených funkcí • nevhodné cviky a činnosti • základní termíny osvojovaných činností

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností	• usilovat o zkvalitnění úrovně pohybových schopností a dovedností, uvědomovat si význam pohybu pro zdraví	• pohybové aktivity a hry s různým zaměřením (pohybové dovednosti a hry, motivační, tvořivá a napodobivá cvičení, hudebně pohybové aktivity, rytmizační cvičení, …) • význam pohybu pro zdraví
• cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení	• plnit pokyny týkající se přípravy, ukončení pohybové činnost • používat cvičební úbor a obuv vhodnou pro danou aktivitu • udržovat cvičební úbor v čistotě • dodržovat pitný režim	• organizace při TV (nástup, organizace, pozdrav) • pohybový režim (rozehřátí, rozcvičení, zklidnění organismu…) • oblékání, svlékání cvičebního úboru, obuvi • hygiena při TV • pitný režim
• využívat základní kompenzační a relaxační techniky	• zvládnout a využívat základní relaxační a kompenzační techniky, zdravotně zaměřené techniky	• pohybové aktivity zařazované během dne (dysbalanční, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení)
• uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	• uplatňovat zásady bezpečného chování při pohybových aktivitách v přírodě a chovat se bezpečně v silničním provozu	• bezpečné chování v přírodě (cvičení v přírodě, posilovací stroje v parcích a okolí školy, rehabilitační pobyty, …) • ochrana přírody • pravidla silničního provozu, bezpečné chování

		chodců, cyklistů (dopravní hřiště)
• znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	• osvojit si základy první pomoci, ošetření drobných poranění, umět požádat a přivolat pomoc	• zásady první pomoci • důležitá telefonní čísla
• zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zvládat pohybové činnosti a hry • provádět cviky z oblasti gymnastiky, atletiky, sportovních her, turistiky, rekreačních a sezónních činností	<u>Pohybové činnosti:</u> • správné držení těla • psychomotorické hry, jóga, aerobic • hudebně pohybové hry a tance (lidové a moderní tance) • pochodování (na signál, hudbu, změny směru) • chůze (na místě, v zástupu, ve dvojicích), střídání chůze s během, běh, skákání na jedné noze, poskoky snožmo, úponová cvičení (přetahy, přetlaky) • kondiční a rytmická cvičení s hudbou, hudebním doprovodem • cvičení s netradičními pomůckami <u>Gymnastická cvičení:</u> • rovnovážná cvičení (na zemi, na lavičce) • cvičení na gymbalonech • cvičení na žíněnce (válení sudů, kolébka, svícen, kotoul vpřed a vzad, nácvik stoje na rukou) • výskok a seskok (lavička, švédská bedna)

		• poskoky na malé trampolíně, • chůze a obraty na kladině • jednoduché sestavy • cvičení s náčiním, na nářadí <u>Hry:</u> • průpravné hry s míčem • závodivé hry • základy fotbalu, florbal vybíjené, přehazované <u>Atletika:</u> • průpravné atletické činnosti, skok do dálky s rozběhem, • běh na krátkou i dlouhou trať, štafety, starty • hod míčkem na cíl, do dálky, hod granátem, hod koulí • běžecká abeceda <u>Rekreační a sezonní činnosti:</u> • turistika, pohyb v přírodě, chůze s trekovými holemi, orientační běh • sezónní činnosti (sáňkování, hry na sněhu, bobování, chůze na běžkách, základy sjezdového lyžování, bruslení, plavání, hry ve vodě, jízda na kolečkových bruslích, na kole)
• snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti	• dodržovat pravidla her, chápat a uplatňovat sportovní chování a jednání	• zvládat výhru a prohru, zdravá soutěživost • zvládat emoce v průběhu hry

	(fair play)	
• dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	• zvládat základy komunikace při TV, plnit pokyny, povely a smluvené signály • komunikovat při nácviku herních dovedností	• komunikace v TV (verbálně, s pomocí AAK) • jednoduché pokyny, povely a signály • základy odborné terminologie • vzájemná komunikace při pohybových činnostech
• sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	• zajímat se o dění ve sportu, znát základní druhy sportu, účastnit se sportovních soutěží	• historie a současnost sportů • druhy sportů, významní sportovci • významné domácí a mezinárodní soutěže • významná sportoviště
<u>Zdravotní TV:</u> • mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	• vytrvale provádět cvičení na posilování a protahování svalových skupin, cvičení pro správné držení těla a k upevnění zdraví	• individuální cvičení na posílení oslabených funkcí • dechová a relaxační cvičení • psychomotorická cvičení • jóga pro děti
• zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	• zvládat jednoduchá speciální cvičení, která souvisejí s oslabením • mít znalost o cvicích a činnostech, které ohrožují jeho zdraví	• kompenzační cvičení na posílení oslabených funkcí • nevhodné cviky a činnosti • základní termíny osvojovaných činností

3.11 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu:

Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Místo výuky: Kmenové třídy, herny, snoozelen, okolí školy, město a některé instituce

Cílové zaměření školy:

- vedení žáků ke zdravému způsobu života,
- chápání a přijetí fyziologických, psychických a sociálních změn, spojených s dospíváním,
- rozpoznání situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých,
- praktické osvojení činností pro předcházení úrazům,
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj, zdravý duševní a sociální život, komunikace běžných i mimořádných situacích.

Rozvoj klíčových kompetencí:

1.Kompetence k učení:

Žák na základě svých možností:

- zná a dodržuje naučené stereotypy zdravého životního stylu,
- chápe pochvalu jako motivaci,
- přenáší osvojené činnosti do praxe.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých možností:

- umí požádat o radu a při potížích přivolat pomoc,
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při setkání se sociálně patologickými jevy.

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- umí použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci,
- umí popsat své zdravotní problémy a potíže,
- komunikuje přiměřeně mezi vrstevníky a v rodině,
- uplatňuje způsoby bezpečného chování při komunikaci s neznámými lidmi.

4.Kompetence personální:

Žák na základě svých možností:

- respektuje zdravotní stav svůj i druhých lidí,
- uvědomuje si nebezpečí zneužití vlastní osoby,
- udržuje dobré vztahy mezi vrstevníky,
- rozpozná nevhodné a rizikové chování, ví o jeho důsledcích.

5. Kompetence občanské:

Žák na základě svých možností:

- chrání své zdraví,
- dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu,
- podřídí se autoritě v krizových situacích.

6. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- má osvojeny hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu,
- dodržuje zásady bezpečnosti práce,
- dokáže pracovat v týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody práce s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a ke specifikům jednotlivých žáků,
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích,
- naučené dovednosti a stereotypy často opakujeme,
- formou modelových situací učíme odmítat zdraví škodlivé látky a bránit se zneužívání vlastní osoby,
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, posilujeme tak jejich sebevědomí a odhodlání překonat strach a úzkost,
- formou modelových situací a dramatizace učíme chování v krizových situacích,
- vlastním příkladem vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu,
- využíváme exkurze a návštěvy v různých zařízeních (nemocnice, policie…), zveme na besedy odborníky
- důsledně trváme na dodržování dohodnutých pravidel chování (viz. Školní řád),

- používáme sociální učení a hraní rolí v zinscenovaných situacích k nácviku chování v kolektivu, v rodině apod.

10. ROČNÍK		
VÝSTUP RVP	**ROČNÍKOVÝ VÝSTUP**	**UČIVO**
Žák by měl na základě svých možností:		
• vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	• rozvíjet vztahy se spolužáky, vrstevníky a členy rodiny • chápat pojem přátelství, kamarádství, parta	• vztahy ke spolužákům, vrstevníkům ve škole a při mimoškolních aktivitách • vztahy a soužití v rodině • láska, manželství, rodičovství • kladné a záporné způsoby chování • pojmy kamarádství, přátelství • parta (klady, zápory)
• chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	• znát změny v jednotlivých vývojových obdobích, rozlišit vývojové fáze v životě člověka • chápat pojem sexuality a jejího uplatnění v životě • znát a dodržovat zásady hygieny • vědět o prevenci a lékařské péči • znát nebezpečí civilizačních chorob • chápat význam pohybu a otužování	• vývojové fáze člověka • tělesné a psychické změny • rozdíly ve vývoji muže a ženy • sexuální dospívání, prevence sexuálního chování, těhotenství • tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, • preventivní a lékařská péče • přenosné a nepřenosné choroby (AIDS, hepatitida, …) • význam pohybu pro zdraví, otužování
• respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své	• umět respektovat svůj zdravotní stav a zdravotní stav svých spolužáků, umět	• zdravotní stav • zdravý životní styl

zdravotní problémy a potíže	popsat své problémy a potíže	• popis nemoci, úrazu (v domácnosti, ve škole, v přírodě a při mimoškolních aktivitách, …)
• znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	• znát a uplatňovat stravovací návyky a zásady zdravého životního stylu	• režim dne • způsob stravování • zdravá výživa, specifické druhy výživy (diety, vegetariánství, veganství…) • jedlé, nejedlé, jedovaté potraviny • význam pohybu, relaxační techniky
• uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	• osvojit zásady společenského chování • seznámit se s organizacemi, které poskytují odbornou pomoc	• bezpečné chování a formy komunikace s vrstevníky, neznámými lidmi • nebezpečí komunikace s neznámými lidmi • komunikace se službami odborné pomoci (exkurze, besedy, praktické dovednosti, videa, filmy…) • formy pomoci v krizových situacích
• uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	• umět popsat sociálně patologické jevy • používat naučené sociální • dovednosti v krizových situacích	• formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, kriminalita, sexuální kriminalita (pornografie, pedofilie) a jiné projevy násilí • nácvik chování v situacích ohrožující život
• zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	• být schopen chápat a zaujmou odmítavý postoj ke všem formám brutality a násilí	• šikana, kyberšikana, její prevence a způsob řešení • fyzické a psychické násilí, týrání • reálné posouzení situace
• vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a	• znát rizika sociálně patologických jevů, vědět o důsledcích užívání drog a jejich	• sociálně patologické jevy (alkohol, kouření,

poškozováním zdraví	vlivu na zdraví člověka	drogy a jiné návykové látky) • zdravotní a sociální rizika při užívání návykových látek
• použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	• znát a používat důležitá telefonní čísla • vědět o místech poskytování první pomoci	• důležitá telefonní čísla • záchranná služba, policie, hasiči
• řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• uvědomovat si důležitost dodržovaní pravidel a bezpečnosti v každodenním životě • osvojit si a v praxi používat rady a pokyny odpovědných osob při řešení mimořádných událostí	• dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • bezpečné prostředí ve škole • ochrana zdraví při různých činnostech • ochrana člověka při mimořádných událostech, praktické ukázky

4. UČEBNÍ PLÁN

		I. stupeň						II. stupeň			
	Zařazení PT	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**
Čtení	P1, P2, P3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3
Psaní	P1, P2, P3	2	2	2	2	1	1	2	2	2	1
Řečová výchova	P1, P2, P3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Matematika	P1, P2, P3	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Informatika	P2	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Prvouka	P1, P2, P3	2	2	3	3	3	3	0	0	0	0
Věcné učení	P1, P2, P3	0	0	0	0	0	0	4	4	6	6
Hudební výchova	P1, P2, P3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Tělesná výchova	P1, P2, P3	3	3	3	3	3	3	3+2	3+2	3+1	3
Výchova ke zdraví	P1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Pracovní a výtvarná výchova	P1, P2, P3	4+1	4+2	4+1	5+2	5+2	5+2	6+3	6+3	7	7
Disponibilní časová dotace		1	2	1	2	2	2	5	5	1	0
		21	22	22	24	23	23	29	29	28	28
Celkem hodin za stupeň							135				114

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

1. Disponibilní časová dotace posiluje na 1.stupni pracovní výchovu 1 hodinou v 1. a 3. ročníku a 2 hodinami ve 2., 4.,5. a 6. ročníku

2. Disponibilní časová dotace na druhém stupni posiluje v 7. a 8. ročníku pracovní výchovu 3 hodinami a tělesnou výchovu 2 hodinami v 7. a 8. ročníku a 1 hodinou v 9. ročníku

3. Průřezová témata – jsou zařazena ve všech ročnících integrací do vyučovacích předmětů.

- P1 – Osobnostní a sociální výchova – žáci získávají praktické dovednosti při řešení každodenních situací. Vede k porozumění sobě samému i druhým a tím k životní spokojenosti.
- P2 – Mediální výchova – vede k získávání základních poznatků a dovedností v oblasti multimediální komunikace, k dovednosti.
- P3 – Environmentální výchova – vede k pochopení vztahů člověka a životního prostředí, k ochraně a utváření životního prostředí a ovlivňuje životní styl a životní hodnoty žáků.

4. Zkratky názvů vyučovacích předmětů: (oblasti, ze kterých předmět vychází)

- ČT – čtení (Jazyková komunikace)
- PS – psaní (Jazyková komunikace)
- ŘV – řečová výchova (Jazyková komunikace)
- MA – matematika (Matematika a její aplikace)
- INF – informatika (Informační a komunikační technologie
- PRV – prvouka (Člověk a jeho svět)
- VU – věcné učení (Člověk a společnost, Člověk a příroda)
- HV - hudební výchova (Umění a kultura)
- PVV– pracovní a výtvarná výchova (Umění a kultura, Člověk a svět práce)
- TV – tělesná výchova (Člověk a zdraví)
- VKZ – výchova ke zdraví (Člověk a zdraví)

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů
(učební osnovy)

Díl II.

5. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

5.1 ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:
Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti „Člověk a komunikace“. Zaměřujeme se na rozvíjení rozumových a poznávacích schopností, logického myšlení, pozornosti a paměti, vytváření početních představ a rozvíjení grafických dovedností, osvojení základů psaní hůlkového písma, osvojení základů čtení (nebo sociálního čtení), osvojení základů orientace v kvantitativních vztazích, dosažení úrovně sociálních, komunikačních a dalších dovedností, které žákům umožní určitou míru orientace v okolním prostředí, soběstačnosti a nezávislosti na péči dalších osob v nejzákladnějších každodenních činnostech.
Rozumová výchova souvisí s předměty Rehabilitační tělesná výchova, Pracovní výchova, Smyslová výchova, Řečová výchova, Výtvarná výchova. Proto lze propojovat tematické celky těchto předmětů a kombinovat jejich výchovné a vzdělávací strategie.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5

Místo výuky: kmenové třídy, herny, individuální místnosti, okolí školy

Cílové zaměření školy:

- Rozvíjení rozumových a poznávacích schopností na optimální možnou úroveň
- Uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností
- Rozvíjení samostatnosti při každodenních činnostech
- Osvojení základů orientace

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- rozumí jednoduchým pojmům a pokynům
- pozná tiskací písmena, číslice
- pozná základní piktogramy, obrázky, symboly
- napodobuje předvedené činnosti
- umí používat učební pomůcky
- má zájem o získávání nových poznatků

2. Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- umí si požádat o radu a při potížích přivolat pomoc
- využívá získaných zkušeností k řešení situací
- získává sebedůvěru
- snaží se překonávat strach
- orientuje se v čase

3. Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- vhodně komunikuje verbální či neverbální formou komunikace
- reaguje na své jméno
- vyjadřuje své pocity a potřeby

4. Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- uvědomuje si svoji osobu
- zná členy své rodiny a blízké osoby
- navazuje kontakt
- dokáže spolupracovat
- chová se zdrženlivě k neznámým lidem

5. Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby
- manipuluje s předměty, rozlišuje jejich velikost a tvar
- dodržuje bezpečnostní zásady

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody práce s ohledem na stupeň a druh postižení a na specifika jednotlivých žáků
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích
- k rozvoji rozumových a poznávacích schopností žáků využíváme tradiční i netradiční pomůcky a metody
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, udržujeme přátelskou atmosféru, navazujeme pocit důvěry a bezpečí
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti
- naučené dovednosti často opakujeme, procvičujeme
- učíme žáky samostatně pracovat
- zařazujeme individuální, skupinovou, hromadnou, projektovou výuku
- používáme slovní metody - vysvětlování, výklad, popis, vyprávění, předčítání, rytmizace, dramatizace
- používáme názorně-demonstrační metody- předvedení, nápodoba, pozorování
- používáme praktické metody – grafické činnosti, nácvik pohybových dovedností
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový a jiný názorný materiál
- uplatňujeme metody práce, v nichž využíváme mezipředmětové vztahy
- zapojujeme žáka do akcí školy
- využíváme vhodné alternativní prostředí pro výuku

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základě svých možností: - pojmenovat části svého těla, nebo na ně ukázat - reagovat na oslovení jménem, znát své jméno - znát členy své rodiny, poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem - vnímat různé podněty a reagovat na ně - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, v denním časovém rozvrhu; vnímat prostor - poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti. - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže - řadit obrázky podle zadaných kritérií - koncentrovat se na určitou činnost - rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků, zvládnout složení dějových obrázků - orientovat se na stránce, na řádku - číst písmena a slova. - opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázku - přiřazovat číslice, počet prvků - uchopit a podržet podaný předmět	- vlastní osoba; znát, používat vlastní jméno, reagovat na oslovení; části těla a jejich pojmenovávání či ukazování - sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky; péče o zdraví - rodina, členové rodiny, jména členů rodiny, vztahy mezi lidmi - škola, třída, seznámení s budovou, orientace ve třídě, v budově, školní pomůcky, vztahy ve škole, spolužáci (rozlišení chlapec – dívka), učitelé - prostorová orientace; směrová orientace, časová orientace (roční období, části dne) - poznávání různých činností, předmětů a zvířat na obrázcích, na modelech, ve skutečnosti - třídění a řazení předmětů a obrázků podle různých kritérií - sociální čtení – poznávání běžně používaných symbolů, poznávání zboží podle obalu - poznávání dopravních symbolů; sociální počty – poznávání peněz - psychomotorické hry - vytváření pocitu bezpečí a jistoty, překonávání strachu - odstraňování projevů sebepoškozování - snaha o zapojení do veškerého dění ve třídě - reakce na jednoduché pokyny - pochopení pojmu já, ty, můj, tvůj, mně, tobě - chování u stolu - odpoutávání od stereotypních činností, ulpívavého myšlení - snaha o koncentraci pozornosti, o soustředěnou činnost - manipulační činnosti - základní časové vztahy – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra - orientace v čase – denní doby, činnosti v určitou denní dobu, roční období - vytváření asociací (slovo = osoba,	Rehabilitační tělesná výchova Smyslová výchova Řečová výchova Pracovní výchova Výtvarná výchova

- uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní - nakreslit různé druhy čar - poznat grafickou podobu písmen - napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic - poznat základní geometrické tvary	věc, činnost), zobecňování (jablka, hrušky = ovoce) - konkretizace (ovoce = jablko, hruška), abstrakce – barva, počet, negace, příčinné souvislosti - nácvik čtení – globální metoda, sociální čtení, piktogramy, říkanky, básničky, krátké texty - porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků - psaní vybraných tiskacích písmen - zapamatování 2-3 slov, hra na obchod - představy kvantitativních vztahů (všechno, nic, mnoho, málo) - představy počtu (hmatem, zrakem, verbálně), vytváření představ; posloupnost čísel - porovnávání a přiřazování číslic, pokus o psaní číslic - poslech hudby, sledování televize a videa - rozvíjení volních vlastností - rozvíjení hrubé i jemné motoriky, cvičení dlaní, prstů, uchopování předmětů - uvolňovací cvičení ruky, prstů, manipulační činnosti s předměty - čmárání prstem do písku, krupice, rýže - malba prstem, houbou, pastelkami, voskovkami, křídami, tužkou - úchop tužky či jiného psacího náčiní - oblouky – horní, dolní; svislé a šikmé čáry oběma směry; vlnovky, smyčky, odstředivé a dostředivé čáry, vlnovka - písmena – pojem, tvarové prvky tiskacích písmen; první písmeno jména, ukázaného předmětu - hůlkové písmo (pokus o psaní vybraných písmen), rovnání písmen do řádků, poznávání stejných písmen - číslice (poznávání číslic, přiřazování stejných číslic, pokus o psaní číslic)	

5.2 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:
Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti „Člověk a komunikace“. Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních schopností a dovedností, které jsou předpokladem komunikace s lidmi, úspěšné sociální adaptace a integrace, dalšího vzdělávání, i na individuální logopedickou péči. Vedeme žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení, k rozvoji poznávacích, citových i volních vlastností. Využíváme augmentativní a alternativní komunikační systémy, které vedou k osvojení dovedností dorozumívání se s okolím a vytváření pocitu jistoty a bezpečí, který kontakt se sociálním okolím přináší.
Řečová výchova souvisí s předměty Rozumová výchova, Smyslová výchova, Pracovní výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pohybová výchova, Rehabilitační tělesná výchova. Proto lze propojovat tematické celky těchto předmětů a kombinovat jejich výchovné a vzdělávací strategie.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Místo výuky: kmenové třídy, herny, individuální místnosti, okolí školy

Cílové zaměření školy:

- Rozvíjení komunikačních schopností a dovedností na optimální možnou úroveň
- Nalezení a rozvíjení vhodné formy komunikace s okolím
- Rozvíjení řečových schopností, případně osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace (např. sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody)
- Dorozumívání v běžných komunikačních situacích

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- rozumí jednoduchým pojmům a pokynům
- pozná základní piktogramy, obrázky, symboly
- napodobuje předvedené pohyby mluvidel
- umí používat učební pomůcky
- má zájem o získání nových poznatků a nové slovní zásoby
- uplatňuje získané komunikační dovednosti v praktickém životě

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák na základě svých možností:

- řeší známé komunikační situace na základně nápodoby či opakování
- umí si požádat o radu a při potížích přivolat pomoc
- využívá získaných zkušeností k řešení situací
- získává sebedůvěru

3. Kompetence komunikativní:

Žák na základě svých možností:

- vhodně komunikuje verbální či neverbální formou komunikace
- rozumí obsahu sdělení a adekvátně na ně reaguje
- reaguje na své jméno a na jednoduché pokyny
- vyjadřuje souhlas či nesouhlas, své pocity, potřeby a nálady
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem
- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi
- dokáže vhodným způsobem vyjádřit svůj názor

4. Kompetence sociální a personální:

Žák na základě svých možností:

- uvědomuje si svoji osobu
- zná členy své rodiny a blízké osoby
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
- dokáže spolupracovat s druhými lidmi
- chová se zdrženlivě k neznámým osobám
- umí se přiměřeně chovat ve společnosti, respektuje druhé
- přiměřeně rozpozná rizikové a nevhodné chování

5. Kompetence pracovní:

Žák na základě svých možností:

- zvládá základní hygienické návyky
- přijímá hodnocení své snahy
- dodržuje bezpečnostní zásady

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody práce s ohledem na stupeň a druh postižení a na specifika jednotlivých žáků
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích
- k rozvoji komunikačních schopností žáků využíváme tradiční i netradiční pomůcky a metody
- využíváme alternativní metody komunikace (znak do řečí, gesta, komunikační tabulky, Piktogramy, zástupné předměty)
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, udržujeme přátelskou atmosféru, navazujeme pocit důvěry a bezpečí
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti
- naučené dovednosti často opakujeme, procvičujeme
- zařazujeme individuální, skupinovou, hromadnou výuku
- používáme slovní metody - vysvětlování, výklad, popis, vyprávění, předčítání, rytmizace, dramatizace
- používáme názorně-demonstrační metody- předvedení, nápodoba
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový a jiný názorný materiál
- uplatňujeme metody práce, v nichž využíváme mezipředmětové vztahy
- zapojujeme žáka do akcí školy
- využíváme vhodné alternativní prostředí pro výuku

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základně svých možností: - reagovat na hlas a intonaci druhých osob - snažit se o správné dýchání - vyjádřit souhlas i nesouhlas, umět pozdravit a poděkovat, sdělit své přání a potřeby – gesty, verbálně - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem, znát jména nejbližších osob - využívat komunikační počítačové hry	- tvorba a rozvíjení slovní zásoby (aktivní i pasivní) pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií, motivace k slovnímu projevu - oromotorika, cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel; dechová a fonační cvičení, nácvik správného dýchání, foukání, sfukování - sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciace, napodobování hlasů a zvuků, ovládání síly hlasu - nácvik hlásek a slov; spontánní a jednoduché tematické rozhovory, logopedická cvičení - snaha o porozumění a naslouchání slovům a jednoduchým větám - komentování dějové posloupnosti, seznamování se vztahy jevů a věcí - jednoduchá říkadla a básničky (seznámení se s nimi, případný nácvik) - systémy augmentativní a alternativní komunikace (např. znak do řeči, znakový jazyk, piktogramy) - počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace - kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku	Rozumová výchova Smyslová výchova Pracovní výchova Hudební výchova Výtvarná výchova Pohybová výchova Rehabilitační tělesná výchova

5.3 SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Předmět smyslová výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Systematicky procvičuje zrakové, sluchové, čichové a chuťové vnímání, hmatové vnímání, vizuomotoriku a prostorovou orientaci v konkrétních situacích.
Smyslová výchova pomáhá žákům poznávat své nejbližší okolí a utvářet si k němu citový vztah, získávat k němu důvěru.
Žáci si osvojují vhodné chování a jednání, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci, tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.
Předmět smyslová výchova rozvíjí psychické funkce prostřednictvím smyslového vnímání. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátory a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů.
Předmět prolíná všemi vzdělávacími obory a vytváří předpoklady pro zvládání jejich vzdělávacích obsahů. Předmět je členěn do tematických okruhů – Rozvíjení zrakového vnímání, Rozvíjení sluchového vnímání, Rozvíjení hmatového vnímání, Prostorová a směrová orientace, Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	5	5	5	5	4	4	4	3	3	2

Místo výuky: kmenová třída, individuální pracovna, snoozelen, herna, zahrada Centra 83, Ekocentrum minizoo, okolí školy

Cílové zaměření školy:

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- orientaci v nejbližším okolí
- vytváření základních dovedností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuků
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- vnímá pochvalu jako motivaci
- projevuje zájem o nabídnutou činnost
- vnímá své okolí

2. Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- při řešení úkolů přijímá pomoc pedagoga
- na základě získaných zkušeností adekvátně reaguje v opakujících se situacích
- získává důvěru v prostředí
- získává sebevědomí

3. Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- dokáže komunikovat se svým okolím, navazuje s ním kontakt
- rozumí obsahu sdělní a reaguje na ně
- dokáže vyjádřit své potřeby
- dává najevo svou spokojenost a nespokojenost

4. Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- orientuje se ve školním prostředí
- začleňuje se do kolektivu
- chápe autoritu pedagoga
- účastní se společenských aktivit

5. Kompetence občanské

Žák na základě svých možností:

- využívá svých práv

6. Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- přijímá hodnocení své práce
- intenzivně prožívá pochvalu
- ustupuje od sebepoškozování

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vzhledem k individuálním potřebám žáků používáme zástupné předměty
- používáme metody vždy s přihlédnutím ke stupni a druhu postižení a k jednotlivým specifikům žáků
- umožňujeme žákům práci v klidném a podnětném prostředí
- používáme speciální pomůcky a materiály
- častým opakováním upevňujeme konkrétní dovednosti
- uspokojujeme základní potřeby žáků
- podporujeme soustředění žáka na danou činnost
- navozujeme pocit důvěry a bezpečí
- vyrábíme potřebné pomůcky
- okolní prostředí upravujeme s ohledem na potřeby žáka
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- používáme obrázky, piktogramy a pomůcky speciálně pedagogické péče
- využíváme metodu Ruku v ruce
- zprostředkováváme kontakt s okolím prostřednictvím povrchu celého těla žáka
- využíváme metodu canisterapie, orofaciální stimulace, masáže, bazální stimulace
- polohujeme žáky pomocí rehabilitačních pomůcek

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Rozvíjení zrakového vnímání Žák by měl na základě svých možností: - uchopovat předměty a manipulovat s nimi - rozlišovat tvary a barvy předmětů - poznávat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti - třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty - přiřazovat obrázky ke konkrétním předmětům - poznávat osoby ze svého okolí a své spolužáky vizuálně, podle hlasu, vůně, osobního znaku - rozpoznávat denní dobu podle činností, obrázků, piktogramů, zástupných předmětů - napodobovat předvedené pohyby - navazovat oční kontakt s osobou i předmětem - rozlišovat světlo a tmu	- rozlišování světla a tmy - vnímání prostoru oběma očima, jedním okem - vnímání předmětů a osob v zorném poli - vnímání pohybujících se předmětů a osob - hledání předmětů a osob mimo zorné pole - vnímání barev, tvarů předmětů - třídění předmětů podle barev a tvarů - napodobování pohybů - rozlišování činností pomocí zástupných předmětů - vnímání jednoduchých obrázků	Pracovní výchova Hudební výchova Rozumová výchova
Rozvíjení sluchového vnímání Žák by měl na základě svých možností: - reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání - reagovat na hlasité zvuky - emočně rozlišovat příjemné a nepříjemné zvuky - poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky - poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí - poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle	- reakce na zvuk hlasitý i tichý - rozlišení libých a nelibých zvuků - poznávání zvuků, rozlišování zvuků - nácvik soustředěného sluchového vnímání - sluchová cvičení s využitím zraku - sluchová cvičení bez využití zraku - cvičení sluchové paměti - napodobování zvuků	Rozumová výchova Hudební výchova Řečová výchova Pohybová výchova

zvukové nahrávky i v reálné situaci - rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků - vnímat (určit) zdroj zvuku - uvědomit si možnost vytvářet zvuky - respektovat hluk ve třídě	- rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity - vnímání zvuků v přírodě - vnímání zvuků v domácnosti a ve škole - sluchově motorická cvičení - poznávání osob podle hlasu - vytváření zvuku - orientační zvuková cvičení - zvuky hudebních nástrojů - zvuky dopravních prostředků	
Rozvíjení hmatového vnímání Žák by měl na základě svých možností: - zvládat základní sebeobslužné dovednosti - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětu - třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru - poznat známé předměty podle hmatu - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů - poznat a rozlišit osoby podle hmatu - uchopovat předměty z různých materiálů	- ohmatávání různých povrchů - ohmatávání předmětů různých tvarů - uchopování podaných předmětů - uchopování položeného předmětu - natahování rukou směrem k předmětu - ohmatávání předmětů různými částmi těla - ohmatávání přírodních materiálů - podávání předmětů podle pokynů - třídění předmětů podle tvaru, povrchu, velikosti - pomoc při svlékání, oblékání, krmení	Pracovní výchova Rozumová výchova
Rozvíjení prostorové a směrové orientace Žák by měl na základě svých možností: - vnímat prostor - orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí - rozlišovat vpravo – vlevo - rozlišovat nahoře – dole, před –za, vedle	- orientace ve třídě, ve škole, v nejbližším okolí, v prostoru - pravo – levá orientace - směrová orientace v řadě, na ploše, v prostoru - umisťování předmětů podle pokynů - příroda v ročních obdobích - pohyb po třídě podle	Rozumová výchova Pohybová výchova Zdravotní tělesná výchova

- řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních znaků **Rozvíjení čichového a chuťového vnímání** Žák by měl na základě svých možností: - rozlišit jednotlivé chutě - poznat předmět čichem - rozlišit vůně a pachy - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	pokynů - pojmy dole, nahoře, pod, nad, vedle - rozvoj čichové percepce, dýchání - poznávání podle čichu, vůně, specifické vůně potravin, zápach, nelibé pachy - rozlišování základních chutí - rozlišování chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů	Rozumová výchova Pracovní výchova

5.4 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:
Předmět se realizuje ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět Hudební výchova se zaměřujeme na vytváření kladného vztahu k hudbě, na rozvoj sluchu a hudebnosti, podporuje schopnost hudbu emocionálně prožít, podporuje řečové dovednosti. Hudební činnosti pomáhají žákům odreagovat napětí, překonat únavu, zlepšit náladu a udržet koncentraci pozornosti.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Místo výuky: kmenové třídy, herny, 9.ZŚ, snoozelen, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy:
- Napodobování a rozlišování hudebních nehudebních zvuků
- Zvládání hry na tělo
- Nácvik soustředěnosti na poslech
- Vytváření kladného vztahu ke zpěvu a k hudbě
- Podpora fantazie
- Rozlišování jednoduchých hudebních nástrojů podle zvuku

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení
Žák na základě svých možností:
- napodobuje různé předvedené zvuky
- vnímá vlastní prožitek

2. Kompetence k řešení problémů
Žák na základě svých možností:
- vyjadřuje vlastní pocity
- osvojuje si činnost při práci s jednoduchými hudebními nástroji

3. Kompetence komunikativní
Žák na základě svých možností:
- dokáže spolupracovat s ostatními
- chápe a plní jednoduché příkazy

4. Kompetence sociální a personální
Žák na základě svých možností:
- se rád zúčastňuje hudebních aktivit
- si uvědomuje své vlastní pocity
- vnímá činnost jiných

5. Kompetence občanské
Žák na základě svých možností:
- navazuje kontakt s lidmi kolem sebe

6. Kompetence pracovní
Žák na základě svých možností:
- respektuje pravidla při činnosti v kolektivu

Výchovné a vzdělávací strategie:
- přihlížíme ke stupni a druhu postižení žáka, k jeho schopnostem a možnostem
- používáme tradiční i netradiční pomůcky, metody a přístupy
- žáka individuálně chválíme a povzbuzujeme
- snažíme se žákovi umožnit prožití pocitu spokojenosti a radosti
- snažíme se žákovi umožnit účast na vhodných hudebních pořadech a kultivovat tak jeho chování na veřejnosti
- používáme hudbu k vlastní relaxaci žáka

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základě svých možností: - získat kladný vztah k hudbě - správně, pravidelně a hospodárně dýchat - snažit se o správnou výslovnost - seznamovat se a používat různé hudební nástroje, přiměřeně svým schopnostem a dovednostem - vnímat různé hudební a nehudební zvuky - poznávat různé hudební nástroje, s využitím i bez využití zraku - soustředit se na poslech jednoduchých písní a skladeb - zvládnout zpívat jednoduché melodie, či písně dle svých dispozic - určovat a napodobovat různé hudební a nehudební zvuky - umět relaxovat - propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednodušší hudebně pohybové hry	- motivační činnosti - dechová cvičení, správné držení těla - instrumentální činnosti-hra na jednotlivé nástroje a jejich správné používání, rytmická cvičení - poslechové činnosti, hra na tělo, rozvoj paměti, tóny krátké – dlouhé, vyšší – nižší, nálada hudby - vokální činnosti-dechové cvičení, výslovnost, fonační, intonační a metodická cvičení - dechová cvičení, správné držení těla, artikulační cvičení - hudebně pohybové hry, pohybová improvizace podle hudby, správné držení těla, rytmická cvičení	TV Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova SV ŘV Pohybová výchova Environmentální výchova RV

5.5 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:
Předmět se realizuje ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Ve Výtvarné výchově se zaměřujeme na rozvoj tvořivé schopnosti a dovednosti, prohlubování senzibility žáků, vyjádření emocí a fantazie žáků. Předmět má značný rehabilitační a relaxační význam, naplňuje přirozenou potřebu žáků projevit se. Dává prostor k uplatnění tvořivých schopností a zprostředkovává žákovi zážitky prostřednictvím vlastní tvorby.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Místo výuky: kmenové třídy, dílny,9.ZŠ, individuální pracovny, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy:
- Rozlišování základních barev
- Využívání různých výtvarných technik a materiálů
- Podpora fantazie

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení
Žák na základě svých možností:
- rozvíjí grafomotoriku, vytrvalost
- uvědomuje si vlastní prožitek

2. Kompetence k řešení problému
Žák na základě svých možností:
- vyjadřuje vlastní pocity
- osvojuje si práci s různými materiály
- využívá své schopnosti a dovednosti

3. Kompetence komunikativní
Žák na základě svých možností:
- spolupracuje s ostatními
- chápe a plní jednoduché pokyny

4. Kompetence sociální a personální
Žák na základě svých možností:
- se zúčastňuje výtvarných aktivit
- uvědomuje si a vnímá činnost jiných

5. Kompetence občanská
Žák na základě svých možností:
- navazuje kontakt s lidmi kolem sebe

6. Kompetence pracovní
Žák na základě svých možností:
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- respektuje pravidla při činnosti v kolektivu

Výchovné a vzdělávací strategie:
- přihlížíme ke stupni a druhu postižení žáka, k jeho schopnostem a možnostem.
- používáme tradiční i netradiční pomůcky, metody a přístupy
- žáky individuálně chválíme a povzbuzujeme
- používáme jednoduché metody, formy a techniky
- snažíme se žákovi umožnit prožití pocitu spokojenosti a radosti z odvedené práce

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základě svých možností: - pozorovat tvoření jiných - rozpoznávat s dopomocí učitele základní barvy a tvary - zkvalitnit grafomotoriku a rozvíjet vytrvalost - postupně se seznamovat a učit se pracovat s pastelem, tužkou, křídou, fixem - malovat prstovými barvami - modelovat jednoduché tvary z modelovací hmoty - umět pracovat s různými materiály (papír, látka, plast, přírodniny) - osvojit si základní dovednosti pro organizaci výtvarné práce - rozpoznávat, pojmenovat a porovnat barvy a tvary - umět pracovat s pastelem, tužkou, křídou… - zvládnout základy malby vodovými a temperovými barvami - pracovat s modelovací hmotou - používat různé nástroje	- motivační činnosti - porovnávání barev a tvarů - druhy čar (křížení, zhušťování, kroužení) - výtvarné práce, foukání fixem - práce s barvou, roztírání barvy - modelování – koule, had - mačkání, trhání, koulení - vytvoření pracovního prostředí, dodržování čistoty, péče o pomůcky a výtvarný materiál - pokus o výtvarné ztvárnění obrysové linie - výtvarné práce - stříhání, tiskání	SV PV RV

5.6 REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:
Předmět RTV vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obsah se realizuje ve třech vzdělávacích oborech – pohybová výchova, zdravotní tělesná výchova a (nebo) rehabilitační tělesná výchova.
Zaměřuje se na rozvoj jemné a hrubé motoriky, pohybových dovedností, psychické a fyzické zdatnosti, podporuje sociální adaptaci. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá RTV ke zmírnění důsledku zdravotního postižení. Pomocí cíleně zaměřených vyrovnávacích cvičení napomáhá ke správnému držení těla a aktivně rozvíjí hybnost. Tento předmět je pro žáky s těžkým mentálním postižením velmi důležitý, neboť veškerá pohybová činnost tvoří základ rozvoje psychiky a rozumových schopností žáků a tím zmírňuje důsledky mentálního postižení.
Na výuce tohoto předmětu spolupracují pedagogové s lékaři, fyzioterapeuty a dalšími odbornými terapeuty (hippoterapeut, canisterapeut).

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	3	3	4	4	4	4	4	4	5	5

Místo výuky: kmenové třídy, herny, tělocvična Sokola MB, školní hřiště, okolí školy, tělocvičny Domova pod lípou a 9.ZŠ, popř. pracovna fyzioterapeuta nebo hippoterapeutický areál.

Cílové zaměření školy:
- osvojení a upevnění základních pohybových stereotypů
- zvýšení koncentrace pozornosti, odreagování napětí a překonání únavy
- ukazuje možnosti psychického a fyzického uvolnění
- prevence špatných pohybových stereotypů a nesprávného držení těla pomocí cílených vyrovnávacích cvičení
- rozvoj aktivní spolupráce žáka při dodržování zdravého způsobu života a péči o vlastní zdraví
- odstraňování mimovolných pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin
- rozvoj aktivní hybnosti, využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení
Žák na základě svých možností:
- rozumí slovním pokynům pro různé polohy těla a jeho částí
- spolupracuje při činnostech souvisejících s péčí o zdraví (čištění zubů, preventivní prohlídka u lékaře, rehabilitační cvičení)
- umí napodobit předvedené jednoduché pohyby
- používá jednoduché cvičební náčiní správným způsobem

2. Kompetence k řešení problémů
Žák na základě svých možností:
- překonává pocity strachu
- chápe a plní jednoduché slovní příkazy a pokyny

3. Kompetence komunikativní
Žák na základě svých možností:
- vyjadřuje souhlas či nesouhlas s prováděnou činností

4. Kompetence sociální a personální
Žák na základě svých možností:
- přiměřeně svému postižení aktivně spolupracuje s pedagogem a terapeutem
- vyjádří nesouhlas při pocitu bolesti či nepohodlí

5. Kompetence pracovní
Žák na základě svých možností:
- správně používá předměty nutné k prevenci a ochraně zdraví (sám nebo s pomocí
- zvládá nebo v co největší míře spolupracuje při nejjednodušších úkonech sebeobsluhy a osobní hygieny

Výchovné a vzdělávací strategie:
- uplatňujeme individuální přístup ke každému žákovi
- volíme takové metody a formy práce, aby se žák cítil bezpečně a spokojeně, byl v klidu, bez vnitřního napětí
- pohybové stereotypy a správná držení neustále opakujeme a zlepšujeme
- zadáváme jednoduché pokyny a příkazy
- volíme takové návodné otázky a používáme takový způsob komunikace se žákem, aby nám byl schopen dát adekvátní odpověď
- způsob komunikace přizpůsobujeme každému žákovi podle jeho možností a schopností

Pohybová výchova

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základě svých možností: - získat kladný vztah k pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - mít osvojeny základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů - zvládnout zklidnění organismu	- jednoduché pohybové hry a cvičení, relaxační cvičení - turistika a pobyt v přírodě, vycházky, pohyb v terénu, na různém povrchu - základní pohybové pojmy a povely ve formě srozumitelné pro daného žáka - základní manipulace s malým míčem a drobným náčiním - nácvik lezení, chůze, běhu - rytmická cvičení - relaxační cvičení, jógové prvky - pobyt ve vodě, hry, základy plavání s pomůckami	Rozumová výchova Smyslová výchova Hudební výchova

Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základě svých možností: - uvědomovat si polohu těla a jeho částí - osvojit si na správné držení těla v různých polohách - zaujímat správné cvičební polohy (s pomocí) - zvládat pod vedením jednoduchá vyrovnávací a kompenzační cvičení	- vnímání pocitů při cvičení - dechová cvičení - relaxační cvičení - uvolňovací cvičení - protahovací cvičení - posilovací cvičení - rovnovážná cvičení - hry ve vodě, cvičení ve vodě	Smyslová výchova Hudební výchova

Rehabilitační tělesná výchova

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základě svých možností: - získat kladný vztah k rehabilitačnímu cvičení a pohybovým aktivitám - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybu - zvládnout s pomocí přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny k dané pohybové činnosti - zvládnout zklidnění těla po nezbytnou dobu - snažit se o samostatný pohyb	- polohování, vertikalizace - uvolňovací cvičení - bazální stimulace - stimulace k pohybu v prostoru - rozvíjení aktivního pohybu - nácvik chůze s dopomocí, s pomůckami, samostatně - rozvoj koordinace pohybů - rovnovážná cvičení - manipulace s drobným náčiním - relaxační cvičení - rehabilitační cvičení s fyzioterapeutem - canisterapie – polohování, nácvik lezení, uvolnění spasmů - hippoterapie – dle doporučení neurologa	

5.7 PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:
Předmět čerpá ze vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“. Zaměřujeme se na rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních pracovních dovedností, základních hygienických návyků a úkonů souvisejících se sebeobsluhou. Vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Rozvíjíme samostatnost a nezávislost žáka, aby se mohl co nejlépe zapojit do každodenního života.
Pracovní výchova souvisí s předměty Rozumová výchova, Smyslová výchova, Řečová výchova, Výtvarná výchova, Rehabilitační tělesná výchova. Proto lze propojovat tematické celky těchto předmětů a kombinovat jejich výchovné a vzdělávací strategie.

Časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	1	1	1	1	2	2	2	3	3	4

Místo výuky: kmenové třídy, herny, individuální místnosti, jídelna, cvičná kuchyňka, sociální zařízení, šatna, okolí školy, kulturní zařízení

Cílové zaměření školy:

- Získání základních hygienických a sebeobslužných návyků
- Rozvíjení jemní motoriky, získání základních manuálních zručností a pracovních dovedností
- Osvojení praktických dovedností, které napomáhají k osobní samostatnosti
- Osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- Porozumění jednoduchým pracovním postupům

Rozvoj klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení

Žák na základě svých možností:

- umí používat pracovní a učební pomůcky
- umí chápat pochvalu jako povzbuzení k dalšímu učení
- rozumí jednoduchým pojmům a pokynům
- napodobuje předvedené pohyby a činnosti
- má zájem o získání nových poznatků
- uplatňuje získané dovednosti v praktickém životě

2. Kompetence k řešení problémů

Žák na základě svých možností:

- získává sebedůvěru a důvěru ve své pracovní schopnosti
- snaží se překonávat problémy pomocí naučených stereotypů a umí požádat o pomoc
- využívá získaných zkušeností k řešení opakujících se situací

3. Kompetence komunikativní

Žák na základě svých možností:

- vhodně komunikuje s druhými lidmi
- rozumí obsahu sdělení a adekvátně na ně reaguje
- dokáže vyjádřit své potřeby

4. Kompetence sociální a personální

Žák na základě svých možností:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- uplatňuje základní návyky v chování
- spolupracuje s druhými lidmi

5. Kompetence pracovní

Žák na základě svých možností:

- zvládá základní hygienické a sebeobslužné návyky
- přijímá hodnocení své snahy
- dodržuje bezpečnostní zásady
- dokáže pracovat podle jednoduchých pracovních postupů, využívá nápodoby, instrukcí

Výchovné a vzdělávací strategie:

- používáme metody práce s ohledem na stupeň a druh postižení a na specifika jednotlivých žáků
- náročnost úkolů stupňujeme po malých krocích
- k rozvoji pracovních schopností žáků využíváme tradiční i netradiční pomůcky a metody
- žáky co nejvíce povzbuzujeme a chválíme, udržujeme přátelskou atmosféru, navozujeme pocit důvěry a bezpečí
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a pocit spokojenosti
- naučené dovednosti často opakujeme, procvičujeme
- zařazujeme individuální, skupinovou, hromadnou a projektovou výuku
- používáme slovní metody - vysvětlování, výklad, popis, vyprávění, předčítání, rytmizace, dramatizace
- používáme názorně-demonstrační metody- předvedení, nápodoba
- při aplikaci jednotlivých metod učení využíváme bohatý obrazový a jiný názorný materiál
- uplatňujeme metody práce, v nichž využíváme mezipředmětové vztahy
- zapojujeme žáka do akcí školy
- využíváme vhodné alternativní prostředí pro výuku

Očekávané výstupy školy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Žák by měl na základně svých možností: - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti, dbát na svůj zevnějšek - dodržovat klid a čistotu při stravování, samostatnost při stravování - umět používat příbor - udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí - zvládat základní manuální dovednosti a zásady hygieny při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat s pomocí podle názorného či slovního návodu - udržovat s pomocí pracovní místo v čistotě - zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami - provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - seznámit se se základními podmínkami pro pěstování nenáročných rostlin - pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové a užitkové rostliny - seznámit se s používáním pomůcek a náčiní podle druhu pěstitelských činností - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě - prostřít stůl pro běžné stolování - zvládnout nákup a uložení základních potravin.	- svlékání a oblékání oděvu, oblékání jednotlivých částí oděvu, rozepínání a zapínání knoflíků, skládání a ukládání; obouvání, zouvání a šněrování bot; udržování pořádku v osobních věcech - hygienické návyky; osobní hygiena, spolupráce při hygieně, funkce a používání hygienických pomůcek, mytí rukou, používání nočníku nebo WC, používání mýdla a ručníku, používání hřebenu, čištění zubů, používání kapesníku, mytí hraček - stolování a stravování, pomoc při přípravě svačiny, prostírání stolu, nácvik samostatného stolování, správné sezení u jídla, správné kousání potravy, pití z hrnečku, vnímání přijímaní potravy a vylučování, používání příboru, používání ubrousku, čistota při stravování, úklid stolu po jídle - vlastnosti materiálu a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - práce s přírodninami – sbírání, třídění, navlékání přírodnin, trhání a lisování listů, figurky z přírodnin - modelování – zpracování modelovací hmoty oběma rukama, trhání a rovnání modelovací hmoty, tvarování kuliček, válečků, vykrajování - práce s papírem – mačkání, trhání, sbírání, rovnání, lepení, navlékání, rolování papíru, hry s papírovými kuličkami (házení a ukládání) - práce s textilem – navíjení vlny, navlékání korálů, překládání a stříhání látky, nalepování látky, šití na cvičné desce - práce s pískem – hry na pískovišti, stavění bábovek, kopců, cest, vybírání kamínků - práce s barvami – prstové, temperové, vodové, zapouštění	Rozumová výchova Smyslová výchova Řečová výchova Rehabilitační tělesná výchova Výtvarná výchova

- seznámit se s přípravou jednoduchých pokrmů podle pokynů - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	barev, práce s tiskátky, muzikomalba, pastelky, voskovky, křídy, tematická malba, kresba - jednoduché pracovní postupy a techniky - pracovní pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek - lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů - konstruktivní hry (skládačky, puzzle, kostky) - stavebnice, různé typy stavebnic plošných, prostorových, konstrukčních - práce s kostkami – stavba komínu, vláčku, postav, co umíš, ukládání kostek do krabice - montáž a demontáž; manipulace s jednoduchými předměty - základní podmínky pro pěstování rostlin, zalévání, sázení a přesazování květin - pěstování rostlin v bytě i na zahradě, nenáročné rostliny, rostliny v bytě, na zahradě, - pomůcky a náčiní pro práci na zahradě, hrabání posekané trávy, hrabání listí, úklid zahrady, sklízení ovoce a zeleniny - drobné domácí práce: základní úklid, úklid ve třídě, utírání prachu, utírání tabule, zametání, mytí podlahy, mytí nádobí, praní drobného prádla - výzdoba třídy, herny - stolování, prostírání stolu, úklid stolu, chování při stolování - nákup a skladování základních potravin - příprava pokrmů, příprava studených a teplých nápojů, příprava jednoduchých pokrmů - zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	

6. UČEBNÍ PLÁN

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Rozumová výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Smyslová výchova	5	5	5	5	4	4	4	3	3	2
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rehabilitační tělesná výchova	5	5	6	6	6	6	6	6	7	7
Pracovní výchova	1	1	1	1	2	2	2	3	3	4
Disponibilní časová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	20	20	21	21	21	21	21	21	22	22
Celkem hodin										210

6.1 Poznámky k učebnímu plánu

1. **Disponibilní časová dotace** je využita na předměty speciálně pedagogické péče
2. **Předměty speciálně pedagogické péče** jsou vybírány pro každého žáka podle jeho potřeb a jsou specifikovány v individuálním vzdělávacím programu
   Možné předměty speciálně pedagogické péče:
   Hippoterapie
   Canisterapie
   Bazální stimulace
   Snoozelen
   Relaxační masáže
   Komunikační dovednosti
   Zraková stimulace
3. Do časové dotace **rehabilitační tělesné výchovy** se započítává rehabilitační cvičení s fyzioterapeutem
4. **Organizační jednotkou** nemusí být vyučovací hodina, může se vyučovat v blocích podle možností a aktuálního stavu žáka
5. **Zkratky názvů vyučovacích předmětů:** (vzdělávací oblast, ze které předmět vychází)
   RV – rozumová výchova (Člověk a komunikace)
   ŘV – řečová výchova (Člověk a komunikace)
   SV – smyslová výchova (Člověk a jeho svět)
   HV – hudební výchova (Umění a kultura)
   VV – výtvarná výchova (Umění a kultura)
   RTV – rehabilitační tělesná výchova (Člověk a zdraví)

PV – pracovní výchova (Člověk a svět práce)

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1.Hodnocení žáků

7.1.1. Pravidla pro hodnocení žáků

1. Způsoby hodnocení:
- hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu
- hodnocení žáků je pouze slovní
- hodnocení se provádí průběžně, na konci každého pololetí se vydává vysvědčení, na konci prvního pololetí je možné vydat opis vysvědčení
- čtvrtletní hodnocení i hodnocení na vysvědčení má formu širšího slovního hodnocení,
- slovní hodnocení vyjadřuje míru zvládnutí vědomostí, dosaženou úroveň klíčových kompetencí a stupeň žákovi samostatnosti, je formulováno pozitivně, i když obsahuje i hodnocení toho, co žák **zatím** nezvládl
- širší slovní hodnocení by mělo obsahovat:
    - Konkrétní informaci o dosažených výsledcích v jednotlivých předmětech, jejich srovnání s předešlými výsledky žáka, míru splnění požadavků individuálního vzdělávacího programu
    - Přesvědčení o dalším možném zlepšení výkonů žáka
    - Popis chování žáka
    - Způsob zvládání požadavků kladených na žáka
    - Výpověď o sociálním chování, schopnosti spolupracovat, podřídit se, pomoci druhým apod.
    - Posouzení individuálních vlastností a zvláštností žáka
- forma širšího slovního hodnocení může být, zejména u těžce mentálně postižených žáků a žáků s autismem, doplněno dostupnými prostředky, které jsou žákovi srozumitelné: obrázky, razítka, samolepky nebo drobné hmotné ocenění – bonbón, ovoce, piškoty…, tak, aby žák byl pozitivně motivován k další činnosti.
- řečová výchova je povinný předmět, a tak se také hodnotí
- předmětem hodnocení jsou výsledky, kterých žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky ŠVP a individuálního vzdělávacího programu
- při hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností
- učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce žáka o jeho prospěchu a chování, v případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování informuje neprodleně.
- při hodnocení žáka, který nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam hodnocen, se po návratu do kmenové školy respektuje návrh hodnocení školy při zdravotnickém zařízení
- přestupuje-li žák na jinou školu, poskytuje naše škola této škole písemnou zprávu o jeho chování, zvládnutí učiva a docházce
- sebehodnocení žáků:

- Je důležitou součástí hodnocení žáků
- Posiluje sebeúctu a sebevědomí
- Chybu je třeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení
- Pedagogové se o chybě baví, žáci si mohou některé práce sami (s pomocí) opravovat
- Při školní práci vedeme žáky k tomu, aby své výkony a výsledky komentovali
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde
  - jak bude postupovat dál

2. Kritéria hodnocení

Podklady pro hodnocení žáků získává učitel zejména:
- soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování – viz. tabulky pro hodnocení žáků, příloha č.2
- různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků
- analýzou výsledků aktivit žáka, zvláště se zaměřením na úroveň rozvoje klíčových kompetencí
- konzultací s vychovatelem, případně s pracovníkem speciálně pedagogického centra
- pří hodnocení přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho snaze a k druhu a stupni jeho postižení
- v odůvodněných případech lze žáka nehodnotit (rozhoduje ředitel školy na základě návrhu učitele a posudku odborného lékaře)

7.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

7.2.1 Cíle a kritéria:

Získání informací o současném stavu školy, jejich zhodnocení a vyvození dalších kroků k odstranění nedostatků, přiblížení se ke stanovenému ideálnímu stavu. Tyto informace slouží škole jako důležitá zpětná vazba, na kterou pak reaguje změnami.

Autoevaluace je realizována v souladu se zákonem č. 225/2009 Sb.
(před novelizací vyhlášky č. 15/2004 Sb. vycházela ze zákona č. 561/2004 Sb., …),
o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 8 a § 9 novelizace vyhlášky MŠMT ČR č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Výsledkem autoevaluačního procesu je autoevaluační zpráva. Jejím obsahem je posouzení, jak škola plní cíle, které si stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu; dále popis oblastí, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření a strategií pro další období. Následně bude obsahovat také popis účinnosti opatření z předchozích hodnocení.

Autoevaluace se zpracovává podle novelizace vyhlášky č. 15/2005 Sb. za období tří školních roků. Návrh struktury vlastního hodnocení školy projednává ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit. Vlastní hodnocení školy se projednává v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.
Na přípravě a realizaci se podílí vedení školy (ředitel a zástupce ředitele pověřený koordinací autoevaluačního procesu) a realizační tým sestavený ze zástupců pedagogického sboru. Autoevaluační zpráva je součástí dokumentace školy a je k dispozici rodičům, žákům a partnerům školy.

Autoevaluace se zaměřuje na:
a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,
b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
c) oblasti uvedené v odstavci 2, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
d) účinnost opatření podle písmene c) obsažených v předchozím vlastním hodnocení.

7.2.2 Oblasti autoevaluace:

1. Vzdělávací program školy
sledované jevy:
a) soulad školního vzdělávacího programu s RVP
b) další programová nabídka – dotace předmětům, volitelné a nepovinné předměty, projekty, průřezová témata
c) samotný dokument – ŠVP

2. Podmínky ke vzdělávání
sledované jevy:
a) vliv personálních podmínek na vzdělávání
b) materiální, technické a hygienické podmínky pro vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
c) kvalita pracovního prostředí školy
d) efektivita využívání finančních zdrojů
e) rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty...)

3. Průběh vzdělávání žáků
sledované jevy:
a) průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
b) plánování a příprava vyučovací hodiny
c) realizace a řízení vyučovací hodiny

4. Výsledky vzdělávání žáků
sledované jevy:
výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání, hodnocení školního klimatu rodiči
sledované jevy:
a) kvalita výchovného poradenství
b) kvalita minimálního plánu prevence
c) přístup k informacím a jejich přenos
d) využívání žákovské a rodičovské aktivity
e) vztahy se zřizovatelem a školskou radou
f) klima, kultura školy

6. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
sledované jevy:
a) kvalita systémového řízení
b) plánování řídících činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, plán kontrol…)
c) efektivita organizace školy
d) metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, další vzdělávání pedagogických pracovníků, samostudium
e) systém vedení pedagogických pracovníků

f) kontrolní systém
g) koncepce práce školy – dokument
h) školní řád – dokument
i) pravidla hodnocení – dokument

7. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům
sledované jevy:
a) zlepšování výsledků vzdělávání
b) prezentace školy na veřejnosti
c) spolupráce s partnery
d) organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav

7.2.3 Metody a nástroje autoevaluace:

- řízený rozhovor
- skupinová diskuse
- školní dokumentace
- dotazníková šetření mezi učiteli, žáky a rodiči
- hodnocení žáků
- testy
- hospitace
- pozorování a kontrola
- inventarizace
- sebehodnocení učitele
- hodnocení a sebehodnocení ředitele školy
- profesní umístění absolventů školy a zpětná vazba

7.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností:

- hospitační činnost – v průběhu celého školního roku
- sebehodnocení práce učitele a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok – září
- projednání struktury autoevaluace školy pedagogickou radou – 1x za 3 roky v září
- projednání autoevaluace za uplynulé hodnocené období (tříletý cyklus) pedagogickou radou - do konce října příslušného roku
- SWOT analýza – podle potřeby
- dotazníková šetření pro rodiče a učitele – 1x za 3 roky
- rozhovory s učiteli, žáky, rodiči, výstupy z jednání školské rady – průběžně

PŘÍLOHA Č.1

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Z průřezových témat uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu zařazujeme do výchovně vzdělávacího procesu našich žáků celkem tři průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Zvolená průřezová témata jsme zpracovali v rámci Školního vzdělávacího programu do souhrnných tabulek a současně je uvádíme v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Průřezová témata jsme v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem rozpracovali do tematických okruhů, přičemž všechny tematické okruhy uvedené v Rámcovém vzdělávacím programu jsou současně obsaženy i ve Školním vzdělávacím programu.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova zařazujeme jako integrační součást vzdělávacího obsahu všech vyučovacích předmětů, a to zejména pro jeho přínos k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností, postojů i hodnot. Svým charakterem podporuje uvedené průřezové téma osvojování učiva, obsaženého v jednotlivých vyučovacích předmětech a současně přispívá k rozvíjení klíčových kompetencí.

Průřezové téma Environmentální výchova zařazujeme jako integrační součást vzdělávacího obsahu předmětů Čtení, Informatika, Prvouka, Věcné učení, Výtvarná a Pracovní výchova, Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Obsah jednotlivých tematických okruhů koresponduje se zaměřením jednotlivých předmětů, a tím podporuje jejich osvojování a rozvoj klíčových kompetencí. Stěžejním důvodem pro zařazení Environmentální výchovy do vzdělávání žáků naší školy je i skutečnost, že rozvíjí vědomosti, dovednosti a postoje důležité pro utváření kladného vztahu k životnímu prostředí a k ochraně přírody.

Průřezové téma Mediální výchova zařazujeme jako integrační součást vzdělávacího obsahu předmětů Čtení, Psaní, Řečová výchova, Matematika, Informatika, Věcné učení, Prvouka, Hudební výchova, Výtvarná výchova. Obsah jednotlivých tematických okruhů koresponduje se zaměřením jednotlivých předmětů a tím podporuje jejich osvojování a rozvoj klíčových kompetencí. Současně podporuje Mediální výchova svým charakterem utváření hodnotících postojů k mediálním sdělením.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova formuje osobnost žáka v jeho individuálních potřebách, je prakticky zaměřená a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi vytvářet praktické životní dovednosti. Předmětem výuky Osobnostní a sociální výchovy se stává sám žák a stávají se jím běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti *Jazyková komunikace* je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti.
Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí a k udržení psychického zdraví (psychohygieně), komunikaci, mezilidským vztahům.
Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktických dovedností.
Vazba ke vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí.
Vazba na vzdělávací oblast *Umění a kultura* se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání a chápání umění jako prostředku komunikace.
Propojení se vzdělávací oblastí *Člověk a zdraví* je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i mimořádných situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu.
Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka
V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

• vede k porozumění sobě samému a druhým

• napomáhá zvládání vlastního chování

• přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni

• rozvíjí základní dovednosti komunikace

• utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci

• umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů)

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

• pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým

• vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci

• vede k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů

• napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Všechna témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení a modelových situací.

Osobnostní rozvoj

•Rozvoj schopností poznávání

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

•Sebepoznání a sebepojetí

Já, jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem

•Seberegulace a sebeorganizace

cvičení sebeovládání; organizace vlastního času

•Psychohygiena

dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění–relaxace); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

•Poznávací schopnosti

vzájemné poznávání se ve skupině / třídě

•Mezilidské vztahy

péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše třída (práce s přirozenou dynamikou třídy jako sociální skupiny)

•Komunikace

řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)

•Spolupráce a soutěživost

rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se)

Morální rozvoj

•Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích

•Hodnoty, postoje, praktická etika

vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na

ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní.
Ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků v přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím.
Ve vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* zdůrazňuje pochopení základních přírodních zákonitostí a souvislostí, postavení člověka v přírodě.
Ve vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technickoekonomickými a sociálními jevy.
Ve vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí.
Ve vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* umožňuje průřezové téma využívat výpočetní techniku při zjišťování informací o stavu prostředí.
Vzdělávací oblast *Umění a kultura* poskytuje environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí *Člověk a svět práce* se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka
V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

• rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí

• vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování

• umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy

• poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí

• ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hlediska životního prostředí a udržitelného rozvoje

• napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

• přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty

• vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů

• podněcuje aktivitu, toleranci, a ohleduplnost ve vztahu k prostředí

• přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí

• vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodím hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii, lidské sídlo – město, vesnice, kulturní krajina

- **Základní podmínky života** – voda (význam vody pro lidský organismus, lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda), ovzduší – (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší), půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí), ochrana biologických druhů (důvody a způsoby ochrany), ekosystémy, energie (vliv, druhy, využití), přírodní zdroje

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** − zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, ochrana přírody při masových sportovních akcích); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Mediální výchova** nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité využít podněty, které přicházejí z okolního světa prostřednictvím médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Především se jedná o schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.
Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby. Propojení se vzdělávací oblastí **Jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu.
V rámci vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací.
Vztah ke vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jichž média užívají, jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace.
vnímání mediálních sdělení různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou
fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

PŘÍLOHA Č.2

Kritéria hodnocení žáků

Tabulka pro zápis dlouhodobého hodnocení žáků se středně těžkým mentálním postižením

Jméno žáka:……. Školní rok…….

Ročník:……

Třída:……...

Vyučující:……..

Kritérium:	Hodnocení 1.pol.	Hodnocení 2. pol.	Doplňující poznámky učitele
1.Zvládání výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů			
2.Úroveň komunikačních dovedností			
3.Schopnost řešit problémy a vykonávat činnosti smysluplným způsobem			
4. Schopnost praktického využití osvojených znalostí a dovedností			
5. Osvojení pracovních návyků			

Tabulka pro zápis hodnocení žáka ve vyučování (středně těžké mentální postižení)

Jméno žáka:…….. Ročník:…….

Vyučovací předmět:……. Datum:…….

Cíle hodiny:……

…….

…….

…….

Vyučující:…….

Kritérium	Hodnocení	Poznámky
1. Zvládnutí konkrétních cílů hodiny		
2. Snaha a aktivita		
3. Schopnost samostatné práce		

Hodnotící kritéria pro žáky se středně těžkým MP (ŠVP I. díl):

Kritéria pro hodnocení žáka ve vyučování:

1. Zvládnutí konkrétních cílů hodiny v rámci individuálních možností žáka
Indikátory:
A - zvládá spolehlivě, bezpečně
B – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)
C – zvládá pouze s pomocí
D – dosud nezvládá

2. Snaha a aktivita
Indikátory:
A – žák se snaží plnit zadané úkoly samostatně, reaguje na pokyny učitele, pokud má problém, požádá o radu, nezdar ho neodradí
B – snaží se plnit zadané úkoly, ale musí být povzbuzován, při problému nepožádá o radu, přestane pracovat
C – musí být stále povzbuzován a motivován, jinak nepracuje
D – často nepracuje i přes povzbuzování a motivaci

3. Schopnost samostatné práce:
Indikátory:
A – je schopen často pracovat samostatně
B – je schopen pracovat samostatně, pokud jde o známou práci, kterou zvládá
C – pracuje samostatně pouze na dílčích úkolech, vyžaduje pomoc a častou kontrolu
D – samostatně neumí pracovat, vyžaduje stálý dohled

Kritéria pro dlouhodobé hodnocení žáků:

1. Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
Indikátory:
A - zvládá spolehlivě, bezpečně
B – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)
C – zvládá pouze s pomocí
D – dosud nezvládá

2. Úroveň komunikačních dovedností
Indikátory:
A – komunikuje aktivně, smysluplně, přiměřeně situaci, převážně verbálně, pokud se nedokáže srozumitelně verbálně vyjádřit, samostatně používá některý alternativní komunikační systém, který dobře zvládá. Komunikuje i písemně.
B – ke komunikaci musí být povzbuzován nebo je komunikace nepřiměřená situaci (hlasitost, obtěžování, nesmyslnost…), alternativní komunikační systém použije po upozornění. Písemná komunikace pouze s pomocí.
C – komunikuje s velkými obtížemi a jen pro vyjádření svých potřeb, ovládá pouze několik prvků alternativní komunikace,
D – odmítá komunikovat nebo komunikuje společensky nepřijatelným způsobem

3. Schopnost řešit problémy a vykonávat činnosti smysluplným způsobem
Indikátory:
A – řešení běžných problémových situací zvládá samostatně nebo si sám požádá o radu nebo pomoc
B – při řešení problémové situace potřebuje radu a pomoc, pod dohledem řešení zvládne sám
C – potřebuje vždy radu, pomoc a stálé vedení
D – většinou není schopen řešit ani jednoduchý problém (dvojitý příkaz typu „Jdi a podej…“.)

4. Schopnost praktického využití osvojených znalostí a dovedností
Indikátory:
A – naučené dovednosti bez problémů používá v běžném životě i v neznámých situacích
B – naučenou dovednost samostatně použije pouze ve vyzkoušených, zažitých situacích
C – naučenou dovednost použije pouze po upozornění, vyžaduje pomoc a vedení
D – nemá dovednost natolik zažitou, aby ji dokázal použít v praxi

5. Osvojení pracovních návyků
Indikátory:
A - zvládá samostatně jednoduché postupy, podle instrukcí samostatně plní zadané úkoly, na práci se soustředí a dokončí ji.
B – zvládá jednoduché postupy a práci podle instrukcí s občasným dohledem, práci obvykle dokončí
C – jednoduché postupy a práci podle instrukcí zvládá pouze s dohledem a občasnou pomocí, k dokončení práce musí být povzbuzován
D – nezvládá ani jednoduché postupy a práci podle instrukcí, vyžaduje stálou pomoc

Hodnotící kritéria pro žáky s těžkým mentálním postižením:

Kritéria pro dlouhodobé hodnocení žáků:

1.Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka

Indikátory:

A - zvládá spolehlivě, bezpečně
B – přetrvávají problémy (občasné, dílčí)
C – zvládá pouze s pomocí
D – dosud nezvládá
N – není hodnoceno, nelze říct, neprojevuje se

2.Úroveň komunikačních dovedností

Indikátory:

A – verbálně (nebo alternativní formou komunikace) dokáže vyjádřit své potřeby a pocity, smysluplně reaguje na dotazy a pokyny
B – ukazuje prstem, k uspokojení potřeb používá jednoduchá gesta, emoční ladění vyjadřuje tónem hlasu, vyjadřuje souhlas a nesouhlas
C – na hlas reaguje pohybem, vokalizuje, vyjadřuje radost a nespokojenost
D – na podněty ke komunikaci nereaguje, má své komunikační stereotypy

3.Sebeobsluha a samostatnost

Indikátory:

A – při stravování, hygieně a oblékání vyžaduje dohled a občasnou pomoc, pozná a používá předměty denní potřeby, podílí se na jednoduchých praktických činnostech
B – vyžaduje dohled a pomoc, spolupracuje, některé sebeobslužné činnosti částečně nebo úplně zvládá (sám se nají – lžící, popř. sní chléb rukou, udržuje čistotu…), pozná a používá jen některé předměty denní potřeby
C – je závislý na péči druhé osoby, ale spolupracuje, reaguje na pokyny
D – zcela závislý na péči druhých, nespolupracuje

4.Socializace

Indikátory:

A – užívá formy společenského styku (pozdrav, prosba, poděkování, omluva…), navazuje přátelství se spolužáky, bez problémů snáší odloučení od rodičů
B – pozdrav, prosbu a poděkování použije po připomenutí, jen občas samostatně, dožaduje se pozornosti jedné osoby, snáší kratší odloučení od rodičů
C – zvládne gestem pozdravit, poprosit nebo poděkovat, ale nedělá to samostatně, pouze po výzvě, odlišuje cizí a známé osoby
D – neovládá žádnou formu společenského styku, je vázán pouze na nejbližší osoby, z cizích má strach

Tabulka pro dlouhodobé hodnocení žáků s těžkým mentálním postižením

Jméno žáka:……. Školní rok…….

Ročník:……

Třída:……...

Vyučující:……..

Kritérium	Hodnocení 1. pol.	Hodnocení 2. pol.	Doplňující poznámky učitele
1.Zvládání výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů			
2.Úroveň komunikačních dovedností			
3.Sebeobsluha a samostatnost			
4. Socializace			